
CARL-JOHAN VALLGREN
DENİZADAMI
roman
metis

Carl-Johan Vallgren

DENİZADAMI

Carl-Johan Vallgren 1964'te İsveç'in Linköping kentinde doğdu. Barmenlik ve orman işçiliği de yapan yazarın ilk kitabı *Nomaderna* 1987'de yayımlandı. Söz ve müziği çoğunlukla kendisine ait şarkıları içeren beş albümle müzik alanında da adını duyuran Vallgren, Malmö, Madrid, Kopenhag ve Berlin'de yaşadıktan sonra Stockholm'e yerleşti. *Bir Garip Aşk Öyküsü* (Metis, 2006) adlı romanı yayımlandığı 2002 yılında August Strindberg adına verilen İsveç'in en önemli edebiyat ödülü August'u kazandı. Kitapları İsveç'te başka edebiyat ödülleri almanın yanı sıra Almanca, Flemenkçe, Fransızca, İngilizce, İspanyolca, İtalyanca, Japonca ve Rusça dahil çeşitli dillere çevrildi.

Metis Yayınları
İpek Sokak 5, 34433 Beyoğlu, İstanbul
Tel: 212 2454696 Faks: 212 2454519
e-posta: info@metiskitap.com
www.metiskitap.com
Yayınevi Sertifika No: 10726

Metis Edebiyat
DENİZADAMI
Carl-Johan Vallgren

İsveççe Basımı:
Havsmannen
Albert Bonniers Förlag, 2012

© Carl-Johan Vallgren, 2012
Türkçe Yayım Hakları © Metis Yayınları, 2013
Çeviri Eser © Ali Arda, 2013

Hedlund Agency, Stokholm, ile yapılan
sözleşme temelinde yayımlanmıştır.

İlk Basım: Nisan 2014

Metis Edebiyat Yayın Yönetmeni:
Müge Gürsoy Sökmen

Kapak Fotoğrafı: Emine Bora,
Şirince, 2014

Dizgi ve Baskı Öncesi Hazırlık:
Metis Yayıncılık Ltd.

Baskı ve Cilt:
Yaylacık Matbaacılık Ltd.
Fatih Sanayi Sitesi No: 12/197-203
Topkapı, İstanbul Tel: 212 5678003
Matbaa Sertifika No: 11931

ISBN-13: 978-975-342-949-8

CARL-JOHAN VALLGREN

DENİZADAMI

İsveççeden Çeviren:
ALİ ARDA

metis

BİR BAŞLANGIÇ YOK, SON DA. Bunu biliyorum artık. Başkalarının öyküleri belki bir yerlere çıkıyordur, benimkiler çıkmıyor. Bir daire çiziyor, bazen bunu bile yapmıyor, durduğu yerde duruyor. Ve ben şunu merak ediyorum: Kendini durmadan aynı yerde tekrarlayan bir öykü neye yarar?

Küçük kardeşime anlattığım öykülerdeki o *öteki* dünyada, her şeyin bir başlangıcı bir de sonu vardı ve en önemlisi sondu. Belki başlangıç her zaman güzel olmayabilir, derdim hep; önemli olan her şeyin daha iyiye gittiği bir yere çıkmasıydı:

"Başlangıçta Robert diye bir çocuk vardı. Falkenberg'in kenarındaki küçük bir mahalle olan Skogstorp'un, diğer bütün sokakları gibi adını çiçekten alan bir sokağında büyümüştü. Annesi, babası ve ablası Nella ile birlikte garajlı, küçük bahçeli sıra evlerden birinde yaşıyordu. Hiç kimse zahmet edip de o küçük bahçeye çiçek veya çim ekmemişti. Robert'in annesi bu tür şeylere ilgi duyacak biri değildi, babası da öyle. Robert ve Nella'nın anne-babası başka anne-babalardan farklıydı. Çalışmıyorlardı, arabaları yoktu, yazları çocuklarıyla birlikte tatile çıkmazlar, başkaları gibi yaşamazlar, başkaları gibi düşünmezlerdi, yahut... belki bir zamanlar düşünmüşlerdi ama artık kimsenin hatırlayamayacağı kadar uzak bir geçmişte kalmıştı. Her neydiyse işte, başlangıca dahillerdi ama sona dahil olmayacaklardı..."

Ona böyle anlatabildim, gözlerini kocaman açıp parmaklarının arasındaki sivilceleri kaşıyarak beni dinledi, öykünün kendisini her şeyin çok daha güzel olduğu bir yere götürmesini bekledi. Ama bu zordu. Önce birtakım engelleri aşması gerekiyordu, karanlıktan aydınlığa bu kadar kolay çıkılamazdı, öykülerin püf noktası buydu:

"Robert yaşadıkları çevredeki çocuklara benzemiyordu. Utangaç ve sakardı, başarılı bir öğrenci değildi. Gözleri iyi görmüyordu, herhalde doğuştandı, küçükken her tarafa çarpar, duvarlara, keskin köşelere toslar, taşlara, kaldırım kenarlarına ayağı takılır, yazları deniz kenarındaki taş iskelenin üzerinde düşüp dururdu. Anne-babası çocuklarıyla ilgilenecek tipler olmadıklarından hiç göz doktoruna götürmediler. İlk defa, ikinci sınıfa giderken, durumundan şüphelenen okul hemşiresi göndermişti göz doktoruna. Aldığı gözlüğün derecesi yıldan yıla artacaktı. Bu gözlük de apayrı bir hikâyeydi. Okulda çocuklar gözünden alıp kırdıklarından çerçevesi neredeyse her zaman bir bantla sarılıydı. Robert öylesine sakar bir çocuktu ki bir şeyleri kırıp dökmeden yürüyemiyordu. Onun bu hali anne-babasının umurunda bile değildi. Çocukları ne yapıyor, ne zaman okula gidip ne zaman eve dönüyorlar, dersleri nasıl, açlar mı susuzlar mı, ne durumdalar, giysileri kirli mi, yırtıkları-sökükleri var mı, mutlular mı mutsuzlar mı, hasta mı yoksa sağlıklılar mı düşündükleri yoktu. Bu tür şeylerle Nella ilgilenirdi. Evi Nella temizlerdi. Eğer para varsa alışverişi o yapardı. Robert' in ödevlerine o yardım ederdi, özel bir sınıfa giden Robert yalnızca B düzeyinde matematik ve B düzeyinde İngilizce gördüğünden ödevler çok zor değildi. Başka kimse yapmadığından Robert'in bakımıyla Nella ilgilenirdi. Robert kendi haline karşı kayıtsızdı. Sanki hayatı kullanım kılavuzuyla birlikte eline tutuşturulmuş da, kılavuz yabancı dilde olduğundan nasıl kullanacağını bilemiyordu. Kahvaltısını Nella hazırlıyor, okula Nella yolcu ediyordu. Elbiselerini de o yıkıyordu. Yemekleri o pişiriyordu, fazla çeşit bilmiyordu ama Robert şikâyet etmiyor, yediği en güzel yemekleri onun yaptığını söylüyordu. Nella'nın sosisleri kadar lezzetlisi yoktu,

krepleri muhteşem, balık köfteleri harikaydı, aslına bakılırsa kıyaslama yapacak durumda değildi, bildiği tek yemek okul yemeğiydi.

"Robert'in okula gitmeye takatinin olmadığı günler, mazeret kâğıdını sahte imzalarla Nella düzenliyordu: hiç değilse bir süreliğine hayatı katlanılır kılan bu tür küçük şeyler de onun işiydi. Gözlüğü sıradan bir seloteyple o tamir ediyordu. Arkadaşı Profesör, şaşılığını giderebilir dediği için Robert'in gözlük camlarından birine plaster yapıştırmıştı. Kardeşi için daha fazlasını yapmak istiyordu Nella ama ne zamanı ne de gücü yetiyordu buna, bütün dikkatini kardeşinin üzerine toplayamıyordu. Ne kadar idareli kullanırsa kullansın bazı şeyler yetmiyordu işte."

Ona yaklaşık bu tür şeyler anlatabiliyordum, pek rahatlatıcı değilse bile içinde kendisini bulabildiği bir öyküydü. Rahatsız edici şeylerin üzerinden usulca geçerek dikkatle devam ettim: "Nella'nın gerçek adı Petronella'ydı. Skogstorp'taki çocukların ısırgan otuna *nella* dediklerini duymuş, bu adı kendisi gibi birine uygun bularak lakap yapmıştı. Küçükken teninin deniz anası veya ısırgan otu gibi yaktığını düşünürdü, insanların ondan kaçınmaları bu yüzdendi. Robert'ten iki yaş büyüktü, dokuzuncu sınıfa gidiyordu. Sınıf arkadaşı Tommy, Profesör adını verdiği bir adam ve kardeşinden başka kimsesi yoktu. Aslında, biraz düşününce, belki bir tek kardeşi vardı. Eğer bu üç kişi arasında seçim yapmak zorunda kalırsa kardeşini seçerdi. Sanki bunun için doğmuştu, çok sık böyle düşünürdü, geri zekâlı yahut budala diye saldıranlardan kardeşini korumak için. İğrenç diyenlerden onu korumak için. Ona ettikleri eziyeti her geçen yıl artıranlardan korumak için. Gözlüğünden dolayı, şaşı olduğundan, okuma yazması kıt olduğundan eziyet ediyorlardı, oysa herkes kadar zekiydi kardeşi, ellerindeki egzamadan dolayı eziyet ediyorlardı. Üzerine çok geldiklerinde altına kaçırıyordu. Gittikçe daha kötüleşiyordu. Ona eziyet edenlerin sayısı gittikçe daha çok artıyordu. Ve Nella her zaman yetişemiyordu onu savunmaya. Gözlerden uzak köşeler vardı okulda. Sınıftayken müdahale şansı yoktu, yarım saatlik teneffüse ayrı zamanlarda çıkarlarken, spor salonunun arkasındaki ormanda kardeşini

sürüklerlerken bir şey yapamazdı.

"Bir başlangıç var ve bir son. Ve düzelmeden önce her şey çok kötüleşmeli. Bütün öyküler böyle. Sanki öyküler istiyor bunu, yok olmadan önce acının artması doğanın bir marifeti sanki. Ama bir gün işte. Bir gün bir şey olacak ve bütün öyküyü değiştirecek, yeni, daha güzel bir şeye dönüştürecek öyküyü. Bir gün bir şey, zamandan ve mekândan çekip alacak onları, 1983'ün sonbaharından, Falkenberg'in dışındaki küçük yerleşim yeri Skogstorp'tan bir şey durduracak öyküyü, son bulacak birden, çekip alacak onları oradan, böylece yeni bir öykü başlayacak."

"Peki kim?" diye sordu küçük kardeş. "Bizi kim kurtaracak?"

Nasıl cevap vereceğimi bilemedim. "Biri," dedim.

"Herkes kadar zekisin derken ciddi misin yani?"

"Elbette ciddiyim. Eğer görme bozukluğunu zamanında fark etseler bu kadar geri kalmayacaktın."

"Küçükken, öğretmenin anlattıklarını anlamadığımda, aptalın tekiyim diye düşünüyordum. Ama harfleri görmüyordum ki... Sence bizi kim kurtaracak?"

"Bilemiyorum."

"Belki bir polis. Güçlü biri. Gerçek bir kahraman. Belki kocaman bir hayvan. Ah, keşke evcil bir aslanımız olsaydı Nella, kimse bize bir şey yapmaya cesaret edemezdi, öyle değil mi? Bir düşünsene, yahut evcil bir canavarımız, her sabah okula onunla giderdik, aslan yahut canavarımızla, bir kurt da olabilirdi, hani şu Fantom'un var ya ondan, bisiklet parkına bağlardık. O zaman bize bir şey yapmaya cesaret edebilirler miydi sence?"

Ve ben utancımdan yüzüne bakamadım:

"Kardeşim, sana söz veriyorum, bir gün gelecek hiçbir şey yapamayacaklar, her şey değişecek bir gün, başaracağız! Her zaman bir başlangıç var, ve her zaman bir son."

"Belki bizi babam gelip kurtarır. Yani eve döndüğünde diyorum. Belki değişti. Hani demişti ya, her şeyi değiştirecekti."

Hayır anlamında başımı salladım. Babamdan bir şey umması çok çocukçaydı.

"Hayır, babayı hesaba katamayız. O hiç değişmeyecek. Ama her şeyi değiştirecek başka bir şey olacak, bunu hissediyorum."

Ona hep böyle diyordum. Bana inanıyordu, hiç değilse kısa bir süre, çünkü bu dünyada güvenebileceği tek kişi bendim, çünkü ben ablasıydım, iki yaş büyüktüm ve benden başka yardım edecek kimsesi yoktu.

Falkenberg, Ekim 1983

GÜCÜMÜN YETTİĞİNCE KOŞMAMA RAĞMEN bir sürü tuhaf şey dikkatimi çekiyordu: tırmanma duvarının yanındaki çalıda çürümeye yüz tutmuş kızıl-kahverengi meyveler, önümdeki gölge; sığ bir koyun dibinde, ok gibi ilerleyen bir deniz canavarına benzeyen kendi gölgem. Üzerinde kuru yaprakların yüzdüğü, uzun atlama havuzundaki su birikintisi. Koşu pistine düşmüş kırmızı bir bere; çakılların renginde, belki biraz daha koyu, kan gibi. Gerard sigara köşesinde durmuş, sigarasını yakmaya çalışıyordu. Aramızda elli metre vardı. Ama Gerard olduğunu biliyordum; ellerini çakmağa siper yapmıştı. Eldiven giymişti, deri eldivenler. Bu iyiydi işte, diğerleriyle birlikte aşağıda, ormanda değildi.

Yetiştim, diye düşündüm: Hiç değilse Gerard diğerleriyle birlikte ormanda değil. Tam anlamıyla kafadan kontak bir oğlandı Gerard. Sanki beyin bağlantıları sorunluydu. Ve her şey onun başının altından çıkıyordu; deliler gibi koşmamın nedeni oydu ve sekiz ay önce olanlar.

Şubat ayında, E-6'nın yanındaki büfenin arkasında, sanırım akşam sekiz civarıydı. Anneme sigara almak için oradaydım. Gerard ile çetesi biraz uzakta, kapalı mini golf pistinin yanında duruyorlardı.

"Bu ne boktan bir hava ya, parmaklarım dondu," dedi, "şu lanet kediyle ısınalım."

Ve kesinlikle öyle olmadığını bilseniz de kulağa neredeyse şefkatli gelen bir Gerard kahkahası attı.

Ben bir şey anlamamıştım: kediyle ısınmak? Diğerleri de güldüler, Peder ve Ola, ve Gerard'ın peşinden hiç ayrılmadıklarından kuyruk denilen daha küçük birkaç oğlan. Gerard'ın verdiği emirleri gözlerini kırpmadan yerine getirirlerdi: Okulun yemekhanesinde masasını donatır, eşyalarını taşır, işlerinin peşinden koşturur, sigara ve şeker çalar, mobiletine benzin bulurlardı; liderlerinin ihtiyaç duyduğu her şeyi tedarik ederlerdi.

Bir kedi yavrusuydu. Gerard'ın mobiletinin gidonundan sarkan plastik bir torbanın içindeydi. Büfede kuyrukta beklerken, kediyi torbadan nasıl çıkarttığını, okşadığını, en sevgili oyuncak hayvanıymış gibi nasıl yanağına bastırdığını, diğerlerine anlamlı bir şekilde göz kırparken, kedi yavrusunun kulağının arkasını nasıl kaşıdığını gördüm. Minik bir tavşan kadardı, siyahtı, göğüs kısmında beyaz bir leke vardı. Motor gibi mırıldanıyor, dediğini duydum Gerard'ın, ensesinden tutup havada sallarken itiraz etmedi yavru. Belki kuyruklardan yahut onların küçük kardeşlerinden birinindi. Buna hiç şaşırmazdım: Evlerinden getirmeleri için Gerard'ın istemesi yeterdi. Belki de kedi yavrusu yanlış zamanda yanlış yerde ortaya çıkmıştı.

"Donuyorum," dedi Gerard, "bana biraz çorba verecek biri yok mu?"

Mobilet çetesindeki oğlanlar ihtiyaç duyduğunda hortumla benzin çekerlerdi. Gerard'ın sağ kolu Peder plastik bir hortum çıkartıp bir ucunu Dakota'sının benzin deposuna sarkıttı, emerek bir şişeye benzin çekti.

"Şu torbayı tutar mısın?" diyen Gerard, içine kediyi koyduğu torbayı Peder'e uzattı. "Aç şimdi."

Peder açtı.

"Benzin lütfen."

Gerard benzin şişesini aldı, kokladı, burnunu kıvırdı ve sonra torbanın içine boşalttı. Kedi küçük bir çığlık attı.

"Sallasana şu torbayı, Peder. Sıçtığımın kedisini bir güzel marine et. Yoksa beş saniyede söner."

Peder sırıttı, ne yapacağını bilemedi.

"Bunu aklından geçirmiyorsun herhalde, değil mi?" dedi. "Yapma be Gerard, yavruyu o torbada ateşe mi vereceksin yani? Bak patlar sonra."

Gerard sırıttı. Kuyruklar da sırıttı. İstedikleri buydu.

"Elbette yapacağım oğlum. Donuyorum dedim ya."

"Peki, biz şöyle bir uzaklaşalım o zaman!" dedi Ola. "Uzaklaşın çocuklar. Patlayabilir..."

Ortalarda kimse yoktu. Büfeci kadın durduğu açıdan onları göremezdi. Şubat ayında bir cuma akşamıydı. Öğleden sonra birkaç santim kar yağmıştı. Arkasından gelen yağmurla çamur bulamacına dönmüştü ortalık. İnsanlar evlerine kapanmışlar, Eğlence Makinesi programını yahut film seyrediyorlardı. Robert annemle birlikteydi. Babam yeni kaybolmuştu, bir yıl kadar görünmeyecekti.

Bisikletimi almak için bisiklet parkına doğru gittim. Pişmanlık duyacağım bir şeye şahit olmak istemiyordum. Göz ucuyla Gerard'ın torbanın ağzını düğümlediğini gördüm. Şöyle düşünüyordum: Yapmaz. Gerard bile bunu yapacak kadar hasta ruhlu değil.

Torbayı asfalta koydu, şişeyi alıp içinde kalan benzini fitil gibi yere dökerek çitlere doğru çekildi. Kuyruklar iyice heyecanlanmışlardı, hareketlerinden anlaşılıyordu, yerlerinde duramıyorlardı.

"Yapacaksın yani?" dedi Peder. Üst dudağını yukarıya doğru çekmiş, dişlerini göstererek kurt gibi sırıtıyordu. Bu işten en az Gerard kadar zevk aldığı ortadaydı ama yapmaya asla cesaret edemezdi.

"Daha kaç defa diyeceğim be. Donuyorum işte."

Kedi yavrusu torbada debelenmeye başlamıştı, belki havasız kaldığından, belki de paniğe kapılmıştı. Plastik torbadan dışarı zayıf bir pençe fırladı. Yavru torbayı yırtarak dışarı çıkmaya çalışıyordu.

"Sen niye öyle gözlerini dikmiş de bakıyorsun kaltak?" dedi Ola.

Beni kastettiğini ancak birkaç saniye sonra anladım. Gözümü

asfalttaki torbadan alamıyordum, bir tarafının nasıl kabardığına, nasıl kalp gibi çarptığına bakıyordum, sanki yumuşak kabuklu bir yumurtadan bir hayat çıkmaya çalışıyordu.

"Hiçbir şeye," dedim. Bisikletin kilidini açıp iterek yola doğru yürümeye başladım.

"Şu sümüklü amcık ya," diye devam etti Peder. "Bir de destek sınıfına giden geri zekâlı kardeşi var... Kız mı oğlan mı anlaşılmıyor. Meme diye bir şey yok, daha amında kıl bile yok. Bir de pis kokuyor. Bence bunların evinde çamaşır makinesi falan da yok ha. Hatta belki duş bile yok."

"Uzatma ya!" dedi Gerard. "Hadi çakmağı ver bana."

Benimle ilgilenmedi. Onun için ben eften püften biriydim işte. Okula başladığımızdan beri aynı sınıftaydık ama sanki beni hiç görmemişti.

Yaya geçidine doğru devam ettim. Burnumu keskin bir benzin kokusu yaktı. Yavruyu öldürecekler, diye düşündüm ve benim yapabileceğim bir şey yok.

Onu öldürecekler, yapacak bir şey yok.
Onu öldürecekler, yapacak bir şey yok.

Sanki yeni öğrendiğim bir tekerlemeydi, takılmış bir plak gibi dönüp duruyordu kafamda. Ciğerlerim patlayacak gibiydi. Ormandan çığlıklar yükselip kayboluyordu, bazen güçlü bazen zayıf çığlıklar. Ortada hiçbir öğretmen yoktu. El arabası, tırmık ve asık bir suratla her zaman etrafta dolaşan hademe de ortalarda görünmüyordu. Nereye kaybolmuştu bu büyükler? L-G, bahçe sorumlusu, güvenlik görevlisi? Hatırladım: Öğretmenlerden birinin doğum günüydü, öğretmenler odasında pastayla kutluyorlardı.

Beni öyle deliler gibi koşarken görenler şaşırıp kalıyorlardı, sanki peşimde bir katil yahut sirkten kaçmış vahşi bir hayvan vardı. Öğrenciler sınıflarına dönüyorlardı, gocuklu ve kuştüyü yelekli yedinci ve sekizinci sınıf öğrencileriydi bunlar. Ormandan mı geliyorlardı, ona ne yaptıklarını görmüşler miydi? Şahit olmamak için mi sıvışmışlardı?

Ağzımda kan tadı vardı. Biri bana bakıp güldü; Moruplu bir kızdı, ona da Tahta diyorlardı... Asfalt yapraklarla kaplıydı. Renkleri göz alıyordu. Bir hafta önce fırtına kopmuş, ağaçlar son yapraklarını da dökmüştü. Kırmızı. Sarı. Kan ve dışarı saçılmış iç organlar gibi... Yüzler akıp geçti, birçoğu kardeşimin yaşındaydı, kardeşime zalimce davranırlardı, Dikkat, aptal! veya geri zekâlı, yahut korktuğunda altına kaçırdığından "sidikli" derlerdi. Şimdi başka işleri vardı, paltolarını asıp bir sonraki derse gireceklerdi. Uzakta, otoparkın yanında bir kadın öğretmen bir veliyle konuşuyordu. Ama onlara seslenmeye vaktim yoktu, üstelik bu mesafeden beni duymayabilirlerdi.

Spor salonunu ve fidanlığı geçtim. Dokuzuncu sınıftan çubuklu şekerlerini emerek iki kişi geçti, gözlerini benden kaçırdılar... Şimdi kardeşimin sesini duyuyordum, çok netti, tıpkı boğazlanan bir hayvan gibi çığlıklar atıyordu. Daha önce böylesine dehşetli çığlıklar attığını hiç duymamıştım. Tommy neredeydi? Niçin benimle birlikte koşmuyordu? Sonra birden hatırladım: Çarşamba gününden beri okulda değildi. Herhalde hastaydı yahut teknede ağabeylerine yardım ediyordu. Hemen her gün aramış, bir cevap alamamıştım...

Onu öldürecekler ve benim yapabileceğim bir şey yok.

Kedi —yine— nerden aklıma düşmüştü bilemiyordum. Geçen kıştı, babam kayıplara karıştıktan hemen sonra. Yok, biliyordum. Kendimi aldatmanın faydası yoktu: annem gibi başımı kuma gömmenin. Niçin koştuğumu biliyordum. Niçin kardeşimi seçtiklerini. Nereden aklına estiyse, kendisini benim ele verdiğimi düşünüyordu Gerard. Bir sabah okuldaki dolabımın kapısına bir not sıkıştırılmıştı. L-G'nin kışın olanları öğrendiğini, Gerard'ın müdürlüğe çağrıldığı, ihbarcının mutlaka ben olduğumu, bunun acısını Robert'ten çıkartacaklarını yazmışlardı.

Peder ve Gerard'ı öfkelendirmemek için bisikletimi alıp büfeden nasıl yavaşça uzaklaştığımı hatırladım. Vahşi hayvanlara benziyorlar, diye düşünmüştüm, eğer koşarsam av güdülerini uyandırırım.

"Baksana Tahta, biraz gel bakalım sen."

Gerard'ın bana seslendiği açıktı. Bir nedenle beni yanına çağırıyordu.

"Ya, adın ne boksa işte. Dur, dedim sana."

Zınk diye durdum. Belki gerçekten öyle, diye düşündüm; dokuz yıldır aynı okula gitmemize, aynı sınıfta binlerce ders saati geçirmemize, dokuz yıl boyunca çekilen sınıf fotoğraflarında birlikte poz vermemize rağmen adımı hâlâ öğrenmemiş olabilirdi. Kesinlikle mümkündü, onun hakkında yeterli bir fikir verirdi bu.

"İzlemeni istiyorum," dedi. "Eğer bir şahide ihtiyaç duyarsam, yani biri bana inanmayıp, bunu yapmaya asla cesaret edemeyeceğimi iddia ederse, o zaman sana sormalarını isterim. Annadın mı? Tahta'ya sorun, o size anlatır, derim. O oradaydı. Yani şahit gibi, annadın mı?"

Gülümsedi, dostça bir gülümsemeydi, sanki bana sınırsız güven duyar gibiydi.

"Peder'le Ola güvenilecek tipler değil. Ben ne istersem onu söylerler. Bunu herkes bilir. Bu nedenle özellikle senin görmeni istiyorum. Geç şuraya."

Bisikletimi bırakıp yanına gittim.

"Tamam orada dur," dedi Gerard neşeyle. "Fazla yaklaşma, dedikleri gibi gerçekten çok berbat kokuyorsun."

Aramızda belki beş metre vardı. Plastik torbadan bir pençe daha çıkıp yeri tırmaladı. Miyavlamalar zayıflamıştı.

"Bunu cidden yapacaksın yani?" dedi Peder. "Kafayı yemişin sen!"

"Sen beni ne sanıyorsun, ibne? Hayvanlara eziyet edecek tıynette aşağılık biri mi? Aklından bile geçirme."

Gerard birden artık kediyle ilgilenmiyormuş gibi bir havaya girdi. Birkaç adım kenara çekilerek akşamın alacakaranlığına işedi. Prince paketinin dibine parmağıyla vurup bir sigara çıkarttı, dudağının kenarına yerleştirdi ve çakmağı yakmaya girişti. Islak bir fişekten çıkar gibi zayıf kıvılcımlar çıktı yalnızca.

"Yedin değil mi?" dedi.

Peder güldü. "Ne yani, yemeyip de ne yapacaktım, üzerine benzin döktün ya."

"Bak doğruya doğru, savunmasız hayvanlara eziyet edecek karakterde biri miyim ben? Öyle birine mi benziyorum? Ola, sen söyle, öyle miyim?"

Gerard sanki çok üzülmüş gibiydi. Kuyruklar tereddütte düşmüşlerdi.

"Bilmiyorum ki."

"Bilmiyor musun? Yani hiç fikrin yok, öyle mi?"

"Seninle aynı fikirdeyim."

"Peki benim fikrim ne o zaman?"

"Dedim ya: Bilmiyorum."

Gerard başını bıkkınlıkla salladı.

"Donuyorum anasını satıyım," dedi sessizce. Bana dönerken çakmağı yakmayı başarmıştı: "Sen ne bakıyorsun öyle kaltak? Sana bana mı bak dedim, ha? Kimden aldın bu izni?"

Şimdi ormandaydım, kedinin anısı kaybolmuştu, huş ağaçlarının arasından geçen patikayı takip ettim, yere düşmüş dallara takılıp tökezledim, dışarı fırlamış bir kökün üzerinden atladım —yedinci sınıfa başladığımda okul binasının başka bir bölümüne taşındığımdan yeterince göz kulak olamadığım— Robert'in kendi kendine oynamayı alışkanlık edindiği taş höyüğün önünden geçtim. Her öğle sonrası onu burada nasıl aradığımı hatırlıyordum. Daha on yaşındaydı ve hep yalnızdı. Diğer çocuklar evlerine gider yahut çeteler halinde bahçede sürterlerdi. Robert, ucuz mallar satan Gekås mağazasından alınmış bluciniyle büyük bir taşın üzerine oturur, sanki başka bir dünyadan gönderilmiş bir elçiymişim gibi bakardı bana. Seyrek saçları alnına dökülürdü. Her gün merhem sürmeme karşın ellerindeki egzama gittikçe daha çok kötüleşiyordu. Gözlüğünün çerçeve sapları ve bir camı bantlıydı. Oturduğu yerden kaldırabilmek için bir sürü dil dökmem gerekirdi. Evde her şeyin en berbat olduğu zamanlardı, ona kalsa ormanda gecelemeyi tercih ederdi, hatta hayatının geri kalan bölümünü orada geçirmeyi...

Tepeyi tırmanıp yukarıda durdum. Sesler kesilmişti. Çığlıklar duyulmuyordu artık. Geride bıraktığım okul bahçesi ıssızdı. Sınıfların lambaları yanıyordu, sıralarda oturan insanların siluetlerini görüyordum. *Her zaman bir başlangıç ve bir son var. Onu öldürdüler. İstedikleri bu değildi, ama oldu işte, el gitgide yükseldi. Ve ben onu koruyamadım, bana ihtiyacı varken yanında değildim.* Kalbim kafesinden çıkmak isteyen bir hayvan gibi çırpınıyordu, tırnaklarıyla bir çıkış arıyordu, tıpkı geçen kış plastik torbadan dışarı fırlayan kedinin tırnakları gibi... Görünmez benzin fitili çömelerek tutuşturan Gerard'ın yüzünde bıkkın bir ifade vardı. Sanki dakikalarca sürmüş gibi hatırlıyordum ama plastik torbaya yalnızca birkaç saniyede ulaşmış olmalıydı ateş. Fosforlu, uzun bir yılanın, çırpınıp miyavlayan torbaya doğru asfaltın üzerinden yavaşça akması gibi yerleşmişti belleğime. Bir patlama duyulmuştu ama öyle büyük bir patlama değil, Paskalya çatapatından biraz daha güçlü, Mini-Çin maytabı gibi bir şeydi.

"Siktir ya!" dedi Peder. "Yapmazsın sanmıştım."

"Dedim ya. Donuyorum işte... Bak şu şeytana!"

Kedi yavrusunun bağlandığını ancak o zaman fark ettim. Bacakları çelik bir telle birbirine bağlanmıştı. Yine de koşmaya çalışıyor, sanki kuyruğunu yakalamak istermiş gibi topallayarak kendi etrafında bir daire çiziyordu. Yanan, küçük bir atlıkarınca gibiydi. Sesi acıyla kıvranan bir bebek sesine benziyordu. Sanki elektrik verilmiş gibi tüylerinden kıvılcımlar fışkırıyordu. Eriyen plastiğin cızırtıları duyuluyordu. Kulakları yanan iki fitili andırıyordu. Ağzını açtı, sanki bir şey söylemek istermiş gibiydi. Bir an gerçekten bir şey söyleyeceğini sandım, *yeter* diyeceğini, yahut çok anlaşılır bir İsveççeyle *ne yapıyorsunuz siz, çıldırdınız mı?* diyeceğini. Ama bir şey demedi, burnu da yanmaya başladı, dili... sonra dilsizleşti. Artık hiç ses etmedi, yalnızca kuyruğunun peşinden koştu, gittikçe daha küçük daireler çizerek, sanki alev almış döner bir koltuk gibi, eriyip derisine yapışan plastiğin sesi duyuluyordu, burnunun ve gözkapaklarının nasıl eridiği... Sonra yaz kokuları geldi, bahçelerden yükselen ızgara kokuları, yanık et kokuları, son tatil-

ciler de gittikten sonra, ağustos sonlarında, Falkenberg'in üzerine asılıp kalan yemek ve duman kokuları. En sonunda yere yıkıldı. Kendi ağırlığıyla çöktü. Burnu eriyip plastiğe karışmıştı, ağzı açıktı, soluyordu. Gözkapakları yanıp kül olmuş, bakışları bir delinin bakışlarına benzemişti. Nefes borusundan ıslık gibi bir ses çıktı, tıpkı şimdi tepenin sırtından ormana bakarken benim nefes borumdan çıkan ses gibi bir ses. Gözlerimi ormana diktim, kırpıştırarak gözyaşlarından kurtulup bir daha baktım, ağaçların arasındaki küçücük bir hareketi bile kaçırmamalıydım.

Tepeden aşağı indim. Hareket eden hiçbir şey yoktu. Yoksa onu bırakmışlar mıydı? Her şey fazlasıyla basit olduğu halde ona zor gelen destek-sınıfında oturmuş yüksek sesle matematik kitabını mı okuyordu? Böyle olmadığını biliyordum ama yine de umut etmekten kendimi alıkoyamıyordum, dilemekten, bütün hayatım boyunca bunu yapmıştım, bütün kötülüklerin yok olmasını dileyip umut etmiştim, tıpkı olayların seyrini dilekle değiştirmeye çalıştığım gibi.

Solda küçük bir koru vardı. Bir dalın çatalına beresi asılıydı.

"Robert?"

Cevap yok. Rüzgâr esmeye başladı, denizden kokular sürükleyip getirdi rüzgâr.

Ardıç fundalığına daldım. Havanın ne kadar soğuduğunu ancak o zaman fark ettim. Gocuğumu salonda unutmuştum. Peder, Ola ve kuyrukların, kardeşimi spor salonuna doğru nasıl sürüklediklerini görmüştüm pencereden. Karşı koymaya çalışıyordu, dehşet içindeydi, elimden kitapları atıp kapıya doğru koşmuştum. Çıkışta biri sıkıca tutmuştu beni, kim olduğunu hatırlayamıyorum, beni kardeşime yardım etmekten alıkoymak istemişti biri ama bir şekilde kurtulmuştum elinden, koridorun diğer tarafına doğru koşmuş sekizinci sınıfların kullandığı kapıdan çıkmıştım. Robert artık görünmüyordu.

"Kardeşim, neredesin?"

Arkamda hafif bir hareket sezdim. Döndüğümde kimse yoktu. Yalnızca ağaçların arasından bir karga havalandı.

"Robert!" diye bağırdım. "Beni duyuyor musun?"

Otuz metre ilerde, okul arazisinin batı sınırını çevreleyen çitler vardı. Çitlerin ötesinde de yalnızca tarlalar ve denize kadar uzanan çakıllı yollar. Bir ağaç gövdesine yaslandım, gözlerimi yumup etrafı dinledim.

Eğer bir arkadaşım sorarsa, seni şahit göstereceğim, Tahta. Gerard yaptı diyeceksin. Cesaret edebileceğine kimse inanmıyordu ama yaptı işte. Deli ya!

Plastik, etin içinde eridi. Karnı patladı, iç organları dışarı aktı, sanırım bağırsaklarıydı. Peder iğrenip bakışlarını kaçırdı. Kedi yavrusunun kıçında tuhaf bir parlama oldu. Gerard, o hasta ruhlu iblis, kedinin cesedinde sigarasını yakmaya çalışıyordu.

"Fark ediyor musunuz?" dedi, "şimdi daha sıcak. Lanet olsun, ne üşüyordum ya. Şimdi biraz ısındım."

Bu olayın üzerinden sekiz ay geçmişti ama birdenbire, bugün, benim onları ihbar ettiğim zehabına kapılıp intikam için kardeşime saldırmaya karar vermişlerdi. Anlayamıyordum. Demek ki o akşam onları gören başka biri vardı. Bu işin tek açıklaması buydu. Ama niçin şimdi ortaya dökülmüştü?

"O burada Tahta!"

Ses diğer taraftan, ardıç ağaçlarının arkasından geliyordu... Robert çömelmişti, yüzü yere dönüktü. Burnundan kan damlıyordu. Gözleri kapalı, sanki uyur gibiydi. Pantolonu bacaklarına indirilmişti, ıslaktı, korkudan altına işemişti. Donunun içine bir şeyler doldurmuşlardı, kozalaklar, çöpler, matematik kitabından koparılmış sayfalar. Burun deliklerinden ve ağzından çam yaprakları, otlar sarkıyordu, bir kulak deliğine sigara sokmuşlardı. Kuyruklardan dört oğlan, etrafında yarım daire olmuş dikiliyorlardı. Ve arkalarında: Ola ve Peder.

"Ne halt ettiniz siz?" dedim. Böylesi bir durumda saçma bir soruydu ama daha kötü bir durumla karşılaşmaktan korktuğum

için biraz rahatlamıştım. Dertleri Robert değildi. İstedikleri bendim, bana ulaşmanın en kolay yoluydu Robert.

"Şimdi kendini daha mı iyi hissediyorsun aptal mongol?" dedi biri jimnastik ayakkabısıyla Robert'i dürterek. "Kalk ayağa! Siktir, ne iğrenç bir şey bu ya. Sidiğe bulanmış."

"Bu Gerard'ı ihbar ettiğin için. Umarım anlıyorsundur, Tahta. Kardeşin senin yüzünden pantolonuna işedi."

Gerard'ın, hempalarıyla birlikte sık teşrif ettiği masa tenisi odasından tanıyordum bu oğlanı. Yedinci sınıftan azman biriydi. Bir seferinde Robert işaret etmişti bana, sürekli tacizcilerden biriydi. Acaba kedi yakılırken de orada mıydı? Hatırlayamadım.

Yedinci sınıfa başladığımızda bu tür durumlarda ne yapmamız gerektiğini anlatan bir broşür dağıtmışlardı: *Öğrencilerin başı sıkıştığında: Danışmanla, öğretmenleriniz yahut müdür yardımcısıyla ilişkiye geçin.* Gülüp geçmiştim. Bu, durumu on kat daha beter edecekti. *Eğer okul yönetimiyle ilişkiye geçmeye kendiniz cesaret edemiyorsanız ailenize anlatın.* Bazı sözcüklerin gerçeklerden haberi yoktu. Ve anne-babaları benimkiler gibi olanların dünyasına dahil değillerdi.

Robert'in çenesinin altından tutup dikkatle başını kaldırdım. Yanaklarına keçeli kalemle bir şeyler çizmişlerdi. Bir yanağına çük. Diğerine gamalı haç. Alnına "DİKKAT-Aptal" yazmışlardı. Gözleri hâlâ kapalıydı, onu anlıyordum, böylesi çirkin bir dünyaya niçin baksındı ki?

"Benim hatam," diye fısıldadım. "Bağışla beni, Robert."

"Ne sevimli değil mi?" dedi oğlanlardan biri; sanki bir hayvan, bir köpekmiş gibi Robert'in kulağının arkasını kaşıdı. Gözlüğü hâlâ gözündeydi. Sol camına yapıştırdığım plaster toza toprağa bulanıp kararmıştı. Çerçeve saplarından biri sarkmıştı ama tamir edilebilirdi. Düşündüklerim buydu: Pratik şeyler; camının kırılmasından yahut ormanda bir kenara atılmış olmasından daha iyiydi. Okul hemşiresinin yeni gözlük ayarlaması haftaları bulabilirdi, Robert bu süre zarfında pek bir şey göremeyecek ve derslerde daha da geri kalacaktı.

"*Eğer bir başlangıç varsa, bir son da vardır*," diye fısıldadım, "*ve son her zaman daha iyidir*."

Tıpkı küçüklüğünde yaptığım gibi çömelip kucakladım. Sanki üşümüş gibi titredi. Kalbi çırpınıyordu. "*Bir başlangıç var ama buna aldırmamalı. Sonucu hesaba katmalı, çünkü o zaman yeni ve daha iyi bir öykü başlar.*"

Belki fısıldayarak aptallık ediyordum. Hayvanlar dünyasında vahşetin başlaması için avın çıkartacağı tek bir ses, yahut minnacık hareketi yeterdi.

"Çekil bakalım Tahta. O daha öğle yemeğini bitirmedi."

Peder'di. Bu işi şefleri adına elbette o ve Ola yapacaktı. Gerard'ın orada bulunması bile gerekmiyordu; emirleri veriyor, diğerleri harfiyen yerine getiriyorlardı. Yoksa bütün bunlar Peder'in fikri miydi, şefine yaranmak için mi yapıyordu bunları?

"İhbarcıların başına bunlar gelir, Tahta."

"Ben kimseyi ihbar etmedim."

"Yok ya! Kaç kişi vardı ki orada? Biz, Gerard, bir de büfeci karı ama o bir şey görmedi."

Robert'e döndü, Gerard'ın o bildik psikopat sesini taklit etmeye çalışıyordu.

"Kız kardeşinden yaptıklarımıza şahit olmasını, inanmayan biri çıkarsa gördüklerini anlatmasını istedik. Yani okuldaki oğlanlardan biriydi kastettiğimiz, öğretmen bozuntuları yahut aynasızlar değil. Ama senin salak, amcık ablan her şeyi kıçından anlamış."

Kuyruklar ne yapacaklarını bilemiyor gibiydiler. Gazları tükenmek üzereydi, bir şeylerin tekrar başlaması için birisinin duruma müdahale etmesi gerekti... Ola yerden bir avuç ot alıp kardeşimin ağzına tıkmaya başladı. Engel olmaya çalıştım ama biri saçlarımdan çekip geriye doğru sürükledi.

"Egzamalı iğrenç parmaklarını gördünüz mü, cüzamlılara benziyor. Biraz daha saman ye bakalım seni aptal yaratık. Bu kız kardeşinin ispiyonculuğu için..."

Yüzünü yukarı kaldırıp ağzına ve burnuna daha fazla ot tıktılar, nasıl tükürdüğünü, nasıl kusmaya çalıştığını duydum, onu yi-

ne kaderiyle baş başa bırakmıştım. Bağırdım, en azından sesime benzeyen uzak bir ses duydum, tırnaklarımı geçirip saçımı tutan eli çizdim, kendi etrafımda dönüp yüzüstü yere yığıldım. Şimdi saçlarımı daha fazla el çekiştiriyordu, biri beni sürükleyenin yardımına gelmişti. Hiçbir şey göremedim, gözüme toprak ve çam yaprakları dolmuştu, gözlerimi kapadım, biri ellerimi tutup arkamdan bağlayana kadar çırpındım.

"Uslu dur, seni minik amcık." Ve eller pantolonumu, külotumu sıyırdı, hoyratça, sanki çektiğim acının hiç önemi yokmuş gibi, sanki gerçek bir canlı değilmişim, istediklerini yapabilecekleri bir şeymişim gibi, eller kıçıma bir şey tıkamaya çalıştı, kalçalarımı ayırmaya bile gerek duymadan, bastırdılar yalnızca, sivri, dikenli bir şey...

Gözüm karardı. Tekrar görmeye başladığımda yüz seksen derece döndüm, beş metre geride kardeşimi gördüm, iki büklüm olmuştu, ağzından, burnundan, kulaklarından otlar fışkırıyor, tuhaf bir korkuluğa benziyordu.

"Şimdi ablanı besleyeceksin. Hadi ona biraz taze saman ver. Gelecekte ispiyonculuk yapmayacağı için ödüllendirilmesi gerekiyor. Sonra gidebilir. Ama sen bizimle kalacaksın. Seninle işimiz henüz bitmemiş gibi."

En sonunda komutan Gerard da zuhur etti: Düğmeleri açık deri ceketi, bağcıkları çözük spor ayakkabısı, eldivenleri ve hastalıklı gülümsemesiyle çıktı ağaçların arasından. Kuyruklar, yüzüstü uzandığım yere sürüklediler kardeşimi. Tam önüme dizüstü çökerken gözlerini sıkıca kapadı.

"Bir şey olmaz," dedim. "Yemin ediyorum. Ne diyorlarsa yap Robert."

Ve şefe döndüm:

"Bunu bir biçimde halledebiliriz, değil mi?"

"Ne diyorsun yani, duymuyorum ki."

"Bunu halledebiliriz diyorum... onu bırakırsanız."

"Hâlâ duyamıyorum. Daha açık konuş."

"Bizi bırakmak için ne kadar istiyorsun? Para bulabilirim."

Bir sigara yaktı, dumanını burun deliklerinden çıkarttı, iki gri dişe benziyordu dumanlar.

"Duruma bağlı. Kardeşine ne kadar değer biçiyorsun? Makul fiyat ne? Bin beş yüz?"

"Ne kadar istiyorsan vereceğim. Yeter ki onu rahat bırak."

"Dürüst olmak gerekirse bin beş yüz etmez. Biraz indirim yapabiliriz. Dokuz yüz diyelim... veya düz hesap bir binlik. Bu dönem rahat bırakırız. Ne zaman ödeyebilirsin?"

Artık konuşmaya gücüm kalmamıştı, gözlerimi yeşil yosunlara, yere dökülmüş yapraklara diktim.

"Bir hafta mı dedin? Tamam, anlaştık o zaman. Gelecek cuma. Yoksa o benim bak, küçük kardeşin. Rehin yani."

"Şimdi biraz yem al," diye tısladığını duydum Peder'in, "kız kardeşini tıka basa doyuracaksın. O kendi istiyor. Hadi bakalım, seni aptal inek!"

Eline bir tutam ot tutuşturdular. Yanaklarından aşağı yaşlar süzüldü. Gözlerini açmadan elini bana doğru uzattı. Hiç tereddüt etmedim. Bu durumdan kurtulmanın bir yolu vardı: bizi rahat bırakmalarını sağlamanın, hiç değilse şimdilik. Çaresiz bir hayvan gibi kardeşimin uzattığı ot ve çam yapraklarını yemeye başladım.

GÜNEŞ ALÇALMIŞTI, BİRKAÇ SAAT SONRA karanlık çöker, gökyüzüyle deniz birbirinden ayırt edilemezdi... Arkamızda kurumaya bırakılmış taraklı ağlar vardı. Halatlar ve çıpa zincirleri kocaman deniz yılanı iskeletleri gibi halkalanmıştı. Balıkçı kulübelerinden .ı müzik sesi geliyordu. Glumtensvägen'den bir kamyon göründü, bir şeye korna çalıp geride bir egzoz dumanı bırakarak kayboldu. Deniz kokularının arasından, dirsekleriyle kendine yol açarak, bir balık kokusu sızıyordu. Sanki bütün kokuların ana maddesiymiş gibi geride hep balık kokusu vardı bu şehirde. Bir banka oturmuş limana bakıyorduk. Dalgakıranların üzerine sonsuz sayıda gümüş martı sıralanmıştı. Balık sandıklarından buzlar dökülmüştü iskeleye. Uzakta, teknelerin kızağa çekildiği yerde vahşi bir vizon daldı suya.

"Nasılsın?" dedim kardeşime.

"Eh işte. Sen?"

"İdare eder."

Kızardı. Gözlüğünü gözlerinden alıp tekrar yerleştirdi, huzursuz olduğunda hep böyle yapardı.

"Sana ne yapmaya çalıştıklarını gördüm. Arkana bir kozalak... insan nasıl bu kadar hasta olabilir?"

"Unut bunları şimdi... Kanamadı zaten. Orada vizon var gördün mü?"

İskelenin açığında yüzen vizona ilgisizce baktı, başını peris-

kop gibi suyun üzerinde tutuyordu vizon, insanın hayal edebileceğinden çok daha becerikliydi suda.

"Biz onlara ne yaptık ki, Gerard ve onlara?"

"Geçen kış tesadüfen bir kediyi yaktıklarına şahit oldum. Şimdi kendilerini benim ihbar ettiğimi sanıyorlar."

"Ettin mi?"

"Yok."

"Peki benim bununla ne ilgim var?"

"Hiçbir ilgin yok. Yalnızca benim kardeşimsin işte."

Limanın girişindeki dalgakırana dalgalar çarpıyordu. Başımı güneye çevirdiğimde geceleri ışığıyla denizi kırbaçlayan eski feneri görebiliyordum. Vizon ve gümüş martıların dışında ortada hiçbir canlı yoktu. Balıkçı kulübesinden gelen müzik susmuştu. Tuhaf bir şekilde rüzgâr bile esmiyordu.

"Senin bir suçun yok abla. Her halükârda bir bahane bulacaklardı. Eğer bir kediyi yakabilecek kadar hasta ruhlularsa onlardan her şey beklenir... Babam burada olsaydı sence bir şey yapar mıydı?"

Kardeşimin abartılı bir sürü beklentisi vardı babamdan. Belki babamı benim kadar tanımadığı için böyleydi. Görmeyeli neredeyse bir yıl oluyordu. Ve insan henüz on ikisindeyse —aralıkta on üçüne basacaktı— bazı şeyleri unutmak ve gerçekle uyuşmayan bazı şeyler hatırlamak için bir yıl yeterince uzun bir süreydi.

"Seni hayal kırıklığına uğratıyorsam özür dilerim ama, hayır."

"Bence yapardı. Eve döndüğünde bütün olanları anlatacağım, adları ne, nerede oturuyorlar, bak yemin ediyorum, babam onların hesabını görecek. Onlara öyle bir ders verecek ki bundan sonra tek bir kelime bile etmeye cesaret edemeyecekler..."

Sanki bu anlattıklarını içindeki bir sinema perdesinde izliyormuş gibi kendi kendine başını salladı. Ormanda pantolonum ve külotum indirilmiş, kalçalarımın arasında bir kozalakla yüzükoyun yatmış elinden ot yerken, hayat denen şey kimbilir ona ne kadar hastalıklı görünmüştü.

"Yok aslında o vahşi bir vizon değil," dedim konuyu değiştir-

mek için. "Yoksa kürkü bu kadar güzel olmazdı. Belli ki vizon çiftliğinden kaçmış."

"Onların yüzebildiklerini bilmiyordum."

"Bir seferinde babam anlatmıştı. Hatırlıyor musun sen küçükken vizon çiftliğinde çalışıyordu. Bazen kafeslerinden kaçmayı başarıyorlarmış, denize balık avlamaya gidiyorlarmış o zaman."

Gözümü sudan ayırmadım ama vizon ortalarda yoktu; herhalde iskelenin altına yüzmüştü.

"Binliği ödemeyi düşünüyor musun?"

"Başka çarem yok."

"Ama bu kadar parayı nereden bulacaksın?"

"Bulacağım işte..."

Kardeşim yerden bir taş alıp suya attı. Parmaklarının arasındaki egzamalar çatlamak üzereydi. Merhem tükenmişti. Yenisini almayı unutmuştum. Bir daha şehre indiğimde alırdım.

"Ne yapmak istiyorsun?" diye sordum. "Eve mi gidelim yoksa burada biraz daha oturalım mı?"

"Evde ne var ki?"

"Bir şey yok. Haklısın..."

Belki de, diye düşündüm, bizi rahat bırakması için Gerard'a para teklif etmem bir hataydı. Bu kadar parayı bir haftada nasıl bulacaktım! Ayrıca bununla yetineceği ne malumdu? Limanın tepesinde, çitlerin ve sık çalıların arkasına çömelmiş evlere doğru baktım. Tommy'nin oturduğu evin çatısı görülüyordu. Ona danışmalıydım. Hasta olduğunu biliyordum ama belki ziyaret etmek bahanesiyle gidip konuşurdum yahut akşam geç vakit telefon açardım. Belki de Profesör'ü arardım.

Yaşadığımız onca şeyden sonra, o gün okula dönmek akıl kârı değildi. Gerard ve çetesi kaybolur kaybolmaz kardeşimin elinden tutup bisiklet parkına gitmiştim. Öğretmenler bizi yok yazacaklardı. Belki de sınıf arkadaşlarımıza bizi görüp görmediklerini sormuşlardı. Bütün bir sınıfın masum bir ifade takınıp başlarını nasıl iki yana salladıklarını görebiliyordum; Gerard, Ola ve Peder masu-

miyet maskesine gerek duymadan kayıtsızca sırıtıyorlardı. Öğrenci danışmanına rapor yazılacaktı. Anneme zarfını açma zahmetine bile katlanmayacağı bir mektup gönderilecekti. Ben sınıf öğretmenimiz L-G ile görüşmeye çağrılacak ve her zamanki gibi kardeşimle birlikte öğleden sonraki derslere katılmamamızın özel bir nedeni olduğunu inkâr edecektim: Yo, özel bir şey yok, yalnızca biraz keyifsizdik, diyecektim. Üstelik günlerden cumaydı ve geriye yalnızca üç ders kalmıştı.

"Deniz kıyısına ineriz," dedim kardeşime. "Önce sana don alalım... hem yüzüne yazdıklarını sileriz."

Bisikletlerimize binip Glommen'e gittik. Benim bisikleti geçen ilkbahar konteynerden bulmuştuk. Robert'in minik bisikletini de ayakları yerden kesilsin diye, Profesör'den dilenmiştim.

Yazları bisikletlerimize atlayıp sık sık Glommen'e giderdik. Ya Tommy'yle buluşur yahut balıktan dönen teknelere bakardık. Ama ekim ayında, hem de ders saatinde oraya gitmek biraz tuhaftı. Issız ve kasvetliydi. Ne etrafta koşuşturan çocuklar ne de turistler vardı. Balık hallerinin kamyonları da yoktu. Müzik sesinin geldiği kayıkçı kulübesine gözlerimi dikmemin sebebi belki de bu ıssızlıktı. Kirli camların ardında hareket eden iki siluet vardı, eğilip ağır bir şeyi kaldırmaya çalıştılar, kaldıramadılar, doğrulup nefes aldılar.

"Sence Lazlo nerede?" dedi kardeşim. Gözlüğünü çıkartmış o iki figüre şüpheyle bakıyordu.

"Bilmem. Belki şehirde. Yahut ziyaretçi istemediğinden yatağın altına saklanmıştır. Bazen bu hallere girer..."

Profesör'ün küçük çiftlik evinin önüne geldiğimizde yaşadıklarımızı ona anlatmak geçmişti içimden. Bize yardım etmesini umduğumdan değil, bazen içinizi boşaltmanız gerekirdi işte... Mutfak penceresinden içeri bakmıştık. Her zamanki gibiydi. Bir yığın kitap ve ilginç bulduğu şeyleri not ettiği bir sürü defter. Masa ve raflara saçılmış ilaç şişeleri. Toplayıp biriktirdiği daha bir sürü şey: doldurulmuş kuşlar, fosiller, eski madeni para ve pullar. Kulübenin etrafında dolaşıp samanlığa göz atmıştık: Amazonu orada

durduğuna göre uzaklarda olamazdı. Birkaç kez seslenmiştik ama duyduysa bile cevap vermemişti. Biz de Glommen'e doğru devam etmiştik.

İskelede otururken Profesör'ün bile yardım edemeyeceğini düşündüm, pazartesiye kadar iki günümüz vardı. Yani çok kısa bir zaman.

"Bu gözlükten nefret ediyorum," dedi kardeşim. "Beni çok aptal gösteriyor. Dalgıç gözlüğü takmış canavara benziyorum. Bana bunun için saldırıyorlar. Benim gibi bir ucubeye tahammül edemiyorlar."

Gözlüğünü alıp eğilmiş çerçeve sapını düzelttim, kazağımın koluyla camını silip geri verdim.

"Yenisini alacağım," dedim. "Yazın iş bulup çalışacağım. Maaşımı alır almaz ilk işim sana güzel bir gözlük almak olacak."

"Sahiden mi?"

"Yüzde yüz! Eğer biraz fazla ödersek camlarını öyle bir tıraşlarlar ki, bunun yarısından daha ince olur."

Kardeşim biraz gülümsedi. Sonra tekrar ciddileşti.

"Nerede iş bulacaksın?"

"Torsåsen'de. Onların her zaman işçiye ihtiyacı var. Tavuk paketleyerek saatte yirmi beş kron kazanabilirim. Eğer olmazsa başka bir yere bakarım. Önümüzdeki yıl on altı yaşına basacağım. Nerede olsa iş bulurum."

Suya bir taş daha attı Robert.

"Beni öyle annemle yalnız başıma mı bırakacaksın? Evden taşınıp?"

"Bunu da nereden çıkarttın şimdi?"

"Yakında büyüyeceksin, istediğini yaparsın o zaman..."

Ağlamak üzereydi, yüzünü benden çevirerek saklamaya çalıştı.

Bir süre sessizce oturduk. Balıkçı kulübesinin kapısı açıldı. Gün ışığına iki adam çıktı, bizi fark edince bir süre donup kaldılar, sonra tekrar karanlığa çekildiler. Kapı aceleyle kapandı. Tommy'nin kardeşlerine benziyorlardı ama emin değildim. Onların tekne-

si genellikle güney iskelesinde dururdu, adını şimdi hatırlayamıyordum. Buradaki teknelerin harfleri aynı, rakamları değişikti: FG 31 Lyngskär, FG 40 Tuna...

"Eğer bir yere taşınırsam sen de gelirsin."

"Ya annem bırakmazsa?"

"Onun ruhu bile duymaz. Engel olmaya kalkarsa kaçarız, kimsenin bulamayacağı kadar uzaklara..."

Şöyle bir baktım, yaz boyunca neredeyse on santim uzamıştı ama yaşına göre hâlâ kısaydı. O kadar kırılgan bir hali vardı ki sanki cam yahut benzer bir şeyden yapılmıştı. Birden bütün yaşları geldi aklıma. Kendim daha sümüklü bir çocukken onun yürümeyi öğrenmesine nasıl yardım ettiğim; şehirde oturduğumuz yıl, sonra Skogstorp'ta otururken onu diğer çocuklara karşı nasıl koruduğum, nasıl teselli ettiğim, ödevlerine yardım ettiğim, cesaretlendirdiğim, içinde bulunduğumuz koşullarda mümkün mertebe hayatını kolaylaştırmaya çalıştığım. Ama her zaman bir son var ve bir başlangıç. Her öykünün kuralı bu...

"Öyle aklımıza estiği gibi kaçamayız herhalde," dedi, "nasıl geçiniriz?"

"İş buluruz."

"Ben daha on üçüme bile girmedim. Küçük çocukları işe almazlar ki!"

"Biz de seni büyütürüz."

"Takma sakal ve sahte kimlikle?"

"Öyle bir şey."

Bu kendimi hatırladığımdan beri oynadığımız bir oyundu. Evde işler dayanılmaz bir hal aldığında benim odama kapanır, bir el feneriyle yatağın altına uzanırdık, Robert sorar ben cevaplardım. Bir çeşit mutlu gelecek masalıydı.

"Nerede yaşarız?"

"Bir şehirde, buradan çok uzakta."

"Şehirleri sevmiyorum. Köyde yaşamak istiyorum ben."

"Öyle yaparız. Kim olduğumuzu bilmedikleri bir yerde yaşarız. Bizi kimse bulamaz. Eğer arayacak olurlarsa annemle babam

bile bulamaz. Yepyeni bir öykü buluruz. Oraya bir sirkle geldiğimizi, çok az para verdikleri için kaçtığımız söyleriz. Yeni adlarımız olur."

"Bir kulübede mi yoksa apartman dairesinde mi otururuz?"

"Profesör gibi yaparız, eski, küçük bir çiftlik evinde otururuz."

"Hayır. Ben yeni bir evde oturmak istiyorum. Güzel mobilyalar olmalı. Video çalar, stereo. Hepsi yeni, bizim yahut Profesör'ün evindekiler gibi değil."

"Hepsinden alırız."

"Tabii yeni bir gözlük?"

"İlk işimiz o."

"Güzel giysiler de alalım. Kızılhaç'ın boklu giysilerinden değil, Gekås'un kocaman köylü pantolonlarından da değil. Gerçek blucin alalım, marka. Her şey yeni olsun."

Belki bir gün tam böyle yapacaktık, yeter ki imkânımız olsundu. Ama bunlar kardeşimin düşlediği kadar kısa zamanda gerçekleşemezdi. Sabretmek zorundaydık. İlkbaharda okul bitiyordu, beni artık hiç kimse bir şeye zorlayamazdı. Bir iş ve başımızı sokabileceğimiz bir ev bulacaktım. Annem taşındığımı bile fark etmezdi. Robert istediği kadar kalırdı yanımda.

Ama iki yıl daha okula gitmesi zorunluydu, tek sorun buydu, onu koruyamayacaktım. Kendi başının çaresine bakmalıydı, yoksa işin içine sosyal kurumlar karışıp bir bakıcı ailenin yanına vermeye kalkabilirlerdi, benim dünyamda başıma gelebilecek en büyük felaket buydu.

"Yine de babam eve dönse daha iyi olur diyorum."

"Niçin?"

"Öyle düşünüyorum işte."

Düşlere dalmıştı. Bakışlarından fark ediyordum, sanki içinde bir lamba sönmüş gibiydi. Her şeyin arzu ettiği gibi olduğu bir dünyaya çekilmişti.

"Onu okula götüreceğim, koridorları dolaşacağız, sana ve bana kötülük yapanları bir bir işaret edeceğim, yok belki de hepsini

işaret etmem, çünkü zaman yetmeyebilir ama en kötülerini göstereceğim, babam icaplarına bakacak."

"Sence onlara ne yapar?"

"O var ya, zıvanadan çıktığında hiç kimse karşı koyamaz. Gelin bakalım sizi pislikler, diyecek. Karşı koymaya cesaret edemeyecekler, ne istiyorsa yapacaklar. Birlikte bütün okulu dolaşacağız, babam hepsini önüne katacak."

"Ya öğretmenler karşı koyarsa?"

"Babam gülecek onlara. Benim oğlum artık sizin şu iğrenç destek-sınıfınıza gitmeyecek, diyecek. Cehenneme kadar yolunuz var. Biz bu okula bir daha hiç gelmeyeceğiz! Sonra araba parkına gideceğiz, babamın arabası var orada, hepsini o arabaya doldurup basacağız gaza."

"Nereye?"

"Hiç kimsenin bulamayacağı bir yere. Sığınak gibi yani. Onları bir yere kapatırız, belki bir bodruma. Belki boş bir kuyuya veya başka bir yere atarız. Bizim esirimiz olurlar, zincirlerle sıkıca bağlarız, babamla her gün yanlarına giderim, bana yaptıklarının aynısını yaparım onlara."

Sustu, kendi kendine gülümsedi. Hiçbir şey demedim. Yeni bir şeydi benim için, böyle intikam hayalleri kurduğunu daha önce hiç duymamıştım.

Vizon tekrar açığa çıktı. Tekne kızağına uzanmış, güneşin altında yatıyordu. Sanki bizi gözaltında tutar gibiydi, en azından ben böyle hissediyordum. Balıkçı kulübesi sessizdi ama adamlar hâlâ içeridelerdi; artık emindim, Tommy'nin kardeşleriydiler. Pencereden yine siluetlerini gördüm bir şeyler taşıyorlardı, ileri geri bir şeyler sürüklüyorlardı.

Nedendir bilmiyordum ama hava birden değişmişti, bir filmde arka plan müziği siz fark etmeden birdenbire susar ya işte öyle bir şey. Belki her şey üst üste geldiğindendi, Gerard onu ihbar ettiğim zehabına kapılmış, arkasından bir hafta içinde bir binlik bulmazsam kardeşime daha kötü şeyler yapmakla tehdit etmişti beni. Ve bu benim hatamdı, bu düşünceyi onun kafasına ben sokmuştum...

Glumstensvägen'den okul otobüsünün sesi duyuldu. Birazdan durağa gelir. Glommen'in çocukları inerlerdi. Belki içlerinden biri iskeleye, balıkçı kulübelerine gelecekti. Bunu istemiyordum, şimdi okuldan birileriyle karşılaşmak istemiyordum, ayağa kalktım:

"Hadi," dedim kardeşime. "Gidiyoruz..."

HOLDE AĞZINA KADAR DOLU iki çöp torbası duruyordu. Bir üçüncüsü devrilmiş, içindekiler dışarı saçılmıştı. Tuvaletin kapısının önünde kusmuk vardı: yemek artıklarına karışmış kırmızı şarap. Hiç ses yoktu, büyük ihtimalle üst katta yatmış uyuyordu. Top atılsa uyanmazdı.

"Ne iğrenç kokuyor," dedi kardeşim.

"Ben hallederim. Sen otur televizyon seyret."

Gocuğunu astı. Alışıldık hareketlerle olay yerinin etrafından geçip oturma odasına girdi.

Mutfak tezgâhındaki karmaşanın ortasında dibine kadar içilmiş iki Parador şişesi dikiliyordu. Masanın üzerinde yarısı dolu bir şarap bardağı vardı, içine yarım düzine izmarit atılmıştı. Her taraf bulaşık doluydu.

Baharat kutusundan beyaz biber kavanozunu alıp burun deliklerime biber sürdüm. Sonra dolaptan temizlik malzemelerini çıkarttım...

Bunu kaç defa yaptığımı artık unutmuştum. İlk kez kusmuk temizlediğimde altı yahut yedi yaşındaydım. Sanırım babamın kusmuğuydu, bir içki âleminde banyoda çıkartmıştı. O kusmuk bütün gün öylece kalmış, hiç kimse ilgilenmemiş, kusmuğun etrafından dolanmışlar, çişlerini yahut aynanın karşısında makyaj yaparken belki koku nedeniyle biraz küfretmiş, arkasından hemen yan odadaki içki âlemine geri dönmüş, dans etmiş, sallanarak do-

laşmış, şarkı söylemiş, kavga etmiş ve uyumuşlardı. En sonunda dayanamayıp duş spiralini tutarak kusmukları ben temizlemiştim. Ne kadar erken başlasam da bu işe alışamamıştım. Kokudan bayılacak gibi oluyordum. Şu burun deliklerine biber sürme benim buluşumdu, gerçekten faydalıydı. Biraz hapşırıyordum, sonra burun deliklerim yanmaya başlıyor, koku alma duyum uyuşuyor ve daha az koku alıyordum.

İşimi bitirdiğimde temizlik malzemelerini tekrar yerlerine koydum, lavaboda ellerimi yıkadım. Acıkmıştım. Eğer annem sosyal yardım kurumu yahut çocuk yardımı çekini aldıysa, duruma bakılırsa almıştı, evde yiyecek bir şeyler olmalıydı.

Kilerin kapısını açtım, bütün raflar boş şişe doluydu. Eğer birkaç bira kutusunu saymazsak buzdolabı da tamtakırdı, inanılacak gibi değil ama buzlukta hiç dokunulmamış bir cin şişesi vardı.

Ekmek kutusunda yarım Skogaholm somunu buldum; hiç yoktan iyi. Bir çekmecede bir kutu ton balığı vardı. Kardeşime ve kendime birer sandviç yapıp oturma odasına geçtim.

Robert kanepenin köşesine büzülmüş gülümseyerek televizyon seyrediyordu.

"Ne seyrediyorsun?"

"Doğa belgeseli. Olağanüstü deniz hayvanları. Kocaman mürekkep balıkları falan. Avustralya açıklarında nesli tükendiği sanılan türler takılmış balıkçıların ağlarına... annem uyuyor mu?"

"Sanırım. Anlaşılan sıkı eğlenmiş."

"Güzel. Görmekten kurtuluruz."

Oturma odası her zamanki gibi kasvetliydi. Duvarlar çıplaktı, pencere kenarlarında çiçek saksıları yoktu. Bu kanepe, bu sehpa, bira kasalarının üzerinde duran bu televizyon ve gramofon kendimi bildim bileli vardı.

Kalorifer peteğinin yanında da bir şişe Parador duruyordu. Muşamba döşemenin üzerinde taze bir yanık izi vardı; belli ki sigarasını söndürmüştü... Mutfak dışında bütün evi daha iki gün önce temizlemiştim. Sabah okula giderken hâlâ oturulabilecek durumdaydı. Yalnızca bir günde nasıl bu kadar berbat edebildiğini

anlayamıyordum, üstelik şehre inmiş, çekleri bozdurmuş, içki mağazasında kuyruğa girip içki almıştı.

Üst kata çıktığımda yatak odasının kapısı kapalıydı. İçeriden horultuları geliyordu; dişçilerin emici hortumundan çıkan sese benzer hırıltılı bir sesti.

Odamı karıştırmıştı. Bunu yapacağını bilseydim sabahleyin okula giderken odamın kapısını kilitler, anahtarı yanıma alırdım. Adamakıllı dağıtmıştı ortalığı. Çalışma masamın çekmeceleri açıktı. Sandalye ters dönmüştü. Kitaplığın rafları karman çormandı. Oradan buradan bulup sepete koyduğum eski oyuncaklar yere saçılmıştı: saçları kesilmiş birkaç bebek, bir Barbie, Şirinler koleksiyonu. İç çamaşırlarımı koyduğum çekmeceyi bile altüst etmişti. Aradığını bulamayınca yahut sosyal yardım kurumundan gelen çekin kapıdaki posta deliğinden atıldığını duyunca odayı terk etmiş, odanın kapısını kapatma gereği bile duymamıştı. Kalorifer peteğinin arkasını kontrol ettim; zarf yapıştırdığım yerde duruyordu. Bu zarfta biriktirdiğim paralar vardı, üç yüz kron. Yakında bu paraya ihtiyacım olacaktı.

Yatak odasına girdim. Annem yatağın ayakucuna elbiseleriyle kıvrılmış yatıyordu. Ruju yanağına yayılmıştı. İki parmağının arasında sönmüş bir izmarit vardı. Üzerinde Gekås'tan alma kırmızı paltosu vardı. Elbiselerimizi oradan alırdık. Yılda birkaç kez kendisini biraz toplar toplamaz otobüse atlayıp Gekås Ullared'e alışverişe giderdi. Markası belirsiz blucinler. Kışlıklar. Kazak, gömlek ve modası geçmiş başka giysiler. Bunun için bir süre ayık kalması ve bir kenara para ayırması gerekiyordu. Yoksa bir sonraki alışveriş için beklerdik, bu sürede mevcut kıyafetlerimize sığamayacak kadar büyür, bacaklarımıza kısa gelen pantolon ve bedenimize dar gelen kazaklarımızla komik bir halde dolaşırdık. Komodinin üzerinde benim ve kardeşimin çerçevelenmiş bir fotoğrafımız vardı. Buraya taşındıktan kısa bir süre sonra çekilmişti. Ben altı yaşındaydım, Robert dört. Evin önünde duruyorduk, benim üzerimde blucin etek ve tişört, kardeşimin üzerinde kısa pantolon

ve açık mavi gömlek vardı. Fotoğrafı kimin çektiğini hatırlamıyordum. Belki annem çekmişti. Ama fotoğraf makinesi kimindi? Bildiğim kadarıyla bizim fotoğraf makinemiz yoktu. Başka ailelerin çocuklarının doğum günlerini, tatillerini, vaftiz törenlerini kaydettikleri fotoğraf albümleri ve film kasetleri vardı. Bizde bu tür şeyler bulunmazdı. Annem ve babamın anılarla işleri yok gibiydi. Sanki hayat çok kirli, çok acılı bir şeydi de geçmişin bütün izleri silinip atılmalıydı.

Fotoğraf çerçevesinin altında bir zarf vardı. Babamdan gelmiş bir mektuptu bu.

Mutfağa döndüğümde kardeşim sandalyeye oturmuş bir dergiyi karıştırıyordu.

"Televizyondan vaz mı geçtin?"

"İlginç bir şey yok. Yalnızca çocuk programı. Bunlar için fazla büyüğüm. O nasıl?"

"Kütük gibi uyuyor, elbiselerini bile çıkartmamış."

"Hiç değilse saçıp döktüklerini toplasaydı biraz. Şu hale bak."

Mutfak tezgâhına iğrenerek baktı, sonra başını pencereye çevirdi.

"İzlediğim program çok tuhaftı," dedi. "Denizin derinlerinde bir sürü balık ve hayvan yaşıyor. Demek istediğim çok derinlerde, kilometrelerce aşağıda, ışığın bile ulaşamadığı yerlerde."

"Okyanus çukurları."

"Evet, öyle diyorlar. Biz insanlar onların varlığından bile haberdar değiliz. Henüz keşfedemediğimiz yüzlerce tür var. Düşünüyorum da daha denizde bile ne olduğunu bilmiyoruz, belki her yerde böyleyiz."

Bunlardan konuşması iyiydi, sözünü kesmedim. O konuşurken etrafı temizlemeye başladım, kül tablalarını boşalttım, şişeleri bir kenara topladım, bulaşık suyu koydum.

"Yani diyorum ki, daha varlığını keşfedemediğimiz yığınla yaratık vardır. Hatta görünmez yaratıklar. Belki yalnızca ben görebilirim. Bir düşünsene abla... Bunlardan birinin bu gece yarısı pen-

cereme vurduğunu. Alıp okula götürüyorum ama yalnızca ben görüyorum, hiç kimse fark etmeden beni koruyor."

"Belki olur," dedim. "Ama gecikebilir. En iyisi o zamana kadar sen ödevlerini yap. Tüpte merhem kalmışsa ellerine sür, çatlamaya başlamışlar."

Sandalyeden kalktı. Ve ben ona karşı her zaman duyduğum sevgiyle doldum yeniden, yalnızca ona karşı duyduğum özel bir sevgiydi bu: seçme şansı olan normal bir insanın giymeyeceği kadar çirkin kıyafetli, elleri egzamalı, gözlüğü seloteyple tamir edilmiş ve o gözlüğün arkasından şefkat dolu gri gözleriyle başkalarının görmedikleri şeyleri görürmüş gibi bakan benim zayıf küçük kardeşim.

Geçen ilkbahar Robert'in sınıfı geziye çıkmaya karar vermişti. Danimarka'ya gideceklerdi. Legoland'ı, Kopenhag'ı, müzeleri gezecekler ve bütün bir gün de Tivoli'de eğleneceklerdi. Mayıs Çiçekleri satmışlar, okulun spor salonunda çekiliş ve ikinci el eşya pazarı düzenleyerek gezi için para biriktirmişlerdi. Birçoğunun annesi çekiliş için pasta yapmış, babaları Falken gazoz fabrikasında çalışanlar bir sürü bedava gazoz alıp kurabiyelerle satmışlardı.

Paskalya tatilinde yola çıkacaklar, seyahat dört gün sürecekti. Karar verdikleri ilk günden itibaren bu seyahatin hayaliyle yaşamaya başlamıştı kardeşim. İlkbahar döneminde Danimarka hakkında bir sürü grup çalışması yapmışlar, coğrafyası ve tarihi hakkında bir şeyler öğrenmişler, kraliyet ailesinin isimlerini ezberlemişlerdi. *Küçük Denizkızı* masalını Danca okumuş, haritalar çizmiş, sergi açmışlardı. Hummalı bir hazırlıktı. Bıkıp usanmadan Legoland'ı anlatıyordu Robert, orada her şey, sokaklar bile lego parçalarından yapılmıştı. Hele kalacakları o otel, gerçek bir oteldi, içindeki her şey çok güzeldi, sabahları yatağı kendiniz toplamıyordunuz, birileri geliyor sizin yerinize temizlik yapıyordu, banyoda küçük hediye paketleri içinde sabunlar vardı. Bütün seyahat boyunca otobüs koltuğunda yalnız başına oturacağını, diğerlerinin sürekli taciz edeceklerini, hiç kimsenin onu gruplarına alma-

yacağını aklından çıkartmış gibiydi.

Toplanan paraların seyahate yetmeyeceği anlaşıldı. Velilere belki seyahatin iptal edilebileceğini bildiren mektuplar gönderildi. Bu konuyu konuşmak üzere toplantı düzenlendi, aileler çocuklarının seyahati için eksik kalan parayı karşılamaya hazır olduklarını söylediler. Tabii benim annem-babam hariç. Onlar toplantıya bile gitmediler. Hiç kimse de mali durumu elvermeyenler ne yapacak diye sormadı. Ve en sonunda, sanırım kardeşimin içten içe korktuğu şey başına geldi; sınıf onsuz seyahate çıktı.

Bütün bir paskalya tatili boyunca yan odadan sesini duydum, çok mutsuzdu. Ben de en az onun kadar acı çektim ama teselli imkânım yoktu. En kötüsü annem seyahate gideceksin diye yarım ağız söz vermiş ama babamı ziyaret ettikten sonra sözünden caymıştı. Birtakım insanlara borçlanmıştı babam, eğer ödemezse başı belaya girerdi. Artık seyahatten konuşmanın bir anlamı kalmamıştı. Kısaca kardeşim sınıf gezisine gidemezdi. Paralar, eğer vardıysa, başka bir şey için gerekliydi.

Mektubu zarfından çıkarırken bunları düşünmüştüm. Nasıl birbirimizin ayağına dolandığımızı; ben, kardeşim, annem ve babam. Annemle babamın hayatında olan bir şey derhal bizim hayatımıza yansıyordu.

Mektup kâğıdının üzerinde cezaevinin damgası vardı. Postalanmadan önce açılıp okunduğu belliydi. Yazı stili çocuksu, çarpık çurpuktu, sanki harfler çirkinliklerinden utanmış da kâğıttan kaçmak ister gibiydiler.

Üç ay daha erken bırakılacağını bildiriyordu babam, çıkacağı gün ve saati yazıyor, annemin Halmstad cezaevinin kapısına gelip gelemeyeceğini soruyordu. Sonra biraz daha özel konulara giriyor, annemin nasıl olduğunu, para durumunu merak ediyordu. Kendi züğürttü, cezaevi atölyesinin verdiği maaşı Noel'den önce alamazdı. Yazdığına göre Falkenberg Krom ve Cam fabrikasında işe başvurmuştu ama fazla umudu yoktu.

Mektubu okurken onu gözümün önüne getirdim. Hücresinde nasıl oturduğunu hayal ettim, üzerinde tipik cezaevi kıyafetleri var-

dı; keten gömlek, eşofman ve banyo terlikleri. Duvara perçinli masanın üzerinde bir paket John Silver duruyordu. Duvarlarda *Lektyra* dergisinin verdiği çıplak kadın afişleri asılıydı, adları Anette veya Sussie olan, annemin genç versiyonuna benzeyen kadınlar. Kurşunkalemle nasıl cebelleştiğini, bir sonraki cümleyi düşünürken kalemin arkasını nasıl ısırdığını, düz ve eğri çizgileri bitiştirip harf ve harfleri birleştirip sözcük yapmanın ona nasıl zor geldiğini, nasıl bir dirençle karşılaştığını görebiliyordum. Ve koridordan gelen sesler, anahtar demetini şaklatan bir gardiyan, radyo dinleyen yahut bağıran bir mahkûm.

Günleri doğru hesapladıysam üç hafta sonra tahliye olacaktı.

Annem akşamın ileri bir saatinde uyandı. Robert çoktan yatıp uyumuştu. Ben mutfakta oturmuş önümüzdeki günler için plan yapmaya çalışıyordum.

"Günaydın," dedim mutfağa girip bir bardağa su dolduran anneme.

"Lütfen alçak sesle konuş. Kendimi çok kötü hissediyorum."

"Anlıyorum. Sokak kıyafetlerini bile çıkartamamışsın."

İç çekerek dolabı açtı, suda eriyen tabletlerden aramaya başladı.

"Baban birkaç haftaya kadar tahliye oluyor. Sevindim. Eğer merak ettiğin buysa, biraz kutlama yaptım. Daha önce hesaplanandan daha kısa sürede dışarı çıkacak."

"Biliyorum. Mektubu okudum."

Bir sigara yaktı. Bakışları bir kelebek gibi ileri geri kanat çırptı. Masanın üzerinde duran mektubu keşfetti, alıp paltosunun cebine koydu.

"Robert odasında mı?"

"Uyuyor."

"Ne iyi."

"Okulda yine eziyet ettiler."

"Niçin kendini savunmuyor ki? Karşılık verebilir herhalde?"

Masaya oturdu, su bardağına bir tablet attı. Berbat görünüyordu, gözlerinin altında kocaman torbalar vardı, saçı darmadağınıktı.

Hakkında kötü şeyler düşünmüyordum... yani onu anlamak kadar yargılamak da çok zordu; anlamaya çalıştığımda artık yargılayamıyor, yargıladığımda da anlamak zorlaşıyordu... Şimdi karşımda duran kadın hep böyle lakayt değildi. Belleğimde güneşli küçük adacıklar vardı. Beni dizine oturtup tırnaklarımı boyadığını, Robert ve benimle oynamaya vakit ayırdığı ikindileri, iskambil yahut sokakta top oynadığımız günleri hatırlıyordum. Şimdi yanağımı okşamak için elini uzattığında öylesine hızla geri çekildim ki neredeyse düşüyordum.

"Ayrıca başkalarının mektuplarını okumaman gerekir," dedi. "Hiç hoş değil."

"Senin de benim odama girip para aramaman gerekir. Yukarıda yarım saat temizlik yaptım."

Sigarasından uzun bir kül silindiri düşüp dizine kondu ama farkına bile varmadı.

"Üstelik aşağısı da domuz ahırı gibiydi. Bunu söylediğim için üzgünüm ama hole kusmuştun."

Söylediklerimin kulağa nasıl geldiğini işitebiliyordum: Hoş değildi. Ama gerçekti.

Ayağa kalkıp duvara asılı takvimin önüne gitti. Söylediklerimi dinlemeye tahammül edemiyor yahut hiçbir şey hatırlamıyordu. Buna seviniyordum, çünkü vicdan azabı çekmesine dayanamıyordum.

"Bugün günlerden ne?"

"Cuma."

"Üç hafta sonra baban eve geliyor. O zaman Robert'in odasına taşınmanı istiyorum. Bundan sonra aynı odayı paylaşırsınız."

"Niçin?"

"Fazla paramız yok. Babanla birlikte alt katı kiraya vermeye karar verdik, senin odanı televizyon odası yaparız. Televizyon seyretmemiz gerekiyor, öyle değil mi?"

Buzdolabını açıp bir kutu bira aldı. Dışarıda yağmur başlamıştı, şakırtılı bir Halländ yağmuru.

"Kim taşınacak?"

"Babanın bir arkadaşı. Birlikte tahliye olacaklar, adamın başını sokabileceği bir yer yok. Kiranın yarısını ödeyecek."

"Sen bu adamı tanıyor musun?"

"Yok, baban tanıyor."

"Desene kaçığın biri."

"Lütfen, bu konuyu tartışmayalım."

Zaten itiraz etmenin bir anlamı yoktu, babamın kararlarını hayatı boyunca sorgulamayacaktı. Ben de önünde ağlamak istemiyordum. Salya sümük ağlama huyumdan nefret ediyordum. Gözyaşlarımı israf edecek durumda değildim, çok değerlilerdi, benim durumumda birinin boş yere akıtmaması gerekiyordu. Ama babamın kodes arkadaşının bizimle kalacağını düşünmek midemi bulandırmıştı. Tek sığınağım odamdı. İçine kapandığımda dışarıda ne kadar fırtına koparsa kopsun aldırmazdım.

"Hadi ama üzülme," dedi annem.

Ve bir kez daha duruma dışarıdan baktım: yağlı saçları dağınık bir kadın, bir yanağına dudak boyası yayılmış, yaşlı bir köpek gibi kokuyor, bir kutu sert bira açıyor, bir dikişte kutuyu yarılarken, bir elini teselli etmek için on beş yaşındaki kızına uzatıyor.

İstemesem de salya sümük ağlamaya başladım. Tıpkı bir çocuk gibi. Bedenim iyice bitkin düşene, suyu çekilmiş bir ekmek gibi kuruyana kadar ağladım.

KENDİLERİ HAKKINDA PEK KETUM davrandıklarından annemle babamın hayatını bir araya getirmek o kadar kolay değildi. Bildiğim kadarıyla babam Umeå yakınlarında bir köyden geliyordu. On beş yaşına bastığında evden kovulmuştu. Kötü bir arkadaş çevresine düştüm, annemle babamın tahammül sınırlarını aştım, diye anlatmıştı bir seferinde. Büyükbabam orman işçisiydi, babaannem gibi o da Yeşilaycı ve sofuydu. Babamla aralarında kesin bir uyumsuzluk vardı, babam evden ayrıldıktan sonra bir daha hiç görüşmemişlerdi.

Babam birkaç yıl boyunca ora senin bura benim dolaşıp durmuş. Bir süre Stockholm'de bekâr evinde kalmış, Borås ve Norrköping'de takılmış, güneye Karlskrona'ya kadar inip küçük teknelerin yapıldığı bir tersanede çalışmış. Sonra da iş aramaya Göteborg'a gitmiş.

Taraklı ağ ve askeriyeye kamuflaj ağı üreten küçük bir fabrikada işe başlamış. Ürünleri dağıtmak için batı kıyılarının tamamını gezmiş; küçük kerevit ağları, uskumrular için büyük ağlar, ağı tekneye çekmeden istenmeyen balıkları bırakabildiğiniz panelli ve daha büyük taraklı orkinos ağları... Müşteriler nedeniyle yılda birkaç kez Falkenberg'e geldiğinden içinde annemin arkadaşlarının da olduğu bir yığın insanla tanışmış.

Şehirdeki bir partide babamla karşılaşan annem, hemen âşık olmuş. On sekiz yaşındaymış, biçki dikiş kursuna gidiyor, Falken-

berg'de bir ailenin yanında kalıyormuş. Tatillerde Okome'ye, anneannemin yaşadığı köye gidermiş. Babamla karşılaştığı tatil gününde de köyde olması gerekiyormuş ama kar yolları kapadığından gidememiş. Birkaç sınıf arkadaşıyla birlikte bir evde düzenlenen partiye katılmış, bazılarının erkek arkadaşları balıkçıymış. Babam partiye bu balıkçılardan biriyle gelmiş ve orada tanışmışlar... Aynı akşam bir bara gidip dans etmişler. Babam davet etmiş. Annemin anlattığına göre gangsterler gibi giyinen babam, takım elbise ve şapkasıyla diğerlerinin arasında sırıtıyormuş. Bütün bunların annem benim şimdiki yaşımdan yalnızca üç yaş büyükken olması inanılmaz geliyordu bana.

Babamın yolu Falkenberg'e düştükçe buluşmaya devam etmişler, bir yıl içinde annem hamile kalmış. Ben çocuk yapmak gibi bir niyetlerinin olduğuna hiç inanmadım. Batı sahillerinde özgürce dolaşmaktan hoşlanan, balık ağı pazarlamanın yanı sıra kirli işlere de bulaşan babam gibi bir adam çocuk istemezdi herhalde. Annemin yaşı da çocuk için daha çok gençmiş.

Karnı şişince okulu bırakıp anneannemin çalıştığı tekstil fabrikasında işe başlamış. Evdeki eski odasına taşınmış, babam işini bırakıp güneye gelene kadar orada kalmış. Köydeki yıkılmaya yüz tutmuş bir evi kiralamışlar. Babam kereste fabrikasında işe girmiş. Sonra ben dünyaya gelmişim.

Birkaç yıl sonra şehre yakın bir yere, Vinberg'e taşınmışlar. Babamın annemin hayatını mahvedeceğini söyleyen anneannemle araları bozulmuş. İçki sorunları daha o zamandan hafif hafif başlamış. Sosyal Hizmetler Kurumu görevlileri evi ziyaret ederek bir inceleme başlatmışlar. Konu benmişim, anneannemin mi yoksa koruyucu bir ailenin mi yanına verileceğim konuşuluyormuş, zamanla unutulup gitmiş. Babam iş arkadaşlarıyla da arasını bozmuş, kavgaya karışmış ve uyuşturucu bulundurmaktan kodesi boylamış. Dışarı çıktığında artık sıradan bir iş yapmak istemiyormuş. Limandaki ilişkileri sayesinde Polonya gemilerinden votka ve zayıflama hapları alıp Halland'daki karanlık tiplere satmaya başla-

mış. Bütün bunları gardırobunda duran bir kutuda bulduğum mahkeme kararları ve iddianamelerden öğrendim.

Ben iki buçuk yaşındayken Robert doğmuştu. Noel'e yakın bir tarihte, birkaç ay erken gelmişti dünyaya. Bir süre Varberg hastanesinde küvözde kalmıştı. Annemle ziyaretine giderdik. Oksijen çadırında uyuyan oyuncak bebeği belli belirsiz hatırlıyordum, bir sürü kalın ve ince hortum bağlı bir oyuncak bebek, okşamak için can atıyordum ama kesinlikle yasaktı. Ona dokunamazdık, hatta yakınında konuşulmamalıydı bile. Hayatta kalıp kalmayacağı bilinmiyordu, doktorlar kesin bir şey söyleyemiyorlardı, izlenip görülecekti. Babam hastaneye hiç gelmedi. O zamanlar suç kariyeri epeyce kabarmıştı.

Dört yaşıma bastığım günden itibaren yaşananlar belleğimde çok netti. Vinberg'deki kira evinden atılıp şehre, Sosyal Hizmetler Kurumunun evine taşındığımız haftayı hiç unutmadım. Yahut evimizi basan polislerin hırsızlık malı bulmak için nasıl evin altını üstüne getirdiklerini, başkalarının dünyasında iyi kalpli ve yardımsever insanlarmış gibi görünen polislerin yaptıklarına nasıl şaşırdığımı çok iyi hatırlıyorum. Başka bir seferinde borçlandığı iki kişinin babamı nasıl hırpaladıklarını görmüştüm. Bir yaz akşamı çalmışlardı kapımızı. Kapıyı açan annemi toz bezi gibi bir tarafa fırlatarak doğrudan doğruya oturma odasına dalmışlardı. Babam beni ve Robert'i kanepede dizlerine oturtmuş televizyon kanallarında geziniyordu. Bize hiç aldırmadan bir şişeyle kafasına vurup yere yıkmış, ardından da tekmelemeye başlamışlardı. Nereden bilemiyorum ama bana bir cesaret gelmiş, adamlardan birinin bacağına sımsıkı sarılarak kardeşimi korumaya çalışmıştım. Adam beni fark etmemişti bile, annem elinde cüzdan koşarak gelene kadar babamı tekmelemeye devam etmişler, cüzdanı boşaltıp gitmişlerdi.

Belleğimde bu türden yığınla şey vardı. Birtakım yabancı, kaba saba adamlar günlerce bizde kalır, kesintisiz içki âlemleri düzenlenirdi. Gidenlerin yerini hep başka birileri aldığından evde gürültü eksik olmazdı. Masa hiç boş kalmaz, tekrar dönmek için

birileri dinlenirken başka birileri nöbeti devralırdı. İsimlerini bilemezdim bu adamların, bir kez görünür ardından kayıplara karışırlardı. Yalnızca maaşların alındığı ay sonları ortaya çıkan, adlarını bildiğimiz bir çeşit müdavimler de vardı. Varlığımıza beş kuruşluk değer vermezlerdi, değer veriyormuş havasına girenler daha berbattı, bizimle ilgileniyormuş yahut endişeleniyormuş gibi yapıp ellerinde bir şişe şarapla birimizin kapısını açar, "küçük bey/hanım nasıllar bakalım, umarım rahatsız etmiyoruz," derlerdi. O su katılmamış sapıklardan daha vahimlerdi, hiç değilse öylesi sapıklarla nerelerde karşılaşacağınızı bilirdiniz; durmadan mıncıklamaya çalışan yahut gözleriyle sizi çırılçıplak soyan bir sürü iğrenç adam. Bir seferinde annem, bu heriflerden birinin bana birlikte banyoya girmeyi teklif ettiğini duymuştu. Öfkeden çıldırmış, ekmek bıçağını kaptığı gibi dışarıya kadar kovalamıştı adamı. İyi kalplileri çok daha iğrençtiler, bir yandan bize acıdıklarını söylerler ama ne orada bulunmaktan ne de diğerleri gibi her tarafı domuz ahırına çevirmekten kaçınırlardı. İşin tuhaf tarafı durumu olduğu gibi kabullenmekti, evin yalakalık yapan bir sürü sarhoşla dolması ve ortada hiçbir tuhaflık yokmuş gibi konuşmaya çalışması sanki çok normaldi: Peki şimdi kaç yaşındasın küçük dostum? Okul nasıl gidiyor? Yahut seslerini titreterek kendileri gibi adamlara katlanmak zorunda kalmamızın çok boktan bir durum olduğunu söylemeleri.

Altı yaşıma bastıktan kısa bir süre sonra Falkenberg'deki daireden taşındık. Sağlığa zararlı bir evdi. Banyo ve mutfakta küf vardı. Duvar kâğıtları pörsümüştü, muşamba döşemelerin uçları kalkmıştı. Her taraf nem kokuyordu, elbiselere bile küf kokusu işlemişti. Annemin ısrarlı yakınmaları karşısında insafa gelen Sosyal Hizmetler, Skogstorp'ta yeni inşa edilen sıra evlerden birini vermişlerdi. Buraya gelmemizin hikâyesi buydu. Sonbaharda okula başlayacaktım, buna çok sevindiğimi hatırlıyorum. Henüz küçücük bir çocuktum ama kaygılardan uzak değildim, hayatımızın bir parça düzelmesini umuyordum.

İlk başta gerçekten biraz düzelmişti. Ev güzeldi. Yepyeniydi. Çevrede oyun alanları vardı, sokak fidanlarla çevriliydi. Annemle babam yeni bir fırsat elde etmişlerdi ve bu fırsatı kullanacak gibiydiler. Annem pencereye perdeler dikmiş, ikinci el mobilyalar almıştı. Ben ve kardeşim ayrı odalara kavuşmuştuk. Bana odamı gösterdikleri o günü hiç unutamam; gömme elbise dolaplı, yola bakan kendime ait bir oda. Duvarlar incecikmiş, çok ucuz malzemeler kullanılmış, biri tuvalete girdiğinde bütün binada duyuluyormuş bunların bir önemi yoktu. Annemle birlikte duvarına Bamse Ayıcığının afişini astık, yeni bir yatağa ve üzerinde Pippi Uzunçorap resmi olan bir çarşafa kavuştum. O günlerde babamın elinde para vardı. Biraz iş çevirmiş, üstelik Olofsbo'daki vizon çiftliğinde iş bulmuştu. Yazdı, bazen kardeşimle beni işyerine götürüyordu. Bu anıların belleğimde niçin bu kadar güçlü yer edindiğini bilemiyorum; belki babamın normalde bizimle nerdeyse hiç konuşmamasındandı, bir kenara çekilir, sanki biz yabancı birileriymişiz de tesadüfen aynı çatı altına düşmüşüz gibi bakardı. Birden değişmişti, neşeli, hatta mutlu gibiydi. Bize gösterebileceği bir iş bulmuştu. Vizon kafesleri uzundu, duvarları yoktu, üzerleri yağmura karşı semer çatıyla kaplıydı. Yumuşak kürklü vizonlar çok sevimlilerdi, oyuncak hayvanlara benziyorlardı. Her kafeste beş vizon vardı. Güzel ama tehlikeli hayvanlardı. Kafeslere parmağımızı sokmamalıydık, bir çocuğun parmağını kolayca kopartabilirlerdi; nihayetinde vahşi hayvanlardı. Babamın görevlerinden biri yem hazırlamaktı. Glommen'deki depodan balık, Torsåsen'den tavuk artıkları alıyor un ve suyla karıştırarak vizon bulamacı yapıyordu. Deri yüzme zamanına kadar ayık geziyordu. Deri yüzme zamanı geldiğinde çiftlikteki herkes gibi o da içiyordu. O kadar kana ve derisi yüzülmüş hayvanların bedenlerinden yayılan kokulara başka türlü dayanılmazdı.

Skogstorp'taki ilk yıl kardeşime neredeyse hiç bakmam gerekmemişti. Annem evdeydi. Babam çalışıyor, eski tanıdıklarından uzak duruyordu. Robert haftada dört gün çocuk yuvasına gidiyordu, o sonbahar ben de okula başlamıştım.

Çektirdiğimiz ilk sınıf fotoğrafını saklamıştım. Kendi kendilerinin küçük bir taslağına benzeyen, altı-yedi yaşındaki o çocuklara bakmak tuhaf bir şeydi. Sütdişlerinden kalan boşlukları göstererek gülen Peder ile Gerard arka sırada dikiliyorlardı. Daha o zamandan iyi arkadaşlardı. İkisinin de üzerinde blucin pantolon ve ceket vardı. Şimdiki cüsselerinin yarısı kadarlardı, sanki orantılarını koruyarak çekmişlerdi. Ben, en öndeki sıranın sol başında çömelmiştim, ne yapmam gerektiğini bilmediğimden gülümsüyor gibi bir halim vardı.

Belki fotoğraftan anlaşılmıyordu ama daha okulun başladığı ilk günden dışlanmıştım. Öyle itilip kakılmıyordum ama yoktum işte. Belki annemle babamın ünü peşime takılıp sınıfa kadar gelmişti? Belki diğer anne-babalar çocuklarına benden ve kardeşimden uzak durmalarını tembihlemişlerdi. Belki diğerleri villalarda yahut bahçeleri bakımlı evlerde otururlarken, biz kenar mahallede, yoksullar için yapılan sıra evlerde oturduğumuz içindi. Belki sürekli kötü kıyafetler giydiğimden, annem şampuan almayı sürekli unuttuğundan saçak saçak saçlarla gezmemdendi. Hatırladığım kadarıyla bu durumu dert etmiyordum. Buraya taşındıktan sonra hayat kolaylaşmıştı.

Dördüncü sınıfa başladığımda, borçlarını ödeyebilmek için bir evi soyan babam tekrar kodesi boylamıştı. Bu defa yalnızca sekiz aylığına ama tekrar başa dönmemize yetmişti. Bir sonbahar günü ziyaretine gitmiştik. Cezaevine ilk defa giriyordum, bize karşı herkes çok iyiydi. Kadın gardiyanlardan biri beni ve kardeşim Robert'i oyun odasına götürmüş, peynirli sandviç ve meyve suyu vermişti. Annemle babam ziyaretçi odasında görüşürken, kadın gardiyan bize cezaevini anlatmıştı. Odadaki oyuncaklarla ilgilendiğimden pek dikkatli dinleyememiştim. Gardiyan resim yapalım diye kâğıt kalem de vermişti bize. O resimlerden biri hâlâ duruyor. Babamı, hayal ettiğim cezaevi giysileri içinde resmetmiştim: resimli romanlardaki gibi siyah beyaz çizgili. Daha sonra, bir gardiyanın eşliğinde yanımıza geldiğinde, hayal ettiğim gibi olmadığı-

nı görmüştüm. Evde giydiği eşofmanlar vardı üzerinde, içinde de tişört ve çorapsız ayağında kahverengi sandaletler.

Hücrelerin olduğu yere çocukların girmesi yasaktı ama bir istisna yapıp bizi içeri almışlardı. Babam hücresini göstermişti bize, pencerelerde demir parmaklıklar vardı, bir yatak ve yere sabitlenmiş bir masa. Robert sanki bir gerilim filminde geçen bir olayın tam ortasındaymışız gibi heyecanlanmıştı.

Okuldaki çocukların babamın durumunu nerden öğrendiklerini bilemiyordum. Belki öğretmen anlatmıştı, belki de kendiliğinden yayılmıştı. Her neydiyse işte, birden her şey değişmişti. Sınıftakiler bana laf atmaya başlamışlardı, elbiselerimi saklamış, lastik çizmelerimin içine köpek kakası koymuşlardı, yani sıkıntılı bir haldi. Kardeşimin durumu çok daha berbattı tabii. Sınıfındakiler yalnızca dışlamamış, itip kakmışlardı da. Ortaokulda zamanımın büyük bir bölümünü onu korumaya adamıştım ama ne kadar çabalarsam çabalayayım her zaman yanında olamıyordum. Sorunları gittikçe arttı, konsantrasyon zorluğu, okuldan kaçmalar. Her an okuldan kaçabiliyordu, bir teneffüste okulu terk edip deniz kenarına gidiyor, akşama kadar orada oyalanıyordu. Ve en sonunda altına kaçırmaya başladı...

Destek eğitimi ve özel öğretmen yardımı aldı, bu tür şeyler diğerlerinin gözünde daha da farklılaştırdı onu. En sonunda, hiç utanıp çekinmeden, canlarının istediği gibi davranmaya başladılar. Tükürdüler, bisikletini tekmelediler, yüzünü insafsızca kara bulayıp gözlüğünü kırdılar. Daha minnacık veletler olmalarına karşın iğrenç sözcükler kustular üzerine: domuz, pislik, spastik, sidikli. Bu tür şeyler.

Robert yedinci sınıfa başladığında önce bir hafiflik hissetmiştim. Son iki yıldır yanında olamıyordum. Tommy bizim sınıfa geldikten sonra, sınıftakilerin ilgisini daha az çekmeye başlamıştım. Eğer "tahta" gibi hakaret sözcüklerini saymazsam, bana karşı özellikle kötü davranan yoktu. Gerard ve çetesi bize aldırmıyordu. Tommy ve ben onların hayatında bir çeşit boşluktuk. Ve şimdi kardeşimle aynı binadaydık, aynı bahçeyi paylaşıyorduk. Ona daha

iyi göz kulak olabilecektim. Üstelik Tommy destek sözü vermişti: İkimiz birden dikkat kesilirsek daha iyi yardım edebiliriz.

Öyle olmasını umuyordum. Ama her şey daha da berbatlaştı. Okuldaki oğlanlar Murphy Kanunu diyorlardı buna.

TOMMY'YE CUMARTESİ SABAHI nihayet ulaşabildim. Telefonu ağabeylerinden biri açtı. Sizi dün balıkçı kulübesinde gördüm, diyecektim ki son anda dilimi tutup vazgeçtim. Tommy'nin telefona gelmesi uzun sürdü. Geriden radyo sesi duyuluyordu. Mutfakta birileri tabak çanakla uğraşıyordu.

"Okulda olanları duydum," dedi Tommy telefon ahizesini alır almaz. "Onları şikâyet etmelisin."

"Nereden duydun? Sen okulda değildin ki?"

"Komşumuzun oğlu anlattı. Peder seni ot yemeye zorlamış."

Kedi yavrusunun başına gelenleri ve bütün o diğer şeyleri anlattım ama ormanda yaşananlar konusunda ayrıntıya girmedim.

"Yani senin gevezelik ettiğini mi düşünüyorlar?"

"Öyle görünüyor."

Nasıl nefes aldığını duyuyordum, sanki telefona koşarak gelmiş gibi soluk soluğaydı.

"Şu ihbar işini sırf birilerine eziyet edebilmek için uydurmuş olabilir Gerard. Bu defa piyango sana vurmuş, beni yahut bir başkasını da suçlayabilirdi."

"Sana yapmaya cesaret edemezler. Ağabeylerin var ya."

Tommy'nin sesi hiç de hastaymış gibi gelmiyordu. Belki yalnızca canı öyle istediğinden asıyordu okulu.

"Bir de bunun acısını Robert'ten çıkartacaklarını söylüyorlar."

"Onun bu işle ne ilgisi var ki?"

"Benim bildiğim yok."

Tommy bir süre sustu. Biri radyonun sesini yükseltti.

"Ee, ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Bizi rahat bıraksın diye Gerard'a bin papel ödeyeceğim. Sanki bunlar yetmezmiş gibi babamla bir arkadaşı geliyor. Sonbaharın kalanı da zehir olacak yani."

"Hadi ya... Peki Gerard şu ihbar işini nereden çıkartıyor?"

"Peder müdüriyete çağrıldığını söyledi, L-G neler olduğunu biliyormuş. Gerard kendini ihbar etmediğine göre bunu biri yapmışmış."

"Başka kimden şüpheleniyorlar?"

"Çetedeki oğlanlardan, belki ufaklıklardan birinden."

"Gerard herhalde ortaya çıkartabilirdi. Gözünü üzerlerine diktiğinde korkudan altlarına ediyorlar. Daha sormasına gerek kalmadan itiraf ederler."

"Belki Peder yahut Ola," dedim. "Yedinci sınıfa giderken Peder'in bir kedisi yok muydu? Yavruları olacaktı hani. Birini küçük kız kardeşine vereceğini söylüyordu. Belki o yavruydu. Gerard rasgele almıştır işte."

"Aklım almıyor."

"Biri ihbar etmiş işte ama o ben değilim. Gerard'ın artık çok ileri gittiğini düşünen biri yapmıştır."

Bir şeylerin hışırdadığını duydum, sonra fısıldayan bir ses.

"Orada mısın?" diye sordum.

"Buradayım, burada. Bin papeli nereden bulacaksın?"

"Bir biçimde bulacağım. Bugün bir ara şehre kaçmayı düşünüyorum, bazı planlarım var."

"Belki en iyisi bir süre okula gitmemen. Ortalık yatışana kadar."

"Gerard bunu ihbarcılığımın kanıtıymış gibi görür. Sanki hiçbir şey olmamış gibi gitmeyi düşünüyorum. Asıl sorun kardeşimi buna nasıl ikna edeceğim. Onu genellikle yedinci sınıftakiler taciz ederken, şimdi bir de dokuzuncu sınıftakiler katıldı."

"Birine anlatmalısın... yani bir büyüğe."

"Kime peki? Anneme mi? Dalga mı geçiyorsun?"

Tekrar sustuk. Tommy'nin ağabeyleri bir şey yapabilirler mi diye sormayı düşündüm. Kavgacılıklarıyla ünlenmişlerdi. Hatta kısa bir süre babamın çevresine takılmışlardı, babam o zamanlar vizon çiftliğinde çalışıyordu. Daha sonra teknelerde çalışmaya başlamış, birkaç yıl içinde sakinleşmişlerdi. Belki Gerard'ı korkutabilirlerdi ama fazla sürmezdi. Korkup da bir şeyin peşini bırakmayacak kadar kafadan sakattı Gerard. Üstelik işin içine başkalarının karışması yalnızca öfkesini kamçılayabilirdi.

"Dün ağabeylerini gördüm," dedim. "Yaşadığımız o şeylerden sonra Robert'le başımızı alıp Glommen'e inmiştik. Hasta olmasan seni de arardık."

"Ne gördünüz ki?"

"Özel bir şey değil. Yalnızca orada..."

"Nerede?"

"Balıkçı kulübesinde. Hafta sonu görüşelim mi? Sesine bakılırsa iyileşmişsin."

"Olmaz. Yapmam gereken bir şey var."

"Ne?"

"Bir şey işte."

Sesi tekrar tuhaflaşmıştı. Ne olduğunu bilemiyordum ama tuhaf bir şey vardı.

"Telefonunuz mu kapanmıştı?"

"Nasıl yani?"

"Çarşambadan beri her gün aradım ama cevap alamadım."

"Ateşim çıkmıştı. Otuz dokuzun üzerine. Telefon burada aşağıda duruyor. İnip açmaya takatim yoktu."

"Peki annen baban? Ağabeylerin?"

"Şimdi kapatmak zorundayım," dedi Tommy. "Pazartesi görüşürüz."

"Biraz daha konuşamaz mıyız? Düşünmek için yardıma ihtiyacım var."

"Başka bir zaman, Nella. Hadi görüşmek üzere..."

Telefonu kapattı. Hiçbir şey anlayamadım.

AYNI GÜN ÖĞLEDEN ÖNCE KARDEŞİMLE Solrosvägen boyunca bisikletlerimizi sürerken yağmur durmuştu. Bakkalın önünde birkaç oğlan İrlanda hokeyi oynuyordu. E-6'nın yukarılarından tekerlekli patenle kayarak bir grup ergen oğlan geldi. Erken uyanan babalar arabalarını yıkamak için dışarı çıkmışlardı. Ellerinde su hortumları, süngerleri, dudaklarının kenarına yerleştirdikleri sigaraları ve sırrına erişilmez mimikleriyle garajlarının önlerinde yerlerini almışlardı. Villaların perdelerinin arkasında kahvaltı eden ailelerin çocukları dışarı çıkıp oynamaya, şehre inmeye can atıyorlardı. Akşam eve döndüklerinde de cips torbalarıyla televizyonlarının karşısına geçerlerdi. O perdelerin arkasında biz oturuyor olabilirdik, diye düşündüm, fizik öğretmeninin anlattığı gibi paralel evrende. Orada her şey buradakiyle aynıydı, yalnızca minik farklar vardı, bu evrende sağ elini kullananlar orada solaktı örneğin yahut kahverengi gözlüler mavi gözlü. Ama bir şeyler ters gitmiş, Robert ve ben her zamanki gibi boş çekmiştik.

Nygatan'daki elbise mağazası Junior Center'dan başlamayı planlamıştım. Çocuk yardımları yeni geldiğinden şimdi orası müşteri kaynardı. Benim yaşımda oğlanlar ve kızlar, cüzdanları ardına kadar açık anne-babalarının arkasına vagon gibi sıralanırlardı. Gekås yahut ikinci el mallar satan Myrorna'ya asla adım atmayacak kadar zengin aileler giderdi JC'ye. Üstelik paraya çevirmesi kolay şeyler vardı. Çift taraflı bir Musse Pigg kazağını okulda otuz krona satabilirdim, marka bir blucini belki bunun iki kat fazlasına. Pahalı kı-

yafetler daha kârlıydı ama daha iyi korunuyorlardı. Önce Junior Center'dan başlayacak sonra şehrin merkezindeki dükkânlara geçecektim.

"JC'den başlıyoruz," dedim kardeşime. "Sana ne yapacağını anlatacağım."

Kapıdan içeri girdiğimizde kimsenin ilgisini çekmedik. Kasanın arkasında eşya paketleyen yirmi yaşlarında bir oğlan vardı. İki mağaza görevlisi de ellerinde blucin ve kazaklarla gençlerin önünde kuyruğa girdiği prova odalarına bakıyordu. Ben şöyle bir dolaşarak ortalığı kontrol ederken, kardeşim giriş kapısının yanında kaldı.

JC fazla büyük değildi. Derli topluydu, kör ve karanlık köşeleri olmadığından tavan aynaları da yoktu. Köpmansgatan'a bakan kocaman vitrinden içeri kocaman bir tabaka ışık serilmişti. Dükkânın tam ortasındaki bir masaya Dobber ve Levi's marka blucinler istiflenmişti. Raflarda kazak ve tişörtler vardı. Dükkânı inceledikten sonra kardeşimin yanına döndüm.

"Bir Dobber blucin al, markası görünmeyecek şekilde katla. Sonra birkaç da tişört alıp prova odalarının önünde kuyruğa gir. Yapabilir misin?"

"Peki sonra?"

"Prova odasına gir, kapısını kapa ve ben yandaki odaya gelene kadar bekle. Aradaki tahta paravana vurduğumda, pantolonu alttan bana uzat, ben sana başka bir blucin pantolon vereceğim, dışarı çıktığında pantolon yığınlarımn üzerine onu bırakırsın. Yüzde bir trilyon sana bir şey diyemezler, çünkü sen bir şey almayacaksın."

"Peki ya sen?"

"Benim için kaygılanma. Bisikletlerimizin olduğu yerde buluşuruz."

Blucin yığılı masaya doğru gitti. Çalışanlardan biri şüpheli gözlerle peşine takıldı.

Bir sandığa indirimli yazlık kıyafetleri koymuşlardı. Ucuz bir blucin buldum, arkasından marka pantolonların satıldığı yere git-

tim. Orta beden bir Dobber ve birkaç kolej kazağı aldım. Sonra kışlık ceketlerin satıldığı bölüme geçip fiyat etiketlerini kontrol ediyormuş gibi yaptım. Bizimle ilgilenen yoktu. Mağaza casusları genellikle müşteri ayağına yatarlardı, örneğin ellerine bir çift çorap alıp mağazada dolaşarak gizlice müşterileri izlerlerdi. Basit kıyafetler giyerlerdi. Hiç yakayı ele vermemiştim ama bunları biliyordum. Bu tür şeylere dikkat ederdim, kim hırsız kim polis bilirdim.

On dakika sonra kardeşimle yan yana iki prova odasındaydık. Tıpkı jimnastik salonunun soyunma odası gibi kokuyordu; ter ve parfüm karışımı tuhaf bir koku. Aradaki tahta paravana usulca vurdum. Kardeşim kararlaştırdığımız gibi Dobber marka blucini alttaki açıklıktan benim olduğum bölüme uzattı ve yerine indirim sandığından aldığım ucuz blucini aldı. Gekås'tan alınma blucinimin altına Dobber'i giydim. Kardeşim prova odasından çıkana kadar bekledim. Görevlilerin, gözlüğü bantlı bu tuhaf çocuğa dikkat kesileceklerini, elindeki giysileri yerlerine koyarken şüpheli gözlerle izleyeceklerini biliyordum. Bu ara ben, kapıyı açacak, sanki hiçbir şey olmamış gibi dışarı çıkacaktım, fark bile etmezlerdi...

Bir dakika sonra sokaktaydım. Kardeşim kararlaştırdığımız gibi bisikletlerin yanında bekliyordu.

"Pantolon nerede?" diye sordu.

"Pantolonumun altında."

Bir ıslık çaldı.

"Amma da profesyonelsin ya. Şimdi ne yapacağız?"

"İşimiz bitene kadar devam edeceğiz."

Bisikletlerimizi Krona alışveriş merkezine doğru sürerken, bir sonraki hamleyi hesaplıyordum. Pahalı mı yoksa ucuz giysiler mi? İkisinin de iyi ve kötü yanları vardı. Örneğin Date parfümünü hiç zorlanmadan satabilirdim. Neredeyse okuldaki bütün kızlar bu parfümü kullanıyorlardı. Üzerlerine püskürttükleri Date Anna yahut Date Natalie yüzünden sabahları teneffüs odasında nefes almakta zorlanıyordunuz. Kolay aşırılabilecek mağazalarda satılıyordu bu parfümler. Ama ucuzdu, bir şişesini on papelden fazlaya

okutamazdım, dişe dokunur bir miktar için çok sayıda almak gerekirdi.

Başka bir seçenek marka giysilerdi. Okuldaki züppeler Pringle ve Lacoste'a deli oluyorlardı. Bröderna Johansson'da bu markalar vardı ama tezgâhtarlar, fiyatı yüzlüğü geçen her şeye çok dikkat ediyorlardı. Yine de risk almaya değerdi, kardeşim benden önce girip müşteri tuvaletinin yerini yahut sonbahar modası hakkında aptalca bir soru sorarak dikkatleri üzerine çekerdi. Eğer şansım yaver giderse beni fark etmezlerdi. Yaşlı bir müşterinin arkasından girer, doğrudan Lacoste tişörtlerinin olduğu köşeye gidip dikkat çekmeden birini üzerime giyebilirdim.

Aslında bir şey aşırmaktan hoşlanmıyordum. Yalnızca zorunda kaldığım zamanlar çalıyordum. Hırsızlık yaparken kendimde babamı görüyor, ona benzeme düşüncesine katlanamıyor, aynı şeyleri hissetmek, aynı şeyleri düşünmek istemiyordum.

Kazanmanın tercih ettiğim başka yolları vardı. Örneğin boş şişe yahut kâğıt konteynırlarından bazı dergileri bulup satmak gibi. Eski *Lektyra* dergilerinin yahut daha beterlerinin her birine bir kron ödeyen bir eskici vardı limanda. Konteynırlar bu tür dergilerle doluydu. Çocuklar babalarının gizlice neler okuduklarını bir bilselerdi! Ama başka hiçbir şey yapmadan bütün bir hafta, şehrin bütün konteynırlarını tarayıp porno dergi toplasam bile yedi yüz papeli bir araya getiremezdim. Elbise ve diğer şeylerle daha hızlı sonuç alırdım.

"Ee, şimdi ne yapıyoruz?" dedi kardeşim.

Kararımı vermiştim:

"Ayakkabı mağazası, Kullens..."

Kullens demir yolunun öteki tarafında Schuberg Sokağı'ndaydı. Marka satarlardı; pahalı tenis ve kadın ayakkabıları. Üstelik binanın faydalanabileceğim zayıf bir tarafı vardı. Hangisi daha iyiydi: yüksek topuklu kadın ayakkabısı mı yoksa spor ayakkabı mı? Bir çift Stan Smith'i okulda kolayca satabilirdim. Oğlanlar bu markaya bayılıyorlardı, aynı beyaz tenis ayakkabılarını giymiş, on-on

beş kişilik bir çete görebilirdiniz okul bahçesinde. Topuklu kadın ayakkabısından o kadar emin değildim, üstelik şimdi hangileri moda hiç bilmiyordum. Dobber blucin belki bir ellilik kazandırırdı, ayakkabılar da. Ama dükkânlar kapanmadan yedi yüz papellik mal aşırmam gerekiyordu. Pahalı şeylere ulaşmalıydım. Ne yazık ki Gerard öyle moda düşkünü değildi, Lacoste tişört yahut Lyle & Scott'tan alınmış kuzu yünü kazakla düşünemiyordum onu. Belki birtakım elektronik aletlere ilgi duyabilirdi, örneğin dijital bir saate. Ne var ki riskli bir işti; yakalanırsam hayatım zehir olurdu.

Kullens'in müşteri akını durmuştu. Sanki özel bir şey arıyormuşum gibi rafların aralarında dolaştım. Bir çift tenis ayakkabısı alıp fiyatlarına baktıktan sonra geri koydum. En sonunda yanıma bir tezgâhtar geldi, ön dişleri seyrek genç bir kızdı.

"Özel bir şey mi aradın?"

"Lastik çizme. Astarlısını tercih ederim."

"Daha ilerde bulabilirsin, çocuk ayakkabılarının olduğu tezgâhın arka tarafında."

Başımı sallayarak teşekkür ettim.

"Müşteri tuvaletiniz var mı?"

"O da o tarafta, acil çıkış işaretinin yanındaki koridorda. Çizme için yardıma ihtiyaç duyarsan bana seslen."

Kız kasaya döndü. Tavanı kontrol ettim; görünürde ayna yoktu. Kızın sırtını döndüğü bir anda bir çift Stan Smith alarak tuvaletlerin olduğu koridora geçtim.

Tuvaletlerin hemen yanında yukarı kata çıkan merdivenler vardı. Cebimden bir anahtar çıkartıp tuvalet kilidinin üzerindeki çentiğe sokarak kırmızıya getirdim. Eğer kız buraya gelecek olursa beni tuvalette sanacaktı.

Üst kat boştu. Bir tarafında yangın merdivenine açılan bir balkon kapısı vardı. Kapıyı açıp ayakkabıları merdiven sahanlığına koydum. Kardeşim karşı kaldırımda duruyordu. Sorun yok diye işaret ettim.

Tekrar alt kata indim, tuvaletin kapısını açtım, lastik çizmelerin olduğu yerde biraz eğlendim. Birkaç tanesini giyip denedim.

"Uymadı mı?" dedi kız kasanın önünden geçerken.

"Maalesef istediğim rengi bulamadım."

"Ay sonunda yenileri gelecek. Kırmızı ve açık mavi. Yine bekleriz."

Kardeşim demiryolu geçidinin yanında bekliyordu. Ayakkabıları bisikletin sepetine koymuştu.

"Şu merdiven işi çok zekice," dedi. "Nereden biliyordun?"

"Daha önce gidip kontrol etmiştim. Hani acil durumlar için."

"Ayakkabılar da çok güzeller."

Başımı salladım.

"Bir giy... Senin ayak numaran."

Önce bana sonra ayakkabılara şaşkınlıkla baktı.

"Annem çaldığımızı anlar."

"O bir bok anlamaz. Yine nöbet dönemi geliyor."

"Peki ya sonra?"

"O zamana kadar da bir yerden bulduk diyecek kadar eskirler. Ayrıca okuldaki dolabına koyarsın, sabahları okula geldiğinde eski ayakkabılarını çıkartıp onları giyersin. Kimse bir şey fark etmez."

Yanakları kızardı.

"Çok güzeller," dedi sessizce. "Teşekkür ederim."

"Para ödemedim ki."

"Evet. Ama satacaktın. Gerard parasını isteyecektir."

Elimi uzatıp saçlarını karıştırdım. Saçları uzamaya başlamıştı. Yakında tıraş etmem gerekecekti.

"Aman be kardeşlik, en fazla elli papele okutabilirim. Çerez parası. Boş yere vakit harcıyorum işte."

Hem korkmuş hem de sevinmişti. Parasını alamaması halinde Gerard'ın neler yapabileceğini düşünmek bile istemiyordu ama ayakkabılara sevinmişti, ilk defa modaya uygun ayakkabılar giyecekti.

"Moda canavarlarına benzedin," dedim. "Hani bir de şöyle havalı bir pantolonla yedinci sınıfların kralı olursun. Annem fark et-

se de bir bok olmaz. Ne diyecek ki."

Ayakkabıları giyerken durup onu izlemiştim, heyecandan elleri titriyordu. Eski ayakkabılarını alıp bir trafo dolabının üzerine koydum, en ucuzlarından bir çift kahverengi bez ayakkabıydı, birkaç aydan beri iyice daralmışlardı.

"Ne yapacaksın peki?" dedi. "O parayı toplamamız gerek."

"Radyo dükkânına gideceğiz. Gerard'ın ilgileneceğini düşündüğüm bir şey var orada."

Birkaç hafta önce şehirde gezerken radyo dükkânının vitrininde bir walkman görmüştüm. Umduğum gibi hâlâ vitrindeydi. Sony' nin otomatik kaset çevirmeli son modeli. Panasonic, Philips yahut başka taklitleri gibi değil. Kutusu açık, kulaklığı üzerinde. Kaset kapağına fiyat etiketi yapıştırmışlardı: 1199 kron.

"Bunu mu diyordun?" dedi Robert, dükkânın vitrininin önünde durduğumuzda.

"Evet."

"Bin papelden fazla. Bunun hapis cezası yok mu? Varsa yapmanı istemiyorum."

Gerçekten korkmuştu.

"Endişelenme. Cezai ehliyetim yok henüz. Bir şey yapamazlar."

"Bunu nerden biliyorsun ki?"

"Biliyorum işte. Hadi gel."

Walkman'e erişebilmek için vitrinin önündeki bir metrelik bir paravanın üzerinden eğilmem gerekecekti. Üstelik bu işi yaparken, yalnızca içeriden değil, dışarıdan görülme ihtimalini de hesaba katmalıydım. İşin iyi tarafı walkman, dükkânın uzak köşesinde, elektrik malzemelerinin durduğu rafların arkasındaki vitrindeydi. O köşe kasadan görülmüyordu.

Sokaktaki banklardan birine oturduk, kardeşime durumu açıkladım.

"Bence yapalım," dedi. "Gerard'ı bir düşünsene."

Öyle yaptım: Gerard'ı düşündüm, hasta beyninin saniyenin

zerresi kadar sürede neler üreteceği bilinemezdi. Terazinin bir kefesinde Gerard, diğerinde aynasızlar vardı. Başka bir seçeneğim yoktu.

"Dükkâna önce ben gireceğim," dedim. "Sen benden sonra girersin. Ama bir dakikayı geçirme. Kapının hemen yanında yahut kasaların orada dur. Pikaplara yahut başka bir şeylere bak. Beni tanımıyormuş gibi davran. Hatta benim olduğum tarafa bakma. Zamanı geldiğinde kasadaki yaşlı adama bir şeyler sor."

"Ne sorayım?"

"Ne olursa işte, fark etmez. Gramofon iğnesi. Kasetçalar fiyatları falan."

Başını ciddiyetle salladı.

"Eğer beni fark ederlerse hiç oralı olma. Evde görüşürüz o zaman..."

Dükkâna girdiğimde hoparlörlerden müzik sesi yayılıyordu. Tezgâhtarlardan biri eğilmiş bir dolabın alt raflarından bir şey çıkartıyordu, başında bir müşteri bekliyordu. Birkaç oğlan kocaman bir kasetçaların başına toplanmıştı. Kasanın yanında yaşlı bir adam telefonla konuşuyordu. Mağaza şefi, diye düşündüm. En azından öyle birine benziyordu, takım elbiseli, kravatlıydı ve ismi yazılı yaka kartı vardı.

Hemen arkasındaki camlı vitrinde taşınabilir kasetçalarlar vardı. Bütün bir Falkenberg'de kapı yahut penceresini zorlayıp bir yere girmeden aşırılabilecek tek walkman bu dükkânın vitrininde durandı.

Telefon konuşması bitene kadar bekledikten sonra adamın yanına gittim.

"Normal uzatma kablosu var mı?" diye sordum. "Babama alacağım..."

Başıyla küçük vitrinin olduğu tarafı işaret etti. Gömleğinin kollarından siyah kalın kıllar fışkırıyordu, parmak uçlarına kadar elleri kıl kaplıydı.

"Anahtarlı uzatma kabloları ve normal kablolar en alt rafta."

Köşeye giderken kapının üzerindeki çanın sesini duydum. Göz ucuyla bakarak kardeşimin içeri girdiğini gördüm.

Elektrik aletlerinin olduğu yerde, vitrinin hemen yanındaydım. Tezgâhın arkasındaki yaşlı adam beni hâlâ görebilirdi. Bir metre yana çekilse meydan bana kalırdı. Dikkatini Robert'e yahut yardım etmesi için işaret eden bir müşteriye yöneltmesi yeterdi. Bir uzatma kablosu alıp inceliyormuşum gibi yaptım, sanki bir tarafında bir arıza bulup indirim isteyecektim. Bol kıllı adam göz ucuyla benden yana bakıyordu.

Kardeşimin sesini duydum, bir şey soruyordu. Mağaza yöneticisi adam yerinden ayrılıp ona doğru gitti. Eğer bir müşteri kablo almaya bu bölüme gelmezse, beni kimse göremezdi. Vitrine iyice yaklaştım. Dışarıda da kimse yoktu. Paravanın üzerinden eğildim, kolumu uzatabileceğim kadar uzattım, walkman'i aldım, doğruldum ve pantolonumun önüne soktum.

Birkaç saniye sürmüştü. Ormanda yürürken birdenbire durup bir düşman var mı diye etrafı koklayan bir hayvan gibi, bir süre hiç kımıldamadan bekledim. Yakınımda en küçük bir hareket sezer, düşmanca bakan yüz görürsem hemen kapıya koşacak, dışarı fırlayıp kalabalığa karışacaktım. Ama bir şey olmadı. Kardeşimin camekânda duran bir şeyi sorduğunu duydum, mağaza yöneticisi homurdanarak cevap verdi. Uzatma kablosunu alıp kasaya gittim. Moviebox'lara bakan şişko oğlan geçti kasanın başına. Zarftan para çıkartıp kablonun parasını ödedim: sekiz kron yetmiş beş öre.

Dükkânlar kapanmak üzereydi. Denizden yelken açan bulutlar gelip şehrin üzerine demir atmış, yağmur çiselemeye başlamıştı, eğer hava soğursa sis bastırırdı... Bisikletlerimize atlayıp sinemanın önüne gittik, durup afişlere baktık. İki hafta sonra Flashdance oynayacaktı — gösterime girdikten altı ay sonra! Tiyatronun kapısında bir başvuru ilanı vardı: "Up with People."

Genç bir gösteri topluluğuyla dünya turuna çıkılacak, şarkı söyleyip dans edilecekti ama başvuru tarihi bir ay önce bitmişti. Kıyaslayabileceğim bir yer yoktu ama yaşadığım yerde sanki her

şeyde bir geç kalmışlık duygusu vardı, zaman tam bizim enlem derecesinde gerilemiş gibiydi, her gün bir parça, öyle ki her yıl çaresiz biraz daha geriye düşmüştük. "Falkenberg'de suda balık kadar mutlu." Turizm bürosunun yeni sezon için bulduğu slogan buydu. Kendimi hiç de suda balık gibi hissetmiyordum.

Ama bisikletle turlarken kardeşim yeni ayakkabılarıyla mutlu görünüyordu. Ona bakarken boğazıma bir yumru tıkandı. Kurtulabilmek için birkaç kez yutkundum...

Bir eczanenin önünde durup el kremi aldık. Kardeşim için faydalı özel bir merhem, felaket pahalıydı. Eczanenin önündeki kaldırımda durup sürdüm ellerine. Ellerinin sırtları topak topak ve yara bere içindeydi. Parmakları çatlamış, parmak araları beyaz pullarla kaplanmıştı.

Zarf yavaş ama amansızca boşalıyordu. El kremi otuz papeldi. Gerard'ı memnun edebilmek için şimdi 738 krona ihtiyaç vardı. Walkman'in ne getireceğini bilemiyordum. Keşke para yerine onu alsaydı.

"Ben bir daha okula gitmeyi düşünmüyorum," dedi Robert. "Peder ve diğerleri orada oldukları sürece."

"Yani ilkbahar dönemi bitene kadar?"

"Evet. Kim ne derse desin."

"Eğer okula gitmezsek onları çok daha fazla öfkelendiririz. Ayrıca o parayı bulacağım. Söz."

Kardeşim ellerine baktı, sanki bileklerine kadar tuhaf bir hayvan yapışmış da bir türlü bırakmıyor gibiydi.

"Sence bu egzama bir gün geçer mi?"

"Bir sabah uyandığında bir bakacaksın yok olmuş. Çok güzel ellerin var."

"Çok iğrençler. Ola ve Peder haklı. Cüzamlıya benziyorum."

"Hiç de değil."

"Sen ablam olduğun için öyle diyorsun."

"Belki ama..."

"Ama iyi ki varsın. Yoksa her şey daha anlamsız gelecekti. San-

ki hiç uğraşmaya değmezmiş gibi. Okumak. Anne-baba. Bütün bu boklar."

Kardeşim suçluluk duygusuyla gülümsedi. Tam önümüzde, arka camında Ücretli Fonlarını Durdurun* çıkartması yapıştırılmış siyah bir Peugeot duruyordu. Şoför koltuğunun yanında bir el çantası vardı. Kapısı kilitli değildi, kapanmasına az kaldığından sahibi çantayı bırakıp aceleyle eczaneye girmiş olmalıydı. Çok geçmeden yanına para almadığı aklına gelirdi.

Hiç düşünmeden harekete geçtim, kapsını açtım, elimi çantanın içine daldırıp cüzdanı buldum, kartlara dokunmadan yalnızca banknotları alıp cebime koyduktan sonra arabanın kapısını kapattım... Belki on metre kadar uzaklaşmıştık ki eczaneden koşarak çıkan bir kadın arabadaki çantayı alıp tekrar eczaneye girdi.

"Şimdi bisiklete binmeyelim, değil mi?" dedi kardeşim. "Şüpheleri üzerimize çekeriz. Sanki hiçbir şey bilmiyormuşuz gibi ağır ağır gidelim."

"Çok çabuk öğreniyorsun," dedim. "Yakında babamla çalışmaya başlarsın."

"Sağol ya!"

"Şaka yaptım canım... babam demişken yakında eve geliyor biliyor musun? Tam tamına iki hafta altı gün sonra."

"O zaman her şey yoluna girer ablacık. Yeter ki babam gelsin."

Bir şey demedim. O gün onun günüydü. Yeni ayakkabılar. Babasından haber. Gerçek çok yakında yakasına yapışırdı. Babam kodes arkadaşıyla birlikte eve geldiğinde ortalık karışacak, dışarıda fırtınalar koparken ben ve kardeşim aynı odayı paylaşmak zorunda kalacaktık.

* İsveç İşçi Sendikaları Birliği'nin önerisiyle işçilerin işyeri üzerindeki denetimini artırmak üzere 1983'te İsveç parlamentosunda kabul edilen Ücretli Fonları, muhafazakâr partilerce protesto ediliyordu. –*ç.n.*

TOMMY PAZARTESİ SABAHI DA GELMEDİ OKULA. Bu kadar uzun süre gelmemesi hiç normal değildi, en azından nedenini açıklamadan. Bir şey mi oldu diye merak ediyordum. Belki ağabeylerine yardım ediyordu. Ağabeylerinin iyi bir avla döndüğü günlerde, izin almadan okula gelmediği olurdu.

Teneffüs odasında kalabalık bir çete masanın etrafına toplanmış, hafta sonu neler yaptıklarını anlatıyorlardı. Bağıra çağıra yirmibir yahut poker oynayan birkaç oğlan, cuma gününe daha kocaman beş gün var diye surat asıyorlardı. Glommenli birkaç kişi koşarak koridorda kayboldu, demek ki okul otobüsü gelmişti. Jimnastik çantamı ve plastik bir torbaya sardığım walkman'i dolaba koydum.

"Hafta sonun nasıl geçti?" dedi biri arkamdan.

Ola'ydı. Bana fark ettirmeden gizlice yaklaşmıştı.

"Gayet iyiydi."

"Bak buna sevindim. Şu geri zekâlı kardeşinle mi takıldın? Yoksa Tommy'yle mi? Yahut şu arkadaşlık ettiğin kötürümle mi?"

"Evdeydim."

"İyi. Yalnızca şu paraları denkleştirmeye başlamadın mı diye merak ettim. En geç cuma günü Gerard'a vereceksin. Yoksa faiz biner. Yağlı faiz."

Kötürüm derken herhalde Profesör'ü kastediyordu.

"Gerard'a parasını alacağını söyleyebilirsin."

Kapıya doğru baktım. Hâlâ bahçeden içeri girenler vardı. Belki Tommy görünür de endişelerimden kurtulurdum.

"Umarım ödersin... baksana Tahta, geçen cuma ormanda olanlar hakkında gevezelik etmezsin değil mi? Yani şu kedi işinde yaptığın gibi yapmazsın? Bak o iş büyüyor. Gerard bir kez daha müdürün yanına çıkacak. Geçen cuma L-G babamı aramış. Bu iş sinirlerimi bozuyor."

Boynuna asılı kimlik kartı, gırtlak hareketiyle uyum içinde hareket ediyordu. Blucin ceketinin altına *Non Smoking Generation** tişörtü giymişti. Şaka diye tahmin ettim, çünkü sigara içiyordu.

"Bir sürü bok ortaya dökülmeye başladı, bana göre bunlara hiç gerek yoktu. Çok sıkıntılı bir durum."

Başparmağında bir şey keşfetti, itinayla ısırdı. Şöyle bir baktı. Bir daha ısırdı.

"Kedi kimindi?" diye sordum.

Bu soru nereden çıkmıştı bilmiyorum, birden belirmişti, hiçlikten çıkmış ve benim ağzımdan geçivermişti. Öğrencilerin ayaklarını sürüyerek sınıflarına girmeye başladığı koridora dikti gözlerini Ola. Altdudağına bir tırnak parçası yapışmıştı.

"Hangi bokun kedisi nereden bileyim? Tesadüfen oradaydı işte... küçük bir köy kedisi, bunlardan bir yığın var ortalıkta. Kimin umurunda?"

"Peder'in değil miydi? Onların kedileri var diye biliyordum ben."

"Hiçbir şey bilmiyorum Tahta. Bilseydim bile hemen unutmaya bakardım, sana da bunu öğütlerim."

Bu konuyu konuşmaya başladığıma pişman olmuştum ama artık iş işten geçmişti. Sözcükler böyle işte, diye düşündüm, görünmez füzeler gibi sürekli bir yerlere gidiyorlar; kime isabet edeceğini, verecekleri hasarı önceden hesaplayamıyorsunuz.

Cebinden bir sigara paketi çıkartan Ola, dibine vurarak bir sigara alıp kulağının arkasına yerleştirdi.

* Sigara içmeyen nesil. –*ç.n.*

"Bence şu kedi hakkında artık hiç gevezelik etme. Bu konuyu kapatıyoruz. Herkes için en iyisi bu."

Sanki bu konuşmayla ona ait eski bir resim silinmiş, yerini yeni bir resim almıştı; köklerine kadar kemirilip etten yastığa benzeyen parmak uçlarına gömülen tırnaklar, güçlü bacaklar, kaslı kollar. Daha altıncı sınıfta tıraş etmeye başladığı tüy gibi bir bıyık ve sakalı andıran bir şey vardı yüzünde, burnu etliydi, eşofmanı omuzlarına tam oturmuştu. Peder'in bodrumunda ağırlık çalışıyormuş. Ne kadar çok bench-press yaptığını anlatarak övünürken duymuştum. Ve bütün bunlara rağmen benden korktuğu duygusuna kapıldım.

"Sosyal bilgiler imtihanı," dedi başıyla sınıfı işaret ederek. "Bu sene de bütün konulara bir birlik yatırıyorum. Ama şu sosyal bilgiler benim sorunlu çocuğum gibi bir şey, ne kadar çabalarsam çabalayayım hep iki alıyorum. Bence hoca ibne. Bana iyi not vererek aletimle otuzbir çektireceğimi sanıyor."

İmtihan kâğıdını yirmi dakikada doldurdum. Sorular öyle çok zor değildi. Bir ara dış politikaya takılmıştık. NATO'yu, Varşova Paktı'nı öğrenmiştik, değişik ülkelerdeki yönetim tarzlarını, devlet başkanları ve başbakanların adlarını; Rusya'da Andropov, İngiltere'de Thatcher, Batı Almanya'da Kohl, Fransa'da Mitterrand. Ders çalışmaya vakit bulamamıştım ama yine de konuya hâkimdim. Her neyse işte, sosyal bilgiler notlarından daha önemli dertlerim vardı.

İmtihan kâğıdını bırakıp kapıya yöneldim. Gerard, dudaklarına yerleştirdiği o iğrenç sırıtmayla bana bakıyordu. Peder el salladı, omzumun üzerinden geriye baktığımda bütün sınıfın beni izlediğini fark ettim.

Koridora çıkar çıkmaz kendimi en yakın tuvalete attım. Bir süre yalnız kalmalıydım.

Klozetin kapağını kapatıp üzerine oturdum, duvardaki karalamalara baktım, bir sürü çük resmi çizilmiş, düzülmek yahut emilmek isteyenler için telefon numaraları yazılmıştı. Bazen benim ve kardeşim hakkında da bir şeyler yazıyorlardı ama şimdi yoktu.

Belki püskürtme boya kutusuyla güvenlik görevlisi geçmişti buralardan.

Tommy'nin durumunun benimle ve yaşandıklarımızla bir ilgisi var mı diye merak ediyordum. Sanırım yoktu. Böyle davranmasının başka nedenleri olmalıydı. Hâlâ okula gelmemesi tuhaftı. Sağlığının düzeldiğini, bu sabah okula geleceğini söylemişti. Düşündükçe telefondaki davranışı daha da tuhaf geliyordu bana...

Tuvalet öğretmenler odasının tam karşısındaydı. Kapıdan çıkar çıkmaz L-G ile burun buruna geldim, kaçma şansım hiç yoktu. Yıpranmış Manchester ceketi, daha genç görünmeyi umarak giydiği bluciniyle bir trafik bariyeri gibi dikiliyordu, üstelik acelesi yok gibiydi.

"Seni görmek ne güzel," dedi. "Geçen cuma öğleden sonra hiç görünmedin. Nasıl açıklayacaksın bunu?"

"Hastalandım."

"Haber vermeliydin. Kurallar böyle. Evden telefon açabilirdin."

"Unuttum. Teneffüste bir şey oldu. Birden midem bulanmaya başladı."

L-G, sanki beni müdüriyete alıp daha uzun sorgulamayı düşünüyormuş gibi bir süre kapıyı kapatmadı. Odada oturan öğretmenleri görebiliyordum, sigara içip gazete okuyarak bir sonraki dersi bekliyorlardı.

"Ne biliyor musun, Petronella? Sana inanmıyorum. Ama bu defa görmezden geleceğim. Anne-babana mektup göndermeyeceğim."

Müdüriyetten görülmeyecek bir köşede palto ve çantalar asılıydı. Oraya çaktırmadan girip küçük bir servetle dönmek mümkündü.

"Sanırım okuldan başka bir nedenle ayrıldın. Bir şeyi bilmeni istiyorum: Seni endişelendiren bir şey varsa benimle konuşabilirsin, benim işimin bir parçası da bu, anlıyor musun?"

Bu kadar basit, diye düşündüm, gardını bir an gevşet, açıl, olanları anlat, içinde biriken bütün bokları boşalt, hazır başlamışken babanın eve dönmek üzere olduğunu da anlat, biz şimdi burada dikilmiş boş yere çene çalarken, büyük ihtimal annem kendi kusmuklarının içine uzanmış uyuyordur de. Ama bunları diyebilecek karakterde biri değildim işte.

"Bu sıralar arkadaşlarından bazılarının yaptığı bir şeyi araştırmakla meşgulüm. Ne olduğunu söyleyemem ama başına bu yüzden bir şey geldi mi diye merak ediyorum. Eğer böyle bir şey varsa hiç çekinmeden bana gelebilirsin. Sana söz veriyorum bana anlatacakların aramızda kalır."

"Öyle bir şey yok. Yalnızca biraz hastalandım, midem bulandı, telefon açıp haber vermeyi de unuttum. Bir daha tekrar etmez. Aklıma gelmişken Tommy'nin nesi var, hâlâ evde mi?"

L-G tuhaf bir ifadeyle baktı bana.

"Sosyal bilgiler sınavında yok muydu?"

"Hayır."

"Bak işte aynı vaka. Mazeret bildirmeden okula gelmemek. Anlaşılıyor ki ilk sınıf toplantısında herkesin kafasına girsin diye kuralları bir kez daha anlatmam gerekecek."

Birden resmileşerek o öğretmen maskesini takındı. Saatine baktı, geç kaldığını gördü.

Elbise dolabımın yanına geldiğimde Takona marka eşofmanı, tozluğu ve Peter Pan çizmeleriyle sınıfın dedikoducu cadısı Jessica oradaydı. Ellerinde dantelalı, parmak uçları kesik beyaz eldivenler vardı. Ev yapımı permalı saçları, Nivea Ultra sürülü dudakları ve solaryum gözlüğünün gözlerinin etrafına çizdiği beyaz halkalarıyla dokuzuncu sınıfa giden kızların bir özeti gibiydi. Tek çıkıntısı yüzündeki sivilceydi, pudranın altında yüzüne saplanmış bir saçmaya benziyordu.

"İmtihan nasıl geçti?" diye sordu.

"İyi. Niçin merak ettin ki?"

"Bence sorular biraz ağırdı. Örneğin şu Pershing Füzelerinin hangi ülkelerde olduğu. Ayrıca bir sürü ismi niçin ezbere bilelim? Merak eden sorar değil mi? Öğretmenine yahut başka birine."

Bu dünyada sosyal bilgiler diye bir şeyin olması sanki benim suçummuş gibi baktı bana. Aslında dersleri iyiydi, neredeyse benim kadar iyiydi ama bunu kabul etmeyi uygun bulmuyordu. Herhalde oğlanların gözünde daha az çekici olacağını düşünüyordu.

"Gerard'ın geçen cuma müdürün odasına çağrıldığını biliyor musun?" dedi. "Bunu duymuş muydun, yani okuldan kaçmadan önce?"

"Yok."

"Polise bildirmişler, bir şey için... işte her neyse. Müdürün odasında bir saat kaldı. L-G ile okul danışmanı da oradaydı. Biri yukarıda polis gördüğünü söyledi. Dedikodulara göre bir sürü sakat iş yapmışlar. Bütün kirli çamaşırları ortaya dökülecek gibi. Son bir yılda yaptıkları şeyler. Hafta sonu herkes bunu konuşuyordu. Sanki bütün okul ne yaptıklarını biliyor."

Dolaptan jimnastik çantamı alırken onu dinlememeye çalıştım. Bere rafının en dibinde walkman ve içine beş yüz papel koyduğum zarf vardı. Bunun iki yüz yetmiş kronu benimdi, diğeri eczanedeki teyzeden geliyordu. Belki de en iyisi, bu işi daha fazla uzatmadan Gerard'ı bulup teklifimi söylemeliydim. Ama sanki onun fazla acelesi yoktu.

"Senin ve kardeşinin üzerine bu nedenle mi geldiler?"

"Ne nedeni?"

"Bir şey bildiğiniz için mi?"

"Neden bahsettiğini anlamıyorum."

Ağzındaki çikleti çıkartan Jessica, iki parmağının arasına alıp bir süre inceledi.

"Size gerçekten ne yaptılar? Ormanda? Anlattıklarında dinlemek istemedim, çok iğrençti... Elbiselerini çıkarttıkları doğru mu?"

"Yok. Ayrıca niçin umursuyormuş gibi davranıyorsun ki."

Çikleti tekrar ağzına alıp geviş getirmeye başladı, şimdi bir balon yapmak uygun düşer mi diye düşünüyordu sanki. Sebze çor-

basına bulanmış Juicy Fruit kokusu yayılıyordu ağzından.

"Ama gerçekten umursuyorum, çok ileri gittiklerini düşündüm. Peder, pantolonunu indirdiklerini ve..." Sesini alçalttı, "arkana bir şey soktuklarını söyledi. Çok iğrenç bir şey ya! Ben dayanamazdım. Acıdı mı?"

Çok saçma bir konuşmaydı ama yine de cevap vermekten kendimi alamadım.

"Madem umursuyordun da niçin birine anlatmadın? L-G ya da müdüre? Eğer seni bu kadar çok ilgilendiriyorduysam? Hadi gidip Gerard'ın bana iğrenç şeyler yaptığını duyduğunu söylesene. Yapsana bu iyiliği, belki o zaman bir şeyler değişir. Ama senin bir bok hissettiğin yok Jessica, yalnızca oynuyorsun ve bu ikisinin arasında dağlar kadar fark var."

"Varlığım için özür dilerim ya, sen kafayı yemişsin. Hep böyle acıların kızı ayakları. Gerçek bir kurban."

Dolabın kapısına vurdu ve çekip gitti. Juicy Fruit ve Date parfümü kokusundan bir bulutun içinde kalakaldım. Date Natalie gibi geldi bana.

Beni en çok rahatsız eden şeylerden biri sınıfça yapılan pazartesi jimnastiğiydi. Soyunma odasında kızların birbirlerinin bedenlerini incelemelerine, kim şişman kim zayıf, kimin göğsü daha çok büyümüş yorumlarına, aşağıdaki kıllarına ne yaptıklarını konuşmalarına tahammül edemiyordum. Bu tür konularda durumum hiç parlak değildi, neredeyse hiç göğsüm yoktu, bacaklarımın arası çırılçıplaktı. Düzenli âdet görmenin kıyısına bile yaklaşamamıştım. Altıncı sınıfın sonlarında, bedenimi ölçüp biçen gözler ve sözlerden kaçınmak için genellikle duş almıyordum ama yedinci sınıfa başladığımda bu artık imkânsızdı. Duş almayıp "iğrenç" yahut daha vahim sıfatlara muhatap olmaktansa, duşa girip "Tahta" kalmayı tercih ederdim. Oğlanlar için önemli olan cinsel organlarındaki kıldı, aslında her türden kıl, ne kadar çok kıl varsa o kadar iyiydi. Ve tabii en önemlisi buluğ çağına erip sesin kalınlaşmasıydı. Eğer biri dokuzuncu sınıfa başlamadan önce sesi kalınlaşma-

mışsa ona üçüncü sınıf insan muamelesi yapılırdı. Bu nedenle bazıları konuşurken seslerine hava verirlerdi. Örneğin sınıfın en kısa boylusu Petter Andren, sesini boğazının derinlerinden çekerek büyük görünmek için kahramanca çabalardı, bulamaç kıvamında ve sanki katı bir karanlık yutmuş gibi boğuk bir sesi vardı. Mümkün olsa belki ben de böyle yapardım, çünkü kızların soyunma odasında geçerli tek konu bedendi, nasıl kokuyorsunuz, temiz misiniz değil misiniz...

Jimnastik salonuna girdiğimde öğretmen, alet odasından atlama malzemelerini çıkartmaya başlamıştı. Caroline Ljungman ve kızlar çetesi birbirlerine basketbol topu atıyorlardı. Önünden geçerken suratını asarak baktı Jessica. Sınıfın futbol yıldızı Jonas Bengtson bir hayranlar kitlesinin önünde şut atıyordu. Her zaman olduğu gibi kokular midemi bulandırdı: elbise ve derilere yapışmış ter kokusu, futbol ve egzersizleri başaramama endişesinin kokusu, yere düştüğünüzde atılacak o bildik alaycı kahkahalardan ve sıyrık acısından duyulan korkunun kokusu, lastik jimnastik minderi, deri ve ıslak jimnastik halkalarının kokusu.

Gerard ve çetesi duvar merdiveninin yanında esneme hareketleri yapıyorlardı. Beni bekliyor gibiydiler, görmezden gelmeye çalıştım ama sanki korku beni yeniden keşfetmişti. Sanki hafta sonu tatilinde birilerini ziyarete gitmiş, dinlenmiş, diri ve yeni boy ölçüşmelere hazır vaziyette geri dönmüştü. Gerard el ederek beni yanına çağırdığında itiraz etmeye cesaret edemedim.

"Ola'dan duyduğuma göre paraları toplamaya başlamışsın," dedi. "İyi iş çıkartıyorsun, Tahta."

Bana göz kırptıktan sonra, bir ayağını duvar merdiveni basamağına koyup öne doğru eğilerek bacak kasını esnetti.

"Sanırım yeterince topladım."

"Bunu nasıl yapıyorsun? Para karşılığı morukları mı emiyorsun?"

Peder sırıttı. "Bunun için en ideal kız nasıl biliyor musun, Gerard? Bir metre boyunda, düz kafalı ve dişlek. O seni emerken gazoz şişesini kafasına koyabilirsin."

"Doğrusunu söylemek gerekirse ananı tarif ediyor gibisin."

Bu Peder'i susturdu. Gerard tekrar bana döndü:

"L-G ile sohbetiniz zevkli miydi?"

"Ne?"

"Öğretmen odasının önünde çene çalıyormuşsunuz ya, sanki iki eski arkadaşmış gibi... Biraz dedikodu mu yaptınız?"

Neyin peşinde olduğunu anlayamadığımdan bir şey demedim.

"Sınavdan çıktıktan sonra sizi konuşurken görmüş Ola. Ciddi bir şeyler konuşuyormuşsunuz. Öyle mi, Ola?"

Başını sallayarak onaylayan yanaşması, "Ya, adam bunu mıncıklayacak gibi duruyordu, Gerard," dedi. "L-G belki de kart zamparanın teki ha, baksana şu Tahta'ya, beş yaşında bir kız çocuğuna benziyor."

"Bu hoşuma gitmedi," diyen Gerard ayağını yere indirdi. "Neler konuştuğunuzu biraz anlatsana... Baksana, biraz da geriye git. Kusura bakma ama tuhaf bir kokun var, dayanamıyorum."

Bütün gözler bize çevrilmişti. Ortaokulda beni taciz edenlerin başta geleni, boyundan utanıp biraz öne doğru eğilerek yürüyen Jennifer. Sınıfın en matrağı, "akbaba" yahut sigara köşesinde bir nefes sigara dilendiğinden "izmaritçi" denilen Markus Larsson. Clash tişörtlü ve üzerine çarpı atılmış Carola Häggkvist rozetli müzik delisi Nicke Wester. Sanki birden, onların gözünden, yepyeni bir ışıkla görmeye başlamıştım Gerard'ı. Aklıma yerleştirdiğim resimden çok daha kısaydı, yanaklarında çocuksu bir kırmızılık vardı, bacak ve kollarında neredeyse hiç kıl yoktu. Gözleri açık kahverengi, saçları sarıydı. Bedeni kullarınınki kadar güçlü değildi, elleri kız ellerine benziyordu. Ne yaptığını gerçekten merak etmeye başlamıştım. Biraz önce Jessica'nın bahsettiği, ortaya dökülmeye başlayan kirli çamaşırları neydi?

"Sana bir şey söyleyeyim mi Tahta... Geçen cuma söylediklerine inanmaya başlamıştım, beni senin ihbar etmediğine. Şöyle düşünmüştüm; tamam, o değil belki başkası. Çok inandırıcı geldin bana, öyle mi denir? Dedim ki, kardeşini rahat bırakmamız için bize para vermesine müsaade edeceğim... yani bu kızın belki suçu

yok. Ama şimdi, Ola seni L-G ile konuşurken görünce tekrar şüpheye düştüm."

"L-G'ye yalnızca Tommy'yi sordum. Tommy'nin niçin okula gelmediğini."

Gerard şimdi de diğer bacağının kaslarını esnetmeye başlamıştı. Jöleye bulanmış yuppi tıraşlı saçlarıyla Patrik Lagerberg etrafımızda dolaşıyordu. Soluğu jimnastik salonunun diğer ucunda alması için Gerard'ın tek bir bakışı yetti.

"Öyle diyorsun ama yalan söylemediğin ne malum. İnsanoğlu bazen böyle yapıyor. Başkaları hakkında bir şey uyduruyor. Örneğin benim hakkımda. Kedi yavrularını canlı canlı yakarmışım. Belli ki birileri L-G'ye böyle demiş. Hani bir kez başlamışken hızını alamayıp bir sürü başka şey de anlatmış. Daha beter şeyler. Ee, haliyle düşünmeye başladım."

Bacağını yere indirdi, elleriyle duvara dayanarak baldır kaslarını esnetmeye başladı.

"Senin bilemeyeceğin şeyler Tahta. Ama bunu ancak cuma günü müdürün yanına çıktığımda anladım. İşte o zaman ihbarcının sen olamayacağını düşündüm."

Peder'e bir göz attım. Yüzünde en küçük bir mimik yoktu. Ola'nın yüzü de bir şey açığa vurmuyordu: sanki taştan yontulmuş gibi aynı ifadesiz surat.

"Ama şu kedi işini birine anlatmış olabilirsin. O da tutup başkalarına anlatmıştır. Olmaz mı, olur. Ama teneffüste L-G ile konuştuğunu duyunca tabiatıyla kafam karıştı. Neye inanacağımı bilemiyorum. Seninle ne yapacağımı bilemiyorum."

İç çekti, alnına düşen saçlarını düzeltti. Kirpikleri kız kirpikleri gibi uzundu.

"Hiçbir şey bilmiyorum. Ama anlaşma anlaşmadır. Yani paramı istiyorum. Şu boş dersten sonra senin dolabının önünde buluşalım."

Sanki bir sinekmişim gibi elinin tersiyle uzaklaşmamı işaret etti.

Kalan saatlerde onlarla bir daha karşılaşmamaya, düşünmeye

ve hiç plan yapmamaya çalıştım. Bir ara fırsatını bulup duvar merdivenlerinin arkasında bir köşeye sıvışan korkunun çağrısına karşı koydum. Mümkün olduğu kadar öğretmene yakın durdum. Atlama tekniğimi geliştirmem için ne yapmam gerektiğini anlatırken ilgileniyormuş gibi göründüm, her kuyruğa uysalca girdim, biri atlama beygirinin üzerine çıkamadığı yahut kıç üstü düştüğünde diğerleriyle birlikte güldüm. Petter Bengtsson ters takla attığında hayran olmuşum gibi yaptım. Mats Ingelstad terbiye edilmiş inatçı bir at gibi yüksek bir engeli atlamayı reddettiğinde üzülmüşüm ayaklarına yattım. Durmadan okulda ne giyeceklerini konuşan ve dün akşam bir örnek giyinmeye karar verdiklerinden şimdi Susanne Lanefelt'in küçük kız kardeşleriymiş gibi duran Lilian ile Sandra'ya kınayarak baktım. Mümkün olduğu kadar normal bir insan olmaya çalıştım. Henüz buluğ çağına erişmediğini saklamak için gırtlaktan tuhaf bir sesle konuşan şakacı Markus'a güldüm. Kısaca, hayatı kolaylaştırdığı için sürüye karıştım.

Tam söylediği gibi boş ders saati bitmeden beş dakika önce Gerard dolabın yanında bitiverdi.

Yalnızdı. İçimden bir ses, Ola ve Peder'e uzak durmalarını emrettiğini söyledi.

"Göster bakalım neyin var?"

Dolabı açıp walkman'i çıkarttım. Şöyle göz ucuyla baktı.

"Bunu nereden aldın?"

"Cumartesi günü annem verdi, hiç kullanılmamış. Etiketi bile duruyor. Gerçek bir walkman."

"Benim gözüm kör mü? Başka ne olacak. Ekmek kızartma makinesi mi? Ayrıca bu ne işime yarar? Müzikle işim olmaz benim, Nicke Wester gibi ibnelerin işidir müzik. Sen ne kadar para topladın ondan bahset."

"Beş yüz. Walkman de iki yüz eder, yani yedi yüz."

"İyi, ver bakalım..."

Zarfı uzattım. Açıp bakmadı bile, arka cebine koydu.

"Kardeşin nasıl?"

"İyi."

"Merak ettim işte. Destek sınıfı falan gibi şeylere gitmek kolay değil herhalde. Biraz geri zekâlı, anlama sorunu var. Sonra *inkontinans*, altına işeyenlere böyle mi deniliyor?"

Cevap vermedim, yalnızca korkunun nereye gizlendiğini araştırdım. Ensemde gibiydi, kaskatı.

"Baban da kodeste. Öyle değil mi? Yani size sahip çıkacak kimse yok, dikkat edecek. Anneniz de hemen her gün içki dükkânının önünde, bir çeşit müdavim, öyle mi?"

Dolaba yaslandı, gözlerini sol omuzumda bir noktaya dikti. Elini uzatıp bir şey aldı, bir saç kılı.

"Şimdi harbiden söyle Tahta, sence kim? Yani sen değilsin dersek... Büfenin önünde hepi topu altı kişiydik."

"Ben değilim..."

"Ben karar vermeden bunu bilemezsin. Ve henüz kararımı vermedim. Şimdi söyle bakalım... sence en çok kim tedirgin? Peder mi, Ola mı?"

Ders zilinin çalmasını umdum, bu işin içine daha fazla çekilmek istemiyordum, Gerard'la çetesinin sorunlarına bulaşmak. Bana bir daha dokunmasını istemiyordum, elbisemden saç kıllarını toplamasını. İki ders kalmıştı, elişi ve İngilizce. İkisine de katılmayacaktım. Başka planlarım vardı.

"Öğlen yemeği nasıldı?"

"Ne?"

"Sebze çorbası. Hem de pazartesi olmasına rağmen. Peder neredeyse bir şey yemedi. Ben tıka basa yedim. Üstelik üzerine beş parça peksimetle peynir de yedim. Ve çiğ sebze. Tuhaf bir tat almadım. Sen aldın mı?"

"Hayır."

Elimden walkman'i aldı. İçinde kaset yoktu ama play düğmesine bastı, sonra da stop düğmesine.

"Peder aç değildi. Çorbanın tadında bir tuhaflık varmış, öyle dedi... Sence bu huzursuzluğuna işaret değil mi? Ha, birden fikrimi değiştirdim: Senin hatırına bunu alacağım. Aşırdın değil mi? Senin çingene annenin bu walkman'i almaya gücü yetmez. Anlaş-

tığımız gibi: cumaya bin papel."

"Şimdi beş yüz aldın ya."

"Hiç hatırlamıyorum, kafamın içi bomboş."

"Cebine koydun."

"Fiyat arttı. L-G ile konuştun. Bunun bir fiyatı var. Yarın sabah müdürün yanına çıkacağım. Okul yönetimi ve danışmanıyla büyük bir toplantı yapılacak. Babam bile katılacak. Laf aramızda Tahta, bunlara kıçımla gülüyorum. Ne bok yapabilirler ki? Sen söyle şimdi, hayatımı nasıl yaşamalıyım? Ne doğru, ne yanlış, ne yapıp ne yapmamalıyım? Sıçmışım içine! Her zaman siktir çektim bu tür şeylere ben!"

İfadesiz gözlerle baktı bana. Birdenbire, okulun kapanış törenlerinde ve sınıf toplantılarda gördüğüm anne-babası geldi gözlerimin önüne. Kısa boylu, tedirgin yaşlı bir çift, her zaman gösterişli bir araba ve şık kıyafetlerle gelirlerdi ama sanki hayattan korkar gibiydiler. Gerard, utanç dolu gözlerle, neredeyse iğrenerek bakardı onlara.

"Tatilden önce paramı istiyorum," dedi arkadaşça bir ifadeyle. "Mırın kırın edersen direkt iki bine çıkar. Ayrıca bu yalnızca seni ve beni ilgilendiren bir şey değil, öyle değil mi?"

Okul bahçesine bakan pencereyi işaret etti. Bakışlarını izledim. Yedinci sınıftan birkaç kişi sigara köşesinde sigara tüttürüyorlardı. Top sahasının yanında bir banka oturan kardeşim, ayağının ucuyla önündeki yaprak yığınını karıştırıyordu. Her zamanki gibi kendi halindeydi. Stan-Smith ayakkabılarını giymişti.

"İkinci Dünya Savaşı hakkında önceki yıl okuduklarımızı hatırlıyor musun, Almanların geri zekâlılara ne yaptıklarını?" Elini omzuma koydu, "Senden başka hiç kimse üzülmez Tahta, hiç kimse."

Gerard koridorda kaybolurken yüzüm pencereye dönük kalakaldım. Kardeşim yeni ayakkabılarıyla çok havalı görünüyordu. Blucini de ona vermiştim, birazcık büyüktü ama gerçek markaydı işte. Bunların, okula gitmesi için rüşvet olduğunu anlayana kadar yüzü gün gibi ışımıştı. Her şeye rağmen okula gitmesini istiyor-

dum, ikna etmek için bir şeyler yapmam gerekiyordu. Korkmadığımızı göstermenin ne kadar önemli olduğunu anlattım; korkumuz iştahlarını kabartacaktı.

Biri kardeşime yaklaşıp bir şeyler söyledi. Onun sınıfından, hiç yerinde duramamak gibi tuhaf bir dertten mustarip bir çocuktu. Kardeşimin gülümseyerek başını salladığını gördüm. Belki çocuk kıyafetleri hakkında bir şey demişti. Yanına gidip bir süre yarenlik etmek için büyük bir istek duydum, eğer düşünecek başka şeylerim olmasa yapardım da.

TOMMY'LERİN EVİ DENİZDEN ESEN RÜZGÂRLARI KESEN sık çalı çitlerinin arkasındaydı. Duvarları elyaf çimento sıvalı iki katlı bir villaydı. Yan tarafına yazın turistlere kiraladıkları ek bir bina yapmışlardı. Evin sol tarafındaki yoldan garaja ve tekne motoru tamir ettikleri depoya iniliyordu. Daha önce burada yalnızca küçük bir çiftlik evi varmış, altmışlı yıllarda yeni bir ev yaparlarken Tommy'nin babası bu evi yıktırmış. Baba bu köyde doğmuş, Celes sülalesinden. Annesi kırk-elli kilometre uzaktaki küçük bir balıkçı köyü olan Träslöv'denmiş. Tommy, neredeyse Glommen'deki herkesle baba tarafından akrabaydı. Aileler birkaç kuşak önce birbirlerine karışmışlar, herkes soyağacının hangi dalından olduklarını bilirmiş.

Bisikletimi bahçe kapısının önüne bırakıp çakıllı yoldan yukarı doğru yürüdüm. Buralarda herkes birbirinin evine rahatça girip çıkardı. Turist kaynayan yaz aylarında bile kimse kapısını kilitlemezdi. Glommen'de şimdiye kadar hiçbir eve hırsız girmediğini söylemişti Tommy. Kapısı açık bir eve girmenin ne heyecanı vardı ki?

Kapı zilini çaldım. Açan olmayınca kendim açıp girdim. Üst kata, Tommy'nin odasına çıktım. Yatağı düzeltilmişti. Masanın üzerinde ders kitapları duruyordu. Bir sandalyenin kolçağına blucin pantolon asılıydı. Yerde bir çift kirli çorap vardı. Bir süre masanın arkasındaki duvara asılı tabloya baktım: Glommen Limanı'na gi-

ren bir balıkçı teknesi. Bu ailenin eski teknesiydi. Tommy'nin babası yapmıştı. Balıkçılığı bıraktıktan sonra boş zamanlarında resim yapmaya başlamıştı. Yatağa oturup ne yapacağımı düşündüm. Tommy eve dönene kadar bekleyecek miydim yoksa aramaya mı başlayacaktım?

Birden bodrumda olabileceği aklıma geldi. Ağabeyi aşağıda bir hobi odası yapmıştı. Bir pinpon masasıyla bir de mini barı vardı. Tommy bazen orada oturur video oyunu oynardı. Ama aniden annesiyle babası gelir de beni Tommy'nin odasının dışında bir yerde görürlerse biraz biçimsiz olurdu. Ağabeylerinin beni bodrumda bulmaları halinde kendimi ne kadar kötü hissedeceğimin lafını bile etmiyorum. Korktuğumdan değil ama içimden bir ses onlarla yalnız kalmamam gerektiğini söylüyordu bana.

Pencerenin yanına dikildim. Biraz ileride deniz feneri vardı. Geceleri ışığı odaya vuruyordu ama Tommy'nin bundan bir şikâyeti yoktu. Belki de kanında var, diye düşündüm, deniz fenerlerine duyulan aşk. Buralarda her ailenin, iyi ışık vermeyen deniz fenerleri yüzünden karaya oturan tekneler yahut boğulan akrabalara ilişkin bir öyküsü vardı.

Yatağın yanındaki sehpanın üzerinde okul yıllığı duruyordu, kapağında sınıf fotoğrafı vardı. Sıranın sol başında bildik üniformasıyla Gerard oturuyordu: deri ceket, yamalı blucin ve boynunda renkli bir bandana. Mobilet kaskını dizlerine koymuştu... ve sanki altlarında bir şey gizliyormuş gibi eldivenlerini de. Hemen yanında, oradaki varlığının yegâne amacı şefinin varlığının altını çizmekmiş gibi duran Peder oturuyordu. Elleri bacaklarının üzerindeydi, dikkatli bakıldığında fotoğrafı çekene parmak hareketi yaptığı görülüyordu. Yukarıdaki sıranın en sağında, sanki bu ikisinin mümkün olduğu kadar uzağında durmak istiyormuşuz gibi Tommy ve ben vardım. Tommy'nin üzerinde Tenten kazağı, benim üzerimde her zamanki kedili tişörtüm ve artık iyice dar gelen pantolonum vardı. Saçlarım yıkanmamıştı. Tabii hiç makyaj yoktu. Ve tişörtüm de kirliydi. Üstelik gözlerimi yummuştum.

Tommy ile benim sınıf fotoğrafında yan yana durmamız, kışı

ilkbaharın izlemesi yahut her sabah güneşin doğması kadar doğaldı. Tommy bizim okula, ben beşinci sınıfa giderken, bütün bir sınıfla birlikte Glommen'den gelmişti. Değişik sınıflara dağıtılmışlar, bizim sınıfa gelen Tommy ile daha ilk yoklamada yan yana düşmüştük. Duygularımın nasıl değiştiğini hâlâ hatırlıyorum; sanki kâğıtlar yeniden karılıp dağıtılmış, elim yenilenmişti. O andan itibaren başkaları için ilginç olmaktan çıkmış, görüş alanlarından kaybolmuştum. Doğrusu bizi birbirimize çeken şeyi açıklamak zordu, öyle çok fazla ortak tarafımız yoktu. Tommy küçük kardeş, ben ablaydım, o erkek, ben kızdım. O, bütün akrabaları çok eskiden beri Glommen'de oturan bir balıkçı ailesinden geliyor, herkesi tek tek tanıyordu, benimse kardeşim ve anne-babamın dışında hiç kimsem yoktu.

Ama daha o günden itibaren birbirimize bağlandık. Birlikte ders çalıştık, teneffüslerde birlikte oynadık, konuştuk ve ilgi duyduğumuz her konuda tartıştık: okuduğumuz kitaplar, öğretmenler, sınıf arkadaşlarımız; nasıl insanlar, niçin öyle düşünüp öyle yaparlar. Okuldan çıktıktan sonra mümkün olduğu kadar sık Tommy'ye takılır evlerine giderdim, tabii bunun için Robert'in kendi başının çaresine bakacağından emin olmam gerekiyordu. Genellikle şimdi bulunduğum odada vakit geçirirdik. Odadaki her eşyayı, mobilyaların yerini, duvar kâğıtları ve halıdan gelen kokuları ezberlemiştim. Ağabeylerinin plaklarını dinliyor, oyun oynuyor yahut birlikte limana iniyorduk. Canı istiyorsa kardeşim de bize katılıyordu. Tommy buna hiç itiraz etmedi, benimle arkadaşlık etmek istiyorsa, Robert'in pakete dahil olduğunu biliyordu. Pencerenin yanında dikilmiş limana bakarken bunları düşünüyordum. Tommy'yi tanımasaydım her şeyin ne kadar anlamsız olacağını.

İskelede hiç kimse yoktu. Liman neredeyse boştu. Tommy'lerin kulübesinin çatısını görebiliyordum. Sobanın borusundan duman çıkıyordu. Herhalde, diye düşündüm, aşağıda ağabeylerine yardım ediyor.

Limana indiğimde kulübenin önünde bir kamyonet gördüm. Arka kapıları açıktı. Direksiyonda sigara içen bir adam vardı. Kulübenin kapısı kapalıydı ama içeriden konuşma sesleri geliyordu. Nedenini bilmediğim tuhaf bir hisle geri dönüp araba parkına doğru yürüdüm. Sanırım direksiyondaki adam yüzünden, sigara içme tarzından, yani sinirli sinirli, biraz babama benziyordu.

Eski depoların önünden geçip bir kayıkhanenin köşesini döndüm. Arka tarafta tahta çitler vardı, aralıklarından iskeleyi görebiliyordum. Adam kamyonetten çıktı, bunun için sanki benim kaybolmamı beklemişti. Kamyonetin kasasından bir sandık indirdi, içeridekilere seslendi, kulübenin kapısı açıldı. Tommy'nin dışarı baktığını gördüm. Adam sandığı ona uzattı, kapı tekrar kapandı. Adam kamyonete binip çalıştırarak Glumstensvägen yönünde kayboldu.

Limanda, dalgaların sesinden başka ses yoktu. Hemen sol tarafımda, görüş alanımın kenarında bir şey hareket etti. Üç gün önce gördüğüm vizondu. Otuz metre ilerideki bir çöp bidonunun üzerine oturmuş bana bakıyordu. Sonra yere atlayıp kayboldu.

Tam oradan ayrılmaya karar vermiştim ki kulübenin kapısı açıldı, Tommy'nin ağabeyleri dışarı çıktı. Biri cebinden tütün kutusunu çıkartıp bir atımlık çiğneme tütünü hazırlarken, diğeri çömelip bir mendille ayakkabısını sildi. Bana ne olduğunu anlayamıyordum, niçin yanlarına gidip Tommy'yi sormuyor yahut kulübeye yaklaşıp adını seslenmiyordum? Tahta çitlerin arkasına çömelerek bekledim.

Yağmur başladı, üşütüp titreten hafif bir çiseleme. Tommy'nin ağabeyleri ellerini kollarını sallayarak bir şeyler konuşuyorlardı. Biri işaretparmağını büküp anlamlı bir şekilde şakağına vurdu, kahkahalar atarak güldüler ve kollarını birbirlerinin omzuna atıp köye çıkan yokuşu tırmanmaya başladılar. Ama Tommy orada kaldı, ağabeylerinin ardından kapıyı kapatırken görmüştüm.

Ağabeyleri kaybolana kadar bekledikten sonra tahta çitin üzerinden aştım, asfalt yaya yolundan kulübeye gittim.

"Kim o," diye seslendi Tommy kapıya vurduğumda.

"Benim, Nella."

"Burada ne işin var ya?"

Sesi öfkeli, aynı zamanda korkuluydu.

"Sana ulaşmaya çalışıyorum."

"Git buradan. Hemen!"

"Niçin? Konuşmamız gerek."

"Git kapıdan, seni görmesinler!"

"Kim görmesin?"

"Ağabeylerim."

"Kapıyı açana kadar bir yere kımıldamayacağım."

Bir sessizlik oldu, sanki düşünüyordu. Sonra kapının kolunu kaldırdı ve karanlığın içine daldım.

Önce hiçbir şey göremedim, pencerenin üzerinden bir muşamba sarkıyordu.

"Seni gören oldu mu?"

"Sanmıyorum. Görseler ne olur ki?"

Pencerenin önüne bir tabure koyup üzerine çıkan Tommy, muşambanın bir kenarını hafifçe kaldırıp dışarı baktı. Rahatlamış gibiydi, yere inip ışığı yaktı.

Kulübeye aylardır gelmiyordum ama her şey eskisi gibiydi. Duvardaki çengellere ağ asılıydı, bozuk bir anemometre vardı. Yerde rulo yapılmış bezler duruyordu. Bir köşeye ıstakoz kafesleri istiflenmişti. Bir sandığa su boşaltma kapları ve ağ mantarları doldurulmuştu. Ve kulübenin tam ortasında, solgun bir yüzle Tommy dikiliyordu.

"Işıklar niçin sönüktü?"

"Tam çıkmak üzereydim. Bir de kapıyı açtığımda içerinin görünmemesi gerekiyor. Üstelik onun ışığa tahammülü yok."

Tommy bunları söylerken lambanın duvara doğru çevrilmiş olduğunu fark ettim. Kulübenin önemli bir kısmı hâlâ karanlıktı. Duvarların ensiz tarafından bir çeşit soluma sesi geldi.

"Orada biri mi var?"

Tommy güldü, daha önce böyle güldüğünü hiç görmemiştim, neşeden uzak bir gülmeydi bu.

"Öyle de diyebiliriz, biri yahut bir şey."

Sanki daha önce hiç görmediği, çok yabancı biriymişim gibi baktı bana.

"Burada bir sürü şey oldu, nereden başlayacağımı bilemiyorum."

Ayaklarımın dibinde adamın getirdiği sandık duruyordu. İçinde balık artıkları vardı; balık kafası, iç organları, yüzgeç ve kuyruklar.

"Arabadaki adam kimdi?"

"Teknecilerden biri, Jens. O şey olduğunda ağabeylerimle birlikteymiş."

Tommy eğildi, bir orkinos kafası alıp iğrenerek baktı.

"Henüz ne yediğinden emin değiliz. En azından her balığı yemiyor. Ama yine de artıklardan hoşlanır gibi, balık artıklarından. Kabuklu hayvanları yemiyor."

Balık kafasını tekrar sandığa koydu, görüntüsü kadar söyledikleri de şaşırtıcıydı. Hiçbir şey anlamamıştım.

"Akrabalarım şimdiye kadar denizden çok tuhaf şeyler çıkarttılar," diye devam etti, "siyah balina, yunus, savaş zamanından kalma mayın... Ellili yıllarda buralarda orkinos da varmış. Babam akın akın geldiklerini anlatırdı, binlerce balık, aralarında yüz kilo çekenleri bile olurmuş. Halatlara bağladıkları çengellerin uçlarına uskumru geçirerek avlıyorlarmış. Evde babamın böyle bir fotoğrafı var..." Tommy yine güldü, eski balıkçı öyküleri anlatmak onu rahatlatmış gibiydi, "... Lilla Middelgrund açıklarında bir orkinosu solungaç kapağına takılı çengelle tekneye çekiyor. Yanında amcam John var, balığın kıç yüzgecine ilmik geçirmeye çalışıyor. Balık akınını nasıl keşfediyorlarmış biliyor musun? Dürbünle, bir sürünün çapı yüz elli metreyi bulabiliyormuş, bütün deniz kaynıyormuş. Altmışlı yılların başında orkinos akınları birdenbire kesilmiş." Pencerenin altındaki tabureye oturdu ama oturur oturmaz sanki elektrik çarpmış gibi tekrar ayağa fırladı. "Babam Zentora' da da çalıştı, komşunun teknesinde, bin dokuz yüz yetmiş-yedi de. Bir trol çekiminde tam on sekiz ton orkinos yakaladılar. Gazeteler yazdı. Laes Adası açıklarında yedi kişi, yirmi bir saat boyunca ba-

lık temizlediler. Demek istediğim bazen çok tuhaf şeyler olabiliyor, denizden çok tuhaf şeyler çıkıyor ama bu bambaşka bir şey..."

O sesi tekrar duydum, körükten çıkar gibiydi, sonra hafif bir inleme duyuldu, nemli bir şeyin arasından büyük bir çabayla hava üflenir gibi.

"Bu ne ya?"

"Ne bok olduğunu bir bilsem. Anholt yakınlarında trole takılmış. Paniğe kapılmışlar, artık öldü diyene kadar kafasına vurmuşlar... ama yaşamış."

Acaba Tommy hâlâ hasta mı diye merak ettim. Ateşi var da hayal mi görüyordu? Oraya buraya sekerek konuşuyordu.

Yerde içi ilaç şişesi dolu bir kutu vardı, şimdi görmüştüm, üzerinde bir veteriner kliniğinin etiketi yapıştırılıydı. Tommy ayağıyla kutuyu yana itti. Çimento zeminde büyük, kara bir leke açığa çıktı. Yağ, diye düşündüm. Yahut kan? Ağabeyinin ayakkabısından sildiği kanla aynı?

"Tanrı'ya şükür şimdi uyuyor," diye devam etti. "Uyuşturuldu yoksa baş edilmiyor; inanılmaz güçlü lanet. Bu ilaçlar onun için. Jens bir veteriner tanıyor. Kutuda kanül de var."

Ne düşündüğümü hatırlamıyorum, yalnızca anlamadığım bir şeyler dönüyordu ve Tommy, daha önce benzerini görmediğim bir şekilde sarsılmıştı. Sustu. Kolumdan tutup kulübenin dibine doğru çekti.

Duvarın önünde üç metre boyunda, bir metre derinliğinde bir tahta sandık vardı, tekne botları taşınan sandıklardan. Ses bu sandıktan geliyordu. Ve koku; balık, deniz ve kan karışımı tuhaf bir koku.

Sandığın içine baktım. Ama gördüğüm şeyin ne olduğunu anlayamadım.

"Bu ne?" dedim fısıldayarak.

"Eğer dişi olsaydı okuduğum masallardan sana bir cevap verirdim. Ama bu... hiçbir fikrim yok."

Her neydiyse çok büyüktü. Birkaç yüz kilo çekerdi. Kolları insan yahut kocaman bir maymunun kollarına benziyordu, eğer böyle bir şey varsa deniz maymunu kollarına, uzun ve kaslıydı, elleri küçüktü. Dirsekleri içe dönüktü, parmak araları perdeliydi. Bir çeşit mavi-siyah tırnakları, daha doğrusu pençeleri vardı. Üst tarafı neredeyse insan bedeni gibiydi; göğüsler ve göbek deliği benzeri bir şeyin olduğu bir karın. Derisi, kocaman bir kertenkelenin derisi gibi kalın pullu bir zırhla kaplıydı. Omuzları kıllıydı: at kılı gibi, uzun sivri kıllar. Gördüğüm şeyi tanımlamak o kadar zordu ki, yaptığım her benzetmenin kulağa tuhaf gelmesi kaçınılmazdı. Bedeninin alt kısmı çekice benziyordu, neredeyse bir metre eninde bir yüzgeçle son bulan, silindir gibi bir beden. Kuyruğu küçük bir balinanın kuyruğuna benziyordu. Alt tarafı düz ve kılsızdı. Ama pullar bütünüyle siyahtı ve daha kalın gibiydi.

Yüzü de daha önce gördüğüm hiçbir şeye benzemiyordu; yarısı balık, yarısı hayvan yüzüydü; alnı küçük ve sivriydi. Burnu yoktu ama yüzünün tam ortasında, burun kemiğine benzeyen bir çıkıntı vardı. Yarı kapalı gözkapaklarının altından siyah irisleri seçilebiliyordu. Göz çukurları bir atınki kadar büyüktü. Uyur gibiydi yahut uyuşturulmuştu.

"Bu ne?" diye sordum tekrar.

"Bilmiyorum," diye başını iki yana salladı Tommy, "hiçbir fikrim yok."

Yaratığa büyülenmiş gibi bakıyordum. Çene kemikleri kocaman, ağzı felaket genişti. Açıldığı zaman bütün yüzünü kaplayabilirdi. Dudak diyebileceğimiz bir şey de vardı, derisi o kadar inceydi ki gerisinde at nalı benzeri bir kemik görünüyordu. Başı sanki deriyle kaplanmış külah gibi sivriydi. Başı da omuzları gibi kıllıydı, insanla at kılı karışımı bir şey... Başının her bir tarafında uçları sarkık iki yarık vardı, bir çeşit kulak diye tahmin ettim. Boynu... kısa ve genişti. Ve insanın köprücükkemiğinin olduğu yerde: iki solungaç kapağı...

"Tıpkı bizim gibi ciğer ve soluk borusu var," dedi Tommy. "Aynı zamanda solungaçları da. Hiçbir şey anlamadım."

Dilim tutulmuştu. Karşımda duran şey her neydiyse daha önce hiçbir şeye bakmadığım bir dikkatle bakıyordum. Duyduğum soluma sesi solungaçlarından geliyordu ama yalnızca nefesini dışarı verirken. Ağzından nefes alıyor gibiydi.

Birden hareket etti, bedeninden bir çeşit titreme geçti. Hareketi de daha önce gördüğüm hiçbir şeye benzemiyordu, başka hayvanlarda olmayan kemik ve kaslarla hareket ediyor gibiydi. Aynı zamanda hem hafif hem ağır bir hareketti, hem hantal hem kıvrak. Başını bizden yana çevirdi, gözkapakları titredi, içgüdülerim bana gerile ve hemen kaç, diyordu ama olduğum yerde kaldım, sanki hareket etmeye takatim kalmamıştı.

Bir an gözlerini açıp bana bakacakmış gibi geldi. Ama tekrar o uyku haline döndü, neredeyse hiç hareket etmiyor, yalnızca göğüs kafesi yavaşça yükselip alçalıyordu. Bir yanağı parçalanmıştı, ağzının içini görebiliyordunuz. Dili bir inek dili kadar büyük ve pembeydi. Dişleri balık dişi gibiydi, bir sürü, küçük ama iğne gibi sivri dişler. Şakağının üstünde büyük bir ezik vardı. Etrafında kan pıhtılaşmıştı. Derisinden küçük kemik parçaları fırlamıştı.

"Çengelli sopayı kullanmışlar," dedi Tommy sessizce. "Yanağını boydan boya yırtmış. Başka şansları yokmuş, kendilerini öldürecek diye korkmuşlar."

"Nasıl yani... anlamadım."

"Kuyruğuyla. Çok saldırgan. Kendi gözlerimle gördüm... İnanılmaz güçlü. Bence birkaç yüz kilo var."

Ağabeyinin unuttuğu sigara paketinden bir sigara alıp yaktı. Sigara içerken ilk defa görüyordum, neredeyse müstehcen bir hali vardı. Yoksul ülkelerdeki sokak çocuğu fotoğraflarında görülen türden bir şey. Öksürmeden derin bir nefes çekti. İleri doğru eğildi, elini yaratığın bedeninin üzerinden aşağı doğru kaydırıp kuyruk yüzgecinin üzerindeki bir deri parçasını kaldırdı.

"Görüyor musun?" dedi. "Erkek."

İstemiyordum ama kendimi bakmaktan alıkoyamadım. Yaratığın insana en çok benzeyen organı herhalde buydu, yetişkin bir erkekte nasılsa öyleydi. Ona bakarken utandım, sanki biri duştay-

ken gizlice içeri girmişim yahut müstehcen bir şeyler yapan birine anahtar deliğinden bakmışım gibi.

"Rahat bıraksana," dedim. "Yapma şunu."

"Hiçbir şey fark etmiyor, dokunabilirsin, yani bedenine demek istiyorum. Şununla dolduruldu." Tommy sandığın dibinde duran bir kanülü alıp havaya kaldırdı, dibinde kahverengimsi bir sıvı vardı. "Uyuşturucu, hani şu hayvanat bahçelerinde hayvanları uyutmak için kullandıkları türden. Kocaman bir kutup ayısına verildiği kadar şırınga edildi. Birkaç saat uyanmaz."

Yaratığın sıkıca bağlanmış olduğunu ilk defa şimdi fark ediyordum. Kuyruk yüzgecinin etrafına kocaman bir halat dolanmıştı. Kolları, artık onlara ne diyeceksek, çelik telle sandığın dibine bağlanmıştı. Şaşkına dönmüştüm, içinde yankılanan sorulardan kafam çatlayacak gibiydi: Bu gördüğüm şey neydi, nereden geliyordu, nasıl oluyor da hâlâ yaşıyordu, bu halde daha ne kadar dayanabilirdi?

Tommy elimi tutup yaratığın bedenine koydu. Soğuk, sümüksüydü. Elimin derisine yapıştığını hissettim. Tepeden tırnağa tuhaf bir durumdu: orada olması, cinsiyeti, uyuşturulup bağlanması, Tommy'nin ona dokunmamı istemesi.

"Bırak beni!" dedim.

"Sakin ol! Hiçbir tehlikesi yok. Zarar veremez sana."

"Sorun o değil, doğru gelmiyor bana. Şu dokunma işini bırak da neler olduğunu anlat artık."

Önceki hafta salı günü, Tommy'nin kardeşleri tekneyle denize açılmışlar. Harika bir balık havası varmış. Anladığım kadarıyla rüzgârlarla ilgili bir şeydi, rüzgârlar deniz yüzeyi sıcaklığını etkiliyor ve orkinos sürüsü av alanına giriyordu. Bu nedenle yardım etsin diye ekstra bir tayfa almışlar yanlarına. Eğer av bekledikleri gibi bereketli geçerse, fazladan güçlü kollara ihtiyaçları varmış. Önce bildik av alanlarında dolaşmışlar ama sonar aleti yalnızca küçük sürüler göstermiş, trol çekmeye değmezmiş. Marsten'in kuzeyinde durup ne yapacaklarını konuşmuşlar, ya limana dönecek yahut kuzeybatıya devam edeceklermiş. En sonunda tam karşı yö-

ne Anhold'a gitmeye karar vermişler. Aslına bakılırsa bu sular Danimarka'ya aitmiş ve kurallara göre orada avlanmazlarmış, ama Anhold özel bir yermiş. Eskiden beri kız alıp verdikleri ada halkıyla Glommenlilerin akrabalık ilişkileri varmış. Birlikte balığa çıkarlarmış; sınır yalnızca deniz haritasında geçerliymiş.

Bütün bunlar akşamüzeri olmuş. Sonar büyük bir balık sürüsü gösterdiğinde, Danimarka sularının birkaç mil içindelermiş. Sürü çok tuhaf hareket ediyormuş, diye anlattı Tommy. Bildik bir şey değilmiş, dağılıp tekrar birleşiyor, hızla derinlere dalıp hemen arkasından yıldırım hızıyla tekrar yüzeye çıkıyorlarmış. Hiç kimse dillendirmemiş ama buna yunusların yahut bir balinanın yol açtığını düşünmüşler. Kattegatt'ta balina görülmesi olağanüstü ama imkânsız değilmiş. Örneğin kara balinalarının en güneye, Öresund'a kadar yaklaştıkları biliniyormuş. Bir süre tartıştıktan sonra trol çekmeye karar vermişler. Görünürde sahil korumanın tekneleri er adadan balıkçılara rastlarlarsa göz yumacaklarından eminlermiş. Dümende büyük ağabeyi varmış, uygun bir hızla sürüyü izlemiş. Tommy'nin küçük abisi Olof ve Jens denilen adam ellerinde dürbün, balina yahut daha kötüsü sahil güvenlik tehlikesine karşı denize bakıyorlarmış, böylesi bir durumda hemen toz olmak gerekmiş.

Bütün bunların sonra yaşanacak şeyler açısından bir anlamı varmış. Yasalara karşı orada bulunmalarının.

Glommen ahalisi makamlara; gümrük, polis ve balıkçılık müdürlüğüne karşı duydukları güvensizlikle ünlüydüler. Belki de o teknede dışarıdan birilerinin görmesini istemedikleri başka şeyler de vardı.

Yarım saat kadar trol çektikten sonra artık yeter demişler. Tommy olayların nasıl bir seyir izlediğinden pek emin değil gibiydi ama o da duyduklarını anlatıyordu nihayetinde. Belki denizde balina olduğu şüphesine kapılıp ağa zarar vermesinden korktuklarından yahut sesli iskandilin verdiği bir sinyalden yahut halatlarda hissettikleri tuhaf hareketlerden... her neydiyse trolü tekneye çekmeye başlamışlar.

Ancak havaya kaldırdıklarında fark etmişler. Ağlara dolaşmış, kurtulmak için çırpınıyormuş. Anladığım kadarıyla ağabeyleri yaratığı trolün panelinden bırakmaya çalışmışlar ama yaratık bunun için fazla büyükmüş. En sonunda tekneye almak zorunda kalmışlar. Çok saldırganmış, kuyruğuyla vurmaya çalışıyor, kendini durmadan oraya buraya atıyormuş. En sonunda ağda büyük bir delik açmayı başarmış. Daha önce hiç böyle bir şey görmemişler. İlk başta herhalde küçük bir balina diye düşünmüşler, dedi Tommy. Öyleyse tam bir baş ağrısıymış, çünkü balina avının mutlaka makamlara bildirilmesi gerekiyormuş. En sonunda ne olduğunu, daha doğrusu neye benzediğini anlayabilmişler.

Ama niçin tekneden aşağı atmamışlar, diye sordum.

Yapamamışlar, dedi, yanına bile yaklaşamamışlar. Hemen saldırıya geçiyormuş, bütün gece denizde kalacak halleri yokmuş. En sonunda paniğe kapılıp kancalı sırıklarla vurmaya başlamışlar. Bu işi nasıl yaptıklarını hayal edebiliyordum, nasıl defalarca vurduklarını, yaratığın kendini nasıl savunmaya çalıştığını, nasıl üzerlerine doğru atıldığını, ısırmaya çalıştığını, kuyruğunu kırbaç gibi kullandığını. Başına isabet eden kancanın boğuk, uzak sesini duyabiliyordum, kıkırdağının ve derisinin nasıl yırtıldığını. Kanın nasıl aktığını, güvertedeki kargaşayı, kancanın yaratığın yanağını nasıl yırtığını, çığlıkları, hayatı için direnen yaratığın çaresizliğini, teknenin birden nasıl yan yattığını, yaratığın güvertedeki ambar deliğinden aşağı yuvarlandığını, başını çarptığını, bayıldığını.

Glommen'e dönmüşlerdi, ne yapacaklarını bilemiyorlardı. En iyisi öldürelim, demişlerdi ama demesi kolaydı. Bu iş için silah gerekirdi, böyle bir silahları yoktu. Bir ara köyde av izni olan birilerinden bir tüfek istemeyi düşünmüşler ama ne kadar az insan bilirse o kadar iyi, diye vazgeçmişlerdi. Üstelik bu yaratığı normal bir av tüfeğiyle öldüremezlerdi.

Kardeşler kimseye bundan bahsetmemişler. Büyük ihtimalle Danimarka karasularında ne işiniz vardı diye sorulmasından korkmuşlardır, diye düşündüm, haber verme yükümlülüğünden. Belki de teknede Tommy'nin söylemek istemediği başka şeyler vardı.

Geri döndüklerinde yaratık hâlâ baygınmış. Vinç yardımıyla bir römorka koyup kulübeye taşımışlar, büyük makine sandığının içine atıp sıkıca bağladıktan sonra ne yapacaklarını düşünmeye başlamışlar.

Tommy öyküye istemeden dahil olmuş. Bir şeyler döndüğünü anlamış. Ağabeyleri eve zamansız girip çıkıyor, hobi odasından hararetli tartışma sesleri geliyormuş. Odasının penceresinden bakarken, penceresi muşambayla kapatılan kulübeye tuhaf bir gizlilikle girdiklerini görüp ne yaptıklarını merak etmiş. Perşembe günü, ateşi olmasına rağmen kulübeye gitmiş. Ağabeyleri bir iş için şehirdelermiş. Kendindeki yedek anahtarla kapıyı açıp içeri girmiş ve yaratığı keşfetmiş. O akşam ağabeylerinden bir açıklama istemiş. Ve öykü artık kendi kurallarını izlemeye başladığından, Tommy de birdenbire öykünün içinde bulmuş kendini.

"Peki, şimdi ne yapacağız?" diye sordum, anlatacaklarını bitirdiğinde.

"Hiçbir fikrim yok."

"Polisi yahut başka birilerini arayamaz mıyız? Onun geldiği yere götürülmesi gerekir. Belki bir yere bırakılması, ne bileyim işte."

Öyle bir baktı ki, bunları aklımın ucundan bile geçirmemem gerektiğini anladım.

"Ne yapmak istediklerini bilmiyorum," dedi. "Belki de kendi kendine ölmesini bekliyorlar. Ama bu şey çok inatçı. Karada olsa bile çok uzun süre yaşayacakmış gibi görünüyor. Manyak bir amfibi hayvan. Sualtında nefes almak için solungaçlarını, karada da nefes borusu ve ciğerini kullanıyor."

Kapının yanında duran içi balık artığı dolu sandığı işaret ettim.

"Peki, ölmesini istiyorlarsa niçin yiyecek veriyorlar?"

"Bana sorma. Kararları ben vermiyorum."

Tuhaf bir şeyler vardı. Tommy'nin cümleleri aksıyor, birtakım sözcüklerin üzerinden atlıyor, birtakım sözcükleri döküyor, toplamak için geriye dönüyor, sanki görünmez engellerin arasından ge-

çiyormuş gibi topallayarak devam ediyor, düşüyor, kalkıyordu. Yaratığı niçin hemen denize atmıyorlardı, artık bütünüyle savunmasızdı ya?

Tekrar yaratığın kokusunu aldım. Denizkızının... ama bu erkekti; denizadamı, denizboğası, denizmaymunu... Deniz kokusu, balık ve kan. Gözüm alacakaranlığa alışmıştı, pullarının arasında çok daha fazla yara keşfettim, kesik, delik ve ezik. Tıpkı matadorların boğaların bedenine sapladığı kılıçlar gibi bedenine saplanan çengeller derin yaralar açmıştı.

"Annenle babanın bundan haberleri var mı?"

"Yok. Babam balık işini bıraktıktan sonra buraya hiç inmedi. Ben, ağabeylerim, Jens ve şimdi bir de sen biliyorsun."

Tekrar sandığın içine bakarken, bir erkek, bir erkek, diye düşündüm. Kullandığımız her sözcük gerçekle çelişiyordu. Ağzından nefes alıyordu ama solungaçlarından dışarı bırakıyordu, nemi görebiliyordum, sümüksü sıvı ve küçük hava kabarcıkları. Ve nefesi dışarı püskürürken çıkan o ürkütücü ses. Tommy ona dokundu, sert bir dokunuş, diye düşündüm. Tekrar hareket etmeye başladı ve sıkıca bağlanmış hayvanın, balığın yahut her neydiyse bedeninden bir kez daha o tuhaf titreme geçti.

"Uyanmak üzere," dedi Tommy. "Işığa tahammül edemiyor. Belli ki denizin derinliklerinde yaşıyor ve yüzeye yalnızca geceleri çıkıyor."

Ve bir kez daha, daha önce hiç görmediğim bir şeyi gördüm. Gözkapaklarını açtı, yahut daha doğrusu pullarını, yahut gözlerinin önündeki perdeleri. Doğrudan bana baktı. Gözleri kocamandı, kömür siyahı ve sanki bir göz hastalığından mustaripmiş gibi ıslak ama bakışları bütünüyle insaniydi ve bu bakışlar bana sabitlenmişti, kim olduğumu merak ediyordu. Bir kolunu kaldırmaya çalıştı, tekrar düşmeden önce boşluğu tırmaladı parmakları. Sandığın tabanındaki çelik tellerden biri çekti elini.

"Canı acıyor," dedim Tommy'ye. "Anlamıyor musunuz?"

Ama o çoktan kapıya yönelmişti.

BİSİKLETLE ZİYARETİNE GİTTİĞİMDE, profesör bahçede bir taburenin üzerine oturmuş bir şeylerle uğraşıyordu. Yerde duran koltuk değneklerinin yanında bir yığın tahta ve kümes teli rulosu vardı.

"Merhaba, Nella," dedi. "Ne iyi ettin de geldin. Biraz bana yardım edersin artık?" Elindeki çekicin sapıyla tahta yığınını işaret etti. "Tavşan kafesleri. Komşudan aldım, tamir edilmeleri gerekiyor diye düşündüm, yani yazdan önce. Sahi sen niçin okulda değilsin?"

Endişeli gözlerle baktı.

"Bir şey mi oldu? Gel içeri girelim..."

Profesör'ün mutfağına girdiğimde sakinleşmiştim, gerçeğin içine, eskicilerden alınmış yahut çöplerden bulunmuş bir sürü şeyin karmaşasına, tamir bekleyen bozuk radyolar ve telefonların, eski kitapların, gazetelerden kesilmiş, UFO ve çözülmemiş cinayetlerle ilgili makale yığınlarının arasına...

Çayımızı içerken Gerard'ı, okulda başımıza gelenleri, babamın kodesten bir arkadaşıyla birlikte eve geleceğini anlattım. Anlattıklarım bütünüyle doğruydu ama sanki ona yalan söylüyormuşum yahut bütün bunların arkasında yatan oyunun kuralları hakkında susuyormuşum gibi bir hisse kapıldım.

İlaçlarını almak için topallayarak ocağa doğru giderken, daha biraz önce kulübede yaşadıklarımı anlatmak da geçti içimden. Beynimin kavramayı reddettiği şeyi, tahta sandığın içinde yatan ve be-

nim için ondan başka her şeyin önemsizleştiği yaratığı. Ama daha sözcükler ağzımda şekillenmeden Tommy'nin yüzü geldi gözlerimin önüne, bunu başkalarına söylemememi tembihlememesine rağmen anlatmamak gerektiğini biliyordum. Hiç kimseye. Profesör'e bile.

"Peki, ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Herkes bana bunu soruyor. Ben de başka birinin cevap vermesini umuyorum. Örneğin senin."

Bölmeli ilaç kutusunun kapağını açtı, üç tane kırmızı ve iki tane sarı hap alıp bir süre elinde tarttı.

"Sanırım küçük parçalara ayırman gerekiyor," dedi. "Sorun sorun ayır. Hep birlikte çok büyük görünüyorlar ama tek tek o kadar büyük değiller. Sen de teker teker çözmeye çalış. Ben öyle yapıyorum."

Bir bardağa su doldurdu, ilaçları dilinin ucuna koyup yuttu ve bardağı kafasına dikti.

"Ve düşünmek için zaman ayır. Telaş her şeyi daha da kötüleştirir. Beni duyuyor musun Nella? Sanki uzaklarda gibisin."

Bir düşten uyandırılmış gibi ürperdim.

"En kötüsü," dedim, "Gerard ihbarcının ben olduğuma inanmıyor gibi."

"Peki, kimden şüpheleniyor?"

"Çeteden birinden. Yani bunu hissediyor."

"Ee, peki sana niçin eziyet ediyor?"

"Çünkü bundan zevk alıyor."

"Hiç kimse kötü doğmaz. İnsanların oldukları gibi olmalarının ve yaptıklarını yapmalarının mutlaka binlerce nedeni var."

"Ama bunları bilmenin bana bir faydası yok. Bana şu an belki yardım edecek tek şey, bin papel borç. Kardeşimin üzerine gitmemesi için buna ihtiyacım var."

"Eğer param olsaydı hemen verirdim, biliyorsun..."

Doğruydu, eğer parası olsa hemen verirdi. Gerekiyorsa bir milyon bile verirdi. Ama parayla hiç ilgilenmezdi, dolayısıyla hiç parası yoktu.

Bu konuyu bırakıp mutfağı incelemeye başladım. Pencere kenarında içinde tuhaf şekilli taşların olduğu bir kutu duruyordu, yığınla koleksiyonundan biriydi. Lavabonun yanındaki masanın üzerine üst üste pul albümleri konulmuştu. Holün yanındaki yüksek cam dolapta doldurulmuş hayvan koleksiyonu vardı: küçük kuşlar, bir kayın tavuğu, bir tilki, bir tavşan. Orada oturup bu koleksiyona hayranlıkla kaç defa bakmıştım bilmiyorum. Sanatçı, hayvanları nasıl tam da adım atarken yakalamıştı. Ama artık öyle bakmıyordum. Bu bir vahşetti, birileri onları öldürmüş, karınlarını deşip iç organlarını ve etlerini boşaltmış, sonra içlerine bir şeyler doldurmuştu. Bütün bunlar düşüncelerimi istemediğim bir yere yönlendiriyordu.

"Konuşabileceğin bir öğretmenin yok mu?"

"Durumu daha da kötüleştirir yalnızca."

"Peki, annenle?"

"Bu da Noel Baba'dan yardım istemek gibi bir şey."

"Yani sen de benim gibi bir mucize bekliyorsun." Arka cebinden ellilik bir banknot çıkarıp ortadan ikiye katladı. "İşte. Bütün param bu. Elli kron."

Başımı hayır anlamında iki yana salladım.

"Düşündükçe artık paraya ihtiyacım yok diyorum. Sorunu küçük parçalara ayır derken haklıydın. O zaman çözüm daha kolay görünüyor. Siktir edip Gerard'a para ödemeyeceğim. Ne de olsa asla yetinmeyecek."

Profesör gülümsedi. Sanırım eskiden daha sık gülümsüyordu. Kazadan önce, bacakları sakatlanıp hayatının geri kalanında koltuk değnekleri ve ilaçlara bağlanmadan önce. Sigortanın ödediği koltuk değnekleriyle, karga gibi sekerek yürüyen bir figüre benzemeden, okunması mümkün her şeyi okumaya, toplanması mümkün her şeyi toplamaya başlamadan önce.

"Senin için yapabileceğim başka bir şey var mı?"

"Evet... Denizkızları. Haklarında neler biliniyor araştırabilir misin?"

"Şu masal kahramanları hakkında mı?"

"Denizkızlarıyla ilgili her şeyi bilmek istiyorum. Varlıklarına gerçekten inanıldığı bir zaman olmuş mu? Erkek türü var mı? Onlarla ilgili her şeyi bilmek istiyorum."

"Şimdi okulda bununla mı ilgileniyorsunuz?"

"Belki. Bak bakalım bir şey bulabilecek misin, sonra bana anlatırsın. Bir de şu senin anahtarlarına bakabilir miyim?"

Elliliği tekrar cebine soktu.

"Elbette. Bir kutu anahtar var! Bütün koleksiyonum. Tavan arasına kaldırdım. Ne oldu anahtarı unutup dışarıda mı kaldın?"

"Eh, öyle de sayılabilir."

"Mesele değil. Sen yalnızca nasıl bir kilit olduğunu söyle."

PROFESÖR'LE İLK DEFA FALKENBERG'DE kütüphanede karşılaşmıştım. Otobüs kazasının üzerinden bir sene geçmiş, makamlar malulen emekli edilmeli mi edilmemeli mi diye birbirleriyle kavga ederlerken, işçi bulma kurumu aracılığıyla kütüphanede geçici bir iş bulmuştu Profesör. Evde fırtına koptuğunda kütüphanenin sığınmak için iyi bir liman olduğunu yeni keşfetmiştik kardeşimle. Saat yediye kadar açıktı, sessizdi. Eğer şamata yapmazsanız kapanana kadar orada kalabiliyordunuz. Çizgi roman okuyor yahut oyun oynuyorduk. *Tenten* ve *Red Kit* okumaktan veya kardeşimi Çin damasında yenmekten usandığımda, bana ilginç kitaplar bulmasını istiyordum Lazlo'dan. Eğer biri ona dinozorlar yahut astronomi konusunda bir şey sorarsa bütün gün yüzü ışıyordu. Rafların arasında kayboluyor, konuyla ilgili bir sürü kitap toplayıp dönüyordu. Kısa bir süre sonra arkadaş gibi olmuştuk. Ne tür kitaplardan hoşlandığımı biliyor, genellikle o da aym kitaplara ilgi duyuyordu. Kütüphane tenhaysa ve Lazlo'nun yapacak başka işi yoksa kafeteryaya oturup her konuda konuşuyorduk.

İlk sorularımdan biri niçin koltuk değneği kullandığıydı. Almanya'ya yaptıkları otobüs yolculuğunu, otobanda geçirdikleri kazayı ve iki bacağının birden kırıldığını anlattı. Bir daha koltuk değneksiz yürüyemeyecekti. İşin trajikomik tarafı, demişti Profesör, iki yaşındayken annesiyle birlikte geldiği Macaristan'ı hesaba katmazsa, yurtdışına ilk seyahat teşebbüsünde olmuştu kaza. Oto-

büs feribottan ayrıldıktan çok kısa bir süre sonra. Almanya diye görüp gördüğü şey, kaza yaptığı yere kadar olan yol ve hastaneydi. Bir daha asla yurtdışına gitmeyeceğini söylemişti.

Kazadan kısa bir süre sonra Skogstorp'un hemen dışında küçük bir çiftlik evi kiralamıştı. Kütüphanedeki geçici işi son bulduğunda, arada bir ziyaretine gidersem çok sevineceğini söylemişti. Büyüklere karşı duyduğum genel güvensizlik nedeniyle önce tereddüt etmiş ama sonra ziyaretine gitmiştim. Haftada iki defa yemekle gelen annesini hesaba katmazsak ziyaretçisi yok gibiydi. Belki bu nedenle abartılı bir sevinçle karşılamıştı beni. Çay ikram etmiş, koleksiyonlarını göstermiş, okuduğu onca kitaptan öğrendiği bir sürü tuhaf şeyi anlatmıştı.

Ve böyle devam etti. Ayda birkaç defa ziyaret ediyordum. Bazen yalnızca biraz çene çalmak, bazen de merak ettiğim bir şeyi sormak yahut okulla ilgili bir konuda yardım istemek için. Lazlo, çok şey hakkında, çok şey biliyordu. Eğer bilmediği bir konu çıkarsa hemen araştırıp öğreniyordu.

Bisikletimle Skogstorp'a dönerken denizkızları hakkında yazılmış ne varsa kesinlikle bulacağından emindim.

Eve geldiğimde garajın girişinde bir araba duruyordu: mavi Ford Taunus. Görünüşe göre araba mezarlığında ezilmekten son anda kurtarılmıştı. Mutfak penceresi açıktı. Kardeşimin küçük bisikleti merdivenin yanındaki çakıllı yolda yan yatıyordu.

Holde bir vazonun içinde laleler vardı. Annemin neredeyse hiç kullanmadığı, o pahalı parfümünün kokusunu aldım. Neler olduğunu anlamam için birkaç saniye yetti: yerde bir sırt çantası, yıpranmış kovboy çizmeleri, elbise askısında deri ceket.

Aceleyle saçımı düzelttim, pantolonumun bacağındaki kiri sildim. Onun gözüne niçin tertipli görünmek istediğimi anlayamıyordum.

En son bir yıl kadar önce duymama rağmen oturma odasından gelen sesi iyi tanıyordum. Cezaevinden neredeyse hiç aramazdı. Telefonla konuşmayı sevmiyordu. Kısa ve öfkeli cümleler kurardı, bazen bir cümlenin tam ortasında konuşmayı kesiverirdi.

Radyoda müzik çalıyordu. Babamın mırıldanarak katıldığı duygusal bir şarkı. Onun sesi kaybolduktan sonra yerini daha diri başka bir ses aldı. Annemin veya kardeşimin değil, yabancı bir adamın sesiydi. Biri bir şaka yahut komik bir şey yapmış olmalıydı ki babam o bildik, boğazına bir şey takılmış tilki sesine benzeyen pürüzlü sesiyle bir kahkaha attı.

Annem elinde bir tepsiyle birlikte oturma odasından dışarı çıktı. Beni gördüğünde yüzü ışıdı.

"Merhaba, Nella, biliyor musun ne... Baban evde! Harika değil mi! Tahliye gününü yanlış okumuş, hem de üç hafta, biliyorsun biraz okuma sorunu var. Ve bir saat önce birden pat diye eve geldi. Sevinmedin mi? Hadi gir de hoş geldin de."

Kurdeleli bir bluzla etek giymiş, boynuna beyaz bir fular bağlamıştı. Sevdalı bir hali vardı. Yanakları kırmızıydı, gümüş çerçeveli kırmızı taşlı en güzel küpelerini takmıştı. Bir kulağının hemen altında taze bir emilme lekesi vardı. Hareketleri darmadağınıktı. Onu en son ne zaman böyle neşeli gördüğümü hatırlayamadım.

"Leif de orada, babanın arkadaşı. Ben biraz daha bardak ve sigara getireceğim."

Onu tanımakta güçlük çektim. Saçlarını kazıtmış, son gördüğümden bu yana en az on kilo almıştı. Blucin pantolon ve kısa kollu gömlek giymişti. Bir koluna boydan boya yılan dövmesi yaptırmıştı. Cezaevine girerken favorileri vardı, atkuyruğu yaptığı saçları sırtına kadar iniyordu. Şimdi kafası dımdızlaktı. Yeni kazıtmıştı, derisi pütür pütürdü. Tam kafasının ortasında kan pıhtılaşmış bir jilet yarası vardı. Tespihböceğini hatırlatan et benlerinin olduğu, yamru yumru başından gözlerimi alamadım.

Yanında daha önce görmediğim bir adam oturuyordu, o da kel kafalıydı, kısa boylu ama yapılı biriydi.

"Merhaba, baba," dedim.

Önce göremedi. Sanki duvarın içinden ses duymuş gibi başını yavaşça duvara çevirdi. Robert bağdaş kurup karşısına oturmuştu, yüzü heyecandan kıpkırmızıydı.

"Nella, geldin mi! Hadi gel de kucakla babanı!"

Öyle bir kucakladı ki canım acıdı. Bu acıya kokuları karıştı, o eski bildik kokular; tıraş losyonu, yalnızca ona özgü şekerli ter, alkol ve tütün kokusu. Kucaklamayı bıraktı, omuzlarımdan tutup kollarını gererek geriye itti, gözlerinin içine baktım. Hiç ışık yoktu, uzaklarda bir yerdeydi, o bakışların diplerinde bir yerde.

"Leffe. Hadi kızım Petronella'ya selam ver."

Babamın arkadaşı başını sallayarak selam verdikten sonra bakışlarını elinde sıkıca tuttuğu bira kutusuna çevirdi. Onun da dövmeleri vardı. Bir kolunda çıplak kadın, diğerinde içinden ok geçen kalp dövmesi. Boynunun alt tarafında başka bir dövme daha görünüyordu: Gamalı haç, yarısı kalın bir gümüş zincirin altında kalmıştı.

"Annene ne kadar çok benziyorsun. Biliyor musun? Aynı göz rengi. Onun gibi cılızsın. Vay anasını be Nella, nasılsın kız?"

"İyiyim."

"Gördüğümden bu yana neredeyse hiç büyümemişsin. Ben bizden uzun olmanı bekliyordum. Dersler nasıl gidiyor bakalım?"

"İyi."

"Kendini fazla yıpratma. Fazla okumak iyi değil. İnsanı çarpar. Bazıları fazla zekâdan kafayı yiyorlar, çaktın mı!"

İlgisine en çok hangimizin ihtiyacı olduğuna karar veremiyormuş gibi, bakışlarını benimle Robert'in üzerinde gezdirdi.

"Ya lanet olsun, kodeste en çok bu çocukları özlemişim, iyi mi! Bildiğiniz gibi ben telefon ve mektup işinde pek iyi değilim. Kodeste böyle oluyor. Alınmayın. Düğmeye basıp kendinizi kapatıyorsunuz. Kafayı yememek için."

Öksürdü, boğazından yukarıya bir balgam çekti.

"Robert! Hadi git biraz daha bira getir, arabanın bagajından." Kardeşim bu onurlu göreve seçildiği için neşeyle terk etti odayı. Radyo birden susmuştu. Yalnızca mutfaktan tabak çanak sesi geliyordu. Babam uyuşuk gözlerini kısarak baktı bana.

"Ben yokken kardeşinle ilgilendin, değil mi?"

"Elbette."

"Şu derslerine falan yardımcı oldun, değil mi?"

"Evet."

"Güzel. Çocuğun lanet olasıca belleme sorunu var. Ama buna mukabil kızım zehir gibi..." Arkadaşına dönerek devam etti, "... hemen bütün konularda en iyi notları alıyor. Kime çektiyse. Bana çekmediği kesin. Okulda kerrat cetvelini bile öğrenemedim. Babalık, benim gibi bir geri zekâlıyla aynı çatının altında yaşamayı bir türlü içine sindiremedi. Aman tanrım, karnemi alıp eve döndüğümde eşek yüküyle dayak yerdim!"

Başıyla masada duran sigara paketini işaret etti, arkadaşı alıp uzattı.

"Arabanın anahtarları sende değil mi? Halletmemiz gereken işler var. Kocakarıya da söyleyeyim de."

"Başka bir şey diyemez misin?"

Bir kahkaha atan babam, elindeki bira kutusunu sıkarak içine göçürdü.

"Ne yani? Kocakarı? Bir dinlesene: Koca-karı. Yani büyük karım. O bundan hoşlanıyor."

"Ben yalnızca şamata kopsun istemiyorum. Bir süre daha kalmayacağından emin misin? Daha çocuklarınla bile hasret gidermedin."

"Telaşlanma. Bensiz bir yıl yaşayabildiler, birkaç saat daha niye yaşamasınlar ki."

Robert kucak dolusu bira kutusuyla döndüğünde sustu babam. Biraları masanın üzerine koyan Robert'in davranışlarındaki bir şey babama benzediğini, bir gün babamın görüntüsüne kavuşacağını söyledi bana. Ama çok daha yumuşak, çünkü içi bütünüyle değişikti.

"Hemen gidiyor musun?" dedi Robert.

"Yalnızca kısa bir süre. Bazı şeyleri halletmem gerekiyor. Bak sakın sızlanmaya başlama ha."

"Tamam, baba..."

"Bak ciddiyim. Eve gelmişken biraz başımı dinleyeyim. Geldiğim yerde neler yaşadığımı anlayamazsınız. Bütün o yabancı-

larla çekilmez bir yer oldu içerisi. Türkler, Yugolar ve daha bir sürü bok. Öyle değil mi Leffe?"

"Sorma ya! Yakında kodeste İsveççe konuşamayacağız. Şimdi bir de Vietnamlılar çıktı başımıza, hele şu Kunta Kinte-zenciler, hangi ülkeden geldiklerini bile anlamıyorsunuz."

"Yani ağlama-zırlama istemiyorum. Artık kocaman oğlan oldun. Sızlanmayacaksın."

Bir kutu bira aldı, açtı, bir yudum içip yüzünü buruşturdu.

"Aman tanrım ya! Kâğıdı nasıl yanlış okudum bir türlü anlayamıyorum. Kapıyı açıp da beni karşısında gördüğünde Marika cartayı çekiyordu. Ama bu oğlan da benim gibi, onun da okuma sorunu var, öyle değil mi Robban? Ablasının tam tersi. Sanki harfler birbirine geçiyor. *R* harfi *P* harfine benziyor, küçük *s*, sanki küçük *a* gibi görünüyor... sorunun kafamda olmadığını anlamam birkaç yılımı aldı anasını satayım."

"Tersine bir sürü insandan daha zekisin," dedi arkadaşı. "Ya, yeri gelmişken ben burada ne kadar kalabilirim?"

"Bu evde kararları ben veririm, mademki sen bana arka çıktın, ben de sana arka çıkacağım. Canının istediği kadar kalabilirsin, yahut bir bakarsın denetçinin aklına daha iyi bir şey gelir. Bir düşünsene be Leffe, belki ikinci Noel'i de birlikte kutlayacağız ama bu defa cezaevinde değil, ev ortamında. Ne dersin ha Robert? Evde iki kocaman herifin olması heyecan verici değil mi?"

"Benim doğum günüme de kalacak mı?"

Kardeşim mümkün olduğu kadar sakin görünmeye çalışıyor ama pek beceremiyordu.

"Elbette, bir itirazın mı var?"

"Yok."

"İyi. Hani bana öyle geldi de."

Robert sanki oradan kilometrelerce uzakta olmayı arzu ediyormuş gibi başını çevirirken, bildik babam, diye düşündüm. Robert'in neler umduğunu anlayamıyordum. Eve yanlış bir adamın geldiğini, karşısındaki adamın bir çeşit figüran olduğunu, gerçeğinin birden kapıdan girip, sahtesini atacağını mı hayal ediyordu?

"Gözlüğüne ne yaptın sen?"

"Okulda kırıldı."

"İyi de, böyle bantlanmış bir gözlükle sıçtığım bir geri zekâlı gibi gezmenin âlemi ne, kafayı mı yedin sen. Eşyalarına sahip çıkmayı öğrensene."

Babamın sesi hâlâ sakindi ama onu tanıyan biri altındaki tuhaf tonu fark edebilirdi. İçki bardakları, bir paket sigara ve içine laleleri koyduğu vazoyla odaya giren annem fark etti bunu.

"Ya ufak çocuklar böyle işte," dedi Leffe, "küçükken ben de böyleydim. Bir süre gözlük taktım. Sürekli kırılırdı. Koşarken yahut birileriyle boğuşurken hep düşürürdüm. Ama eğer biri çıkar da dört göz diyecek olursa burnunun ortasına yumruğu yapıştırırdım."

"Şimdi senden bahsetmiyoruz, bu çocuğu konuşuyoruz."

"Tamam ya tamam, sakin ol!"

Babamın bu halinde gerçeküstü bir şey vardı. Duyguları dönen bir para gibi hızla değişiyordu. Durup dururken birden gaza basıyor, ne yapacağınızı bilemiyordunuz.

"Şu görüntün seni utandırmıyor mu, Robban? Böyle dolaşırken insanların sana güleceğini anlayamıyor musun?"

"Başka türlü tamir edemedim."

"Sıçarım tamirine! Ben saygıdan bahsediyorum. Ve birazcık, içine sıçtığım, kendine saygıdan. Birinden dayak mı yedin? Bunun için mi kırıldı gözlüğün?"

Babama göstermemeye çalışarak başımı iki yana salladım, göz ucuyla bana bakan kardeşim ne demek istediğimi anladı.

"Hayır," dedi sessizce, "okul bahçesinde düşürdüm."

"Düşürdün? Eşyalarına sahip çıkmayı öğreneceksin. Çıkart şunu gözünden."

"Şimdi?"

"Yok yarın, şimdi tabii!"

"Ama onsuz göremiyorum..."

"Ben ne diyorsam onu yap!"

Hiç kimsenin gıkı çıkmadı. Leffe sanki kendi kendine açılacak da karşısına çıkan ilk programın içine gömülecekmiş gibi

umutla televizyona bakıyordu. Annem dudaklarından sarkan birkaç sözcükle kalakalmıştı, bir şeyler söylemek istiyor ama cesaret edemiyordu, en azından babam yeni eve gelmişken. Robert gözlüğünü çıkarttı, yavaşça katladı ve öylece kaldı.

"Getir onu buraya!"

Uysal bir köpek gibi babamın yanına gitti. Ağlamasına bir milim kalmıştı, bunu duruşundan anladım, yürüyüşünden, elinin tersiyle gözünün kenarını silmesinden. Sanki telepatik yeteneklerim varmış gibi uyarılar göndermeye çalıştım; kendine hâkim ol, ağlama, zayıflık gösterme, bütün bunlar babamı daha çok çıldırtır.

"Ver bakalım şunu bana."

Gözlüğü uzattı. Babam aldı, elinde tarttı, iğrenç, ölü bir böceğe bakarmış gibi baktı, sonra sırıtarak gömleğinin cebine koydu.

"Güzel. Ben bununla ilgilenirim. Şimdi biraz yaylanın bakalım çocuklar. Leffe'yle bir şey konuşmam gerekiyor. Baksana Marika, eğer beni sevindirmek istiyorsan şu kirlilerimi yıkayıver. Tahliye olmadan önce yıkamaya vakit bulamadım. Sırt çantamdalar."

O GECE BABAM VE ARKADAŞI GEÇ SAATTE geri döndüler. Saat dokuz civarında arabaya atlayıp bir yerlere gitmiş, birkaç saat dışarıda kalmışlardı. Ne yaptıklarını annem bile bilmiyordu. Babam eve döndüğü için gayet mutluydu. Ağız dolusu güldüğüne bakılırsa içki konusunda yarışıyorlar, kokusu üst kata kadar çıkan parfümlü sigaralar içiyorlardı. Buna rağmen gecenin sakin geçeceğini biliyordum. İşlerin çığırından çıkacağı bir gece değildi; o tür tehlike sinyallerini algılayacak kadar gelişmişti radarlarım.

Uyuyamadım, Robert de uyuyamadı. Arada bir duvara vurarak uyanık mıyım diye kontrol etti. İstememe rağmen cevap vermedim. Gözlüğü için endişeleniyordu. Gözlüksüz hiçbir şey göremezdi.

Yatağımda uzanırken birden daha bir hafta önce ne yaptığımı anımsayamadığımı fark ettim. Okula gitmiştim tabii, Gerard'ın neler kurduğundan habersizdim, babam eve gelmek üzereydi. Ödevlerimi yapmış televizyona göz gezdirmiştim. Annem yeni bir içki krizine girerse işlerin altından nasıl kalkarım, kardeşime nasıl bakabilirim diye endişelenmiştim. Ama sanki bunlar başka birinin hayatında yaşanmış gibi bütün ayrıntılar uçup gitmişti.

Gözlerimi yumduğumda balıkçı kulübesindeki görüntüler geldi. Tahta sandığın içinde yatan, sıkıca bağlanmış yaratık, kanüller ve yerdeki kan lekeleri. Bedenindeki yaralar, dişlerini ve dilini açığa çıkartan yanağındaki yırtık. Bazı şeyler sanki flaşla yakın çekim yapılmış gibi aydınlandı, sanki belleğim gizlice saklayabilmek için bütün tuhaf detaylara zum yapmıştı. Duyu belleğim de

öyleydi; solungaçlardan çıkan körük sesi, solumalar, patlayan küçük baloncuklardan çıkan yapışkan ses. Ve kısa bir süre bana bakan o gözler. Bakışlarında beni kararsızlığa düşüren bir şeyler vardı. İnsan değildi ama hayvan da değildi. Bir biçimde ne düşündüğünü anlamıştım; oraya niçin getirildiğini sorduğunu, bizim ne tür yaratıklar olduğumuzu, ona niçin eziyet ettiklerini merak ettiğini.

Saati üçe kurmuştum ama çalmadan uyandım. Ev sessizdi. Yalnızca yağmur damlalarının çatıdan gelen tıkırtısı duyuluyordu. Elbiselerimi giyip sessizce merdivenlerden aşağı indim.

Oturma odasının kapısı aralıktı. Babam kanepede uyuyordu, Leif ceketini başının altına yastık yapıp yere uzanmıştı. Tütün, ayak ve annemin parfümünün zayıf kokusu birbirine karışmıştı. Uyurken daha genç görünüyorlardı. Yüz ifadeleri rahatlamış, iki kocaman çocuğa dönmüşlerdi. Robert'in gözlüğü, babamın gömleğinin cebinden dışarı kaymıştı. Alıp kardeşime vermeliydim. Büyük ihtimal babam sabaha hiçbir şey hatırlamayacak yahut artık gözlük umurunda bile olmayacaktı. Ama uykusu hafifti, uyandırma riskini alamazdım.

Ceketimi giyip ve usulca dışarı çıktım. Çantamı akşamdan bisikletin gidonuna takmıştım. Bir gözünde Lazlo'dan aldığım maymuncuklar vardı, gerçek çilingir maymuncukları. Okulda bir dolabı açmak için demiştim. Bana inanmış gibiydi. Eğer bunlardan biri açmazsa sorun mutlaka kilittedir, demişti. Yazın son kokuları asılıp kalmıştı bahçelere. Ağaçların dallarında hâlâ meyveler vardı. Yakında yere düşer, yapraklarla birlikte çürümeye başlarlardı.

Denize inen çakıllı yolda bisikletimi sürerken yağmur durdu. Güneyde, Falkenberg'in üzerinde ışıktan bir fanus vardı. E-6'dan geçen TIR'ların sesleri duyuluyordu. Ama Glommen'e bakan tarlalar, çiftlikler ve vizon çiftliklerinin olduğu tarafta, sessiz ve karanlıktı dünya.

Deniz fenerinin önünden geçen arka yoldan indim limana. Köyün ışıkları sönmüştü. Bisikletimi balıkçı kulübelerinin arkasındaki otların arasına bıraktım. Birileri ayaklanana kadar birkaç saatim vardı.

Liman bir film platosuna benziyordu. İskeleyi yalnızca bir sokak lambası ışıtıyor ama Tommy'lerin kulübesine kadar ulaşmıyordu. Hiç kimse beni uzaktan göremezdi.

Üçüncü maymuncuk kilidi açtı. Kapının kolunu kaldırıp içeri girdim. Bir süre hiç hareket etmeden durup etrafı dinledim. Yalnızca denizin gürültüsü duyuluyordu, rüzgâr dinmek üzereydi ve o ses... O tuhaf soluma sesi, önce o kadar zayıftı ki zor duyuyordum, daha sonra temposuna alışacağım kadar güçlendi. Onu düşünmemeye çalışıyordum, hatta tahta sandığın olduğu tarafa bakmıyordum.

Çantamı bir sandalyenin üzerine bıraktım. En dip köşede, arkaya açılan bir kapı vardı. O kapıdan dışarı çıktım. Ön kapının kolunu indirip asma kilidini kilitledikten sonra tekrar arka kapıdan içeri girdim. Eğer biri ön kapının yanından geçecek olursa bir sorun görmeyecekti.

Muşambanın pencereyi iyice kapatıp kapatmadığını kontrol ettim. Sonra ışığı yaktım.

Sağ ayağımın dibinde boş bir kanül duruyordu. Sandığa doğru kurumuş kan lekesi izleri vardı. Balık artıklarının olduğu sandık kapının yanındaydı. Oda deniz kokuyordu.

Ampulden zayıf bir ışık yayılıyordu. Köşelerde kımıltısız gölgeler vardı. Sol tarafımdaki duvarın bir kısmı bir çuhayla kapatılmıştı.

Sandıktan zayıf sesler duyuldu, ritmik sesler; üç vuruş, kısa bir ara ve sonra üç vuruş daha. Uyanmıştı. Kulübeye birinin girdiğini anlayıp tedirgin olmuştu.

"Tamam..." dedim. "Sakin ol, sana kötülük yapmayacağım."

Çok tuhaf bir durumdu. Bir adım ilerleyip durdum. Buradan gitmeliyim, diye düşündüm, arka kapıdan çık, her şeyi eski haline

getir ve bisikletine atlayıp evine dön. Benim bu işle bir ilgim yoktu. Yalnızca yanlış bir zamanda, yanlış bir yere gelmiş, tıpkı kışın kedi yavrusuna yapılanlara şahit olduğum gibi, istemeden bir şeye şahit olmuştum. Tommy ve kardeşlerinin sorunuydu bu, gerçek hayata bile dahil değildi... Denizle ilgili bir şeydi, derinliklerle ilgili.

Bir adım daha attım, o ritmik sesler tekrar duyuldu: üç vuruş, ara, üç vuruş daha. Daha da yaklaştım, gözlerimi kapattım, sanki bir tarafım onu görmek istemiyordu, hiçbir şey görmek istemiyor, bir parçası olmadan yalnızca mevcudiyetini hissetmek istiyordu. Ama kalçamı tahta sandığa dayadığımda bedenim katıldı, kirpiklerim birbirine yapışmış gibiydi. Gözlerimi açmakta zorlanıyordum, tekrar bakabilmek için kendimle savaşmam gerekiyordu.

Sandığın içi gölgemden kararmıştı, kenara çekildim, lambanın ışığı sandığın içine döküldü. Sanki bir tabuta eğilir gibi eğildim sandığa... İçindeki her neydiyse onun için belki gerçekten bir tabuttu artık, içinde ölüp gömüleceği bir cezaevi.

Yaratık uyanıktı. Gözleri iki siyah cam bilyeye benziyordu. Dokunduğumda kıç yüzgecini kaldırdı, sandığın dibine hafifçe üç defa vurdu, ara verip üç defa daha vurdu.

"Korkma," diye fısıldadım. "Sana zarar vermeyeceğim."

Bakışları hipnotize ediciydi, gözlerinizi söküp alamıyordunuz, sanki benim ne tarafa bakacağıma hatta gözümü kırpıp kırpmayacağıma o karar veriyordu. Her bir ayrıntıyı belleğine kazımak istemiş gibi yüzümü, alnımı, yanaklarımı, dudaklarımı, çenemi dikkatle inceledi. Sakinleşmişti, benden korkmuyordu, düşmanı olmadığımı anlamıştı. Gözkapaklarını yavaşça kapattı, gözlerimi serbest bıraktı. Ve ben aceleyle bileklerini saran ipe, çelik tele ve kurumaya yüz tutmuş pullu derisine baktım.

Sanki şimdiye kadar, çektiği acıyı hissetmeye cesaret edememiştim. Yanağını kaplayan yaranın, başındaki eziğin, şakağından fırlayan kemik parçalarının acısını. Acı çekiyordu, acı hep onunlaydı.

"Sana niçin böyle yapıyorlar anlamıyorum," diye fısıldadım. "Niçin canını acıtıyorlar... Yardım edemediğim için bağışla."

Üzerine dökmek için su bakındım.

"Su istiyor musun?" dedim. "Susadın mı?"

Bir şekilde cevap verdi. Nasıl olduğunu açıklayamam. Konuşmadı, bir işaret vermedi, içine yerleştirilmiş radyo vericisi yoktu. Ama yine de beni anladığını biliyordum. Ve her nasılsa cevap verdiğini yahut kendisini anlamamı sağladığını. Susamıştı. Su içmesi gerekiyordu, bedeninin ıslanması gerekiyordu, denizler için tasarlanmış derisi kurumaya başlamıştı.

"Bekle," dedim. "Döneceğim."

Kulübede dolaşıp bir kova ararken kuyruk yüzgecini tedirgin bir şekilde sandığa vurdu. Beni görmeyince endişelenmişti. Üzerimdeki kontrolünü kaybetmişti, ne olacağını kestiremiyordu. Dolabı karıştırırken sakinleştirmek için bir şeyler mırıldandım. En sonunda yerdeki su boşaltma kabını aldım, lavabonun musluğundan su doldurdum.

Geri döndüğümde sakinleşmişti. Bana baktı, korkudan uzaktı, orada olmamdan hoşlanmış gibi ışıltılıydı gözleri. Ve sanki omzumun üzerinden odada başka biri var mı diye bakar gibiydi.

"Yalnızca ben varım," dedim. "Sakin ol. Sana su getirdim." Robert'le de böyle konuşurdum, korktuğu, sesimi duymaya ihtiyaç duyduğu zamanlarda sakinleştirmek için böyle konuşurdum kardeşimle. Faydası oldu.

Üzerine su dökmeye başladım. Sular yüzüne doğru akarken yaralı yanağını çevirdi bana, yarasını yıkadım. İçmek için ağzını açtı, yunus balığı dişlerine benzeyen dişlerini ve çene kemiğini gördüm. Su bittiğinde tekrar getirdim, artık yettiğini anlayana kadar su taşıdım.

Çatıda yağmur damlaları tıkırdamaya başlamıştı. Eğer biri yaklaşırsa zor duyardım artık. Yaratık gözünü kapattı, bedeni gevşedi. Belki uyumak üzereydi, belki değiştirilmesi imkânsız özel bir uyku düzeni vardı. Soluğu çok zor hissediliyor, o uyku haline dönüyordu.

Solungaç kapakları kapalı, üzerleri kan pıhtılarıyla kaplıydı; şimdi yalnızca ağızdan nefes alıyordu. Bileklerine sarılı teller de-

risine oturmuş, birkaç santim derinliğindeki kesikler sıvıyla dolmuştu. Kollarını bu nedenle hareket ettirmiyordu. Fazla düşünmeden eğildim, koluna bağlı teli çözmeye başladım. Acısını biraz dindirmek istiyordum, biraz rahatlatmak. Bir insana yahut bir hayvana nasıl yardım ederdiysem öyle yardım etmek. Sandığın dibine vidalarla bağlandığından uzun zaman aldı telleri çözmem, sonunda bir bileğini kurtarabildim.

Ve aynı anda pişman oldum. Tommy'nin ağabeyleri sabahleyin geldiklerinde kulübeye birinin girdiğini anlayacaklardı. Bir bez yahut benzeri bir şey bulabilir miyim diye etrafıma bakınırken yaratık tekrar gözlerini açtı. Sandığın bir kenarından bir parça tel sarkıyordu. Bükerek sandığın içine sokmaya çalıştım.

O kadar hızlıydı ki kılımı bile kıpırdatamadım. İnanılmaz bir hız, doğa yasalarına aykırı bir hız. Kolu bir mermi gibi fırladı sandıktan. Parmakları... yahut pençeleri demir bir mengene gibi yapıştı koluma.

Parmaklarımın yerlerinden fırlayacağını, kemiklerimin un ufak olacağını hissettim. Öylesine güçlü bir baskıydı. Pençeleri buz gibiydi, nemliydi. Acı dolu bir çığlık attım ama çabuk sustum. Gözlerini bana dikti, sakin ve kararlıydı sanki komutanın kimin elinde olduğunu göstermek ister gibiydi.

"Bırak beni," dedim. "Canım acıyor."

Bakışları beni tekrar ele geçirdi. Ve yeniden hissettim; ne istediğini, ne düşündüğünü. Yardım istiyordu... buradan gitmesine yardım etmemi, söz almadan bırakmayacaktı.

"Söz veriyorum," dedim. "Ama canımı acıtırsan sana yardım edemem."

Bütünüyle gerçekdışıydı. Beni anladığını nasıl bilebilirdim? Benim onu anladığımdan nasıl bu kadar emin olabilirdim? Ama öyleydi. Kesinlikle emindim. Hiçbir şeyden bu kadar emin olmamıştım.

Verdiğim cevap yetmiş gibiydi, pençeleri gevşedi. Kolumu bıraktı, kolu sandığın içine düştü. Bakışları tedirgin bir ifadeyle gezinmeye, kuyruk yüzgeci sandığın dibine vurmaya başladı.

"Biri mi geliyor?" diye fısıldadım. "Benim duymadığım bir şey mi var?"

Yüzgeç darbeleri hızlandı. Solungaçlarından iç çeker gibi zayıf bir ses çıktı. Gözlerinin içine baktım, korku doluydu. Ve limandan kulübeye doğru birinin geldiğini hissettim.

"Geri geleceğim," diye fısıldadım, "yemin ediyorum... geri geleceğim."

Tommy'nin ağabeyleri kulübeye yaklaşırken ışığı söndürüp arka kapıdan kendimi dışarı atabilmiştim. Seslerinden tanıdım onları. Kulübenin önünde durmuş bir konuda münakaşa ediyorlardı. Birinin elinde el feneri vardı, elini kolunu sallayarak konuştuğundan fenerinin ışığı dört bir tarafı dolaşıyordu. Kulübenin arkasındaki otların arasına yattım, beni ve bisikletimi gözlerden saklayacak kadar uzundular.

Bir süre sonra susup kapıyı açtılar. Kulübenin ışığı yandı, duvarındaki çatlaklardan zayıf bir ışık sızdı dışarı. Seslerini tekrar duydum, telaşlanmışlardı, arka kapı ardına kadar açıldı, arkalarından gelen ışıkta gölge gibi görünüyorlardı. Dört bir tarafa baktılar, hararetle bir şey tartıştılar, kulübeye girip bir el feneri daha alarak dışarı çıktılar.

Onlar kapıyı açarlarken niçin kaçmamıştım? Beni engelleyen hiçbir şey yoktu, ben iyice uzaklaşmadan hiçbir şeyi fark etmezlerdi. Kaçmak varken tutup buraya uzanmıştım, soğuğun elbiselerimden içeri işlediğini hissettim.

Biri iskeleyi, tekneleri ve kayıkhanenin arkasını kontrol ederken, diğeri kayıkhanenin arkasından geçen küçük asfalt yola bakıyordu. Kımıldamaya cesaret edemedim. Kulübenin içinden yaratığın kuyruk yüzgecini vurarak çıkarttığı ritmik sesler geliyordu: üç vuruş, ara, üç vuruş, ara. Öncekilerden daha şiddetli ve dehşet doluydu. Acaba çelik telin çözüldüğünü fark etmişler miydi?

Birkaç dakika sonra tekrar kulübeye döndüler. Biri el fenerini uzandığım tarafa tuttu.

"Burada bir yerlerde olmalılar!" dedi diğeri.

"Bir şey çalmışlar mı?"

"Yok, ama her taraf su içinde."

Kalbim delice çarpıyordu. Niçin kulübeye birden fazla kişinin girdiğini düşünüyorlardı? Kulübede çalınacak ne vardı? Birazdan içeriyi daha dikkatli araştıracak, hiçbir şeyin kaybolmadığını göreceklerdi.

Kulübeye girdiklerinde sanki bedenime buzlu su şırınga edilmiş gibi oldum. Okul çantam! Çantamı içeride unutmuştum. Üstelik adres etiketinde ismim yazıyordu, sandalyenin üzerinde açıkça görebilecekleri bir yerdeydi. Düşüncelerim birden bölündü. İçeriden bir çığlık koptu... birisi acıyla böğürüyordu.

İKİ GÜN GEÇTİ AMA TOMMY'DEN ÇIT YOKTU. Okulu aksatmadım, ödevlerimi yapıp dersleri izlemeye çalıştım. Ama öylesine. Pek dikkatimi veremiyordum. Aklım balıkçı kulübesindeydi. Yaratıkla aramda tuhaf bir iletişim vardı, ne hissettiğini, ne düşündüğünü her nasılsa anlamıştım, o da benim dediklerimi anlamıştı. Tommy'yi aramaya cesaret edemedim. Kulübeye girdiğimi öğrendiyse öfkeden kudurmuştur. Ağabeylerinin çantayı görmemeleri imkânsızdı.

İçlerinden birinin er ya da geç karşıma çıkıp beni sorguya çekeceğinden emindim. Çantamı verecekler, kulübelerindeki sandalyenin üzerinde ne aradığını soracaklardı. Ne diyecektim ki onlara?

Gerard da okula gelmemişti. Dedikodulara bakılırsa okulla ilişiği kesilmişti. Carolina Ljungman, L-G ile müdür konuşurlarken duyduğunu iddia ediyordu. Ama kesin bir şey bilen yok gibiydi.

Benim için gayet iyi bir haberdi. Hiç değilse Gerard'ı dert etmezdim. Bütün varlığımla kulübede olanları sindirmekle meşguldüm... Ve bir de birden çıkıp gelen babamı.

Çarşamba günü matematik dersinden sonra L-G yanıma geldi. "Pazartesi günü de yoktun," dedi. "Öğleden sonraki iki dersi kaçırdın. Dün geri geldiğine göre hasta değildin."

"Babam eve geldi," dedim.

"Bu bir mazeret değil."

"Elbette mazeret. Adam cezaevinden geliyor. Bir yıla yakın görmedim."

Bu nedeni kabul etti. Bakışları sağı solu dolaştı. Tedirgin bir şekilde boğazını temizledi.

"Tamam, bunu anlıyorum ama yine de bana haber verebilirdin. Bir daha bu tür şeyler istemiyorum."

Yalan söylemek işte bu kadar kolaydı, sözcükler içimden su gibi akıyordu. Söylediklerim mantıklı mı değil mi düşünmeme bile gerek yoktu.

"Yarım saatlik arada eve gitmiştim, bir arkadaşıyla birlikte babam çıkageldi, hediyeler falan almıştı. Onu gördüğüme o kadar sevindim ki zamanı unutmuşum. Babanızı bir yıl sonra gördüğünüzü bir düşünsenize."

L-G hımlayarak onayladı.

"Peki, Tommy," dedim, "hasta mı?"

"İzinli. Kardeşlerinden biri yaralanmış. Tommy'ye evde ihtiyaçları varmış."

Yaratık, diye düşündüm. Kulübeye girdiklerinde bir şey olmuştu.

"Kaybımız çok," dedi L-G, çarpık bir gülümsemeyle. "Ha unutmadan, son konuştuğumuz şey üzerine düşündün mü? Eğer kazayla arkadaşlarının yaptığı yaramaz bir şeyi gördüysen... Anlatmak istediğin bir şey varsa..."

"Hayır," dedim.

"Emin misin?"

"Kesinlikle."

L-G iç çekerek evrak çantasının fermuarını kapattı.

"İyi o zaman," dedi. "Sözüne güvenmekten başka çare yok Petronella; ama eğer aklına bir şey gelirse benimle iletişime geç. Başkasına anlatmayacağıma söz veriyorum, hatta babana bile. Ayrıca senin adına sevindim. Herhalde babanın eve dönmesi güzel bir şey."

"Çok güzel."

"Ve şimdi kayıplarını toparlamaya başla. Özellikle de matematikte."

"Söz veriyorum."

Koridordan geçen müdürü görünce birden telaşlandı.

"Özür dilerim," dedi, "oradaki beyle bir şey konuşmam gerekiyor."

Gerard'ı konuşacaklar, diye düşündüm. Bu aralar her şey onunla ilgiliydi.

Perşembe günü Gerard birden okulda bitiverdi. Sabahleyin okula geldiğimde teneffüs odasında masada oturuyordu, dudaklarında yakılmamış bir sigara vardı. Kuyrukları etrafına toplanmıştı; Ola, Peder ve sekizinci sınıftan birkaç oğlan. Beni görmesin diye geniş bir yay çizerek elbise askılıklarının arkasına geçip, fark edilmeden kendi dolabıma gidebildim. Tam ceketimi çıkartmıştım ki güvenlik görevlisi göründü. Gerard'ı görünce birden durdu, başını sallayarak:

"Sen buraya giremezsin," dedi sakince, "kuralları biliyorsun, okulla ilişkin kesildi, okula ait bütün alanlar için geçerli bu. Şimdi toz ol, siz de derslerinize girin!"

"Siktir!" dedi Gerard kısaca.

"Kapı orada!" diye kükredi güvenlik görevlisi. "Tam tamına otuz saniyen var!"

Odaya bir sessizlik çöktü. Millet taş kesilmiş, bir görevliye bir de çeteye bakıyordu.

"Okulla ilişkisini kesmeye hakkınız yok," dedi Ola. "Bu ülkede eğitim yükümlülüğü diye bir şey var herhalde."

Gerard sırıtarak onayladı.

"Kesinlikle. Burada bulunmam yalnızca hakkım değil aynı zamanda görevim de."

Güvenlik görevlisi önce saatine, sonra çeteye baktı. Bakışları buz gibiydi, kim olsa korkudan altına ederdi.

"On beş saniye! Ya tıpış tıpış gidersin yahut ensenden tuttuğun gibi dışarı atarım. Seni uyarıyorum çocuk!"

"Siktir be!" dedi Gerard.

Buna nasıl cesaret ettiğini bir türlü anlayamıyordum, güvenlik görevlisi neredeyse iki metre boyunda, yapılı bir adamdı. Sorun

çıkaran öğrencileri enselerinden tutup kedi yavrusuymuş gibi kaldırdığını görmüştüm.

"Senin de, o senin müdürünün de içine sıçarım," diye devam etti Gerard. Cebinden bir çakmak çıkartıp sigarasını yaktı, bir nefes alıp iki muntazam sigara halkası yaptı. "Canımın istediği kadar buradayım. Hadi sen işine bak, ibne!"

"Kafanı patlatmadan söndür şu sigarayı," dedi güvenlik görevlisi. Öfkeden bütün bedeni titriyordu. Ama Gerard'ın kılı bile kıpırdamadı, daha önce yaptığı duman çemberinin içinden yeni bir duman üfledi. Kuyruklarından birinin uzattığı meyve suyu şişesinden bir yudum aldı.

"Sakin ol. Al, bir nefes çek... Yoksa susuz musun? Hadi ben ısmarlıyorum."

Durum çok nazikti, herkes nefesini tutmuş olacakları bekliyordu. Etrafıma baktığımda birkaç büyüğün daha geldiğini gördüm. Müdür öğretmenler odasının kapısındaydı. Birkaç öğretmen, güvenlik görevlisinin arkasında yer almıştı. Tuhaf bir sessizlik çökmüştü her tarafa, yoksa yalnızca bana mı öyle geliyordu.

"Tamam çocuk, hadi kalk bakalım," dedi güvenlik görevlisi, daha sakin bir şekilde. "Ve bir daha seni, biz, artık gelebilirsin diyene kadar buralarda görmeyeyim."

"Bak sen! Ya sen şimdi beni harbiden korkutacağını mı sanıyorsun! Öyle orada durmuş tehditler savururken ödlek bir Yahudi gibi kaçacağımı mı düşünüyorsun?"

"Tamam. Yeter artık."

Öylesine hızlı gelişti ki kimse bir şey yapamadı. Güvenlik görevlisi masaya doğru bir adım atar atmaz Gerard saldırıya geçti. Hem de hiç tereddüt etmeden. Komik bir sahneydi, sanki bir çizgi filmden kesilmişti, Tom ve Jerry gibi bir filmden. Gerard elindeki şişeyi var gücüyle güvenlik görevlisinin şakağına indirdi. Şişe parçalanırken adamın kafasından boğuk bir ses çıktı, bakışları söndü, boş bir torba gibi yere yığıldı. Yerde tuhaf bir vaziyette kalan adamın şakağından fıskiye gibi kan fışkırdı. Gerard kafasını tekmelemeye başladı. Hiç tereddüt etmeden arka arkaya sert tekmeler sa-

vuruyordu. Güvenlik görevlisinin kafası sekip durdu. Biri müdahale etmeden önce felaket uzun bir süre geçti. O müdahale de öğretmenlerden gelmedi. Kolundan tutup Ola çekti Gerard'ı. "Yeter artık Gerard! Siktir et şu ibneyi... Hadi yeter!"

Tıpkı bir balık sürüsü gibi kapıya yöneldiler. Bir ara Gerard, benim olduğum tarafa dönüp sanki bir şeyler dedi. Belki yalnızca ağız hareketleri yaptı, belki birdenbire ortaya çıkan şamatada sesini duyamadım; kızlar korku dolu çığlıklar atıyor, birileri ambulansı arayın diye bağırıyordu. Öğretmenler ve müdür güvenlik görevlisinin başına toplanmışlardı. Belki Gerard başka bir şey demişti de ben yanılıyordum. Bana sanki dudaklarında şu sözcükler şekillenmiş gibi geldi: "Bütün bunlar senin yüzünden."

Okul bütün gün dedikoduyla çalkalanıp durdu. Biri çeteyi büfenin yanında gördüğünü iddia etti, polis arabası yaklaşırken mobiletlerine atlayıp ormana giden patikada kaybolmuşlardı. Bir başkası Gerard'ın öldürmeye teşebbüs suçundan gözaltına alınıp emniyet müdürlüğünde sorgulandığını söylüyordu.

Yıpranmış Ebba Grön tişörtü giyip başına bandana bağlamış olan Nicke Wester, Gerard'ın niçin okuldan uzaklaştırıldığını bildiğini iddia etti: Okuldan birkaç öğretmeni tehdit etmiş. Patrik Lagerberg, kendi kaynaklarına dayanarak, çetenin yaz sonunda Christiania'dan esrar getirip şehirde sattıklarını söyledi. Ama niçin çetenin diğer üyelerinin değil de yalnızca Gerard'ın okulla ilişiğinin kesildiğinin bir cevabı yoktu.

Güvenlik görevlisi hayatta kalacak gibiydi. Ambulans geldiğinde bilinci yerindeydi. Ambulans görevlilerinden biri, perişan haldeki bir öğretmeni, bundan çok daha kötülerini gördüğünü söyleyerek teselli etmeye çalışıyordu, kafadaki yaralardan her zaman bu kadar çok kan akarmış.

Olanları düşündükçe yüreğim daraldı. Kendinden en az iki baş daha uzun, en az kırk kilo daha ağır bir adamı bu hale düşüren Gerard, önüne çıktığımızda kimbilir beni ve kardeşimi ne hale sokardı.

Son teneffüste, Robert'le biraz vakit geçirmek için yedinci sınıfların binasına geçtim.

"Gerard bu işten yakasını kurtaramaz değil mi?" diye umutla sordu. Tırabzanların üzerine oturmuş, ayaklarını sallıyordu. Her zamanki gibi yalnızdı. "Okul bekçisine saldıran birini en azından ıslahevine yollarlar öyle değil mi?"

"Belki," dedim. "Ama sen hep uyanık olacaksın. Gerard'ı görürsen hemen uzaklaşacaksın."

"Ola ile Peder okulda mı?"

"Hayır. Bu sabah şefleriyle birlikte onlar da kaçtılar. Neredeler kimse bilmiyor."

"Belki polis yakalamıştır. Peki, bekçinin durumu ne, yarası ağır mı?"

"Umarım değildir. Ama şimdi sen bana söz ver, Gerard'ı gördüğünde tabana kuvvet kaçacaksın, tamam mı?"

"Tamam."

Kardeşim gözlük camının üzerindeki bandı çıkartmış, yine şaşı bakıyordu.

"Neyse ki babamın keyfi yerindeydi," dedi bakışlarımı fark ettiğinde. "Gözlüklerimi geri verdi. Hiç vermeyecek sandım. Belki yenisini alır diye de düşündüm, daha iyisini. Ama almadı. Neyse, hiç değilse görüyorum."

Duruma bu kadar kısa sürede yeni bir şekil vermesi inanılır gibi değildi, rahatsız edici ne varsa halının altına süpürüyordu.

"Okuldan sonra eve birlikte gidelim mi, Nella?"

"Elbette gideriz, sen istedikten sonra."

"Sence Leif, Noel'e kadar bizde kalır mı?"

"Bilemiyorum."

Doğruydu; gerçekten bilmiyordum... ama yine de odamı koruyacağımı umuyordum. İlk gece bizde sızıp kaldıktan sonra ertesi gün eski bir kadın arkadaşını arayan Leif, yanında kalıp kalamayacağını sormuştu. Babam bizde kalsın diye epeyce dil dökmüştü.

Birlikte iş yapıyoruz, demişti, hemen halledilmesi gereken bir sürü şey vardı, aynı çatı altında bulunmaları daha iyiydi. Evvelsi akşam arabaya atlayıp tekrar kaybolmuşlardı. Umarım yasadışı bir şey yapıyorlardı, biraz şansım varsa Noel'den önce yakayı ele verirlerdi.

EVE DÖNDÜĞÜMÜZDE KİMSE YOKTU. Annem holdeki sehpanın üzerine bir not bırakmıştı. Beni Profesör aramıştı. Kardeşim yiyecek bir şeyler bakmak için mutfağa girdiğinde Profesör'ü aradım, sanki telefonun başında bekliyormuş gibi hemen açtı:

"Dün Göteborg'daydım," dedi. "Şehir kütüphanesine gidip benden istediğin şeyleri araştırdım. Zaten hastane için gidecektim, şu ameliyattan sonra kalbim teklemeye başladı biliyorsun. Doktorlar yan etkilerinden dolayı ilaç tedavisine son vermek istiyorlar. Neyse, hastaneden çıktıktan sonra bütün gün kütüphanedeydim. Bana ilginç gelen birkaç kitabı ödünç aldım. Eğer bana uğrarsan konuşuruz."

Kilerin kapısını çarpan kardeşimin, kendi kendine küfrettiğini duydum.

"Ne zaman?"

"Eğer vaktin varsa hemen şimdi."

"Tamam, hemen geliyorum."

Kardeşim kapağını açmış, boş gözlerle buzdolabına bakıyordu. "Bugün de bir şey yok," dedi, "peksimet bile."

Lavaboya gitti, bir bardak ılık su doldurdu; mideyi aldatmak için eski hilelerden biriydi. Birden ben de acıktığımı fark ettim. Şu güvenlik görevlisi hadisesinden dolayı okulda bir şey yememiştim. Yani bizim durumumuzda bu, ertesi gün okulun yemekhanesi açılana kadar aç kalacağımız anlamına gelirdi.

"Üzgünüm," dedim. "Bunu düşünmeliydim. Birkaç saat daya-

nabilir misin? Bir süre Profesör'e uğramam gerek. Belki oradan bir şeyler getiririm."

Kardeşim bana dönmeden başını salladı.

"Mümkün olduğu kadar çabuk geleceğim, söz. Hem saçını kesmem gerekiyor, kâküllerin gözlüklerine kadar dökülüyor, ensen de kapanmış. Ben gelene kadar makası bulmaya bak gerisini ben hallederim."

Profesör kütüphaneye çevirdiği odasındaydı. Gözlüğünü takmıştı, elinde bir fincan çay vardı.

"Hoş geldin," diyerek yıpranmış koltuklardan birini işaret etti. "Otur da neler bulduğumu göstereyim sana."

Sıkı bir araştırma yaptığını anladım. Sehpanın üzeri kitap yığılıydı, hemen yanlarında sayfaları doldurulmuş bir not defteri vardı.

bitirdiğinde kompozisyonunu okumayı çok isterim. Tabii eğer bir sürü tarihi gerçekle çorbaya çevirtmezsem."

Not defterini aldı, şöyle bir bakıp anlatmaya başladı.

"Denizkızlarına ilk defa antik dönemin kaynaklarında rastlanılıyor. Naiad veya Nemf deniliyor bunlara, denizlere ve nehirlere hükmeden bir çeşit su perisi. Alt taraflarının balık, üst taraflarının kadın bedeni gibi olduğu söyleniyor. Yunan mitolojisine göre Triton ve yarı tanrılarla akrabalar ama fazla ilgi çekmemişler... Klasik denizkızı efsanesinin şekillenmesi için birkaç yüzyıl geçmesi gerekmiş. On dördüncü yüzyıla kadar hiçbir şey yok. Bir Fysiologus tarafından yazılan *Bestiarium* adı verilen kitapların birinde denizkızı şöyle tarif ediliyor: 'Göbekten yukarısı muhteşem bir kadın, göbekten aşağısı balık. Fırtınalı havalarda mutlu, sakin havalarda da hüzünlü. Denizcileri cezbetme konusunda tuhaf bir yeteneği var; baştan çıkarttığı denizcilerle yatıyor, sonra da öldürüyor.'"

Çayından bir yudum alan Profesör başını kaldırıp bana baktı. "Zor sözcükler kullanmıyorum ya," dedi. "Öyleyse söyle."

"Yok, anlıyorum," dedim.

"İyi. Devam ediyorum o zaman. On beşinci yüzyılda insanlarla denizkızlarının karşılaşması hakkında daha gerçekçi şeyler var. 1423 yılında John Gerbrandus adlı Hollandalı bir keşiş *vahşi bir denizkızının* Hollanda'da karaya vurduğunu yazıyor. Yaratığı birkaç hizmetçi kız bulup en yakındaki çiftliğe götürmüşler. Yıkamış, karnını doyurmuş ve giydirmişler. Çiftlikte kalan denizkızı, yün eğirmeyi ve basit mutfak işlerini öğrenmiş. Daha sonra Harleem'deki manastıra götürmüşler, hayatının geri kalanını orada geçirmiş, konuşmayı hiç öğrenememiş."

"Yani sence bu gerçek mi?"

Profesör güldü.

"Yok, hiç sanmam. Gerbrandus kendi gözleriyle görmemiş. Yalnızca duyduklarını yazıyor. O zamanlar böyleydi, keşişler tuhaf olaylar hakkında anlatılanları yazarlardı. İncil'de anlatılan bir sürü tuhaf olay düşünüldüğünde denizlerde, denizkızları ve daha bir sürü gizemli yaratığın yaşaması çok mantıksız değildi. Her şeyi Tanrı yaratırdı ve Tanrı için hiçbir şey imkânsız değildi."

Bir sonraki sayfaya geçti:

"Denizkızları hakkındaki raporlar on beşinci ve on altıncı yüzyıllardaki keşif seyahatleri boyunca görünmeye başladı. Örneğin şu çok ilginç..."

Not defterinde kitap ayracı koyduğu bir yerde durdu.

"1658 yazında Rus Kuzey Denizi'ne giden bir gemi konvoyuna öncülük eden Kaptan Henry Hudson, 15 Haziran'da, Nova Semlya yakınlarında seyir defterine şunları not düşmüş: *Sabahleyin tayfalardan biri iskele tarafında buz dağlarını gözlerken bir denizkızı görmüş. Beni çağırdığında bir denizkızı daha açığa çıktı. Birincisi pruvaya çok yakındı, korkuluğun etrafına sıralanan adamları inceliyordu. Büyük bir dalgayla yükselip alçalırken iyi görebildim. Ensesi ve sırtı bir kadınınki gibiydi, bedeni bizim bedenimiz kadar büyük, derisi çok beyazdı. Uzun siyah saçları yüzüne dökülüyordu. Suya dalarken büyük bir balığın yüzgecine benzeyen kuyruğunu gördük.*"

"Bu da mı uydurma?" diye sordum.

Profesör neşeyle baktı bana.

"Bunu hiç bilemeyiz. Buz denizinin hâlâ araştırılmamış birçok noktası var. Ve tuhaf faunalarıyla derin deniz çukurları. Yahut, ki bu daha inandırıcı, Hudson görmek istediğini gördü. 1500'lü yıllarda deniz yolculukları aylarca sürüyordu. Felaket sıkıcı olmalı. Ama Hudson birtakım resimler de çizmiş..."

Kitaplardan birini açtı. Yarısı fok balığı, yarısı kadın silik bir figür vardı.

"Seyir defterini okuyan P. H. Gosse adında tanınmış İngiliz bir zoolog bu olayın arkasında fok balıklarının, deniz ineklerinin ve deniz ayılarının olabileceği yönündeki teoriyi reddetmiş."

"Peki, onun teorisi ne?"

"Henüz keşfedilmemiş memeli bir tür. Hudson'un deniz hayvanlarını çok iyi tanıyan tecrübeli mürettebatı, diyor Gosse, böylesi ağır bir hata yapmaz."

Profesör'ün darmadağınık kütüphanesine, kitap raflarına, yerde istiflenmiş gazete ve gazete kupürlerine bakarken belki, diye düşündüm, böyle bir yaratık vardı ama nesli tükendi? Yahut ben yanlış yerde arıyordum.

"Bir dönem Avrupa'daki gazetelerin başlıklarını süsleyen bir başka olay, Hollandalı denizcilerin Borneo sahillerinde yakalayıp bir su fıçısına koydukları 'denizkızı'. Amboinalı meşhur denizkızı bu; *beş ayak uzunluğunda, arada bir kedi gibi küçük çığlıklar atıyor.* Öldükten sonra bedenini inceleyen, zamanın Hollandalı biliminsanları, kesin bir dille denizkızı olduğuna karar vermişler. O zamanki Rus Çarı, Büyük Petro olay hakkında daha fazla bilgi alabilmek için Amsterdam'a gitmiş. O günden sonra denizkızlarının yaşadığına inanmış, yaşayan bir örnek yakalamaları için Uzakdoğu'ya bir araştırma grubu göndermiş. Tabii, başaramamışlar."

Profesör devam etmeden önce bir süre ara verdi.

"On altıncı ve on yedinci yüzyıldaki bilimsel başarıların masal hayvanları konusundaki spekülasyonlara son vermesi gerekirdi ama öyle olmamış. Aksine ilgi artmış, denizkızları hakkında bir sürü haber çıkmış. Örneğin on yedinci yüzyılın ortasında Avrupa

ve ABD'de çok sayıda denizkızı iskeleti sergilenmiş, En ünlüsü P. T. Barnum koleksiyonuna ait. Japonya'dan gelen bu iskeletin, istek üzerine balıkçılar tarafından yapıldığı ortaya çıkmış. İskeleti inceleyen Royal Society uzmanları sahte diye rapor etmişler. Bir maymun iskeletiyle bir yunus iskeletinin ustaca kaynaştırılmasıymış."

"Yani aslında hiç denizkızı yokmuş öyle mi?" dedim. "Yani insanların hayal dünyalarının dışında."

"Eğer soyları tükenmediyse öyle. En azından on sekizinci yüzyılda denizkızıyla ilgili haberlere rastlanmıyor."

Profesör sehpadaki kitapların en altındakini alıp siyah beyaz bir fotoğraf gösterdi. Bacakları birbirine yapışık küçük bir kız çocuğunun fotoğrafıydı.

"Birçok araştırmacı denizkızı efsanesinin gerisinde Sirenomelia olduğunu düşüyor, buna denizkızı sendromu da deniliyor. Olağanüstü irsi bir hastalık. Bu hastalığa yakalananlar bacakları bitişik doğuyor, cinsel organları gelişmemiş oluyor. Tabii doğumdan kısa bir süre sonra ölüyorlar. On yedinci yüzyıl boyunca, mumyalanmış denizkızı bedeni diye sergilenenler Sirenomelia hastalığından ölmüş çocuklar olabilir."

Gözümü fotoğraftan çekip aldım. O çarpık bedenli küçük kız çok korkunç görünüyordu.

"Peki, erkekler? Onlar hakkında hiçbir şey anlatılmıyor mu?"

Profesör masanın üzerindeki bölmeli ilaç kutusuna baktı, içinde yeni renkler vardı. Yüzünü buruşturdu, acı çekiyordu.

"Bu konuda bulabildiğim tek şey, İngilizce ansiklopedik sözlükte bir madde, *Merman* deniyor... denizadamı. Göründüğü kadarıyla mantıksal bir çıkarımla dişisi varsa, çoğalabilmesi için, erkeği de olmalı diye düşünülmüş."

"Onların fotoğrafı yok mu? Çizim yahut başka bir şey?"

"Ben bulamadım."

Başımı salladım. Anlatılanlar sorularıma cevap vermiyordu. Aslında ne ummuştum onu da bilmiyordum. Belki ikna edici bir öykü bulunur diye ummuştum, belki kulübede gördüğüme benzer

nesli tükenmiş bir hayvan resmi göreceğimi ama ortada hiçbir şey yoktu.

Profesör ayağa kalktı, masaya yaslanmış koltuk değneklerini aldı. Mutfaktan yemek kokusu geliyordu. Aslında o kokuyu oraya geldiğimden beri almış ama açlık duygum daha da vahimleşmesin diye aldırmamıştım. Açlıktan nefret ediyordum. Bir an geliyor midenizdeki parçalayıcı ağrıdan başka hiçbir şey düşünemiyordunuz.

Ama eğer bir adım önde olmasaydı Profesör, Profesör olmazdı.

"Buzdolabınız yine mi boş?" dedi. "İstediğin kadar al Nella. Şu yeni ilaçlar iştah falan bırakmadı bende. Robert'e de götür."

Kardeşimin saçını o kadar çok kesmiştim ki artık gözüm kapalı kesebilirdim. Önce saçları ıslatılacak, sonra taranarak kesilmeye başlanacaktı. Tuhaf görünmemesi için, sağ şakağının üstündeki saç gülüne özellikle dikkat edilecekti. Kocaman sarı saç lüleleri önüne düşerken taburede hiç kımıldamadan oturuyordu.

Kokusunu aldım, saçları ıslandığında daha da belirginleşen o bildik Robert kokusunu. O koku hep orada, diye düşündüm, sanki benim bir parçam gibi.

"Sence polisler Gerard'ı yakalamışlar mıdır?" diye sordu, aynadan bana bakarak.

"Bilmiyorum."

"Umarım yakalamışlardır. Umarım bekçi iyileşir. Onu seviyorum. Profesör'ü de seviyorum. Yemek için ona teşekkür et."

Hiç istemiyordum ama utandım. Altıncı sınıfa giderken annebabası işsiz yoksul çocuklar hakkında bir makale okumuştum. Anlatılanlar bana çok tanıdık gelmişti. Okul gezisine çıkıldığında yemek çantamı evde unuttum demeleri, iyice küçülmüş kıyafetlerle gezmeleri, hafta sonlarını aç geçirmeleri, bir hediye alamadıkları için bütün doğum günü partilerinden uzak durmaları. En kötüsü de utancın kendisiydi. Öğretmeniniz jimnastik ayakkabılarınızdaki yırtığı hatırlattığında yahut doğa gezisine çıkılacağını önceden bildirmesine rağmen lastik çizmelerinizi getirmemenize kızarak

sizi haşladığında gerçeği söylemekten utanmanın utancı. Ya da başkaları okula çantayla gelirken tıpkı benim dokuzuncu sınıfa kadar, Robert'in de hâlâ yaptığımız gibi, kitaplarınızı naylon torbada taşımaktan utanmanın utancı. Yahut Profesör evdeki türlü yemeğini plastik bir kaba boşaltıp bana verirken, utanmaktan kendimi alamamamın utancı.

"Biliyor musun Nella?"

Parmaklarımı saçlarının arasında gezdirdim. Tıpkı çocukluğundaki gibi hâlâ inanılmaz yumuşaktı.

"Ne?"

"Umarım babam tekrar içeri girer. Bir aptallık yapar, polis de onu yakalar. Böyle düşünmem çok mu kötü?"

"Yok. Ben de öyle düşünüyorum."

"Güzel. O zaman aynı şeyleri düşünüyoruz."

Sustu, aynada bana bakarak biraz mahcup gülümsedi. Ama ben orada değildim. Denizkızları hiç yaşamadı, diye düşündüm, denizadamları da. Yalnızca efsaneleri ve insanların hayal dünyalarını süslediler. Ama Tommy'lerin kulübesinde vardı işte. Tıpkı şimdi önümde oturan kardeşim kadar gerçekti.

CUMARTESİ SABAHI OKUL ÇANTAMI dolabımın kolunda asılı buldum ama ortada hiç kimse yoktu. Uyuyakalmıştım, koridor ıssızdı. Kardeşim okula daha erken gitmişti. Evden çıkarken beni uyandırmasını istemiştim ama herhalde aceleden unutmuştu.

Dolabımın kapısına biri bir kâğıt sıkıştırmıştı. Jessica ile Lovisa'nın yapacakları partiye davetiyeydi. Ya onlar dolabı şaşırmıştı yahut biri benimle dalga geçiyordu. Kâğıdın üzerinde isim yoktu. Büyük ihtimal bunu komiklik bakanı, dolap komşum Marcus Larsson yapmıştı. Kâğıdı katlayıp onun dolabının kapısına sıkıştırdım.

Şaşırarak çantamın içinde hiçbir şeyin eksik olmadığını gördüm; kitaplarım, kalemler, Profesör'den ödünç aldığım maymuncuklar. Kardeşimin kendi başına altından kalkamayacağı şeyleri not ettiğim takvim: dişçi randevusu, göz doktoru randevusu, cildiyeci.

"Şansına onu ben buldum..."

Bu Tommy'ydi. Elbise askılıklarının arkasındaki nişe saklanmıştı.

"Devrilmiş bir sandalyenin altında duruyordu. Ağabeylerim bulsa ne olurdu bilemiyorum."

Yere atladı. Bakışları öfkeliydi.

"Orada ne yapıyordun, Nella?"

"Bilemiyorum."

"Bilmiyorsun! Bu bir cevap değil. Senin yüzünden bütün bir hafta işlere yardım etmek için evde kaldım. Olof hastanede yatıyor."

Kolumu tutup sıktı. Daha önce hiç böyle yapmamıştı, asla şid-

det kullanmazdı. Bizim dünyamızda böyle bir şey yoktu.

"Ağabeyimi öldürebilirdi, kafan alıyor mu? O lanet yaratık her nasılsa çelik teli çözmeyi başarmış ve tıpkı bir örümcek gibi avının gelmesini beklemiş. Ağabeyim yaklaştığında tutup kolunu kırmış... kuru bir dal gibi, çat diye."

Şimdi anlamaya başlamıştım. Kardeşler kulübeye girdiklerinde daha genç olan Olof yaratık uyanık mı diye bakmak istemiş, sandığa yaklaşır yaklaşmaz yaratık koluna yapışmış. Dirseğin hemen üzerinden kolu kırılmış Olof'un, ayrıca dirseğin alt tarafından bileğine kadar yarım santim derinliğinde pençe yarığı varmış. Ağabeyi Richard, bir kriko kapıp imdadına koşmuş, yaratık kendini kaybedene kadar vurmuş. Bu kargaşada sandalye devrilmiş çantam altında kalmış.

Kardeşler hemen arabaya atlayıp Halmstad'a, hastaneye gitmişler. Feci şekilde kırılan kolunun düzelebilmesi için birkaç ameliyat gerektiğinden Olof hastanede kalmış. Glommen'e dönen Richard, Jens'i yanına alarak yaratığı kulübeden başka bir yere taşımış.

"Nereye götürdüler?" diye sordum.

"Bunu anlatamam."

"Ne fark eder ki şimdi?"

"Senin için fark eder, Nella. Kulübeye hırsız girdi, her kimse, orada ne var gördü. Görmemesi gereken bir şeyi. Artık deniz canavarı hakkında konuşmak istemiyorum."

Kuşkuyla baktı bana.

"Peki, ne konuşacağız?"

"Unut gitsin, dedim ya!"

Pencereden dışarı bakmaya başladı. El işi salonundan makine sesleri geliyordu. Okul mutfağından yemek vagonlarının tıkırtısı.

"Yaralandı mı?" dedim, sesim titreyerek. "Bayıltana kadar ona vurduklarını söyledin."

"Evet... bunları sana niçin anlattığımı bir türlü anlayamıyorum."

"Çünkü ona yapılanlardan sen de hoşlanmıyorsun."

"Teli sen çözdün, değil mi? Orada durup bakabilirdin, yemek,

su ya da başka bir şey verebilirdin. Teli çözmenin âlemi neydi?"

"Ama acı çekiyor."

Tekrar sustu, kendi kendine bir şeyler mırıldandı. Dudaklarında anlayamadığım sözcükler şekillendi.

"O ne dediğimi anlıyor, Tommy. Yahut ben onu anlıyorum. Benim anlayabileceğim şekilde düşünüyor... anlamamı sağlıyor. Bunu nasıl anlatabilirim bilemiyorum."

Ne demek istediğimi açıklamaya çalıştım. Tam dediğim gibiydi ama yine de farklı bir şey. Çok değişik bir şey, sözcüklere dökülmeyecek bir tarzda düşünmesine rağmen ne düşündüğünü anlamamı sağlamıştı. Aynı şekilde o da beni anlamıştı.

Söylediklerim bana bile tuhaf geldi.

"İstediğine inanabilirsin," dedim. "Ama doğru."

"Ne doğru ne yanlış hiçbir fikrim yok. O yaratığın buraya getirilmemesi gerekirdi. Buraya ait değil. Onun yeri deniz."

"Yani onu tekrar denize götürmeliyiz!"

Tommy aklım yerinde mi değil mi anlamak istermiş gibi baktı bana.

"Olmaz."

"Bal gibi olur. Ama önce bakıma ihtiyacı var, yoksa o yaralarla yaşayamaz."

"Sanki bir insandan bahseder gibisin. Ama gerçek insan Halmstad'da ameliyat masasında yatıyor şimdi, onun yaraladığı insan."

"Eğer biri seni bir yere kapatıp elini kolunu bağlasa ne yapardın? Kendini savunmaya çalışırdın, öyle değil mi?"

Lazlo'nun anlattıklarını düşündüm. Efsanelerde yalnızca denizkızları anlatılıyordu, oysa kulübede gördüğüm erkekti. *Merman*, demişti Profesör, *denizadamı*. Fark etmezdi. Her ne idiyse yardım edeceğime söz vermiştim. Sanki artık her şey ona yardım etmemize bağlıydı.

"Üstelik onların bir adı bile var," dedim. "Denizadamı."

Tommy tamam sen kazandın der gibi omuzlarını silkti.

"Onu nereye götürdüler?"

"Olofsbo'daki vizon çiftliğine. Babanın bir zamanlar çalıştığı

yere. Jens orada çalışıyor."

"Eğer söylediklerimi anladığını ispat edersem, yardım edeceğine söz verir misin?"

"Hiçbir şeye söz vermem... Hadi gel, resim dersinin kırk dakikası kaldı. Öğretmen hasta. Şansımız varsa vekil öğretmen yok yazmamıştır bizi."

Resim salonunda bir çeşit toplantı vardı. Kürsünün yanında dikilen L-G kaşlarını çatmış sınıfa bakıyordu. Vekil öğretmen onun arkasında, elinde tebeşir sandalyede oturuyordu.

"... yani Gerard'ın nerede saklandığını bilen varsa hemen anlatmasını istiyorum. Eğer isterseniz odama gelip anlatabilirsiniz. Yahut mektup yazabilirsiniz. Okuldan sonra evime telefon açabilirsiniz. Hiç kimsenin ismini ifşa etmeyeceğim. Onu mutlaka bulmamız gerekiyor. Ailesi endişeli. Polisler konuşmak istiyorlar."

"Aranıyor mu?" dedi Sandra, sanki öyle olmasını arzu edermiş gibi.

"Yok, daha çok genç. Biz nereye saklandığı merak ediliyor diyelim."

"Peki, güvenlik görevlisi nasıl? Durumu ciddi diye duydum."

"Dürüst konuşmak gerekirse hiç iyi değil. Bu gece komaya girdi."

"Kanama," dedi salonun öteki tarafından bir ses. Bir kadın polisti. "Kafaya şiddetli bir darbe vurulursa böyle olur... kan beyne baskı yapar."

"Peki, Peder'le Ola'dan haber var mı?" dedi biri.

"Onlar evlerinde," dedi L-G. Gömleğinin koluyla alnına biriken terleri sildi, "Soruşturma süresince okuldan uzaklaştırıldılar."

"Yani buraya gelemeyecekler."

"Evet."

Koltukaltları da terlemiş, gömleğinin iki yanına yayılmaya başlamıştı. Çok tedirgindi.

"Şu soruşturma da ne? Güvenlik görevlisinin başına gelenler için mi?"

"Başka şeyler için de," dedi polis memuru. "Ama öğrencileri ilgilendiren bir şey değil, yani okulla ilgisi yok."

"Size bilgi vermek istedik," dedi L-G. "Neler olduğunu bilmek sizin de hakkınız. Dediğim gibi içinizde tuttuğunuz bir şey varsa bunu benimle paylaşın."

Salondan çıktıklarında duyduklarımı birleştirmeye çalıştım. Güvenlik görevlisinin durumu gece ağırlaşmıştı. Hastaneye götürüldüğünde bilinci açıkmış ama daha sonra kusmaya başlamış ve bilincini kaybetmiş. Gerard bu olaydan sonra sırra kadem basmış. Ola ile Peder nereye sakladığını bilmediklerini söyleseler de, polisler bildiklerinden eminmiş. Emniyet müdürlüğünde yapılan uzun sorgulamaya rağmen Ola ile Peder ötmemiş. Söylesinler diye aileleri de baskı yapmış ama belli ki şeflerine olan bağlılıkları her şeyden baskın çıkmıştı.

"Üçü de belasını bulacak," dedi Tommy, sınıf olağan düzenine dönerken.

"Sence daha neler yapmışlardır?"

"Hiçbir fikrim yok. Ama ciddi bir şeyler herhalde. En azından şu para işini bir süre unutabilirsin."

Ama ben o kadar emin değildim...

Dersin geri kalanı bir vekil öğretmen geldiği her seferde nasıl geçiyorduysa öyle geçti. Derse aldıran yoktu: Tepegözün üzerinde yapmamız beklenen bir resimli roman karesi vardı. Bazıları bir sıranın başında toplanmış olup bitenleri konuşuyordu. Petter Bengtsson ile Markus Larsson, vekil öğretmen arkasını döndüğünde, çizdikleri porno resimleri göstererek eğleniyorlardı. Caroline Ljungman ve çetesi akşam buluşacakları oğlanlar hakkında konuşuyorlardı.

Ben, Gerard'ın nereye saklandığını merak ediyordum. Belki de şüphelendiğim gibi Peder yahut Ola ihbar etmişti onu... ve iş yalnızca kedi yavrusu yakmaktan ibaret değildi.

Ama işler bu raddeye gelince Gerard'a destek vermek zorunda kalmışlardı. Korkudan, diye düşündüm. İnsanı başka ne yönetiyordu ki?

OLOFSBO'DAN VİZON ÇİFTLİĞİNE GİDEN YOLUN ortalarında bir yerde, bir zamanlar Tommy'yle birlikte oynadığımız, terk edilmiş küçük bir çiftlik evi vardı. Ahır ve samanlığı eve bitişikti. Birkaç yıldır uğramıyorduk. Tavanı çökmüş, pencereleri kırılmıştı. Yırtık perdeleri rüzgârda savruluyordu. Her tarafını otlar bürümüştü. İnsanın içini ürperten bir şey vardı orada. Bunu hep hissetmiştim. Şimdiki zamanla yan yana bir geçmiş zaman, sanki bahçede eski zaman kıyafetleri içinde oynayan çocuklar vardı da görünmez bir köşeden bize bakıyorlardı... Altıncı sınıfa giderken ahıra yakın gizli bir sığınak keşfetmiştik, toprak bir mahzen. Girişi çalılarla kaplanmıştı ama arka tarafındaki bir delikten de girilebiliyordu, bunun için toprağı biraz kazıp deliğin üzerindeki kapağı kaldırmak gerekiyordu. Dip suyu yükselmiş ve tuzlu sudan bir havuz oluşmuştu içinde. İlkbaharlarda iribaşlar bulurduk orada. Bir seferinde kepçeyle birkaç tanesini yakalayıp cam kavanozlara koymuş, besleyip kurbağa olmalarını beklemiştik. Ama olmamışlardı. Tommy önden gidiyordu. Olofsbo'da buluşmuş, bisikletlerimizi büfenin arkasına bırakıp tarlalardan geçen kestirme yola girmiştik. Vizon çiftliği yalnızca birkaç yüz metre ilerideydi. Şimdi kimsenin olmadığını umuyorduk. Bir tek bekçi köpeği vardı. Arada bir ağabeyiyle birlikte vizonlar için balık satmaya gittiklerinden köpeğin kendisini tanıdığını iddia ediyordu Tommy. Ya şimdi ya hut hiçbir zaman, demişti. Deri yüzme zamanı yeni bitmiş, çalışanlar izne ayrılmış, çiftlik sahipleri de Kopenhag'daki deri meza-

dına gitmişlerdi. İşi garantiye almak için sabah erkenden çiftliği arayıp kimse var mı diye kontrol etmişti Tommy.

Terk edilmiş küçük çiftlik evinin önünden dolaşıp çitlerin üstünden aştık. Vizon çiftliği yüz metre ilerdeydi. Etrafındaki tel örgüler ve gri barakalarıyla resimlerini gördüğüm toplama kamplarına benziyordu.

Büyük bir alana yayılmıştı, uzunluğu ve eni beş yüz metre kadar vardı. Yaklaştıkça koku artı; hayvan, balık ve gübre kokusu. Vizon evleri yan yana beş kulübeydi. Biraz ileride bir tane daha vardı ama şimdilik kullanılmıyordu.

Çiftlik sessizdi, pencereleri karanlıktı. Garaj kapısı açıktı, içi boştu. Yirmi metre kadar sağda birkaç ağacın arkasında kümes telleriyle çevrili bir çit vardı. Biz oraya girecektik.

Çitin üzerine uyarı levhaları asılmıştı: *Dikkat köpek var.* Hemen yanında plastik kaplı Alman çoban köpeği fotoğrafı vardı, altına bir uyarı yazılmıştı: *Köpek saldırırsa hiç hareket etme, sahibinin gelmesini bekle!*

Havlama sesleri şimdi daha netti ama köpek anayolun olduğu taraftan koku almış yahut ses duymuş olmalı ki o tarafta havlıyordu.

Ağaca tırmanıp dallarının üzerinde ilerlemem zor olmadı. Midem karıncalanıyordu. Yerden üç metre kadar yukarıdaydım, çevredeki bütün binaları, uzun vizon evlerinin eğik çatılarını, gübre yapmak için hayvan dışkılarının biriktirildiği sarnıçları görebiliyordum. Bir tarafta çalışanların kullandığı barakalar, barakaların biraz ilerisinde de hayvanların derilerinin yüzülüp kurutulduğu büyük bina vardı. Avlunun tam ortasında eski bir Volkswagen otobüs duruyordu. Egzoz borusuna kalın bir hortum monte edilmiş, hortumun diğer ucu gaz verilerek hayvanların öldürüldüğü ölüm sandığı denen şeye bağlanmıştı. Ağacın dalından aşağı, çamurların üzerine atladığımızda köpek havlaması kesilmişti. Şimdi bir tek martı çığlıklarıyla denizin gürlemesi duyuluyordu. Eğer köpek üzerimize gelirse buradan kaçmak imkânsız gibiydi. Neyse ki bu

açıdan rahatlayacaktım. İlk barakanın köşesini döndüğümüzde, köpeğin ana giriş kapısının yanında bir direğe zincirlendiğini gördük. Belki çiftliğin sahibi onlar yokken köpeğin etrafta koşuşturarak hayvanları korkutmasını istememişti. Yahut hırsızlara karşı korunması gereken en önemli yer orasıydı, çünkü yüklü miktarda deri ancak o kapıdan çıkartılabilirdi. Yüz metreden daha az bir mesafeden arkasından geçerken köpek bizi fark etmedi bile, belki rüzgâr onun tarafından estiğindendi.

Ana binaya giden en yakın yol ilk sıradaki vizon evinin ortasından geçiyordu. Yola girdiğimizde belleğimde bir resim belirdi. Uzun zaman önce bu yoldan babamla birlikte geçmiştik. Yerlerde hayvan dışkıları vardı. Kafeslerin önünde yiyecek tabakları duruyordu. Vizonlar burunlarını kafesin tellerine dayayarak yahut arka ayaklarının üzerlerine dikilerek merakla bakıyorlardı bize. Normalde her kafese beş vizon konuyordu ama şimdi kürk zamanı geçtiğinden yalnızca damızlık ve renklerinin açılması beklenen koyu kürklü vizonlar vardı. Küçük siyah düğme gözler soru doluydu. Belki de yem zamanının geldiğini düşünmüşlerdi. Bazıları domuzlar gibi yağlıydılar, renkleri ve şekilleri kafesten kafese değişiyordu. Sac çatıların üzerinde gümüş martılar vardı. Vizon çiftliğine yiyecek için geliyorlardı; balık artıkları, tavuk parçaları ve artık bozulduğu için atılan vizon bulamaçları. Ayrıca karabaş martıların sesleri de duyuluyordu, sinir bozucu, dalga geçer gibi bir ses. Gözümüzün ucundan sessiz hareketler akıyordu, önlerinden geçerken bizi izleyen vizonların hareketleri.

Yol ana binanın kapısında son buldu. Kapı kilitliydi.

"Sen burada bekle," dedi Tommy. "Yandaki yük kapısından içeri giriliyor."

Bir dakika sonra ana kapı açıldığında üzerime bir koku çullandı: kan, derileri yüzülmüş hayvan ve sakatat kokuları. Ve belki de vizonluğun ölüm korkusunun kokusu.

Hayvanların öldürüldüğü odaya girmiştik. Yükleme iskelesinin yanında hayvanların içine kapatılıp gazla boğulduğu sac sandık duruyordu. Babam sandığa egzoz gazı verildiğinde vizonların nasıl çığlıklar attıklarını anlatmıştı. Normalde vizonların ağzından bir bip sesi bile çıkmazdı, dilsiz olduklarını düşünürdünüz, öylesine sessizlerdi. Ama gaz verilmeye başladığında fareler gibi çığlıklar atarak birkaç dakika içinde ölüyorlardı. Sandık açıldığında sacda bıraktıkları tırnak izleri görülüyordu. Sacı tırmalayarak nasıl çaresizce dışarı çıkmaya çalıştıkları...

Kusacak gibi oldum, her taraf kesilmiş vizon pençeleriyle doluydu. Yere saçılan talaş kanı emmişti. Odanın ortasında derisi yüzülmüş hayvan bedenlerinden kocaman bir piramit yapılmıştı. Mavi etlerinin üzerindeki sarımsı zarlarıyla mükemmel durumdaydılar. Gözler yuvalarında kalmıştı, dişler çenelerinde, yalnızca çorap çıkarır gibi derilerini almışlardı bedenlerinden. Yedinci sınıftayken gördüğüm uzaylı filmlerindeki yaratıklara benziyorlardı, o yaratıkların minyatürlerine.

"Birazdan insanlar gelir," dedim. "Bu hayvanların bedenlerini niçin böyle bırakıyorlar ki? Çürürler."

"Yok daha çürümezler. Ne kadar soğuk görmüyor musun?"

Haklıydı, oda buzdolabı gibiydi. Üşümeye bile başlamıştım.

"Hadi," dedi Tommy sabırsızlanarak. "Bütün gün burada kalamayız..."

Bir kapının arkasında büyük bir salon vardı. Daha sıcaktı. Klimalar çalışıyordu. Masaların üzerinde işlenmeye hazır deriler duruyordu. Salonun hemen arkasındaki kurutma odasında deriler kurumaya bırakılmıştı. Bunlardan bir tanesi kürk mezadında binlerce kron kazandırabilirdi. Burada da tuhaf bir koku vardı. Babam, derinin içinden kazınan yağların kozmetik sanayiinde ve özellikle pahalı ayakkabı kremi üretiminde kullanıldığını söylemişti. Öyle herkesin güç yetirebileceği bir şey değildi, böyle bir krem alabilmek için sıkı zengin olmak gerekiyordu. Belki de o yağ kokuyordu.

Kısa bir merdivenden bir koridora çıktık. Yeni bir kapıya gelene kadar yürüdük. Köpek şimdi daha güçlü havlıyordu, sanki kokumuzu almış da binaya yaklaşmaya çalışıyordu.

"Sen burada bekle," dedi Tommy.

Sol tarafa dönen koridora girdi, bir dolabı açtı, kırmızı boyalı bir kutuyla geri döndü. Bana yaratığı gösterdiği ilk gün, balıkçı kulübesinde gördüğüm kutuydu bu. İçinde hayvan ilaçları vardı.

"Eğer zorunda kalırsan veterinercilik oynarsın. Ben bir daha ona yaklaşmayı düşünmüyorum. Mümkün değil."

Kapıyı açtı, şalteri kaldırdı.

"Neredeyiz?" dedim.

"Yem mutfağında."

Çıplak floresanların aydınlattığı bir odadaydık. Yerlerde balık artıkları vardı; yüzgeçler, kuyruklar, kurumuş balık başları. Bir buzluğun içine tavuk parçaları doldurulmuştu; tavuk başları, gagaları, horoz ibikleri ve pençeleri. Odanın tam ortasında kocaman bir et kıyma makinesi duruyordu. Altına bir huni, huninin altına da yem teknesine sarkıtılan kalın bir hortum bağlanmıştı. Etrafına tahıl ve balık unu dolu torbalar yığılıydı.

"Daha önce buraya geldin mi?" diye sordum.

"Defalarca. Ama onu buraya taşıdıkları günden beri ilk defa geliyorum."

"Nerede?"

"Sanırım ileride..."

Bir paravanın arkasında bir oda daha vardı. Çift kanatlı bir kapıdan giriliyordu. Cam pencerelerinden içerisi görülebiliyordu.

Yaratığı gördüğümde gözlerim yaşardı. Kıvrılmış yatıyordu, yerdeki bir boruya zincirlemişlerdi. Kollarına kelepçe geçirilmişti, ne olur ne olmaz diye pençelerinin etrafına misina bağlanmıştı. Kuyruk yüzgecine zincir geçirilip kalın bir halkaya kilitlenmişti. Üzerine asılı bir bahçe hortumundan ince bir su akıyordu. Hareket etmiyordu. Gözleri kapalıydı, gözlerinin etrafında kurumuş kan ve irin vardı. Parmaklarının arasındaki yüzgeçler çatlamıştı. Yanağındaki yara hâlâ açıktı, etrafı sanki çürüyor gibi kararmıştı. Be-

deninde başka yaralar da vardı, düzinelerce taze yara.

"Ne yapmışlar böyle?" dedim ama sesim yalnızca fısıltı gibi çıktı.

"Bilmiyorum..."

"Görmüyor musun... her tarafı yara."

Ortada bir yemek vagonu vardı. Bununla mı getirmişlerdi?

"Lambayı söndür. Işığa dayanamıyor."

Tommy elektrik düğmesini bulup ışığı söndürdü. Şimdi içeriye yalnızca yem mutfağından zayıf bir ışık yayılıyordu.

"Önce sen git," dedi Tommy.

Yanına yaklaştığımda bütünüyle hareketsizdi. Hiç ses çıkmıyordu. Bir an geç kaldığımızı düşündüm, çoktan öldüğünü, eğer öyleyse kendimi affedemezdim. Sonra vücudunun sıcaklığını hissettim, derisinin üzerinde buharlaşan nemi.

"Korkma," dedim. "Sana zarar vermeyeceğim."

Ne kadar büyük olduğunu ilk defa şimdi fark ediyordum. Yanına uzansam yalnızca beline gelirdim. Elimi alnına koydum, yunuslarınkine benzeyen tuhaf alnına. Sıcaktı, belki ateşi vardı. Gırtlağından bir hırıltı çıktı, kuyruk yüzgecini hafifçe oynattı. Daha fazlasını zincirler engelliyordu.

"Beni duyuyor musun?" diye fısıldadım. "Beni hatırladın mı?"

Bir süre geçti. Sessizlik sessizliğe gömüldü. Ve sonra çok zayıf bir cevap geldi, duyulmaz ama bütünüyle anlaşılır bir cevap. Beni duydu, kim olduğumu biliyordu ve yalnız olmadığımı.

"Bir arkadaş," diye fısıldadım, "korkma, ondan zarar gelmez. Sana tekrar geleceğimi söylemiştim, geldim işte."

Kapının aralığında duran Tommy, hayalet görmüş gibi sarardı.

"Haklısın," diye mırıldandı. "Onu duydum, Nella. Bizimle konuşuyor..."

Bedeninde açılmış yeni yaralar var mı diye bakışlarımı üzerinde gezdirirken, bizzat yaşamayan birinin buna inanması imkânsız diye düşündüm. Kelimesiz ve hatta sessiz konuşan bir varlığa

kimse inanmazdı. Anlaşılır bir şey değildi ama gerçekti. Yaratık ne düşündüğünü anlamamızı sağlıyordu. Hayal dünyamda uydurduğum bir şey değildi, Tommy de duymuştu, bunu bilen iki kişiydik artık.

"Yara merhemi," dedi Tommy, ilaç kutusundan bir tüp uzatarak. "Köylüler iltihaba karşı ineklere bu merhemi sürüyorlar."

İçeriye girmeye cesaret edebilmişti.

"İyi, merhemle başlayalım."

"Belki önce yıkamak gerek. Yani yaralarını diyorum. Su var, bir de sabun bulursak..."

Hâlâ tereddüt eden Tommy, birkaç metre ileride duruyordu.

"Sana zarar vermez," dedim, "kim dost kim düşman anlıyor. Hem baksana ne halde!"

Ne yapabilir ki? diye düşündüm; yaralı, bağlı ve ateşler içinde. Bunu Tommy de anlamıştı, gelip yanıma çömeldi.

BİR SAATTEN FAZLA BİR ZAMAN GEÇMİŞTİ. Tommy'yle birlikte yaralarını temizleyip merhem sürdük. Her tarafında yeni bir kesik ve sivri bir şeyle açılmış delikler vardı. Başında da yeni ezikler vardı. Tommy'nin büyük ağabeyi o gece krikoyla vurarak açmıştı bu yaraları. Böylesine örselenen hiçbir insan yaşayamazdı, aslında hayvan da yaşamazdı ama karşımızda duran yaratık başka bir şeydi. Ağrısı vardı, bunu hissediyorduk ama acılara aldırır gibi değildi o. Asıl sorun ateşiydi, yaşamak istiyorsa bu ateşle başa çıkmalıydı. Yanağındaki yarayı da yıkadık, etleri kararmaya, kenarlarından çürümeye başlamıştı, üzerine oksijenli su döküp merhem sürdük. Tommy eğer önlem almazsak çürüğün yayılacağını söyledi.

Bedenine dokunmak tuhaf bir duyguydu. Pürüzlü derisine. O inanılmaz sertliğe, derisinin altındaki kaslara; hem hayvan hem insan yaratığa... bizi ödüllendirir gibi müsaade etti dokunmamıza. Yaralarını temizleyip merhem sürerken tıpkı bir melodi gibi dolaştı içimizde, duyulmaz ama harikuladeydi. Ne kadar müteşekkir olduğunu göstermek için, içinden akmamıza müsaade etti. Kendi tarzında konuştu bizimle, bizi hatırladığını güvendiğini söyledi. Nereye getirildiğini merak ediyordu. Ne tuhaf bir dünyaya sürüklendiğini. Ait olduğu yere götürecek birinin olup olmadığını... Bazen ateşe gömülüyor, düşünceleri kesiliyor, kötü bir düş görür gibi irkiliyordu bedeni.

Hortumla su verdiğimizde ağzını açtı, dilini dikkatle uzatıp içti. Ama Tommy yem sandıklarının içinden bir balık alıp uzattığın-

da başını yana çevirdi. Yemeye takati yoktu.

Bütün bunların arasında çiş yapmaya gittim. Şimdi ne yapacaktık hiçbir fikrim yoktu. Vizon çiftliğine gelip ona yardım etmenin ötesini düşünmemiştim. Onu buradan çıkartmamız gerekir, diye düşündüm, kurtarmamız, ama henüz mümkün değildi, çok bitkindi, ayrıca kelepçe ve zincirlerden kurtarmak için alete ihtiyaç vardı. Üstelik nasıl taşıyabileceğimizi bilemiyordum... ve nereye?

Tuvaletin yanındaki duşun perdesi yere düşmüştü, tavana kadar sigara kartonları istiflenmişti içine. Danimarka sigaraları: Cecil ve Prince. Bir tekneden diğerine kolay aktarılır bir yük, diye düşündüm...

Döndüğümde Tommy, yaratığın kollarını yıkıyordu. Naylon ip derisine oturmuş yaralar açmıştı. Bir sargı bezi alıp yaraları özenle temizledi Tommy.

"Anlayamıyorum," diye mırıldandı. "Onu niçin öldürmüyorlar?"

"Bence eziyet etmek için."

"Yahut kendi kendine ölmesini bekliyorlar ama ölmüyor. Ölmek istemiyor... ölmeyi reddediyor."

Yaratık bir parça yan döndü. Gözleri hâlâ kapalıydı. Bir kez bile açıp bakmamıştı. Ve şimdi ateşi tekrar yükselir gibiydi. Bir çeşit bilinçle bilinçsizlik arasında gidip geliyordu sanki. Bizim anlamadığımız düşlere girip çıkıyordu, belki deniz düşlerine, karanlık akıntılı sulara. Sonra zayıf bir bilinç durumuna dönüyor, bize düşünceler yolluyordu. Bizden korkmadığını tekrarlıyordu kendi kendine, bizi anladığını ve yaptığımıza hayranlık duyduğunu söylüyordu.

"Duşta kartonlar dolusu sigara var," dedim. "Danimarka malı."

Tommy cevap vermedi.

"Onları kulübeden buraya ağabeyin getirdi, değil mi, benim ziyaretimden sonra? Anholt'tan tekne dolusu sigarayla döndüler.

Bu yaratığı bunun için denize atamadılar. Vakitleri yoktu. Hemen limana dönmeliydiler."

"Gördüklerini unut, Nella."

Tommy haklıydı. Beni ilgilendirmeyen şeyleri ne kadar az bilirsem o kadar iyiydi.

İlaç kutusundan yeni bir sargı bezi alıp ıslattım. Dikkatle gözlerinin kenarındaki irinleri temizledim. Gözleri hâlâ kapalıydı, ateşin içine girip çıkıyordu. Dikkatinin arttığını, duyularının keskinleştiğini hissettik birden.

İçinde bir lamba yakılmış gibiydi, bir an bütünüyle kendine geldi. Gözlerini açıp sükûnetle bakmaya başladı, sanki yüzlerimizi belleğine kazıyordu. Kocaman, kara gözleri merak doluydu. Daha öncekilerden çok daha açık, yardım edebilir miyiz diye sordu, ait olduğu yere götürebilir miyiz diye. Onun dünyasına, özlediği, bir daha asla görmeyeceğim diye korktuğu dünyaya. Denize... ama deniz sözcüğü hiç geçmedi, öyle iletişim kurmuyordu. Biz anladık işte, sözsüz... buna alışmaya başlamıştık, *dil* olmaktan ziyade *sır* olan şeye. Bağlantı birden kesildi, yahut her neydiyse koptu işte, köpek havlaması artmış, avluya bir araba girmişti.

Yem odasının kapısının hemen yanında girişe çıkan merdivenler vardı. Merdiven sahanlığına çıkıp korkuluklarının arkasına çömeldik.

Bahçeden sesler geliyordu. Köpek hâlâ havlıyordu. Ne tuhaf ki öyle çok korkmuyordum. Elektriği söndürmüş, ortalığı toplamış, ilaç kutusunu bir dolabın en dibine koymuştuk.

"Ne yapacağız?" diye fısıldadı Tommy.

"Bekleyeceğiz. Belki vizon bakıcılarından biri bir şey unutmuştur. Birazdan geri giderler. Bugün cumartesi, futbol maçları, at yarışları falan..."

Işıklar söndürüldüğünde eski siyah beyaz fotoğraflara benzemişti oda, yalnızca tavana yakın küçük mazgallardan ışık dökülüyordu içeri. Yaratığın hareket ettiğini duyarmış gibi oldum, ateşli düşlerinin derinliklerinden bitimsiz bir yavaşlıkta çıkıyormuş gi-

biydi. Ama odaya açılan kapı kapalıydı, saklandığımız yerden göremiyordum onu. Bir araba daha girdi avluya, araba kapıları açıldı kapandı. Köpek havlaması gittikçe daha bir vahşileşti, birinin bağırmasıyla da sustu.

Şimdi zemin kattalardı, depoda. Konuştular, biri kahkahalar atarak güldü. Sonra bir sessizlik çöktü.

Uzun süre bir şey olmadı. Bir tek erkek mırıltıları geliyordu. Herhalde sessizlik çok uzadığından, görev duygusuyla tekrar havlamaya başladı köpek.

Artık gidiyorlar, diye hayal etmeye başlamıştım ki ayak sesleri yaklaştı. Floresan yandı. Şimdi, spot lambalarının aydınlattığı bir sahnenin üzerinde asılı gibiydik. Gösteri her an başlayabilirdi.

Kapıdan iki adam girdi, üzerlerinde mont vardı. İçlerinden biri sigara içiyordu.

Sonra bir adam daha geldi, Tommy'nin büyük ağabeyi. Arkasından da babam ve Leif. Korkulukların arkasında neredeyse yere yapıştım. Hiçbir şey anlamamıştım.

"Burada bekle! Şu lanet sigarayı da söndür! Yarım milyonluk deri var burada."

Tommy'nin ağabeyi koridorda kayboldu. Orada kalan diğerleri, Tommy'nin ağabeyi sigara kartonlarıyla dönene kadar tedirgin bir şekilde etraflarına bakındılar.

"Ne kadar istiyorsun?" diye sordu babama.

"Ne kadar verebilirsen. Elli. Yüz."

"Daha öncekileri nasıl bu kadar çabuk elden çıkarttın?"

"Sigara delisi bir sürü arkadaş var biliyorsun. Ayrıca bu aralar başka bir gelir kaynağım yok."

Babamın yüzünde her anlama gelebilecek o standart gülümseme vardı, keyfi yerinde yahut felaket öfkeli olabilirdi.

"Gümrüktekiler bütün bir sonbahar sorun çıkartıp durdular," diye devam etti Tommy'nin ağabeyi. "Yani durumu anla diye söylüyorum. Önceki hafta Glommen Limanı'na giren her tekneyi kontrol ettiler. Kesinlikle güvenebileceğim insanlarla iş yapmam gerekiyor."

"İçini ferah tut. Yalnızca senden mal almıyorum, başkaları da var. Ayrıca malların nereden geldiğini söyleyecek kadar aptal değilim."

Tommy'nin ağabeyi soru dolu gözlerle baktı ona.

"Şu başkaları da kim?"

"Ekstra para kazanmak isteyen birkaç delikanlı. Fazla soru sormayan girişimci çocuklar."

"Gençlerden uzak dur, Jonas. Eğer yakayı ele verirlerse ne olur sanıyorsun?"

"Hiçbir şey sızdırmazlar. Aynasıza bakıp gülerler. Haklarını iyi biliyorlar."

"Yalnızca elli karton alabilirsin, daha fazla değil. Depo suyunu çekmek üzere, çok sayıda sipariş var. Yakında tekrar denize açılırız."

Odaya ilk gireni şimdi görebiliyordum, Jens'ti. Anholt açıklarında trol çekerlerken o da vardı. Tommy'nin ağabeyinin işaretiyle gidip daha fazla sigara kartonu getirdi.

Sustular. Babam arka cebinden cüzdanını çıkartıp banknotları saymaya başladı.

"Kardeşin nasıl?" diye sordu Tommy'nin ağabeyine.

"Pek iyi değil. Şu lanet olası deniz canavarı kolunu kırdı. Öyle bir büktü ki kemikleri röntgende burgu makarna gibi görünüyor."

"Ya, şuna bir daha bakabilir miyiz?"

"Ne oldu, hayvanlara mı sulanmaya başladın, Jonas."

Diğerleri kahkahalar atarak güldü ama bu kahkahaları neşeden yoksundu, yahut korkuluğun arkasına sinmiş beklerken bana öyle geldi, babamın da yaratıktan haberdar olmasına şaşırmıştım.

"Yok ya, yalnızca çok etkilendim. Daha önce hiç böyle bir şey görmedim."

Tommy'nin kardeşi banknotları alıp cebine soktu.

"Şimdi mi görmek istiyorsun?" dedi. "Uyanık mı bilmiyorum. Hasta gibi. Bir şey yemiyor. Artık uyuşturmamız bile gerekmiyor. Bence yakında cartayı çeker."

Kapının iki kanadını birden ardına kadar açtılar. Işığı yaktılar. Yaratığın etrafına yarım daire halinde sıralandılar. İçlerinden biri ayağının ucuyla dürttü. Kuyruk yüzgeci hafifçe oynadı. Bir kahkaha duyuldu. Babamın kısık sesi korodaki bir ses gibi diğerlerinin üzerine yayıldı. Tommy'nin ağabeyi aralarına tütün sıkışmış dişlerini göstererek sırıttı. Bir şeyler konuşuyorlar ama ne dedikleri anlaşılmıyordu.

Korku tekrar yanıma gelmişti, sanki beni kaderime terk etmek istemeyen eski bir arkadaş gibiydi. Ama kendi hesabıma değil, aşağıdaki yaratık için korkuyordum.

Adamlar iyice sokuldular yaratığa. Bedenlerinin arasından onun nasıl hareket ettiğini, nasıl bir panik yaşadığını görebiliyordum. Tuhaf bir ses duyuldu, korku dolu solumalar ve şaşkınlık. Jens'le birlikte içeri giren çocuk biraz gerileyince yaratığın yüzünü görebildim. Ormanda ot ve yaprak yemeye zorlanan kardeşime bakar gibiydim. Yüzü kara bulanırken, başı klozetin içine bastırılıp sifon çekilirken. Gözleri fal taşı gibi açılmıştı, başını sağa sola çevirdi, sanki çığlık atmak istermiş yahut nefes almakta zorlanıyormuş gibi ağzını sonuna kadar açtı. Kahkahalar arttı, içlerinden biri bir kez daha dürttü ayağının ucuyla, önce hafif, sonra sert. Babamın dudaklarında tuhaf bir ifade vardı, dişlerini ortaya dökmüştü. Ve fayans döşeli yerde o yaratık... denizadamı... Diğerlerinden iki kat daha büyük ama savunmasızdı. Bir çatırtı duyuldu, bir şey kırılmıştı. Bedeninde yeni bir yara açılıp kanadı, yerdeki suya karıştı, bir şey yapmışlardı, ne olduğunu bilemiyordum, kötü bir şey. Tuhaf bir dans yaparmış gibi durmadan hareket eden bedenler görüş alanımı kapatıyordu. Sonra Jens'i gördüm, elinde kırık bir şişe vardı. Duyduğum sesin kaynağı o şişeydi, kırılmıştı.

Sanki her şey suyun altında olur gibiydi, ağır hareketlerle eğildiğini gördüm, şişenin kırık ucunu boğaya kılıç saplayan bir matador, yahut bir filmde kurbanına bıçak saplayan bir haydut gibi yaratığın bedenine sapladı. Yaratık sessiz bir acıyla kıvrandı. Tommy'nin soluğu hızlanmıştı, sonra bir çığlık duydum ve o çığlığın

benim dudaklarımdan yükseldiğini ancak Tommy eliyle ağzımı kapattığında anladım... Aşağıdakiler çığlığımı duymadı, onlar höykürüyor, böğürüyor ve sanki tek bir vücutmuş gibi hep birlikte eğilip doğruluyorlardı. Jens yaratığı tekmelemeye başladı. Gerard'ın okulda güvenlik görevlisinin kafasını tekmelediği gibi tekmeliyordu. Ayağını bir sarkaç gibi geriye çekip yaratığın yüzüne indiriyordu. Yüzündeki yara tekrar açıldı, daha fazla kan aktı yere. Sessiz çığlıkları yalnızca bizim kafamızda yankılanıyordu, belki onları daha şiddetli tekmeler indirmeye iten şey de bu çığlıklardı. Hepsi birden, sanki bir tempoya uyarak tekmeler atıp yumruklar indiriyorlardı.

Daha fazla bakamadım. Televizyonda film izlerken korktuğumda yaptığım gibi ellerimle gözlerimi kapattım. Ve şimdi başka bir ses duyuldu. Göğüs kafesini havayla dolduran yaratık acıyla haykırdı. Daha önce duyduğum hiçbir sese benzemiyordu bu. Can çekişen bir boğanın çığlığı gibi bir şeydi, kendi sesini duyamayan sağır bir insanın sesi gibi tondan yoksundu. Tommy sırtımı sıvazladı. Bayılmış olmalıydım, kendime geldiğimde adamlar yoktu.

Uzaktan, bir ses tünelinin içinden duyuyordum onları. Köpek tekrar havlamaya başlamıştı. Arabalar çalıştı ve gittiler. Odanın kapıları açık kalmıştı. Yaratık yavaşça kıvranıyordu, kuyruk yüzgeci hafifçe oynadı, daha fazlasına zincir müsaade etmiyordu. Yere akan kanı suya karışıp inceldi, pembe bir meyve suyu gibi ızgaradan aşağı aktı.

KALDIRIMIN KENARINA BECERİKSİZCE bir yük minibüsü park edilmişti. Yanında daha önce görmediğim bir motosiklet vardı. Oturma odasının penceresi açıktı. Müziğin sesi sonuna kadar açılmıştı, babamın en sevdiği grup Rolling Stones çalıyordu. Eve nasıl döndüğümü, vizon çiftliğini terk ettikten sonraki saatleri hatırlayamıyordum. Sanki bedenimin tekeri patlamış, küçük bir delikten bütün gücüm havaya uçmuştu... Düşüncelerim hep aynı görüntüye dönüyordu. Bu nefretin nereden geldiğini bir türlü anlayamıyordum, ona zarar verme arzusunun. Bütünüyle savunmasızdı. Belki insanları cezbeden bu savunmasızlığıydı. Yaptıkları şeyin yanlarına kalacağını bilmeleriydi. O yok gibiydi, onun gibi bir yaratık... bir denizadamı... öyle bir şey yaşamıyordu.

Bisikletimi garaj girişine bırakıp evin arka tarafına geçtim. Kardeşimin odasının lambaları yanıyordu. Yerden birkaç küçük çakıl alıp pencere camına fırlattım. Sanki bunu bekliyormuş gibi hemen pencereye çıktı.

"Nerelerdeydin?" dedi pencereyi açar açmaz.

"Biraz işim vardı. İçerisi nasıl?"

"Oturma odasındalar. Ben odama kapanıp kapıyı kilitledim. Geliyor musun?"

"Bir sürü aptalla karşılaşmak istemiyorum. Kaç kişiler?"

"Bilmiyorum. Üç belki dört? Lütfen... yalnız kalmak istemiyorum."

Böyle yalvarırken ona karşı koyamazdım. Sanki bütün dünyayı aramış da bir umuda rastlamamış gibiydi sesi. Evin köşesini dönerken el salladı. Yüzünün nasıl rahatladığını gördüm, benim eve dönmemle her bir kası gevşemişti.

Kapısını çalar çalmaz açtı, ben içeri girdikten sonra da hemen kilitledi.

"İyi ki geldin," dedi, "seni fark ettiler mi?"

"Hayır. Bir şey mi oldu?"

"Özel bir şey yok. Aşağıda eğleniyorlar işte."

"Kavga yok yani?"

"Biraz sarhoş kavgası. Sonra tekrar canım cicim. Hatta dans bile ettiler. En azından bana öyle geldi."

Sanki her şey çok normalmiş gibi, diye düşündüm. Sanki hayat aşağıdaki gibi akıp gidiyordu.

"Annem de onlarla mı?"

"Sanırım. Hiç merak etmedim."

Rolling Stones'un şarkısı yavaşça söner, sarhoş sesleri yükselirken gözlerimi odada gezdirdim, kardeşimin masasına, masanın üzerindeki ders kitaplarına, kalemlerle silgisini koyduğu cam bardağa, babamın içkili bir anında tekmeleyip kapağında delik açtığı gardıroba, duvarları boş kalmasın diye benim verdiğim Michael Jackson afişlerine. Geçen yaz oyuncakları hâlâ dışarıdaydı, bulduğum yahut onun için aşırdığım oyuncaklar ama şimdi toplanılıp kaldırılmıştı, odası ıssız görünüyordu.

"Burası ne kadar da boş," dedim.

"Biraz temizlik yaptım işte."

"Her şeyini kaldırmışsın."

"Çoğu çöptü. Artık büyüdüm. Yakında on üçüme basacağım."

Gülümsemekten kendimi alamadım.

"Delikanlıya bak be... ne zamandır odadasın?"

"Aşağıda içmeye başladıkları ikindi vaktinden beri. Sen neredeydin?"

"Tommy'yle birlikteydim."

Parmak aralarını kaşıdı. Derisi yine çatlamıştı. Ben hatırlatmadığım zaman egzamasını unutuyordu. Son zamanlarda başka işlerin peşine düşüp kardeşimi ihmal etmiştim. Bunu düşünürken yüreğime bir bıçak saplandı, ona ihanet etmiştim.

"Bir şey mi oldu, Nella? Halinde bir tuhaflık var."

"Öyle mi?"

"Ve neredeyse hiç eve gelmiyorsun."

Gözlerinde hafif bir korku dalgalandı. Bana hiçbir şey olmamalıydı. Ben hiç değişmemeliydim, o kendi başının çaresine bakamazdı.

"Bir de ne iş yaptığını hiç söylemiyorsun."

"Bir sorun yok. Endişelenme kardeş."

"Şu Gerard'la ilgili bir şey yok, değil mi? Yoksa başka bir şey mi oldu?"

Vizon çiftliğindeki resimler geldi gözlerimin önüne, kusmamak için hemen kafamdan sildim.

"Yok. Yemin ederim! Hiçbir şey yok."

Yalanımı bir porsiyon hava gibi yuttu. İhtiyacı olduğundan, diye düşündüm. İnanmak istediğinden. Çünkü ben yoksam hiçbir şey yoktu. Benden ötesi boşluktu.

"Sana anlatabilirim," dedim. "Bir zamanlar Robert diye bir çocuk vardı. Falkenberg'in kenarındaki küçük bir mahallede, Skogstorp'ta büyümüştü. Skogstorp'un diğer bütün sokakları gibi adını çiçekten alan bir sokağında..."

"Gerek yok. Senin burada olman yeter."

Gülümserken gözleri hafifçe şaşılaştı. Gözlüğü kirliydi. Yorgundu. Babamın varlığının yarattığı gerginlik bizi bitkin düşürmüştü.

Aşağının sakinleşmesi için bir saat daha geçmesi gerekti. Belki müzikten yorulmuşlar, belki komşulardan birinin polisi araması riskini göze alamamışlardı. Mick Jagger'ın sesi kayboldu. Gürültü patırtı yoktu. Annemin kahkahasını duydum ve şakalaşan yabancı adam seslerini.

Ne kadar kaçınmaya çalışsam da düşüncelerim hep vizon çiftliğine dönüyordu. Adamlar çiftlikten ayrıldıktan sonra binadan çıkıp çitlerin üzerinden aşarak Olofsbo'daki flipper salonu Kvarnen'e gitmiş, saatlerce oturup ne yapabileceğimizi tartışmıştık. Çok sarsılmıştım, midem bulanıyordu, bedenimin titremesine engel olamıyordum. Bir plan yapmamız gerekiyordu. Ona yardım etmeliydik, aksi düşünülemezdi. Onu oradan çıkartmalı, gücünü toplayabileceği güvenli bir yere götürmeliydik. Ama nasıl yapacaktık, ne kadar düşünürsek düşünelim bir yol bulamamıştık. Hava kararana kadar oturmuş, Tommy'nin artık eve dönmesi gerektiğinden kalkmıştık.

Eğer bütün bunlara boş verebilseydim her şey ne kadar kolay olacaktı, bütün bunları tuhaf bir düşmüş gibi kabul edebilseydim, olağanüstü ama beni ilgilendirmeyen bir hadise gibi görebilseydim. Ama öyle değildi işte. O vardı. Denizadamı. Ve bizden yardım bekliyordu.

Sanki bir düşten uyandırılmış gibi ürperdim. Biri merdivenleri çıkıp kapının koluna yapıştı.

"Robban, orada mısın? Kapıyı niye kilitledin?"

Babamdı. Sarhoştu.

"Ben kilitledim," diye bağırdım aceleyle. Kafamdaki resimler kayboldu. "Evde kimlerin olduğunu bilmediğimden."

"Aşağıya gelin, ikinizle konuşacaklarım var."

Merdivenlerden aşağı indi. İtiraz etmenin anlamı yoktu.

Bir dakika sonra oturma odasındaydık. Annemle babamın dışında iki adam daha vardı; üzerindeki elbiselerle yatıp kalkıyormuş gibi serseri kılıklı bir adamla, daha genç, uyuşturucu almış gibi bakan biri. Bu adamı vizon çiftliğinde babamın yanında görmüştüm. Jens'le birlikte girmişlerdi içeri.

"Zencilerin avuçlarının rengi niçin açık, biliyor musun?" dedi babama. "Çünkü üzerlerine boya püskürtülürken dört ayak üzerinde duruyorlarmış. Bu fıkralar bir zamanlar ne de popülerdi ya! İlk duyduğumuzda gülmekten çatlıyorduk. Cüzdanları niçin büyük?

Çünkü maaşlarını muz olarak alıyorlar. Burunları niçin yassı?" Elini kaldırıp dur işareti yaptı: "*Halt*, yalnızca beyazlar! Peki kulakları niçin büyük?" Sanki birinin kulağından tutup havaya kaldırırmış gibi yaptı. "Yine mi geldin, seni arsız!"

İleride duvarın önünde annem, gözlerini yummuş müziğin ritmine uyup sallanarak kendi kendine dans ediyordu. Odada bir kişi daha vardı: Leif.

"Hele şu Yahudi fıkraları. Hatırlıyor musunuz ya? Bin Yahudiyi bir Volkswagen'e nasıl sığdırırsınız? İki tane arkaya, iki tane öne, geri kalanları da kül tablasına. Ne dâhiyane ya!"

Kesinlikle uyuşturucu almıştı, gözbebeklerinden anlaşılıyordu, çenesi gergindi, konuşurken sözcükleri öğütür gibiydi.

Babam birden bana ve Robert'e döndü.

"Geldiniz mi! Biraz gevşeyin ama, sanki ödünüz bokunuza karışmış gibi duruyorsunuz."

Vizon çiftliğinde gördüğüm gömlek vardı üzerinde. Göğüs cebinde kan lekesi. Bunların arızası ne, diye düşünüyordum. Babamın nesi bozuktu?

"Senin odanı almam gerekiyor, Nella."

Yalnızca başımı salladım.

"Oraya koymam gereken bazı eşyalar var. Belki birkaç haftalığına."

Sigaralar, diye düşündüm. Açığa çıkartmaya cesaret edemediği en az elli karton. Belki başka şeyler de saklayacaktı.

"Yani şimdi odanı boşaltmanı istiyorum, eşyalarını Robban'ın odasına taşı."

"Bu akşam mı?"

"Elbette... Robban, ablana yardım et."

Uyuşturucu almış gibi bakan adam gözlerini bana çevirdi. Bu tür bakışlardan nefret ederdim. Beni soyup hayalinde bir şeyler yaptı. Kardeşimin elinden tutup kapıya gittim.

"Canını sıkma, Nella," diye bir şeyler geveledi annem, "yalnızca birkaç hafta... sonra geri taşınırsın. Döşeğini Robban'ın yatağının yanına ser. Birlikte hoşça vakit geçirirsiniz. Hem ödevleri-

ne yardım edersin. Robert, babanın sana bir hediyesi var."

Hemen oradan gitmek istiyordum. Ama kardeşim tam adımını atarken durdu, yüzüne gayriihtiyari bir gülümseme yerleşirken, babam pantolonunun cebinden bir gözlük kılıfı çıkarttı, kılıfından aldığı gözlüğü teatral bir ifadeyle uzattı kardeşime.

"Şu senin takıp da ortalarda dolaştığın gözlük hakkında neler düşündüğümü biliyorsun," dedi.

"Ama bunlar okuma gözlüğü!"

"Ee ne olmuş yani? Şu üzerine bant yapıştırdığın gözlükle mi gezeceksin? Hadi dene şunları!"

Robert haklıydı. Okuma gözlüğüydü. İngilizce öğretmeninin taktıklarından. Yalnızca bunun camları biraz daha kalındı. Babam kardeşimin eski gözlüğünü alıp yenisini taktı.

"Hiçbir şey görmüyorum," dedi Robert. "Yemin ederim, baba... hiçbir şey görmüyorum."

"Mızıldanma şimdi. Bunu satın aldığım çocuğu tanıyorum. Uyacağını söyledi. Yanımda reçeten vardı."

"Yakına bakarken tamam da uzağı hiç göremiyorum, her şey silik. Midem bulanıyor."

"Zamanla alışırsın. Gevşe şimdi, Robban."

"Lütfen, eski gözlüklerimi ver. Bunlarla göremiyorum."

Kardeşime buz gibi bir bakış fırlatan babam, eski gözlüğün çerçevesini bükerek ortadan ikiye ayırdı.

"Bu gözlükleri takacaksın, kafamı bozarsan yüzüne lehimlerim öyle gezersin. Şu eski bokla işimiz bitti artık. Aslında annenin bunu çoktan yapması gerekirdi ya!"

Başını anneme çevirdi ama o hiçbir şey fark etmedi, sırtını duvara dayamış sallanmaya devam ediyordu. Keş gözlü adam şimdi onu soymaya başlamıştı, tahrik olmuş boş bakışlarla çırılçıplak soydu.

"Ben içerideyken sen ne bok yedin ki? Yalnızca zıkkımlandın mı... yalnızca bunu mu yaptın?"

Ama madeni bir para gibi dönüp durmazsa bizim babamız olmazdı.

"Hadi bakalım çocuklar!" dedi neşeyle. "Bu ailede kavgaya yer yok. Ben yarın sabah gidiyorum, bir süre buralardan uzaklaşacağım. Ama bu akşam eğleneceğiz. Hadi siz şimdi yukarıya çıkıp Nella'nın odasını boşaltın."

BABAMIN ORTALARDA GÖRÜNMEDİĞİ BİR HAFTA GEÇTİ. Annemin dediğine göre Göteborg'daydı. Leffe ve keş tiple birlikte bir iş yapıyorlarmış, ne zaman geleceklerini bilmiyordu.

Odamı boşaltmış, ihtiyaç duyduğum eşyaları Robert'in odasına taşımıştım. Bilemiyordum, belki bütün bir kışı Robert'in odasında geçirecektim. Babam bütün anahtarları almıştı elimden, saklamak istediği şeyleri odama yerleştirip kapısını kilitlemişti. Annem her zamanki gibi arka çıkmamıştı bana, ne yaparsa yapsın hep babamın tarafını tutardı. Korkudan, diye düşündüm, yahut kara sevdadan.

Robert'in durumu kötüydü. Eve girip çıkan bir sürü uğursuz adam sinirlerini altüst etmişti. Ayrıca şu yeni gözlük. Onunla gerçekten hiçbir şey görmüyordu. Pazartesi sabahı, artık okula gitmeyeceğini söyledi, tahammülü kalmamıştı, evde oturacaktı. Zaten hiçbir şey göremiyordu, dersleri izleyemezdi. O gözlükle midesi bulanarak dolaşmaktansa, gönüllü körlüğe razıydı. Ne dediysem fayda etmedi. Sınıf öğretmeninin çok kızacağını, Sosyal Hizmetlere haber vereceklerini, bunun ne gibi tehlikeler içerdiğini anlattım ama inadını kıramadım. Daha fazla didişecek halim de yoktu.

Yaşadığım onca şey neredeyse bütün gücümü tüketmişti. Kalan bir parçayı korumak istiyordum. Daha sonra, diye düşündüm, şu yaratığa yardım ettikten sonra, bütün ilgimi Robert'e veririm. Yalnızca bir süre daha, sonra geri dönecek ve kardeşimi koruyacaktım.

Bütün bir hafta ne yapacağımızı düşündük Tommy'yle. Birtakım planlar yapmıştık ama hayata geçiremiyorduk. Vizon çiftliğinde işler yeniden başlamıştı. Gelecek yüzme işi için hazırlık yapıyorlar, geceleri bekçi köpeğini serbest bırakıyorlardı. Tommy akşamları çiftliği kontrol etmiş, her seferinde avluda arabalar görmüştü.

"Sanırım birilerini davet edip onu gösteriyorlar," dedi. "Felaket bir trafik var. Ağabeyim de her akşam orada."

Canlarının istediklerini yapmak için, diye düşündüm, ona eziyet etmek, ağır ağır canını almak için. Hiçbir neden yokken. Yalnızca zevk aldıklarından. Bazı insanlar böyleydi işte.

Yahut bir nedeni vardı, bizim bilemediğimiz bir nedeni. Sigara kaçakçılığı, babam, Leif, keş adam, Tommy'nin ağabeyleri ve daha bir sürü karanlık adam ve yaratığa yaptıkları arasında bizim kavrayamayacağımız bir bağ vardı. Ve bu ince işlenmiş ağ küçücük bir hareketle paramparça olacaktı.

Babamın odama ne sakladığını öğrenebildim. Bir akşam Profesör'den aldığım maymuncukla kapıyı açıp odaya girdim. Tavana kadar sigara kartonu istiflenmişti, yüzlerce. Yalnızca vizon çiftliğinde gördüğüm Danimarka sigaraları değil, Alman sigaraları da vardı. Belli ki başkalarından da sigara alıp bir çeşit depo kuruyordu babam. Bu kadar sigarayı tek başına satması imkânsızdı.

Ayrıca yatağın üzerinde, etiketlerinden anlaşıldığına göre Halmstad'daki bir video dükkânından kaldırılmış düzinelerce film kaseti vardı. Tuhaf bir şekilde rahatlamıştım. En azından sigara ve çalıntı film kasetlerinden daha kötü şeyler yoktu.

O haftanın iyi haberlerinden biri, güvenlik görevlisinin hayati tehlikeyi atlatmasıydı. Fizik dersinde L-G, komadan çıktığını, yalnızca gözetim için hastanede tutulduğunu anlattı. Hatta ziyaretine gitmişti. Ensesindeki birkaç omur zarar görmüş, bütün bir sonbahar boyunluk kullanması gerekecekmiş ama doktorlar kesinlikle iyileşeceğini söylemişler. Sınıf rahatlamıştı.

Ayrıca polis Gerard'ı yakalamıştı, benim için bir önceki kadar iyi bir haberdi bu. Sonradan duyduğuma göre Peder'in aile dostlarından birinin yazlığında yakalamışlardı. Sert önlemler almaya karar verilmişti. Yaşı küçük olduğundan yargılayamıyorlardı ama Noel'den sonra ıslahevine göndereceklerdi. Okulla ilişiği hâlâ kesikti, çetenin geri kalanı da okula gelemeyecekti. Bu beni rahatlatmıştı, artık korkuyla dolaşmaya tahammülüm yoktu.

Belki de Jessica'nın iddia ettiği gibi bütün kirli çamaşırları ortaya dökülmeye başlamıştı ama biz öğrencilerin çok fazla bilgi edinme şansı yoktu. Dedikodulara göre kıyıdaki villaları soymuşlar, şehir merkezindeki gençlik lokalini yakmışlardı ama bütün bunlar yalnızca dedikoduydu.

Sınıftakiler Gerard ve çetesiyle aralarına mesafe koydukça benim durumum düzelmeye başlamıştı. Perşembe günü jimnastik dersinden sonra, soyunma odasında aynanın karşısında dikilmiş saçlarına şekil veren Jessica bana el etti.

"Ertesi gün geliyor musun?" dedi.

"Nereye?"

"Azizler Yortusu'nda düzenlediğimiz baloya."

Ciddi görünüyordu. Yahut rol yapmakta son derece başarılıydı.

"Davetiyenin bana yanlışlıkla verildiğini düşünmüştüm."

"Sınıfın son sonbaharı. Bir sömestr sonra herkes kendi yoluna gidecek. Son günleri birlikte geçirmeliyiz. Beraberlik iyi bir şey. Tabii Gerard ve diğerleri olmadan. Ne sakat kafalar. Güvenlik görevlisi ölebilirdi."

Çantasından bir sprey kutusu çıkarttı, şöyle bir sallayıp saçlarına sıktı.

"İnan bana çok eğleneceğiz. Bir aydır hazırlık yapıyoruz. Herkes istediği kıyafetle gelecek, tıpkı ABD'de olduğu gibi. Onlar Halloween diyor. Lovisa'nın kız kardeşi öğrenci değişim programında gittiğinde öğrenmiş."

"Tommy de gelebilir mi?"

"Lovisa'nın annesi fazla kalabalık istemiyor ama ben diğer sı-

nıflardan birilerini de davet edelim diyorum. Tabii avanakların dışında."

Saçıyla işini bitirmişti, blucininin cebinden bir dudak kremi çıkartıp dudaklarına sürdü. Tam bir profesyonel, diye düşündüm. Kız olmayı bilen biri.

"İster misin?" diye bana da uzattı, "Bu mevsimde dudaklarım çatlıyor. Ağzında yara falan yok değil mi?"

Dudak kremini alıp sınıftaki kızlardan gördüğüm gibi bir üst bir alt dudağıma sürdüm. İnsanlar arasındaki bağ kurup birliği güçlendiren şeylerden biri de buydu sanki. Dudaklarım üzerlerine mum sürtmüşüm gibi katılaştı.

"Yüzüm çok berbat ya," diyerek yüzünü aynaya bir santim yaklaştırdı Jessica. "Nasıl böyle anlamıyorum. Sigara içmiyorum. Çikolata yemeyi de bıraktım. Şu sivilceler kanserden beter. Gelecek misin?"

"Eğer Tommy de gelirse."

"Önce Lovisa'ya sormalıyım. Partiyi ikimiz düzenliyoruz ya ondan."

Dudak kremini sutyeninin içine soktu. Kendimi rüşvete bulaşmış gibi hissettim.

ERTESİ SABAH ERKENDEN TOMMY ARADI. "Bugün vizon çiftliğinde kimse olmayacak," dedi.

"Nereden biliyorsun?"

"Dün Jens geldi. Mutfakta konuşurlarken duydum. Tanklardan birinden amonyak sızıyormuş. Gaza dönüşme riski varmış. Bugün geç saatlerde belediyeden birileri gelip bakacakmış, çalışanlara izin vermişler."

Soluk soluğaydı.

"Başka bir şey de mi var?"

"Evet... Olof hastaneden eve geliyor. Jens gittikten sonra ağabeyim Olof'a telefon açtı. Kimse duymasın diye aşağıdaki hobi odasından. Ama ben ne konuştuklarını duydum. Doğru anladım mı bilemiyorum ama onu oradan götürmeyi düşünüyorlar."

"Nereye?"

"Bilemiyorum. Bana söylemezler. Açığa çıkacak diye korkuyorlar. Arkasından bir sürü soru gelir. Daha şimdiden bir sürü insan biliyor. Sigaraları da taşımayı düşünüyorlar, sanırım bu son şansımız."

"Demek ki hâlâ yaşıyor."

"Öyle görünüyor... ama acele etmeliyiz. Okulu arayıp hasta olduğunu söyle ve hemen buraya gel."

Kardeşim odasında bir şeylerle uğraşıyor, yatak odasından annemin horultuları geliyordu. Mutfağa girdim. Radyoda yerel ha-

berler vardı ama vizon çiftliğindeki gaz sızıntısından bahsetmediler. Demek ki çiftliğe yaklaşmanın bir zararı yoktu.

Deniz fenerinin arkasından bisikletle inerken EPA-traktörün üzerinde oturan Tommy bana el salladı. Binek otomobilinden bozulup yük taşımaya uygun hale getirilen bu araç, limanla köy arasında balık taşımakta kullanılır ve anahtarı hep üzerinde bırakılırdı.

"Jens'le ağabeyim denize açıldılar," dedi araca bindiğimde. "Ben de fırsattan istifade bunu ödünç aldım. Eğer onu başka bir yere taşıyacaklarsa akşamdan önce yapamazlar. Sanırım şans bizden yana."

"Ya bir gören olursa?"

"Orada kimse yok. Belediyenin adamlarının içeri girebilmesi için Jens'in kapıyı açması gerek."

Gözlerimi kısarak denize baktım. Ufukta tek bir balıkçı teknesi vardı, batıya gider gibiydi.

"Peki, şimdi ne yapıyoruz?"

"Ne planladıysak onu..."

Dikiz aynasından arabanın kasasına lastik bir botla, tekerlekli sivil savunma sedyesinin bağlandığını gördüm. Üzerimizde gümüş martılar dolaşıyordu. Bağırdıkları ortadaydı ama rüzgârdan sesleri duyulmuyordu. Hava dönmek üzereydi, martılar gittikçe daha geniş daireler çiziyordu. Eritilmiş bir metale benzeyen deniz, ufka doğru kocaman bir tabaka gibi sallanıyordu.

Olayları yaratığın bakış açısından görmeye çalıştım, dünya nasıl bir şeydi? Ses, diye düşündüm, bütünüyle farklı olmalıydı, daha sert, duvarlara ve eşyalara çarparak tuhaf bir şekilde yankılanıp duran, denizde olduğundan çok daha hızlı ama daha az mesafe kateden bir şey. Denizde kilometrelerce mesafeden duyulabilirdi sesler, bir teknenin motorunun gürlemesi yahut bir sonarın biplemesi. Ama inatçı, saldırgan değildi sesler denizde, kulakları tırmalamazdı. Ve ışık başka türlü kırılırdı, yeşil, mavi ve siyah. Derinliklerde hayat kararmaya başlar, en sonunda bütün renkler kaybolur-

du. Yalnızca yüzeyde ışık görünürdü, beyaz, sarı, portakal rengi.

Ama belki bunu bilmiyordu o. Belki yalnızca geceleri çıkıyordu yüzeye. Belki de bizim hiç bilmediğimiz uzak köşelerinden geliyordu denizin. Ben böyle hayal ediyordum, akıntılar onu çok uzak bir yerden taşımıştı bizim kıyımıza.

Belki gün ışığı eziyetti onun için. Belki hiçbir şey görmüyordu, belki sis ve pusların arasından bakar gibiydi, tıpkı gözlüksüz kalan kardeşim gibi. Belki gözleri yüzeydeki renkleri ayırt edemiyordu. Renk körleri gibi, diye düşündüm, dünya yalnızca gri siyah gölgelerden ibaretti.

Bulunduğu yere yaklaşan şu yaratıklar da neydi... ya onu tutan şu şeyler? Kapılar açıldı ve daha çok ışık döküldü içeri. Ama kapılar... o kapının ne olduğunu bilmiyordu ki. Yalnızca ışık daha önce görmediği bir tarzda kırılıyor, gözlerini kamaştırıyor, kaçınmak için yan dönüyordu. Her hareketinde ağrıyan bedeni, bedenindeki yaraların acısı... ve yanına yaklaşanlardan duyduğu korku, ona eziyet edenlerden. Kuyruk yüzgecinin zayıf hareketleri, sonra bizi tanıdığında rahatlaması.

Yukarıda her şey değişikti, basınç daha azdı, yerçekimi başka türlü hissediliyordu. Korkunç bir kuvvet bütün bedenleri dünyanın merkezine çekiyordu... suda neredeyse fark edilmezdi bu kuvvet, nesneler orada yavaşça batarlardı ama derinlere indikçe basınç artardı. Denizin içinde düşülmezdi, düşmek batmaktı. Sağlam bir şeyin üzerine uzandığınızda, düz yahut engebeli, çok zor fark edilirdi; denizin dibindeki bir kaya karadaki bir kayadan farklıydı. Zincirin kuyruğundan nasıl çözüldüğünü hissetti, hareketlerini engelleyen o düşman birdenbire yok olmuştu. Biri kolunun ve boynunun etrafındaki metalleri keserken tuhaf bir çıt sesi duyuldu ve o şeffaf şey, mercanlar kadar, midye kabukları kadar keskin misina... o da yoktu artık.

İkimizin varlığını hissediyordu... insanlar... ama insanın ne olduğunu bilemezdi ki. Yoksa biliyor muydu? Sandığımızdan çok daha fazlasını mı biliyordu? Belki bizim masallarımızda nasıl denizkızları varsa onların masallarında da biz vardık. Onunla aynı

türden çok sayıda yaratık olmalı, diye düşündüm, denizin derinliklerinde kocaman bir koloni... Yoksa türünün son örneği miydi? Çok uzaktan geldiğini düşündüm, uzak denizlerin derinliklerinden, bir gün bir şey olmuştu... baştan çıkarıcı bir ses duymuş yahut açıklanamaz bir özlem duymuştu, tıpkı benim ne olduğunu bile bilmediğim bir şeye duyduğum özlem gibi. Yolculuğu böyle başlamıştı, akıntıları izleyerek bizim denizin kıyısına kadar gelmişti.

Ona yardım etmek için gelen bu küçük kara yaratıkları bu işi nasıl becereceklerdi? Ne istediğimizi biliyordu, niçin orada olduğumuzu, tuhaf altıncı duyusuyla düşüncelerimizi ve duygularımızı hissediyordu... Ve denizi! Denizin yakınlığını hissedebiliyordu. Onu yakalayıp bir yere kapattıkları günden beri yakınlığını hissetmişti denizin. Uzakta değildi, her tarafta kokusu vardı, biz onu oraya götürecektik, bunu biliyordu. Ama bedenlerimize yapışıp aşağı çeken şu yerçekimiyle nasıl baş edecektik, onu yere çeken şeyi, durmadan üstümüze yüklenen kuvveti, her türlü hareketi böylesine beceriksiz, böylesine ağır, böylesine çetrefilli yapan güce nasıl karşı koyacaktık... Biz, insan yaratıkları, yana doğru yuvarlanmasını istedik, bunu hissetti. Uzandığı fayans zeminde onu bir milim bile oynatamazdık... bunu bizim için o yaptı, yana doğru yuvarlandı, daha yumuşak bir şeyin üzerine, bir sedyenin, Tommy'nin babasının sivil savunma tatbikatlarında kullandığı alçak tekerlekli sedyenin. Şimdi sedyenin üzerindeydi. Mekânın nasıl değiştiğini gördü, birden nasıl harekete geçtiğini, başka bir mekâna taşındığını, eğer denizde olsaydı daha büyük bir sualtı koyuna taşındığını düşünecekti, duvarları kaya duvarları, tavanı yukarıdaki su yüzeyi gibi görecekti... Bir kapak açıldı, binanın kısa tarafındaki yem kapağı, sedyenin altına kalın halatlar geçirdik... büyük kaplarda vizon bulamaçlarının aşağı sarkıtıldığı yahut donmuş tavuk balyalarının yukarı çekildiği eski tür makara halat sistemiyle aşağıya doğru sarkıttık. Birdenbire patlayan bu ışık da neydi... Beyaz, sarı ve ateş kırmızısı. Gündüz olduğunu anladı, insanların dünyasının yüzeyindeki ışıktı bu.

Kokular çarptı yüzüne, vizon dışkısı, vizon sidiği ve çürüyen leşlerden yayılan iğrenç kokular... Bu kokuları anlayamadı, yalnızca zayıf bir şekilde hissetti ama ölümle ilgili bir şey olduğunu biliyordu. Nasıl battığını fark etti, basıncın nasıl arttığını... Duyduğu bu ses de neydi... havadan yayılarak gelen bu ses hücumu... Köpek havlaması, köpek havlamasının ne olduğunu biliyor muydu? Köpeğin ne olduğunu biliyor muydu? Göz ucuyla kendisine doğru hızla gelen şeyi gördü. Deli bir öfkeyle üzerine gelen o siyah saldırgan yaratığı anladı, içgüdüleriyle hareket ediyordu, düşünmüyordu, kendi alanını ihlale cesaret eden her şeye saldırması için eğitilmişti. Yalnız başına bir sedyede uzandığı o yerde, köpek üzerine atladığında ne geçiyordu ki bilincinden?

Ateşten ve bedenini saran bütün o yaralardan bitkin düşmesine, maruz kaldığı onca sadist muameleye rağmen, hayatta kalma isteği kaybolmamıştı ne pahasına olursa olsun ait olduğu yere dönmek istiyordu... yorgundu ama yine de anladı köpeğin zarar vermek istediğini. İşte bu nedenle, üzerine atıldığında yıldırım gibi yapıştı gırtlağına, havaya kaldırdı, çaresiz bir şekilde ısırmaya çalışan, dişlerini göstererek hırlayan yaratığı inceledi... şöyle bir salladı, soluğu tükenip dili dışarı sarkana kadar sıktı gırtlağını. Yaratığın pençelerinde asılı kaldı köpek.

Şimdi her şey hızla ilerliyordu. Çitlerin altından geçirdiğimiz lastik botun içine yuvarlandı. Gözleri hep kapalıydı, gün ışığı ona eziyet ediyordu, sivri iğneler gibi göz sinirlerine batıyordu.

Onu orada bırakıp vizon evlerinin arasından çitlere doğru koştuk. Kimse yoktu. Ortalık Tommy'nin söylediği gibi bomboştu. Çit tellerini metal makasıyla çoktan kesmişti Tommy. EPA-traktör ot bürülü yoldaydı. Çekme halatı çengele sıkıca bağlanmıştı.

Geriye döndüğümde yaratığın cansız köpek bedenine dokunduğunu gördüm. Sanki gerçekten ölüp ölmediğini kontrol eder gibiydi.

Toprak mahzene girmeyeli yıllar olmuştu. Eski giriş hâlâ kullanılabilir durumda mıydı, bundan bile emin değildim. Mahzenin olduğu tepenin her tarafı çalı ve huş ağacı fideleriyle kaplanmıştı.

"Bence çok iyi," dedi Tommy sanki kendini sakinleştirmek ister gibi. "Buraya hiç kimse uğramaz."

"Tabii eğer biri tekerlek izlerini takip etmezse."

Dönüp geriye baktı, manevra yaptığımız yerde otlar yan yatmıştı.

"Yağmur düzeltir. Diyelim ki birileri yakınlarda bir yerde olduğunu düşündüler, aramaya nereden başlayacaklar? Herhalde buradan değil."

Haklıydı. Toprak mahzenin dışardan keşfedilmesi imkânsızdı. Bir korunun içinde küçük bir tepe yalnızca. Eğer biri özel olarak işaret etmezse kimsenin aklına gelmezdi.

Yaratık gözleri kapalı sakin bir şekilde uzanıyordu. Belki son günlerde fazla eziyet etmemişlerdi, yaraları bir parça iyileşmiş gibiydi.

Gün ışığında bedeni kahverengimsiydi. Başında ve kollarında at kılı gibi siyah kıllar vardı, sırtında daha önce fark etmediğim küçük bir yüzgeç. Göğüs kafesi çok yavaş inip kalkıyordu, sanki dakikada bir nefes alıyordu. Kuyruğunda zayıf bir hareket vardı, ateşi tekrar çıkıyor yahut düş görüyordu. Bedeninden tuhaf, küçük ürpertiler geçiyordu.

Tepenin arka tarafına geçtim. Rüzgâr dinmişti. Otları bir kenara çektim, sararmaya başlamış çakır dikenlerini köklerinden söktüm ve mahzenin arka kapağına dokunana kadar ellerimle kazdım toprağı.

"Kaldırmama yardım et."

Tommy yanıma oturdu, kapağın metal halkalarına birlikte yapıştık, çekerek yana devirdik.

İçerisi su altı mağarası gibiydi. Neredeyse üç metre çapında yuvarlak bir havuz oluşmuştu zamanla. Kimbilir belki de çiftliği yeraltı suları yükseldiği için terk etmişlerdi. Tuhaf denilecek ka-

dar temizdi. Taş duvarlar ve tavan sapasağlamdı. Ne örümcek ağı ne de ölü kurbağalar vardı. Su tuzlu ama tazeydi. Kapalı bir yer gibi kokmuyordu. Demek ki aşağıdan bir yerlerden geliyordu su, bu kadar taze suyun tek açıklaması buydu.

"Buradan daha iyisini bulamazdık. Akşamları gelip ona bakarız."

Tommy haklı, diye düşündüm. Bu serin mahzen şimdilik bulabileceğimiz en iyi yerdi. Denizde değilse de, hiç değilse suda olacaktı.

Mahzenin arka taraftaki girişine doğru çekerken onu tekrar duyduk, bizim düşüncelerimizde yansıyan bilincini. Düş görüyordu, bunu anladım. Ve biz onun düşündeydik. Hatta isimlerimiz bile vardı, içinin derinliklerinde tekrar ediyordu... Belki de yalnızca hayal görüyordum, belki de onun düşleri böyle tercüme edilemezdi.

Oradan akşamüzeri ayrıldık. Yapmamız gereken şeyler vardı daha. Ona yiyecek bulmalıydık, yiyecek depolamalıydık onun için. Glommen Limanı'ndan istediğimiz kadar balık alabilirdik. Toptancının önünden bir kasa balık aşırdığımızda kimse anlamazdı.

Son bir kez dönüp mahzene baktım. Arka kapağı toprak ve ağaç dallarıyla kapatmıştık. Güvenli bir yerdeydi.

Suya battığında sanki yeniden hayata dönmüş, gözlerini açıp bize bakmıştı. Yüzü suyun hemen altındaydı, başının etrafında dalgalanan kıllar tuhaf bir haleye benziyordu. Gözlerinin rengi değişmiş, daha da derinleşmiş ama aynı zamanda sanki içinden ışıyormuş gibi berraklaşmıştı. Mahzen karanlıktı ama bakışlarındaki gülümsemeyi görebiliyorduk, müteşekkir bir gülümsemeydi. Bir kez daha ne hissettiğini anlamamızı sağladı, ne yaşadığını. Öylesine tuhaf bir şeydi ki buna bir türlü alışamayacaktım... Yakında ait olduğu yere döneceğini biliyordu, gücünü toparlar toparlamaz ona yardım edeceğimizi. Bir süre mahzende kalması gerektiğini anladığını anlamamızı sağladı, başının çaresine bakabilecek gücü bulana kadar kalmalıydı... Tuhaf bir şekilde yüzündeki yara daha

şimdiden iyileşmeye başlamıştı, yarık küçülmüştü, bedenindeki diğer yaralar da aynı durumdaydı. Belki de kendi kendine iyileşmesi için yalnızca suya ihtiyacı vardı.

Vizon çiftliğinde olup bitenleri ne zaman fark edecekler diye merak ediyordum. Bekçi köpeğinin avludaki cansız bedenini. Tel çitlerin kesildiğini. Ama şimdi bunları düşünerek kaygılanmaya halim yoktu.

Tekrar yağmur başlamıştı. Birazdan bütün teker izleri kaybolurdu, tıpkı bizim ayak izlerimiz gibi. Yanımda oturan Tommy titriyordu. O da benim gibi minnacıktı, dışarıyı görebilmek için boynunu iyice kaldırması gerekiyordu. Eğer biri bizi gözetlemişse çok şaşırmıştır, diye düşündüm. Yeraltından çıkıp, EPA-traktöre binerek kaybolan iki cüce.

TOMMY İLE BEN KALDIRIMDA DURMUŞ, mutfak penceresinden içeri bakıyorduk. Sınıf balosu diye düşünülen şey epeyce büyümüşe benziyordu. Kılık değiştirenler, normal kıyafetliler üst üste binmişti. Bir kısmı şehirden gelmişti. Garajın girişinde bir yığın bisiklet ve mobilet vardı. Müzik sokağa kadar yayılıyordu: David Bowie'nin *Let's Dance*'ı.

Oraya niçin gittiğimi açıklayamazdım. Belki yalnızca herkese benzemek istemiştim. Annemin makyaj malzemeleriyle biraz makyaj yapmış, çamaşır makinesinde küçülen kıyafetlerini giymiştim. Kardeşim için elbise ararken, Myrorna'da çalışan bir teyzenin verdiği deri çizmeler vardı ayağımda, biraz dar geliyordu.

Şimdi birden tereddütte düşmüştüm. Bu sabah geri dönen babamın haline bakılırsa, uzaktayken kötü bir şeyler olmuştu. Yüzünden düşen bin parçaydı. Bize bir merhaba bile dememiş, hiçbir açıklama yapmadan oturma odasına kapanmıştı. Telefonla konuşurken duymuştum, fısıldayan sesi öfkeliydi. Annem ilaç alıp bütün gün yatmıştı. Evdeki havadan ürken Robert, bir yere gitmeyeyim diye yalvarmıştı. Dışarı çıkacağım zaman iyice tedirgin olmuş ama ilk defa onu dinlememiştim.

"Bence boş ver, geri dönelim," diye mırıldandım. "Burası bize göre değil..."

"Şuna bir araştırma ziyareti diyemez miyiz?"

Tommy kapıya doğru bir adım attı. Aslında topuklarımın üzerinde geriye dönüp hemen eve gitmeliydim. Ama çok davetkârdı, başkaları gibi olma isteğinin dayanılmaz çağrısı.

İçeri girdiğimizde müziğin sesi kısılmıştı ama hâlâ kendi sesinizi bile duymakta zorlanıyordunuz. Birkaç büyük oğlan ellerinde içki torbalarıyla, yalpalayarak geçtiler. Bir kız çetesi holdeki aynanın önüne birikmişti. Arkasındaki odanın ışıkları sönmeden önce vampir kılığına girmiş Nicke Wester'i görür gibi oldum.

Mutfak kapısının önü öylesine tıkış tıkıştı ki, yüzleri seçmek imkânsızdı, yalnızca bir sürü beden görüyordunuz. Her taraf parfüm ve sigara kokuyordu.

Dirseklerimizle yol açarak holden geçip bir yemek odasına girdik. Burası daha sakindi. Sandra ve Lilian bir köşede sigara içiyorlardı. Bizi gördüklerine şaşırmışlardı ama yine de selam verdiler. 9C'den bir grup yere oturmuş bira içiyordu. Kendimi iyi hissetmiyordum, midemde bir tuhaflık vardı. Tommy'ye beklemesini söyleyerek tuvaleti aramaya gittim.

Üst kata çıkan merdivenlerin altındaydı tuvalet. Önünde telaşlı bir kız kuyruğu vardı. İçlerinden biri Caroline Ljungman'dı. Sırasını beklerken, bir cep aynasını yüzüne tutmuş makyaj yapmaya çalışıyordu. Beni gördüğünde başını salladı.

"Ya, yani şimdi alınma ama Petronella... seni kim davet etti?"

Bir şeyler daha geveledi, maskarayı kirpiklerine sürmekte zorlanıyordu.

"Jessica," dedim. "Onu gördün mü?"

"Mutfakta. Kafayı yiyecek. Davet ettiklerinden çok daha fazla insan geldi. İşler çığırından çıkmak üzere. Bastığın yere dikkat et yani, yerde kırık cam parçaları gördüm."

Tepeden tırnağa siyahlar içindeydi; siyah Çin ayakkabıları, siyah pantolon, siyah tozluklar, siyah kolsuz bluz ve boynunda da siyah bir broş. Tırnaklarını bile siyaha boyamıştı.

"Halloween," dedi nasıl baktığımı fark edince. "Ne olduğunu bilmiyorum ama korkuyla ilgili bir şey herhalde. Cadı gibi giyindim. Sigaran var mı?"

Başımı hayır anlamında iki yana salladım.

"Lovisa'nın kız kardeşi de buradaydı. Kendi arabası var, Ford Cabriolet. Eğer ev bir saat içerisinde boşaltılmazsa anne-babasını arayacakmış. Onlar bir yere gittiler, yarın sabahtan önce gelmezler. Ama hiç kimsenin burayı gönüllü terk edeceğini sanmıyorum."

Tuvaletten bir ağlama sesi geldi. Birisi kapıya vurarak acele etmesini söyledi.

"Hem sen kimle geldin buraya?"

"Tommy'yle."

"Sorduğum için özür dilerim ama yani sen bizimle hiç kaynaşmadın, yani bunu kastettim. Hep ayrı durdun... yani kenarda. Durumun kolay değil anlıyorum tabii, yani senin şu ailen kardeşin filan."

Tuvaletteki ağlamaya devam ediyordu. Carro da durmadan bir şeyler geveliyordu. Akşam saatlerinde birilerinin çizdiği komşularının arabası, parti lafını duyunca şehirden kopup gelen insanlar ve... öyle kulak verilecek şeyler değildi.

"Gerard'la ötekiler yok hiç değilse," dedi birdenbire. "Yani sevindirici bir şey bu. Neler yaptıklarını herhalde duymuşsundur."

"Eh bir şeyler duydum. Villaları soyduklarını falan."

"Ayrıca çalıntı mal da saklıyorlarmış. Sonra hayvanlara eziyet. Dün bir gazetede okudum. Yaptıkları bütün o iğrenç şeyleri yani. İneklerin memelerini kesmeler, yemlerine cam kırıkları katmalar, hayvan yakmalar... Düşünebiliyor musun? Bir tayın üzerine benzin döküp yakmışlar. Geçen yaz yapmışlar ama şimdi açığa çıkmış. Bir insan bunları nasıl yapar ya?"

Maskarayı çantasına koyup bir pudra kutusu çıkarttı.

"Neyse ki şu okul bitecek de böylesi tipleri bir daha görmeyeceğim. Okul bittiğinde ne yapacaksın?"

"Bilmiyorum. Bir iş bulurum herhalde."

"Ben İngiltere'ye gideceğim, dil kursuna. Sonra lise başlıyor. Umarım fen bölümüne girebilirim, daha fazla imkânı var. Yani fen bölümünden mezunsanız istediğiniz işi bulursunuz."

Gerard ve çetesinin yaptıklarını duymanın yarattığı sarsıntıdan kurtulmaya çalışıyordum. Bütün bu anlatılanlar doğru muy-

du? Niçin olmasındı ki? Sanki her şey anlamsızlığıyla birbirine bağlanıyordu. Geçen kış kedinin başına gelenler, sonra babamın ve diğer adamların vizon çiftliğinde yaptıkları ve Gerard'ın son marifetleri.

"Ne kadar şıksın," dedi Carro, dalga geçer gibi değildi. "Elbise yeni mi?"

"Yok, annemin, yıkanırken çekmiş."

"Yine de felaket şık yani, bürümcük mü?"

Elini uzatıp kumaşa dokundu. Ortaparmağında bir siğil vardı; daha önce hiç fark etmemiştim. Ama hani cadı kıyafetlerine çok uymuştu.

"Teşekkür ederim," dedim. "Ama ben daha fazla bekleyemeyeceğim. Yukarıda da bir tuvalet vardır herhalde."

Tahmin ettiğim gibi yukarıda da tuvalet vardı. Vaha gibiydi, aşağıdan gelen gürültüler pek duyulmuyordu, sabun ve krem kokuyordu. Daha önce böyle güzel bir banyo görmemiştim. Lavabonun üzerinde sarı çerçeveli bir ayna asılıydı. Klozet açık maviydi. Küvet gömmeydi. Raflar ışıklıydı. Bir rafa yarım düzine Janne Hellen şampuanı dizilmişti. Mermer bir bankın üzerinde mükemmel katlanmış ayak havluları istiflenmişti.

Çişimi yapıp kurulandım. Hep böyleydi işte, en olmayacak zamanlarda gelirdi, kendi bedenime bile güvenemiyordum... Bir süre banyodaki çekmecelerde ped arandım, yoktu. En sonunda tuvalet kâğıtlarını katlayıp külotumun içine koydum. Belki Lovisa'nın odasında bulabilirim diye düşündüm. Sanki kan içinde kalacak gibiydim...

Lovisa'nın odası koridorun sonundaydı. En azından ben öyle tahmin ediyordum. Odadaki her şey pembeydi, yatak bile. Duvarlarda film afişleri asılıydı, bir de Prenses Diana'nın fotoğrafı. Bir köşede duran makyaj masasının üzeri şimdiye kadar adlarını bile duymadığım makyaj malzemeleriyle doluydu.

Hatta bir paravanın arkasında kendi televizyonu bile vardı,

karşısında da çok güzel deri bir koltuk.

Gardıropta ped buldum, bir tane aldım, paravanın arkasına geçip yerleştirdim. Pencereden belli belirsiz sahil görünüyordu, ufuk iyice kararmıştı. Şu an yaratık ne hissediyordu acaba? Ağaçların dallarında dolaşan rüzgârı duyduğunda ne düşünüyordu? Bizim dünyamızı anlayabiliyor muydu?

Hiç değilse şimdi güvendeydi. Yakında ziyaretine gidecektik. İyileşene kadar bakacaktık ona. Ne kadar zaman alır bilmiyordum, bir önemi de yoktu.

Aşağıdan uğultular geliyordu. Havalandırma borusundan tırmanan sesler bir çıkış arıyordu. Kendince şaka yapıyordu bir oğlan:

"İnsan içmeden de eğlenebilir ama şansa bırakmak aptallık."

"Aranızda oturarak çiş yapan var mı?" diye sordu bir diğeri.

Bu tür şeylere bayılan bir sürü insan vardı, çiğliğin sınırı yoktu ki.

Kardeşim aklıma geldi. Evde yalnız başına bırakmamalıydım. Gerçekten korkuyordu. Acaba babamın başına ne gelmişti? Onun ruh halini, tıpkı yer kabuğundaki en küçük hareketleri sezen bir sismograf gibi sezebiliyordum. Ciddi bir şey olduğu ortadaydı.

Aşağı kata indiğimde Tommy'yi bulamadım. Orada mı diye mutfağa bakmak istedim ama eşiğini bile aşamadım. Bir insan akını tarafından geri itilip, birbirlerinin kulaklarına bağırarak konuşan insanların önünden geçtim.

Bodrum katında insanlar dans etmeye başlamışlardı. Yelkenci ayakkabılı, Muf marka ceketli bir oğlan disjokeylik yapıyordu. Petter Bengtsson, bir köşede yedinci sınıftan bir kızla öpüşüp koklaşıyordu. Kızı duvara dayamıştı, dizi bacaklarının arasındaydı. Birinin dilini ağzıma soktuğu düşünmek bile midemi bulandırdı. Böyle saatlerce durabileceklerini hayal ettim, dillerine kramp girene, nefesleri ekşi ekşi kokana kadar. Çok sıkıcı bir şeye benziyordu, bütün o mıncıklamalar, daha ileri gitmesin diye durmadan oğlanın elini itiyordu kız.

Tekrar yukarı çıktım. Kapısı ardına kadar açık tuvaletin önün-

den geçerken, küvetin önüne çömelmiş kusan birini gördüm. Kavgaya hazır bir grubun etrafından dolaşarak hızlandığımda Tommy'yle burun buruna geldim.

"Neredesin?" diye sordu sinirle, "seni arıyorum."

"Ben de seni arıyorum."

Kolumdan tutup çekmeye başladı.

"Gerard burada... Biraz önce gördüm. Gocuklarımızı arka kapının oraya bıraktım. Lovisa çok endişeli. Gerard'ı burada istemiyor."

Nedenini bilmiyordum ama bu haber ödümü kopartmıştı. Sola dönüp bir koridordan geçtik. Tommy bir kapıyı açtı, etrafı camla kaplı bir verandaya çıktık ve donup kaldım. Gerard hasır koltukta oturuyordu, dizlerinin üzerinde benim gocuğum vardı.

Güvenlik görevlisini tekmelediği günden sonra ilk defa görüyordum. Saçlarını kestirmişti; alnının üzerinde kısa, ensesinde uzundu. Yorgun bir hali vardı, uzun zamandır uyumamışa benziyordu.

"Gocuğu yerde buldum," dedi. "Bir süre ödünç alabilir miyim? Burası çok soğuk."

"Biz şimdi çıkacaktık," dedi Tommy.

"Niye, parti kötü mü? Ben henüz havayı koklamaya vakit bulamadım. Bir sürü sarhoş. Yetişkin rolüne yatmış bir sürü insan. Hep komik geldi bunlar bana."

Koltuğun altından bir kutu meyve suyu aldı. Portakal suyu.

"Ben alkol almam," dedi. "Hoşuma gitmez. Şimdiye kadar hiç içmedim. İçip sarhoş olmanın nesini severler doğrusu hiç anlamadım. Kendini kaybetmenin anlamı ne? Senin bunları iyi bilmen gerekiyor, Tahta, yani annenle baban vesilesiyle."

"Benden ne istiyorsun?" dedim.

"Bilemiyorum. Belki de seni şüpheliler listesinden çıkarttığımı söylemek istedim. "

Başını çevirip bahçeye baktı.

"Ne güzel yerleri var," dedi, "Lovisa'nın ailesinin. Dallas gibi anasını satayım, birazdan elinde içki kadehiyle Sue Ellen çıkacak

sanki. Diş doktorları, öyle mi? Şu kızın ailesi? Hatırlayamadım."

Tekrar bana döndü.

"Peder'indi kedi. Sen zaten tahmin etmiştin, değil mi? Daha doğrusu küçük kız kardeşinin. Kaybolduğunda felaket üzülmüş. Acılara gark olmuş! Peder yaptığımızdan kimseye söz etmediğini söylüyor ama her şey oradan başladı, oradan iz sürdüler. Sonra şu güvenlik görevlisi işi! O yazlığa saklanmamı da Peder önerdi. Orada daha önce de kalmıştık. Ailesinin tanıdıklarınınmış. Staf-singe sahilinde küçük bir şey. Yalnızca yazları, o da bir haftalığına uğruyorlarmış. Komşu falan da yok, ıssız bir yer. Ama her nasılsa, polisler beni iki günde buldu. Ya bu nasıl iş diye merak ediyor insan haliyle."

Sanki bir kitapta geçen olayları anlatıyor da, nasıl bir sıra izlediklerini hatırlayamıyordu. Herhalde bunu kendisi de fark etmişti, şöyle bir toparlandı.

"Ayrıca bu işi en az hasarla atlatan da Peder. Şunun şurasında bir tek para cezasına çarptırılacak. Ama beni buradan postalayacaklar. Ayrıca sorguda ortaya dökülen onca şey, bir de ötmedim diye yeminler ediyor. Sence de tuhaf değil mi, Tahta?"

Ne anlattıklarını dinlemek ne de işlerine bulaşmak istiyordum.

"Peki, bunu niçin ona söylemiyorsun? Ne mal olduğunu anladığını?"

Kutuda kalan son meyve suyunu da içti. Sonra bir tane daha aldı, sanki koltuğun altında meyve suyu deposu vardı.

"Niçin söyleyeyim ki? Belki ben yanılıyorum. Ayrıca ilginç de değil."

Onu bıçak sırtında tutuyor, diye düşündüm, belirsiz bir durumda. Bir an her şeyi bildiğini sezdirirken, başka bir an hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi davranıyordu.

"Sen ne dersin bilmiyorum, Tahta. Ama kuşku altında kalan insanlara istediğin her şeyi yaptırabiliyorsun. Hem de en manyak şeyleri. Çünkü durmadan şeylerini... ne denir ona... sadakatlerini ispatlamak zorunda hissederler."

"Gocuğumu alabilir miyim?" dedim. "Gideceğiz."

"Alacaksın, endişelenme. Bırak önce sözümü bitireyim. Paramı toplayabildin mi?"

"Ne?"

"Yapma şimdi, bana hâlâ bin papel borçlusun. Kedi hakkında kimin gevezelik ettiğinin bununla bir alakası yok."

Bütün bu süre durmadan gülümsemişti, sanki bütün bunlar bir oyun gibiydi.

"Sana daha fazla para vermeyeceğim, walkman'le birlikte beş yüz papel aldın. Yeter."

"Hadi Nella, gidiyoruz." Tommy gocuğumu dizinden alıp bana uzattı. Gerard hiçbir şey demedi, hatta kollarını iki yana açarak, istediğiniz zaman alabilirdiniz, der gibi bir jest yaptı.

"Ama şimdi bin papeli geçti tabii. İki hafta önce vermen gerekiyordu, anlaşmamız buydu. Bu durumda yüzde yirmi haftalık faiz hiç mantıksız değil, istersen babana sorabilirsin. Şuna bin beş yüz diyelim."

İşin içine babamı niçin kattığını anlayamamıştım. Ayrıca ne dememi beklediğini de. Hiçbir şey demeden Tommy'nin elinden gocuğumu alıp ceplerini yokladım, her şey yerindeydi.

"Bu elbiseyle çok güzel olmuşsun," dedi Gerard. "Yakışmış. Hatta ortalamanın üzerine bile çıkartmış seni. On üzerinden yedi veririm... sekiz bile olabilir. Bak, birazcık makyaj yaptığında ne kadar değişiyorsun. Rujun rengi de uymuş doğrusu."

Kusacak gibi oldum. Sanki beni mıncıklamıştı.

"İşte ajanlarım da geliyor," dedi, kapıya dönerek. Ola ve Peder göründü. "Ee, ne haberler getirdiniz bakayım?"

"Lovisa çekip gitmemizi istiyor," dedi Peder, "aynasızları ararsa şaşırmam."

"İşte senin sorunun bu Peder, boş yere endişeleniyorsun. Buradan ne zaman çekip gideceğimize Lovisa karar veremez."

Tekrar bana döndü.

"En geç pazartesi günü istiyorum paraları. Bu defa çok ciddiyim. Artık pazarlık da bahane de yok. Yoksa külahları değişiriz..."

VERDİĞİ SÜRE PAZARTESİ GÜNÜ DOLDU ama Gerard ortalarda yoktu. Zaten para falan da bulamayacağımdan işi oluruna bırakmıştım. Bu kadar korku yeterdi. Noel'den sonra başka bir şehirdeki ıslahevine gönderilecekti, o güne kadar idare etmeliydim.

Ayrıca düşünmem gereken başka şeyler vardı. Lovisa'nın parti düzenlediği günden bir gün sonra Olof hastaneden eve dönmüştü. Ona anlatılanları duymuştu Tommy. Yaratık kaçmıştı... deniz canavarı diyorlardı... Geride hiçbir iz yoktu. Şaşırıp kalan kardeşler neye inanacaklarını bilemiyorlardı. Birinin vizon çiftliğine girip onu kurtarması akıl alır değildi. Avluda cansız yatan bekçi köpeği, hiçbir şeye dokunulmaması, hiçbir şeyin çalınmaması durumu daha da gizemli kılıyordu. Jens'le büyük ağabeyi Rickard köşe bucak dolaşıp bu sırrı çözmeye çalışmışlar ama hiçbir ize rastlamamışlardı. Yağmur yardımımıza yetişmişti, bir gecede otuz milimetreden fazla yağmış, kesilen çit tellerinin dışında bütün izler kaybolmuştu. Kardeşler bizi akıllarından bile geçirmiyordu. Ama olayın işleriyle ilgili olduğunu düşündüklerinden endişelilerdi. Tommy nedenini bilmiyordu ama iş cephesinde yolunda gitmeyen bir şeyler vardı. Onları tetikte durmaya zorlayan bir şey.

Bütün bunlar dikkati elden bırakmamamız gerektiğini gösteriyordu. Yaratığı görmekte acele etmemeli, terk edilmiş çiftliğin yakınlarında dolaşmamalıydık, en azından bugünlerde.

Kardeşimin fikrini değiştirip okula gitmeye karar vermesi beni sevindirdi. Öğlen tatilinde birden dolabımın yanında bitiverdi, gözlük hariç her zamanki gibiydi.

"Midem kazandı," dedi çarpık bir gülümsemeyle, "aç gezmeye daha fazla dayanamadım."

Evdekiler artık alışverişle ilgilenmiyorlardı. Okulda hiç değilse sıcak öğle yemeği vardı.

"Tabii derslerde hiçbir şey görmeyeceğim," dedi. "Gözlüksüz, kör gibi bir şeyim."

"Hemşireye gidip bir şey ayarlayabilir mi diye sorabiliriz yahut okul danışmanına."

Başını hayır anlamında iki yana salladı.

"Daha sonra," dedi. "Şimdilik yalnızca yemek için geldim. Bir de okula niçin gelmediğimi açıklamaya. Hem bugün güzel bir gün, ev işi dersi var."

"Ne pişireceksiniz?"

"Krep."

Yedinci sınıfların elbise odasına doğru sırtını hafifçe kamburlaştırıp ürkek adımlarla yürürken, bunu kimse anlayamaz, diye düşündüm, bazılarının yalnızca aç kalmamak için okula geldiğini. Ne tuhaf bir dünyaydı bu, bir kısım öğrenciler, ne kadarını çöpe attıklarını görevliye çaktırmamak için tabaklarında kalan yemekleri kâğıt peçete dağının altına gömerken, kardeşim karnını doyurmaya çabalıyordu.

Şu gözlük işini mutlaka halletmeliydik. İçimdeki listeye kaydettim bunu...

Annemin de böyle bir listesi var mıydı? Varsa da fark edilmiyordu. Sanki bir daha kalkmamak için yatmıştı. Ev de perişan vaziyetteydi. Odaları bok götürüyordu. Yatak odasına kapanan annem, perdeleri çekip bütün gün uyumuştu. Babam ortalarda yoktu. Öğleden sonraları kaybolup gece geç saatlerde dönüyordu. Göteborg'dan döndükten sonra ulaşılmaz olmuştu. Bu seyahat sırasında onu

dehşetli korkutan bir şeyin yaşandığına gittikçe daha çok inanıyordum. Leif ve diğer haydut kılıklı tipler oyunun dışına çıkmış gibiydi. Belki de yanılıyordum. Bir gün öğleden sonra eve geldiğimde babam koltuğa oturmuş beni bekliyordu.

"Konuşmamız gerek," dedi.

Kapı aralığına durdum, itiraz etmedi.

"Buradan kaybolacağım. Geri dönmem zaman alabilir. Yani, tekrar içeri girmeyeceğim... artık kodes falan yok, yalnızca biraz uzaklaşacağım."

"Neden uzaklaşacaksın?"

"Bazı insanlardan. Odanı boşaltacağım, tekrar taşınabilirsin."

"İyi, şimdi gidebilir miyim?"

Neredeyse şaşırarak baktı bana.

"Elbette. Robban'a iyi bak, lütfen. O kendine bakamıyor." Üst kata doğru anlamlı bir jest yaptı. "Ve annene... şey, ne durumda görüyorsun."

"Sen bunlara takma kafanı."

"Bunu çok takdir ettiğimi bilmeni istiyorum, evi çekip çevirmeni. Üzgünüm Nella, gerçekten üzgünüm, her şey için. İnsan ne hisseder bilirim. On beşime geldiğimde benim de sırtımı dayayacağım bir büyük yoktu. Evsizdim."

Sustu, ellerine bakmaya başladı. Sanki o ellerin ne işe yaradığını anlamaya çalışır gibiydi.

"Sen güçlüsün Nella. Bu işin altından kalkarsın. Sana güveniyorum."

Bana bakıp bir gözünü kırptı.

"Robert'e de şu gözlük işine üzüldüğümü söyle. Kötü bir niyetim yoktu, yalnızca yeni gözlüğü olsun istedim."

Koltuktan kalktı, yaşlı bir adam gibi hantaldı hareketleri.

"Önceki hafta çok tuhaf bir şey gördüm," dedi sessizce. "Böyle bir şey göreceğim aklımın ucundan geçmezdi. Anlaşılması imkânsız şeyler var şu dünyada."

Yaratık, diye düşündüm, yaratığı kastediyor. Ona yaptıklarından dolayı vicdan azabı çekiyor.

"Tuhaf şeylerle karşılaştığında çok tuhaf davranıyor insan, çok boktan davranıyor. Öyle değil mi?"

Belki yalnızca saçmalıyordu. Bilmek istemiyordum. Nasıl biri diye düşünmek, ne yaptığını, ne yapacağını bilmek.

"Yarın sabah gidiyorum," dedi. "Eğer bir engel çıkmazsa. Kimbilir ne zaman döneceğim."

Öğle tatilinde teneffüs odasında annemi gördüm. Onu orada görmek gerçeküstü bir şeydi, derslerinden yeni çıkmış öğrencilerin arasında şaşkın bir vaziyette dikiliyordu. Güzelce giyinmiş, makyaj yapmış ve omzuna çantasını takmıştı. Yanına yaklaştığımda sol gözünün morardığını fark ettim.

"Konuşmamız gerek, Nella," dedi. "Gel dışarı çıkalım."

Ceketimi alıp peşine takıldım. Hiç konuşmadan sigara köşesine gittik. Çantasından bir paket çıkarttı, dibine vurarak iki sigara alıp birini bana uzattı.

"Ne tuhaf," dedi. "Hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Sigara içip içmediğini bile."

İçmişti. Bastırmak için naneli şeker almıştı ama nefesi içki kokuyordu. Başımı iki yana sallayarak sigarayı almadım.

"Güzel," dedi. "Başlama da. Aslında hiçbir şeye başlama... bana bakıp kanımda nasıl bir bokun dolaştığını görebilirsin."

Sigarasını yakıp bir nefes çekti, dudağının kenarından üfledi.

"Neler olduğunu bilemiyorum. Bu... hayatta... yahut ne deniliyorsa artık, insan dokunmak için bir şeye uzanıyor... ama yalnızca boşluğa dokunduğunu fark ediyor. Yani insan hiçbir şeye güvenemiyor, kendine bile."

Babam dayak atmış, diye düşündüm. Ama onu terk etmesinin tek nedeni bu olamazdı. Sanki benim düşüncelerimi okumuş gibi:

"Mesele o değil," dedi. "Kendini çok çaresiz hissediyor. Bir sürü bok oldu, durum tehditkâr bir hal aldı. Çekip gidecek işte, ne zaman geri döner bilinmez. Ona artık yeter, seni terk etmek istiyorum, dediğimde bütün öfkesini benden çıkarttı."

Gözlerini benden kaçırıp bahçeye, teneffüse çıkan çocuklara

baktı. Normal anne-babalı normal çocuklar, diye düşündüm. Sigara köşesinde karşılarında dikilen annelerinin yüzündeki morluk için endişelenmeyen çocuklar.

"Peki, ne yapmayı düşünüyorsun?" dedim.

"Yapmam gerekeni."

Belki kendine acıyordu, sağlam gözü yaşla dolmuştu.

Ona karşı tuhaf bir şefkat duydum. O kırmızı paltosunu giymişti, sigara içiyor, kendi kendine acıyordu. Hiçbir şeyi yoktu. Kaybettiklerini o kadar uzun bir zaman önce kaybetmişti ki, ne olduklarını bile hatırlayamıyordu.

"Artık bu işi başkaları üstlenmeli," diye mırıldandı. "Ben ve baban yapamadığımıza göre, size başkaları bakmalı."

"Ne demek istiyorsun?"

"Şimdi müdürün yanına çıkacağım. Konuşmamız gereken bir sürü şey var. Senin ve Robert'in sınıf öğretmenleriyle, Sosyal Hizmetler görevlileriyle."

Ne demek istediğini ancak şimdi anlamıştım.

"Yani kaçıp gitmeyi düşünüyorsun?"

"Tıpkı baban gibi. Ama onu suçlamıyorsun..."

Sigarasını yere atıp yıpranmış ayakkabısının ucuyla söndürdü.

"Peki, bize ne olacak?"

"Bilemiyorum. En iyi şekilde çözmeye çalışacağım."

"Ya bizi birbirimizden ayırırlarsa? Ya değişik ailelere düşersek?"

Cevap vermedi. Yalnızca paltosunu düzeltti ve gitti, dönüp bakmadan.

BATI YÖNÜNDE DENİZE KADAR HER TARAFI görebiliyordum. Ortalıkta hiç kimse yoktu. Yalnızca boş tarlalar, süpürge otları ve bulutların arasından sızan güneş ışıkları. Aslında oraya gitmemeliydim, biri gelirse hemen görebilirdim ama kim gelecekti ki? Terk edilmiş çiftlik sapa bir yerdeydi, insanlar buradan kaçınırlardı.

Annemin söyledikleri beni çok şaşırtmıştı. Sorumluluğumuzu başkalarının üzerine yıkarak öyküden çıkıp gidecekti. Robert'le ayrılabileceğimiz düşüncesine tahammül edemiyordum. Bu olmamalıydı. Dayanamazdım buna.

Ama ayıracaklarını nereden çıkarmıştım ki? Herhalde kardeşleri birbirlerinden ayırmazlardı. Nereden takmıştım bunu kafama?

Kusacak gibiydim. Önümde uçurumların açıldığını ilk defa hissetmiyordum, bu duyguyla büyümüştüm, hayatım buydu benim. Ama yine de hiç alışamamıştım...

Olduğum yerden vizon çiftliği görünmüyordu. Beni görebilecekleri tek yer karşı tarafta, deniz fenerine giden küçük yoldu. Yalnızdım. Tehlike yoktu. Her şey sakindi. Sakinleştirici bir telgraf gibi bu düşünceler geçti içimden.

Mahzenin girişi bıraktığımız gibiydi: kapağının önüne yığdığımız toprak ve dallar duruyordu. Hiç kimse dokunmamıştı. En azından buna işaret eden bir şey yoktu.

Acaba annem şimdi ne yapıyordu? Müdürün odasına oturmuş durumu mu açıklıyordu? Bizi terk etmeyi düşündüğünü? Ne ken-

disinin ne de babamın artık bize bakamadığını? Bize uygun bir bakıcı aile bulmalarını umduğunu? Ders zili çalmadan okuldan kaçmış, Tommy'ye bile bir şey dememiştim, yalnızca bisikletime atlayıp gücüm yettiğince hızlı terk edilmiş çiftliğe gelmiştim.

Eldivenlerimi çıkarıp kapağın önünü açtım. İçeriden hiç ses gelmiyordu. Bir an, o artık yok diye düşündüm. Bütün çabalarımıza rağmen biri onu bulmuş, alıp götürmüştü. Yoksa duyardım diye düşündüm, açıklanamaz bir şekilde bize gönderdiği sessiz dili duyardım. Yoksa ölmüş müydü? Belki artık daha fazla dayanamamıştı, uğradığı şoka, bedeninde açtıkları yaralara... Bütün o erkeklerin yaptığı onca şeye. Yalnızca erkekler, diye düşündüm, hep onlar.

"Orada mısın?"

Cevap gelmedi. İçimde bir sessizlik vardı. Sanki boştum, sanki bütün duygularım beni terk edip gitmişti.

Kapağa ulaştım. Üst tarafında bir açıklık vardı. Parmaklarımı soktum, ayaklarımdan destek alarak yana çektim.

Yüzü suyun hemen altında sırtüstü yatıyordu. Beni süzen gözleri daha aydınlık, daha berrak ve daha keskindi. Ama korkmuştu. Kimin geldiğini anlayamadığından ses çıkartmamıştı, bütün duygularımdan boşandığım için hissedememişti beni. Yerini buldular diye korkuya kapılmıştı.

Mahzene inen küçük bir taş merdiven vardı. Suya en yakın basamağa oturdum. İstesem uzanıp ona dokunabilirdim. Okuma kitabındaki John Bauer'in tablosu geldi aklıma. Ormanda küçük bir gölün başında oturmuş bir kız vardı, sudaki suretine bakar gibiydi. Neye bakıyor diye merak etmiştim hep. Suretiyle ilgilenir gibi değildi aslında, altındaki bir şeydi onun ilgisini çeken. Şimdi oturduğum yerde o kıza benzetiyordum kendimi.

Bir şey mi oldu, diye sordu yaratık. Endişemi, üzüntümü hissetmişti. Bana yardım edebilmeyi dilediğini söyledi ama ne dünyamızı ne de kurallarımızı anlayabilmişti. En iyisi orada oturup sakinleşmemdi.

Beni gördüğüne sevinmişti, önce senin geldiğini çıkartama-

dım, dedi, diğerleri geldi sanmıştı, ona kötülük yapmak isteyenler... Şimdi kendini daha iyi, daha güçlü hissediyordu. Açlığının geri gelmesinden anlıyordu bunu. Uzun zamandır ilk defa iştahı açılmıştı. Bıraktığımız balıklardan geriye hiçbir şey kalmamıştı, hepsini yiyip bitirmişti.

"Yakında tekrar geleceğim. Tommy'yle, onu hatırlıyorsun değil mi? Sana daha fazla yiyecek getireceğiz. İstediğin kadar."

Beni anladığını söyledi. Tuhaf bir şekilde teselli etti beni. Usulca. Sanki duyulmaz bir şarkı söyledi benim için, bir ninni, sinir sistemimin içine girip her şeyi düzelten sakinleştirici bir şarkı. Sanki gözyaşlarımı kaynağından kurutmuş, kırılan şeyleri tamir etmişti, onu o yapan şeydi bu.

Sana yardım edebilir miyim, diye sordu. Eğer onunla birlikte denize gidersem bana yardım edebilirdi. Ama bu imkânsızdı, bunu anladı, biz başka tür yaratıklardık, onun türünden değil, biz buradaydık, yukarıda, bizim dünyamızdaki her şey onun dünyasından çok farklıydı. Arkadaşım niçin benimle değil diye merak etti... Kötü bir şey mi vardı? Yoksa kendisine kötülük yapan adamlar mı almıştı onu? Sakinleştirdim, endişe edilecek bir şey yok dedim, her şey yolundaydı, Tommy güvendeydi ve onu ait olduğu yere götüreceğimize dair verdiğimiz sözü unutmamıştık.

Dudakları bir jestle büzüldü, bu bir gülümsemeydi, biliyordum. Yakında, dedi, çok yakında dönebilirim.

Solungaç kapakları suyun altında yumuşak supaplar gibi hareket ediyordu. Yanağındaki yara bütünüyle iyileşmişti. Su iyileştirdi, diye düşündüm, bedeninde açılan diğer yaralar gibi yanağındaki yarayı da su iyileştirmişti.

Sonra tuhaf bir şey oldu: Bana bir gösteri yaptı. Kendi etrafında dönerek ne kadar iyileştiğini gösterdi. Bir-iki defa döndükten sonra tekrar sırtüstü uzandı, üzerini kaplayan ince su tabakasının altından ışıyan gözlerle baktı bana. *Anladın mı?* dedi. *Şimdi daha iyiyim. Yakında hazır olurum...*

Gökyüzü kararmaya başlamıştı. Annemi ve kardeşimi düşündüm. Ve olması muhtemel kötü şeyleri, kardeşimle beni birbiri-

mizden ayırabileceklerini... Yaratık düşüncelerimi izledi, uzandığı yerden beni teskin etti, neler olduğunu değil ama korktuğumu anlamıştı. *Her şey düzelecek*, diye fısıldadı içimde. *Üzülme, her şey düzelecek.* Sanki benim bildiğimden daha fazlasını bilirmiş, geleceği önceden görürmüş gibi.

GECE YARISI TELEFONUN SESİNE UYANDIM. Bir an nerede olduğumu çıkartamadım. Bir düşün ortasında uyanmıştım. Yanımdaki kardeşimi fark ettim. Yan yatmıştı, elimi tutuyordu. Yorgana iyice sarınmıştı. Belli belirsiz horluyordu.

Ayağa kalktım. Dışarısı zifiri karanlıktı. Kardeşimin yanında elbiselerimle uyuyakalmıştım.

Aşağıdan gelen telefon sesleri öfkeliydi, biri gelip cevaplasın diye ısrar ediyordu. Annemle babamın yatak odasının önünden geçtim, boştu.

Gardıroplarının kapıları sonuna kadar açıktı, sanki her şeyi vahşi bir telaşla terk etmişlerdi.

Telefon delirmiş gibi çalmaya devam ediyordu. Çatlamış aynanın altında duran sehpanın üzerindeydi telefon. Ahizeyi kaldırdım, Profesör'ün sesini duydum.

"Nella, sen misin?"

"Evet."

"Buraya gelmelisin. Yangın var. Elbise getirebilir misin? Eksi iki derece, ben bahçede çıplağım."

"İyi misin?"

"Kıyafetlerim bu havaya uygun değil. Eve biraz yaklaşabilsem ısınabileceğim ama imkânsız. Çıra gibi yanıyor."

"Nereden arıyorsun?"

"Garajda bir telefon var. Ama her an kesilebilir..."

Babamın gardırobundan birkaç giysi kaptım. Belli ki küçük bir çantayla gitmişti, kışlık montu ve çizmelerini almamıştı. Duvarın arkasındaki kardeşimin horultusunun arttığını duydum. Annemin nereye gittiğini biliyor muydu acaba? Ona planlarından bahsetmiş miydi annem?

Sonra görevim aklıma geldi. Profesör korkmuşa benzemiyordu ama belki de olayın şokundandı. Elbiseleri bir poşete koyup dışarı çıktım, bisikletime atlayıp hızla yola koyuldum.

Gökyüzünü aydınlatan alevler yüzlerce metreden görülüyordu. Denizden esen rüzgâra yangın kokusu karışmıştı. Hava buz gibiydi. Su birikintileri donmuştu. Profesör'ün evine giden virajı dönerken devrilmeme ramak kalmıştı.

Pencereler aydınlıktı. Sanki eve ateş yerleşmiş de döşemelerin üzerinde alev alev dans ederek eğleniyordu. Çok uzaklardan siren sesleri gelmeye başlamıştı.

Yaklaştığımda sıcaklık neredeyse dayanılmaz bir hal aldı. Ve o çatırtılar... Daha önce böyle bir ses duymamıştım. Kesintisiz bir çatırtı, cehennemi sesler çıkaran bir ateş makinesi. Isırabilecekleri taze bir tahta bulduklarında tuhaf bir şekilde tıslayan alevler... Ve tavandan düşen her bir parçanın bomba gibi patlaması...

Profesör evin otuz metre ilerisinde eski ahırın yanındaydı. Ateşten korunmak için avlunun etrafında bir yay çizerek yaklaşırken sanki gün ışığındaymış gibi açıkça görebilmiştim onu. Üzerinde bir tek uzun iç donu ve omuzlarına aldığı atkı vardı. Çıplak ayaklarına tahta nalınlar geçirmişti. İs kaplı yüzü sonsuz kederliydi. Karşısına dikilip elbiseleri koyduğum poşeti uzatana kadar beni fark etmedi.

"Sağ ol ya," dedi. "Kimi arayacağımı bilemedim."

Montu giymesine yardım ederken anlayamadığım bir şeyler mırıldandı. Orada hayatı yanıyor, diye düşündüm, kitapları, bütün o tuhaf koleksiyonları. Tavan arasındaki anahtarları büyük ihtimal sıcaktan erimişti. İçi doldurulmuş hayvanları, pulları, madeni para koleksiyonu, bira etiketleri, kitapları, sözlükleri ve tavana kadar

yükselen gazete kupürleri — her şeyi yanıyordu. Koltuk değneklerini bile almaya vakit bulamamıştı.

"Biri yaktı," dedi babamın pantolonunu giyerken.

"Nereden biliyorsun?"

"Biliyorum işte... Biri evde miyim değil miyim aldırmadan yaktı."

Siren sesleri yaklaşmaya başlamıştı. İtfaiye arabaları gelmek üzereydi.

"Şansıma tam zamanında uyandım. Kedi uyandırdı beni. Yahut yalnızca düş gördüm, yatağın kenarına oturup var gücüyle miyavladığını. Oda dumanla kaplanmıştı. Daha sonra görmedim kediyi. Sence içeride midir?"

Hâlâ şokta olduğunu şimdi anlıyordum. İs kaplı yüzü ceset yüzü gibiydi. Bakışları oraya buraya gidip geliyordu.

"Kesin kurtulmuştur."

"Yukarıdaki pencereden atladım. Nasıl atlayabildiğimi sorma, nasıl olup da hâlâ bacaklarımın üzerine dikilebildiğimi de."

Yolda insanlar toplanmaya başlamıştı. Yakındaki çiftliklerden komşuları, diye düşündüm. Felç olmuş gibilerdi, yahut cehennemi sıcak engelliyordu yaklaşmalarını.

"Ama bir şey duymadın herhalde değil mi?" diye sordum. "Ses falan?"

"Mobiletler," dedi. "Yoldan duydum seslerini. Üstelik gördüm de. Pencereden atladığımda. Kımıldamadan bakıyorlardı. Farları yanıyordu. Sonra çekip gittiler, şehre doğru."

"Belki telefon bulup yardım çağırmak için gitmişlerdir," dedim. "Duymuyor musun, itfaiye arabaları geliyor."

Arabalar anayoldan görünmeye başlamıştı. Birazdan eve gelen çakıl yola dönerlerdi.

"Lanet olsun, ne yapacağım şimdi ben?" Sesi çok çaresizdi. "Başımı nereye sokacağım?"

Ne diyeceğimi bilemiyordum. Teselli cümlesi kurmama yardım edebilecek tek bir söz bile çıkartamıyordum dudaklarımdan.

İtfaiye arabaları gittikçe yaklaşıyorlardı. Alevlerden koruna-

bilmek için tarlanın etrafından dolandılar. Doksan derecelik bir açı yapıp tahta çitleri çiğneyerek bahçeye girdiler. Bir kolumu Profesör'ün beline doladım. Benim kaderim bu, diye düşündüm, benden daha üzgün insanları teselli etmek. Onlardan daha iyi durumda olduğumdan değil ama payıma hep bu düştüğünden.

"Annene ulaşmaya çalışalım," dedim. "Hadi biraz uzaklaşalım buradan. Senin oturup dinlenmen gerek. Bana dayanarak yürüyebilir misin?"

Cevap vermedi. Yalnızca vahşi bir öfkeyle yanan binaya baktı. Alevler yansıdı gözlerinde, bir karabasandan kopmuş gibi korkunç bir görüntüydü.

"Hadi. Komşuların yanına gidelim. Bak... yolda duruyorlar. Bize yardım ederler."

Ama gitmemize gerek kalmadı. Birden etrafımız insanlarla sarıldı. İtfaiyecilerin bir kısmı yangını söndürmekle meşgulken, bir kısmı da evin etrafındaki binaları, küçük ahırı, odunluğu kontrol ediyorlardı. Sanırım ben de bir parça şok olmuştum, yangının yarattığı kulakları sağır eden onca gürültüye karşın konuşulanları açık bir şekilde duyabiliyordum, otuz metre kadar ileride konuşulanları bile.

İki ambulans görevlisi geldi yanımıza, Profesör fark bile etmedi.

"Bu ara senin kompozisyon işi nasıl gidiyor?" dedi, renksiz bir sesle. "Bitirdiğinde okumak istiyorum."

"Elbette okuyacaksın. Yardımınla beni çok mutlu ettin. Sağol."

"Materyal bulmak kolay olmadı. Denizkızları hakkında yazılmış çok fazla şey yok. Daha çok trajik masallar var."

Ambulans görevlileri de şok geçirdiğini anlamışlardı. Hiçbir şey demeden üzerine bir battaniye atıp arabaya doğru götürdüler.

GERARD'LA ÜÇ GÜN SONRA OLOFSBO'DA, flipper salonunda buluştuk. Kararlaştırılmış bir buluşmaydı. O sabah kapı çalınmış, açtığımda elinde mobilet kaskı, dudağında sarma sigara, ifadesiz bakışlarla karşımda dikildiğini görmüştüm.

"Bu akşam Kvarnen'e gelmeni istiyorum," dedi. "Saat sekizde. Konuşmamız gerek."

Omzumun üzerinden içeri baktı.

"Burada mı yaşıyorsun, Tahta? Yalnız başına. Villa Villekulla'da yaşayan Pippi Uzunçorap gibi yani. Ne iğrenç yer burası!"

Annemle babamın çekip gittiklerini biliyor, diye düşündüm. Durumdan haberi vardı, bizi hep göz hapsinde tutmuştu.

"Sen ve kardeşin evden çıkmıyorsunuz. Bu hafta okula uğramadınız."

Bunu da biliyordu ama kolay öğrenilebilir bir şeydi. Durumun vahameti yavaşça dank etmişti kafama, sabahın dokuzunda evimizin merdiveninde dikiliyordu.

"Ne istiyorsan şimdi söyle," dedim. "Seninle hiçbir yerde buluşmayacağım."

"Kvarnen daha uygun. Şimdi konuşacak vaktim yok."

Geriye döndü, merdiven basamağına koyduğu bir şeyi aldı. Daha bana uzatmadan ne olduğunu gördüm: doldurulmuş tavşan. Profesör'ün koleksiyonundan.

"Belki bunu istersin diye düşündüm. Yahut tekrar arkadaşına

verirsin. Yok olmasına gönlüm razı gelmedi. Neredeyse canlı gibi."

Sokağa şöyle bir göz attım. Yalnızca onun mobileti vardı, mavi Puch Dakota. Benzin deposunun üzerine Esso çıkartması yapıştırılmıştı. Ola ile Peder'i göremedim.

"Ne istiyorsun?"

"Yalnızca, gelecek hakkında konuşmak. Sen şu tavşanı al hele. Sözümde durduğumu hatırlatan bir nişane olur."

Telefon çalmaya başladı. Son günlerde defalarca çalmış ama hiç aldırmamıştık.

"Seni daha fazla tutmayayım," dedi. "Belki önemli bir şeydir, belki biri sana ulaşmaya çalışıyordur. Saat sekizde oyun salonuna gel. Paramı getirmeyi de unutma."

Mobiletine binip çalıştırırken, hasta, diye düşündüm, kafadan kontak. Mobiletini Solrosvägen'e doğru sürerken, sanki halimi hatırımı sormak için uğramış da gidiyormuş gibi dönüp el salladı. Ve telefon nihayet sustu.

"Kimdi?" diye sordu kardeşim kapıyı kapattığımda.

Yeni uyanmış, üzerini bile giyinmemişti.

"Tanıdığın biri değil."

"Mobileti vardı. Kahvaltılık bir şeyler var mı?"

"Yalnızca peksimet. Ama bugün alışveriş yapacağım."

Kimin geldiğini söyleyerek endişelendirmek istemedim, zaten yeterince huzursuzdu. Annemle babam, bir zarfın içine iki yüz papel koyup holdeki sehpanın üzerine bırakmış ve öyküden çıkıp gitmişlerdi. Olacak gibi değildi ama olmuştu işte.

Annem, Robert'e bir şey anlatma gereği bile duymamıştı. Bu da bana düşmüştü.

"Peki ne yapacağız biz?" diye sormuştu, durumu açıkladığımda kardeşim. Ve ben dürüst davranmış, bilmiyorum, demiştim.

Üç gün önceydi bu, Profesör'ün evinin yandığı günün sabahı. O günden beri okula gitmemiştik. Bir anlamı yoktu. Sosyal Hizmetlerden teyzeler çok yakında kapımızda biterlerdi. Yani okula

devam edip etmemenin hiçbir anlamı kalmamıştı. Bizi kendi başımıza bırakmayacakları açıktı. Kardeşime bakmak için mutfağa giderken telefon bir kez daha çaldı.

"Cevaplamayacak mısın?" dedi.

"L-G yahut okul danışmanı arıyordur, canım hiç konuşmak istemiyor. Hele belediyeden endişeli bir teyzeyse hiç çekemem."

"Ya annem... babamsa?"

"Onlar değil. Şu boş umutları bırak artık."

Kvarnen, Olofsbo'nun kenarında kafe ve oyun salonu karışımı bir yerdi. Glommen ve Skogstorp'un gençleri hafta sonlarını hep burada geçirirlerdi. Yazları faaliyet gösteren mini golf sahası ve bahçesi de vardı. Turizm sezonunda tıka basa dolarken sonbaharda sakinleşirdi.

Gerard salonun en dibinde bir masada oturuyordu, önünde bir fincan kahve vardı. Flipper makinelerinin arasından geçip ona doğru giderken sırt çantam kalçama çarpıyordu. Yanıma dört karton sigara almıştım. Babam söylediği gibi gitmeden önce odamı boşaltmış ama belli ki aceleden, bazı şeyleri unutmuştu. Bu sigara kartonlarını yatağımın altında bulmuştum. Ön ödemeye uygun bulunacağını umuyordum.

"Çok dakiksin," dedi Gerard. "Bunu takdir ediyorum. Şu senin Macar ne durumda?"

"Annesinin yanında."

Tam karşısındaki sandalyeye oturdum. Birkaç yudum kahve içtikten sonra fincanı masaya koyup elinin tersiyle ağzını sildi.

"Şansı varmış. Dumandan hastaneyi boylayabilirdi. Daha da kötüsü yanık yaralarından. Evden geriye bir şey kalmadı."

"Bunun hesabını sorarlar senden."

"Niye? Ne diyorsun anlayamıyorum... Ben yalnızca paramı istiyorum ama sen kulaklarını tıkıyorsun."

Sigara kartonlarını çıkartıp masaya koydum.

"Bunların değeri iki yüz papel," dedim, "satması da kolay. Nakit için zamana ihtiyacım var."

Gerard kederli bir ifadeyle baktı bana, sanki bir şeye üzülmüş gibiydi ama böyle olmadığını biliyordum, o yumuşak kahverengi gözlerin arkasındaki uyumsuzluğu, bir yerde bir kontak sorunu olduğunu. Masanın altına eğilip bir poşetten bir şey çıkarttı.

"Onlar sende kalsın," dedi. "Bende fazlasıyla var."

Elinde bir karton sigara vardı; benim odama yığılan Alman markalarından... Tepeden tırnağa ürperdim. Tommy'nin ağabeyinin vizon çiftliğinde babama dediklerini hatırladım: *Gençlerden uzak dur, Jonas.*

"Ben para istiyorum, Tahta. Sigara bende gani. Yeri gelmişken şu senin baban nerelerde?"

Babam Gerard'dan kaçtı, diye düşündüm. Ödünü kopartan Gerard'dı. Bunu nasıl yaptığını bilmiyordum ama yapmıştı.

"Senin yüzünden milletin başı belaya giriyor. Hatta evini kaybediyor, herhalde bir daha bu tür bir şey istemezsin?"

"Paranı önümüzdeki hafta alacaksın. Yemin ederim."

İşte böyleydi. Kocaman adamlar bile ondan korkuyordu. Çünkü hiçbir sınırı yoktu. Çünkü her şeyi yapabilecek biriydi. Buna kendim şahit olmuştum, kışın büfenin önünde ve sonra okulda güvenlik görevlisine saldırdığında. Profesör'ün içerde uyuduğunu bilmesine rağmen evini yakmıştı... Ve ne tür bir bela olduğunu bir şekilde babam da anlamıştı.

"Biz buna yarın diyelim. Son gün. Burada, Kvarnen'de. Saat sekizde. Unutma seni uyardım, Tahta. Ama sen dinlemedin."

Fincanda kalan son kahveyi de içti. Pencereden dışarıya baktı. Yazlık kulübelerin ilerisinde denizin varlığı hissediliyordu.

"Ha, bir de şu vizon çiftliğinden bir şey kaçmış, ne biliyor musun?"

Sakin görünmek için bütün gücümü harcadım. Hem sakin hem de şaşırmış görünmek için.

"Ne kaçmış?"

"Merak ettim. Tommy'nin ağabeyleri bir şey bulmuşlar, daha doğrusu yakalamışlar, şimdi de kaybolmuş. Yani belki sen bir şey biliyorsundur diye düşündüm. Tommy'yle iyi arkadaşsınız ya, bel-

ki bu konuyu konuşmuşsunuzdur."

"Dediğim gibi, paranı alacaksın."

"Olofsbo'da vizon çiftliğindeydi, canlı bir yaratık. Bir seferinde ben de gördüm, çok etkileyiciydi doğrusu. İnsan bu tür şeylerin varlığına inanamıyor... biri çit tellerini kesip çiftliğe girmiş, onu alıp gitmiş."

Yaratığı görmüş, diye düşündüm. Tommy'nin ağabeyleri ona da göstermişler. Demek ki onları da tanıyor, sigara alıyor, belki başka şeyler de. Babamla bir sürü iş yapmış, diğer bir sürü serseriyle birlikte takılmıştı, belki de şu evde gördüğüm keş tipli adamla da arkadaştı. Şimdi yalnızca ağzımı arıyordu. Bizim yaratıkla ilişkimizi tahmin bile edemezdi, benim tepkimi görmek için zarf atıyordu.

"Neden bahsettiğini anlamıyorum bile," dedim.

"İyi. Bir yoklayım dedim..."

Ben de onun kadar iyi numara yapıyordum. Belki ondan daha iyi. Bakışları bana inandığını ele veriyordu.

AKŞAM ODAMDA OTURURKEN BİRDEN çaresizliğim çarptı yüzüme. Varlığım gittikçe daha az seçenekle sınırlanıyordu.

Gerard parasını istiyor, ben nereden başlayacağımı bile bilmiyordum. Bir dükkân, diye düşündüm, bir anlık gafletten faydalanıp kasasını boşaltabilirdim. Yahut öğretmenler odası. Danışmanın yanındaki askılığa asılan palto ve çantalarda para olabilirdi ama ne kadar çıkardı ki... en fazla birkaç yüz papel.

Bunların dışında bir ihtimal daha vardı. Soyunurken seyretmek için küçük kızlara para vermeye hazır insanlar, yahut dokunmak için. Yedinci sınıftayken bu yoldan para kazanan bir kız tanımıştım. Tıpkı benim gibi çaresiz durumdaydı. Başka bir seçeneği olmadığından şehirde sürtüp durur, bir sürü karanlık tiple arkadaşlık yapardı. Değişik belediyelerin Sosyal Hizmet yurtlarında kalmıştı, zaten ülkenin başka bir köşesinden geliyordu. Yalnızca Klitterbadet'in önünde uygun bir süre beklemek yeter, demişti bir seferinde, yahut akşamları şehir meydanında. En sonunda mutlaka bir moruk geliyor, iğrenç bir teklifte bulunuyordu. Peşine takılıp ya Kronan alışveriş merkezinin araba parkına, yahut Domus mağazasının yanındaki pisuara gidiyordunuz.

Kısa bir süre sonra şehirden ayrılmıştı bu kız, adını bile hatırlamıyordum. Bununla birlikte nasıl tiksindiğim hâlâ aklımdaydı. Ama sıkıntılı şeyler, sıkıntılı başka şeylerle tartılmalıydı. İnsan bütünüyle çaresizse her şeyin bir fiyatı vardı.

Yine telefon çaldı. Saat ondu. Bu saatte okuldan yahut Sosyal Hizmetlerden aramazlardı. Belki Profesör'dü, olanları konuşmak istiyordu. Belki niçin böyle davrandığını açıklamak için bir kulübeden annem arıyordu. Vicdanını rahatlatmak için bir sürü bahane sıralayacaktı.

Telefonun zili susana kadar bekledikten sonra kardeşimin odasına girdim. Işık açık uyumuştu. Üzerini örtüp ışığı söndürdüm. Sonra aşağıya inip temizlik dolabından el fenerini aldım.

Denize doğru bisikletimi sürerken karanlıktan göz gözü görmüyordu. Yeni bir alçak basınç sistemi gelmişti. Eğer yukarda yıldızlı bir gökyüzü vardıysa bile görünmüyordu. Yağmurluğumun kapüşonunu sıkılaştırdım. Sert bir rüzgârla savrularak, bardaktan boşanırcasına yağıyordu yağmur.

Sahil yoluna yakın bir yerde bisikletimi çalıların arkasına bıraktım. Bir tarlanın ortasından geçip terk edilmiş çiftlik evine giden patikaya girdim. Tarlanın ortasında karartı gibi görünüyordu. Kapüşonumdan aşağıya yağmur suları boşanıyordu, kenarlarından içeri doğru yol bulup kirpiklerime ve yanaklarıma akıyordu.

Anayoldan uzaklaştıkça sanki dünya daha da kararıyordu. Bir ara bir çukura bastım, neredeyse bileğim burkuluyordu. El fenerini yakmaya henüz cesaret edemiyordum; çok uzaktan görülebilirdi...

Evin kuzey cephesinden geçtim. Uğursuz bir görünümü vardı, pencereleri kırılmış, çatısı çökmüştü. Bu evin yanına yaklaştığımda hep başka zamanlara çarpıyordum, benimle ilgisi olmayan geçmiş zamanlara. Başka tarafa bakmak için zorladım kendimi, karanlığa, bahçenin öteki tarafındaki toprak mahzene.

Ancak ağaçların arasına girdikten sonra yaktım el fenerini. Girişin önündeki dalları bir kenara çekerken yaratığı duyabiliyordum. Uyanıktı. Benim geldiğimi biliyordu.

Kapağı açtığımda bir baş dönmesine yakalandım. Karanlıkta sanki içinden ışırmış gibi parlıyordu. Tıpkı bir yakamoz gibi, diye düşündüm, kendi kendine ışıyordu. Pulları fosforluydu, gözü de.

Bütün mahzen aydınlanmıştı, duvarlar, tavan ve içinde uzandığı su mavi yeşil bir aydınlığa boyanmıştı. Belki denizin derinliklerinde böyle görebiliyordu, bedeni bir lamba gibi çalışıyordu.

Suyun birkaç desimetre altındaydı, bana bakıyordu. Hoş geldin, dedi, beni beklemişti. Nerelerde kalmıştım? Birtakım engeller çıktı, dedim.

Merdivenin son basamağına oturdum. Kokusu çarptı yüzüme, deniz ve yosun kokusu... Ve tarifi imkânsız başka şeylerin kokuları. Orada öylece oturdum, son günlerde yaşananları düşündüm, bir biçimde düşünmemi sağladı, ben evirip çevirirken sorular sordu yaratık, sorudan uzak sorular, yahut kendi içlerine gömülü, aynı zamanda hem cevap hem soru gibi, istiridye ve inci gibi, iç içe.

Bir ara elini uzattı bana, sudan çıkartıp elimin üzerine koydu elini. Pençeleri dikkatle sardı bileğimi, parmaklarının arasındaki yüzgeçleri derime yapıştı. Sıcaktı, benim elimden daha sıcak. Yüzgeç kapaklarını kapattı, yukarı doğru çıktı, yüzüyle yırttı suyu, ağzına açtı... hem insan hem deniz yaratığı ağzını... nefes borusuyla hava emdi ve tekrar usulca daldı suya.

Tuhaftı, üşümüyordum. Bedeni suyu ısıtmıştı, tıpkı bir radyatör gibi. İçerideki sıcağı hissettim birden, yağmurluğumun fermuarını açtım. Fermuarın sesi dışarının sessizliğini fark ettirdi. Yağmur durmuştu. Ayak sesleri duyuldu. Çamurla boğuşan sesler...

Yaratığın bakışları sakindi; eğer o da duyduysa korkmamıştı.

"Bekle," dedim. "Geri geleceğim."

Merdivenden çıktım. Çömelerek girişin kapağını ittim. Karanlıktı. Rüzgâr durulmuştu. *Korkma*, dedi yaratık, *bize kötülük yapacak biri değil, güvendesin, her şey düzelecek...*

Tommy, sırtı terk edilmiş çiftlik evine dönük, iki metre uzağımda duruyordu.

"Sen misin, Nella?"

"Başka kim olabilir?"

"Ne bileyim. Çok karanlık."

Yere bir şey koydu.

"Balık," dedi. "Bir kasa. Tekneden getiriyorum... acıkmış olmalı."

Gülümserken karanlıkta dişleri göründü.

"Seni çok merak ettim. Bir haftadır okulda yoksun. Telefonlara da cevap veren yok."

"Bir sürü şey oldu. Buraya geldiğimi nereden bildin?"

"Size uğradım. Biraz önce. Bir şey mi var diye merak ettim. Kapıyı vurduğumda kimse açmadı, kilitlemeyi unutmuşsun, içeri girdim. Robert uyuyordu. Başka kimse de yoktu... Aklıma burada olacağın geldi."

Ayağıyla kasayı itti.

"Tekneye gidip bunu aldım. Hani hazır buraya geliyorken."

Yanıma gelip elini omzuma koydu.

"Ne oldu?" dedi, "Hadi anlat bakalım."

Anlattım, evden kaçan annemle babamı, Robert'le beni ayıracakları korkusunu, Profesör'ün evinin yakılmasını, bütün bunların arkasında Gerard'ın olduğunu, şimdi büyük ihtimal onun ağabeyleriyle de iş yaptığını ve ödeme yapmam için bana kırk sekiz saatten az bir mühlet verdiğini. Son yirmi dört saat için planımı, borçlu olduğumu iddia ettiği parayı bulmak için neler yapmayı düşündüğümü, başaramayacağım diye yaşadığım korkuyu anlattım. Anlatırken ağlamaya başladım, ağladığım için kendimden nefret ettim, bu hakkımı kullandığım için, belki en kötüsü hâlâ yaşanmamıştı, bu nedenle henüz üzülmeye hakkım yoktu.

"Ağabeylerimle konuşacağım," dedi Tommy. "Belki onu sakinleştirirler. Ayrıca bende para var. Sana borç veririm."

KVARNEN'E TAM VAKTİNDE GİTTİM. Gerard yine yalnızdı. Bir flipper masasının başına dikilmiş durmadan bozuk para atıyordu. Kapıdan girdiğimde başıyla selamladı beni. Başla düğmesine basıp oynamaya başladı... Yandaki masaya oturup bekledim, daha önce buluştuğumuzda oturduğumuz aynı masaya. Makineyi dinledim, kollarının tıkırtılarını, her yeni bonus puanında ve bedava oyun kazanıldığında çıkarttığı sesleri. Puanını hatırlamak için hesap sayacına baktıktan sonra gelip masaya oturdu.

"Paraları getirdin mi?" dedi.

Masanın üzerine saydım, on dört yüzlük ve on onluk banknot. Oyun salonu daha önceki gibi boştu, yalnızca kasanın yanında dikilmiş, çatal bıçak kurulayan bir kız vardı. Gerard paraları deste yapıp saydı.

"Tamam," dedi. "Nereden buldun, büfe falan mı soydun?"

"Borç aldım."

"Tommy'den mi? Ağabeyleriyle bizim hakkımızda konuştuğunu duydum. Bu hiçbir işe yaramaz, Tahta. *Business business*' tır..."

Paraları tekrar masaya koydu, başını durmadan göz kırpan flipper makinesine çevirdi.

"Dürüst konuşmak gerekirse işin içine Tommy'nin ağabeylerini çekmeye çalışman beni çok öfkelendirdi. Tıpkı birilerinin yaptığım bir şeyi polise yahut L-G'ye anlatması gibi. Bu seninle benim aramda bir şey."

Donuk bir ifadeyle baktı bana.

"Bedava iki oyun kazandım," dedi. "İstersen birini oynayabilirsin. Ya kaybeder yahut ikiye katlarsın. Yani bu iş tamam. Tommy'nin kendisini ilgilendirmeyen konularda gevezelik etmesine gerek yok artık."

"Ben eve gideceğim."

"Robert'e mi?"

Onun adını, sanki arkadaşından bahseder gibi anması hiç hoşuma gitmedi. Aptal yahut sidikli demek daha çok yakışıyordu ağzına.

"Şu paralarını almayı unutma," dedi.

"Ne?"

"Artık para istemiyorum. Kuralları değiştirdin."

Ne diyeceğimi bilemedim. Her şey ne demek istediğine bağlıydı ama ben anlamamıştım.

"Şu bedava oyunlarımı oynayacağım," dedi. "Sonra çekip gideceğim. Bu masaya gelecek ilk kişinin paraları cebine indireceğinden emin olabilirsin. İyi düşün."

Paralar benim bile değildi. Tommy bankadaki paralarından çekmişti. Bunun için annesini yazılı onay vermeye ikna etmiş, ayrıca kardeşleriyle konuşmuştu. Gerard'a ne dediklerini bilmiyordum. Bilmek de istemiyordum, tek istediğim bu işin artık bitmesiydi.

"Bir şey daha, Tahta, bu paraları almamam ödeştiğimiz anlamına gelmez."

"Ne anlama gelir peki?"

"Kendin hesapla, matematiğin iyi ya."

Bu iş bitsin istemiyor, diye düşündüm, kontrolü elinden kaçırmak istemiyor. Her seferinde yeniden başlayarak oyunu uzatıyordu. Paraları alıp cebime koydum.

"Yani anlaştık?" dedi Gerard.

"Ne anlaşması?"

"Bana hâlâ borçlu olduğun konusunda. Mademki paraları aldın ve ben onları istemedim."

Beni dikkatle süzdükten sonra bakışlarını pencereden dışarı çevirdi.

"Son buluştuğumuzda yalan söyledin, değil mi? Şu vizon çiftliğinde neler döndüğünü bilmediğini söylerken. Sen giderken anladım yalan söylediğini. Kapıya yürürkenki halinden... bu tür şeyleri görür insan. En azından ben görürüm. İçgüdü diyorlar buna. Hissedersiniz işte."

Ciddi olamaz, diye düşündüm. Yine zarf atıyordu.

"Kesinlikle, Tahta. Adımlarında gördüm. Memnun adımlar. Beni kandırdığına inanan adımlar. Onun nerede olduğunu biliyorsun, değil mi... deniz canavarının? Onu oradan alanların yanında sen de vardın. Birkaç kişi vardınız. Durum bunu gösteriyor. En az birkaç yüz kilo çeker o yaratık."

Bence boş atıyordu yalnızca. Şansını deniyordu. Başka bir açıklaması yoktu bunun.

"Neden bahsettiğini anlamıyorum."

"Yo, anlıyorsun, hem de bal gibi anlıyorsun."

Tekrar flipper makinesine baktı. Makinenin üzerinde bir denizkızı resmi vardı, uzun siyah saçlı, kocaman göğüslü, alt tarafı balık. Ne tuhaf! Bunu ancak şimdi görüyordum.

"Seninle ne yapacağımı gerçekten bilemiyorum, Tahta. Seni anlayamıyorum. Bir önerin var mı? Bu lanet durumu nasıl çözeceğiz ha?"

Cevap vermedim. Ne desem boştu.

Birkaç gün olaysız geçti. Robert'le birlikte evde oturuyorduk. Dışarıya yalnızca alışverişe çıkıyordum, paralarımız suyunu çekmek üzereydi. Telefonlara cevap vermiyordum. Zaman tükenmek üzereydi ve kaygılanmaya gücümüz kalmamıştı artık.

Posta da geliyordu, Telefon ve Sular İdaresinden ödenmeyen faturalarla ilgili uyarılar, Sosyal Hizmetlerden ve okul müdürlüğünden mektuplar. Hiçbirini açmıyorduk, ikimizin de geleceğe bakma isteği yoktu.

Bir sabah mektup kutusunda L-G'nin bir kartını buldum. Be-

nim için endişelendiğini, okulla ilişkiye geçmem gerektiğini söylüyordu. An meselesi, diye düşündüm, bugün yarın Sosyal Hizmetlerden birileri gelir.

Terk edilmiş çiftlikten uzak durdum. Yaratığın durumu iyiydi. Suyu ve yiyeceği vardı, üstelik her geçen gün daha da güçleniyordu. Yakında, diye düşündüm, çok yakında denize götürürüz...

Bütün bu süre içerisinde telefonla bir tek Profesör'ü aradım. Hâlâ şaşkındı, sesi kısık ve bulanıktı. Annesinin evinde bütün gün kanepede uzanıyor, durmadan sakinleştirici alıyordu. Yangın yeri uzmanları, teknik bulgulara bakarak kundaklama demişti. Çok korkmuştu, biri canına kast etmişti. Bu işi yapanın Gerard olduğunu söyleyecekken son anda vazgeçtim. Hele bir kendini toparlasındı... Sonra, diye düşündüm, her şeyi anlatırım. Doldurulmuş tavşanı götürür, polise başvurmasını öneririm. Ama sanki bütün bunlardan önce bir çözüm bekler gibiydim, zamanın tekrar harekete geçmesini, bir şeylerin olmasını... Bu öykünün bir son bulmasını, yeni ve daha iyi bir öykünün başlamasını.

O GÜN ÖĞLEDEN ÖNCE ÖZEL BİR ŞEY DÜŞÜNMEDİM. Yok, annemi düşündüm, bunu itiraf etmeliyim. Annemi. Gece düşümde görmüştüm, tekrar eve dönmüştü... Buna sevinmiştim düşümde. Düşümde sevmiştim annemi, kardeşimi sevdiğim kadar. Bize bakmak için dönmüştü. Ayıktı. Kırmızı Gekås paltosuyla çok güzeldi, elinde anahtar tomarı tam kapının önünde duruyordu. Babam neredeydi? Bunu bilmiyordum. Sanki öyküye dahil değildi o. Yalnızca annem dönmüştü, terk edememişti bizi. Bu doğru değil, dedi, Robert'le beni ayırıp değişik ailelerin yanlarına vermeleri.

Robert'in odasından gelen sesle uyandım. Oturmuş resim yapıyordu. Şarkı söylemesinden anlıyordum bunu, resim defterini eline aldığı her sefer şarkı söylerdi, hep aynı şarkıyı. Sonra birden bir sessizlik çöktü. Resim defteri bitti, diye düşündüm. O nedenle.

Aşağı mutfağa indim. Buzdolabı boştu. Bir kutu süt bile yoktu. Kahvaltı yapmamız gerekiyordu. Robert henüz hiçbir şey yememişti. Ama bunu dert edip canımı sıkmak istemiyordu.

Ekmeğe ihtiyaç vardı, yağa, katığa, ayrıca eğer dükkânda varsa resim defteri de almalıydım. Robert iyi resim yapıyordu, benden çok iyiydi. Ona hep söylüyordum, belki bir gün ressam olacaktı. O zaman bütün bu harfler ve rakamlardan kurtulacaktı.

Holdeki zarfı açtım, yirmi kron kalmıştı, bütün servetimiz buydu. Dükkâna gittiğimde bir şeyler aşırırım, diye düşündüm, akşama da yemek yapardık. Peki ya sonra... sonra ne olacaktı? Sonsuza kadar böyle sürdüremezdik.

Önceki gün eve gelmişlerdi. Sabah erkenden kapının zili çal-

mıştı. Kapının önündeki merdivende durmuş konuşuyorlardı, seslere bakılırsa biri erkek biri kadındı. Kapı açılmayınca gidip garaj kapısını yokladılar, pencerelere vurdular, defalarca ismimizi seslendiler. En sonunda pes ettiler, arabalarına binip gittiler. Bir dahaki sefere yanlarına polisi de alırlardı.

Gocuğumu giyip dışarı çıktım. Kasımın ortasında soğuk bir sonbahar günüydü. Bir istisna olarak güneş de parlıyordu. Sokaklar boştu. Skogstorp'un bütün çocukları okuldaydı. Anneler villalarını temizliyor, babalar çalışıyordu. Az önce gördüğüm rüyayı düşündüm. Kırmızı paltolu annemi. Buna sevindiğimi.

Konsum mağazasında her şey yolunda gitti. Bir paket spagetti gocuğumun astarının içinde yer buldu. Bir şişe ketçap çizmemin koncuna yerleşti. Sabah kahvaltılığı da alışveriş sepetine. Ödeyip çıktım. Dükkânın önündeki bayrak direğine ipi çarpıp duruyordu. Denizin kokusunu aldım. Biraz ileride martılar bir çöp sepetini karıştırıyorlardı.

Asfalt yaya yolundan sıra evlere doğru yürüdüm. Garajlarının önünde hurda arabalar duran perişan binaların önünden geçtim. Ön cephelerindeki boyalar dökülmeye başlamıştı. Tahta çitleri grafiti kaplıydı. Oyun parkındaki salıncaklar bozuktu.

Sokağa girdiğimde evin kapısının ardına kadar açık olduğunu gördüm. Acaba açık mı unutmuştum... İçeri girip kardeşime seslendim ama cevap alamadım.

Odasında da yoktu. Yatağı dağınıktı. Yerde birkaç kirli çorap vardı. Resim defterinin son sayfası açıktı. Mutlu bir uzay yaratığı çizmişti, E.T.'ye benziyordu.

Tekrar aşağı kata indim. Orada da yoktu. Bir cevap alamayacağımı bilmeme rağmen adını yine seslendim. Ayakkabıları holdeydi, gocuğu askılıktaydı. Hiçbir şey anlayamadım.

Merdivenlere çıkıp sokağa baktım, hiç kimse yoktu. Sessizdi. Yalnızca çok uzaklardan mobilet sesleri geliyordu. Terlemeye ve aynı zamanda üşümeye başladım. Tekrar ismini seslenirken sesimde bir panik vardı.

Bisikletle bir saat dolaştım, adını çiçeklerden alan bütün sokakları gezdim, bütün lokalleri, spor alanlarını yokladım. Büfeye, dükkânlara sordum. Gören yoktu.

Okula gittim. Bahçe boştu. Ders saatiydi. Yedinci sınıfların olduğu binaya gittim, sınıfını bulabilmek için pencerelerden baktım, en sonunda buldum. Öğrenme zorluğu çeken dokuz çocuk, başlarını kitaplarına eğmiş oturuyorlar, öğretmenleri karatahtaya bir şeyler yazıyordu. Ama aralarında Robert yoktu. Olmasını da beklemiyordum.

En sonunda eve döndüm. Radyoyu açtım, Michael Jackson, *Billie Jean*'i söylüyordu.

Havada kardeşimin kokusu vardı, saçının, elbiselerinin. Sanki her yere onun kokusu sinmişti. Ağlamaya başladım, katıla katıla ağladım.

Sabah erkenden telefon çaldı. Dışarısı karanlıktı. Daha açmadan arayanın Robert olduğunu biliyordum.

"Bana yardım et," dedi. "Ne diyorlarsa yap, Nella..."

Sanki ağzında çakıl varmış gibi pürüzlüydü sesi. Nefesini kontrol edebilmek için ne kadar çabaladığını fark ettim.

"Paniğe kapılma Robert. Sakin ol. Her şey düzelecek, duyuyor musun?"

"Üşüyorum," dedi. "Çok soğuk. Ayakkabılarım yok, gocuğum da. Çorabım bile yok."

Geriden sesler duyuluyordu. Bir telefon kulübesinden arar gibiydi, rüzgâr sesi vardı.

"Neredesin?"

"Bilemiyorum. Hiçbir şey göremiyorum, gözüme bir şey geçirdiler... Özür dilerim, Nella."

"Onlarla konuşmak istiyorum... telefonu onlara ver."

Karşıdan Peder'in sesi geldi.

"Şu aptal kardeşini görmelisin, Tahta. Sidiğe boka bulanmış... Ne iğrenç bir şey ya."

Onlara karşı koyamadı, diye düşündüm, onları izlemek zorunda kaldı.

Eve gelmiş olmalılardı, oturup resim yaparken odasına girmiş, ayakkabısını giymesine bile müsaade etmeden bir mobiletin arkasına atıp götürmüşlerdi.

"Tamam," dedim. "Ne yapacağımı söyle sen. Dinliyorum."

"Bekle..."

Peder biriyle konuştu ama ne konuştuklarını duyamadım.

"Kes şu zırlamayı!" diye bağırıp susturulana kadar burnunu çekerek ağladı kardeşim.

"Tahta, orada mısın?"

Bu Gerard'dı.

"Dinliyorum."

"Şu bana olan borcunu halletmeliyiz. Bu böyle gitmez."

Ahizeden bip sesi geldi. Konuşma süresi bitmek üzereydi.

"Ne dersen harfiyen yapacağım. Şu telefona para at, konuşma kesilmesin."

"Lütfen saçmalamayı bırak, yalnızca dinle. Kardeşin karşılığında verebileceğin bir şey var mı? Artık para geçmez."

"Denizadamı..." dedim.

"Ne?"

"Ne istediğini biliyorum. Onu alacaksın. Yeter ki Robert'e zarar verme."

"Harika. Nasıl yapacağız şimdi?"

"Anlatamam. Göstermem gerek."

"Bana güvenmiyor musun?" Kahkahalar atarak gülmeye başladı, sanki çok komik bir fıkra anlatmışım gibi katıla katıla gülüyordu.

"Biliyor musun bana tükürdü, şu senin kardeşin. Tam yüzümün ortasına. Dudaklarıma da geldi tükürüğü. Bana bir şey bulaşır mı? Hastalıklı birine benziyor ya."

"Onunla konuşabilir miyim?" dedim. "Bırak konuşayım. Yalvarırım."

Sesi tekrar buz gibi oldu.

"Senin artık hiçbir şeye hakkın yok. Bundan sonra benden hiçbir şey isteyemezsin. Şimdi sen nerede buluşacağımızı söyle."

"Terk edilmiş çiftlikte," dedim. "Olofsbo'da, vizon çiftliğinin arka tarafında. Ama sen ne kadar arasan da bulamazsın. Ben göstermeliyim."

GÖKYÜZÜ AYDINLANMAYA BAŞLAMIŞTI. Sahil başka bir tona bürünmüştü. Denizde yansıyan ışık ince bir pembeye boyuyordu gökyüzünü. Sıkı giyinmeme rağmen üşüyordum. Ayaklarımın dibinde bir poşette kardeşimin giysileri vardı.

Eski meyve ağaçlarının arasında sığırcıklar uçuşuyordu. Tarlaların üzerinden koşarak bir tilki geçti. Toprak mahzendeki yaratığı hissedebiliyordum, uyuyordu.

İçeride, tavandaki bir delikten toprak zemine birkaç saniyelik aralıklarla su damlıyordu. Tarlanın üzeri bir ses tabakasıyla kaplanmıştı, üzerinde birtakım tuhaf çalılar yüzüyor gibiydi.

Ne olduğunu bilmeden bir şeyi dinledim. Belki zamandı, benimkiyle yan yana yaşayan, yanlışlıkla benimkinin içine sızmış eski bir zaman.

Otlarla kaplı yola baktım. Eğer tarlaların ortasından geçmezlerse, büyük ihtimal oradan geleceklerdi. Acaba gece nerede tutmuşlardı kardeşimi? Belki onların da tıpkı benim ve Tommy'ninki gibi gizli bir yerleri vardı. Unutulmuş mahzeniyle birlikte kendi terk edilmiş çiftlik evleri...

Uzaktan bir traktör sesi duyuldu. Gökyüzünde usulca bulutlar dolaşıyordu.

"O burada, Tahta!"

Ses arkamda bir yerden geldi. Döndüm ama kimseyi göremedim. Yalnızca boş pencereleri, menteşelerinden sarkan kapısıyla çiftlik evi.

"Olduğun yerde kal."

İçeride bir yerlerdelerdi. Benden önce gelmiş ve beni beklemişlerdi.

Kapı açıldı, Peder çıktı. Kardeşimin boynuna bir ip bağlamışlar, başına bir bere geçirip gözlerine kadar indirmişlerdi, hiçbir şey göremiyordu. Peder onu bir hayvanmış gibi peşi sıra avlunun ortasına sürüklerken, bir yere takılmamak için dikkatle atıyordu adımlarını kardeşim. Ayakları çıplaktı. Pantolonu çiş içindeydi. Giysileri çamurdan sarkıyordu. Ellerini büyük bir mendille arkasından bağlamışlardı.

"Ben buradayım, Robert," dedim. " Sakin ol. Seni buradan götüreceğim."

Göz ucuyla bir hareket fark edip döndüm. Kucağında tahta bir sandalyeyle Gerard göründü, arkasında Ola vardı.

"Duydun mu, kardeşim? Her şey düzelecek. Söz veriyorum."

"Cevap veremez, Tahta. Dün akşamdan beri ağzından gık bile çıkmadı. Bence iğrenç mahlukun korkudan dili tutuldu."

Gerard konuşurken yüzüme bile bakmadı, yalnızca elindeki sandalyenin ne kadar sağlam olduğunu anlamaya çalışırmış gibi bacaklarını kontrol etti.

"Robert beni duyuyor musun?"

Hiç cevap gelmedi. Yalnızca başını önüne sarkıttı.

"Gördüğün gibi... nerede olduğunu bile bilmiyor. Bence bunlara hiç gerek yoktu."

Peder ipin diğer ucunu ilmik yaptı, çekerek sağlam mı diye kontrol etti, sonra bir şey ararmış gibi samanlığa bakmaya başladı. Bir şey söylemek istedim ama benim de dilim tutulmuştu.

"Tamam, Tahta. Şimdi kardeşine öyle bir şey yapacağım ki, bu işin ciddiyetini artık sen de anlayacaksın."

Peder kardeşimi samanlığa doğru sürüklerken oyunun kurallarının tekrar değiştiğini anladım.

"Diz çök!" diye kükredi. "Hadi bakalım, seni aptal pislik!"

Robert çamura diz çöktü. arkasından bağlı elleri ve gözlerine

kadar indirilmiş bereyle idam mahkûmuna benziyordu. Saman balyalarının içeri sokulduğu çatı kapağının altında duruyordu. Başının birkaç metre üzerinde eski yük kaldırma sisteminin kirişi vardı.

Gerard'a döndüm:

"Sana yaratığı göstermemi istemiştin... onun yerini söyleyecektim. Anlaşmamız buydu." Sesim tiz ve tuhaftı.

"Hiç hatırlamıyorum," dedi.

"Karşılığında kardeşimi bırakacaktınız, öyle konuşmuştuk."

"Maalesef artık benim yapabileceğim hiçbir şey yok. Bu işe Peder bakıyor."

Kardeşim sanki seslerin yerlerini tespit etmek istermiş gibi başını durmadan sağa sola çeviriyordu. Arkasında dikilen Peder bir ayağını omzuna koymuştu. İpi elinde tutuyordu ama sanki birden ne yapacağını unutmuş gibiydi.

Ola gidip sandalyeyi aldı, yukarıya bakıp pozisyon hesabı yaptıktan sonra kirişin altına koydu. Ve ben sandalyeyle ne işlerinin olduğunu ancak o zaman anladım.

"Oradaki çengele bağlayabilirsin," dedi Peder'e, "şu dışarı doğru çıkana."

"İpi biraz kısaltmam gerek. Yoksa ayakları yere değer."

"Boş ver ya, bir süre sonra ip mip kalmayacak ne de olsa... cehennem ateşinde yanıp kül olacak her şey."

Kardeşim kıvranıp soludu. Bütün bedeni sarsıldı.

"Şaka yapıyorsun!" dedim sakin olmaya çalışarak. "Peder... yeter artık!"

"Kapa çeneni, Tahta! Şu kedi işini sen ihbar ettin... her şey o ihbarla başladı. Bu tür şeylerin hesabı ödenmeli."

"Benim ihbar etmediğimi çok iyi biliyorsun. İhbarcı sensin. Senin kız kardeşinin kedisiydi." Gerard'a döndüm: "Niçin gerçeği söylemiyorsun? Bunu çok uzun zamandır bildiğini."

Ama Gerard başıyla bir işaret çaktı yalnızca, Peder'in hiç beklemeden ipi çengele dolamasına yetti bu.

Sanki felç olmuştum. Gördüklerim gerçek değildi sanki. Pe-

der'in samanlığa girip bir benzin bidonuyla dönmesi... yanlarında getirip oraya saklamış olmalılardı... kardeşimin başından aşağı manyak gibi boca etti, litrelerce benzin, berenin üzerinden, su döküyormuş gibi, sanki yıkayarak bütün kirlerinden temizlemek istiyormuş gibi.

Denizadamı uyandı mahzende. Onu duydum. Ve o beni duydu. Bir biçimde neler döndüğünü hissetti, her şeyi anladı. Beni sakinleştirmeye çalıştı, kendimi toplamamı sağladı, tek çare bu, dedi, berrak düşünmek zorundaydım, onlar henüz karar vermemişlerdi, her şeyi değiştirebilecek güce sahiptim. Kardeşime doğru bir adım attım ama Ola tutup geriye çekti.

"Artık pazarlık yapacak ne var, bilmiyorum," dedi Gerard. "Er geç sözün bittiği bir noktaya geliniyor... yapılması gerekenin yapılacağı noktaya. Ve biz şimdi o noktadayız. Maalesef."

"Ayağa kalk!" dedi Peder. "Şimdi ayağını kaldır. Bunun üzerine çıkacaksın dedim ya. Bir sandalye anlıyor musun? Bu devrildiğinde işin bitecek."

Benzin kokusu kardeşimi öksürtüp kusturacak gibi oldu. Sırılsıklam benzine bulanmıştı, üzerinde buharlaşıyordu. Ayağa kalktı. Bacakları titriyordu. Peder neredeyse kaldırıp sandalyenin üzerine koydu onu. Sandalyenin ayağı çamura gömüldü.

Denizadamının sesini tekrar duydum. Artık çok geç, dedi, artık bir şey yapmaya vaktimiz yok, bunu anlamıştı, olayların nereye gittiğini anlamıştı.

Onu her zamankinden daha net duydum. Sanki artık içimde titreşiyordu, ses olmayan o sesle sarsılıyordu bütün bedenim, sessiz ve sözcüksüz o sesle.

Onu diğerleri de duydu. Bunu fark ettim... Nedenini bilemiyordum ama onları da kapsama alanına almıştı.

Gerard hiç kımıldamıyordu.

"Bu da ne?" dedi Peder'e dönerek.

"Bilemiyorum."

"Duymadın mı? Ne iş lan bu?"

Ama ses dışarıdan gelmiyordu, içlerinden geliyordu, bedenle-

rinin içinden, sanki içlerinde bir oyuk vardı. O oyukta birdenbire yankılanmaya başlamıştı. Onlara seslendi ve söylediklerini dinlememe müsaade etti, Gerard'ın bilincine girmeme, onun aracılığıyla duymama.

Gel! dedi. *Sana bir şey göstereceğim. Sana sesleniyorum küçük insan... Bana gel... kaybedecek neyin var*?

Sözsüzdü, yalnızca bir his, bir dilden çok daha anlaşılır, çok daha berrak... Ve karşı konulması imkânsız.

"Bu da ne?" dedi Gerard bir kez daha. "Ne boklar dönüyor burada?"

Peder ve Ola da duydular. Onları kendine doğru çekiyordu denizadamı. Karşı koyamıyorlardı... çaresizdiler, sanki verili bir sinyali izler gibi toprak mahzene doğru yöneldiler.

Her şeyi duymama müsaade ettiği için ne yapmak istediğini anlamıştım. Onları çiftliğin avlusundan uzaklaştırıyordu, üçünü birden, tepeden tırnağa benzine bulanmış, boynuna geçirilmiş bir iple çürük bir sandalyenin üzerinde dikilen kardeşimden uzaklaştırıyordu; onları kendine doğru çekiyor, çağırıyor, o duyulmaz sesiyle bazen bağırıyor, bazen fısıldıyor, beni ve Robert'i unutmalarını, kendine doğru gelmelerini sağlıyordu.

Toprak mahzene doğru yavaşça yaklaştılar. Kendini hâlâ şefine bağlılığını ispat etmek zorunda hisseden Peder en öndeydi. Mahzenin kapağı açıktı. Bir biçimde bunu başarmış, belki kuyruğuyla vurarak yapmıştı.

On metre kala durdular. Peder elindeki benzin bidonunu yere bıraktı, Gerard gocuğundan bir şey çıkarttı, metal bir şeydi.

"Önce kim gidiyor?"

Diğerleri yere baktı.

"Yani ben, her zamanki gibi."

Kederli bir yüzle Ola'yla Peder'e baktı Gerard. İçerideki sudan gelen ses gittikçe daha artmıştı, sanki dalgakıranlara ağır dalgalar vurur gibiydi. Avlunun öteki tarafında durmama rağmen dışarıya sıçrayan suları gördüm, sanki biri mahzenin içinden dışarı kovayla su serpiyordu. Sesini tekrar duydum, benden acele etmemi isti-

yordu, mümkün olduğu kadar hızla uzaklaşmamı.

Karşımda çürük bir sandalyenin üzerinde kardeşim vardı. Peder boynundaki ipin ucunu kirişe bağladıktan sonra hiç kımıldamamıştı. Ben de kımıldamamıştım. Zaman bizi kör bir hatta terk edip gitmişti sanki... Ve paralel bir dünyada Gerard ve kuyrukları toprak mahzene doğru yürüyorlardı. *Hadi*, dedi yaratık... *Acele et!*

Felç hali bıraktı beni. Hemen kardeşimin yanına koştum, boynundan ipi, başından bereyi çıkartıp yere indirdim.

"Hadi Robert!"

Hiçbir şey anlamıyordu. Orada değildi sanki, boş bir ifadeyle gökyüzüne bakıyordu.

"Buradan gitmeliyiz. Hadi... tut elimi!"

Elinden tuttum ve o zamana kadar koşmadığım bir hızla koşarak uzaklaşmaya başladım, terk edilmiş çiftlik evinden, göz ucuyla yahut birdenbire ensemde açılan bir gözle gördüklerimden. Belki olayları denizadamının gözünden görebiliyordum, onun bilincinden. İçine bakmama, olayları izlememe müsaade etmişti. Benzinin üzerine nasıl döküldüğünü, nasıl birden ateş aldığını, toprak mahzenin nasıl sarsıldığını, yanmasına rağmen Gerard'ın elindeki o eski tür sığır bayıltma tabancasını nasıl bir darbeyle bir kenara fırlattığını, kolundan tutup nasıl içeri çektiğini gördüm. Tavan ve duvarlara bütün gücüyle kuyruğu ile vururken toprak ve taşların nasıl döküldüğünü... Toprak tepenin nasıl kendi ağırlığıyla çöktüğünü, taş ve toprağın alevlere ve suya nasıl gömüldüğünü gördüm. Ve kardeşimle birlikte denize doğru koşarken, dehşet dolu çığlıklar atan Gerard birden, sanki fişi çekilmiş gibi sustu.

Borås, Mayıs 1984

BEŞ AY SONRA ROBERT'TEN BİR MEKTUP ALDIM. Birbirimizden ayrıldığımız Noel arifesinden beri yaşadığına dair aldığım ilk işaretti. Skåne'de bir ailenin yanını boylamıştı. İki çocuklu öğretmen bir çiftin. Ona karşı biraz soğuk ama iyi davrandıklarını yazıyordu. Bu işi ilk defa yapmıyorlardı. Robert'ten önce Norrlandlı bir kız kalmıştı yanlarında, ondan önce de ailesinin yükünü hafifletmek için engelli bir çocuğa bakmışlardı. Benim kulağıma çok profesyonel geldi, para için çocukların bakımını üstlenen büyükler.

Kardeşim, kaldığı evin çok büyük olduğunu yazıyordu, iki arabaları vardı. İşte bu her şeyi açıklardı; maaşları çektikleri tuzlu kredilerin faizlerini karşılayamadığında insanların üzerine bir iyilik geliyor, açıklarını kapatmak için sorunlu çocukların bakımını üstleniyorlardı... Mektuptan anladığım kadarıyla okulla arası hâlâ biraz bozuktu. Yazı stili her zamankinden de çarpık çurpuktu, mektup yazım yanlışlarıyla doluydu. Örneğin *Nella* yazacağına *Nela* yazmıştı.

Altı sayfaydı mektup, kesinlikle bir saatini almıştır diye tahmin ettim. Babam gibi yazıyordu, büyük bir çaba harcayarak, sanki her harfle boğuşur gibi.

Her şeye rağmen iyi durumdaydı, yemin ediyordu. Onunla ilgilenme işini baba üstlenmişti. Adam havalı tüfek atıcılığına ilgi duyuyordu, ilk hafta poligona kardeşimi de götürmüştü. Gözlüğüne rağmen bu işte gayet iyiydi, şimdi bir kulüpte atış talimleri yap-

maya başlamıştı. Üvey kardeşi Erik de atıcılığa ilgi duyuyordu, boş zamanlarının bir kısmını birlikte geçiriyorlardı. Üvey kardeş sözcüğünü okuyunca içim bir tuhaf oldu, sanki bu sözcük Robert'i benden biraz daha uzaklaştırmıştı.

Erik, Robert'le yaşıttı. Şımarıktı, bir sürü marka kıyafeti vardı. Robert boyca daha küçük olduğundan bu kıyafetler ona miras kalıyordu. Bir de üvey ablası vardı, Elinor, lise bire gidiyor, at binmeyi seviyordu. İlk başlarda neredeyse hiç konuşmamıştı Robert'le. Belki kısa sürede gider yerine başkası gelir diye düşünerek tanıma zahmetine katlanmamıştı kız. Ama zamanla düzelmişti araları.

İlk ay hep beni özlemişti. Sosyal Hizmetlerden bir destek personeli de orada olmasına rağmen özellikle Noel çok zor geçmişti. Skogstorp'ta Noellerimiz genellikle hır gürle son bulurdu ama yine de başkalarının mutluluğunun ortasında oturup birbirlerine hediyeler veren yabancı insanları seyretmek çok daha acıydı. Robert'e oyuncak bina malzemeleri ve Erik'in kullanılmış Lacoste gömleklerinden birini vermişlerdi.

Zamanla yeni çevresine alışmıştı. Her geçen hafta daha da kolaylaşmıştı, hem okul hem de aile. Ona bir oda vermişlerdi, duvarlarına benden aldığı eski Michael Jackson afişlerini asmıştı. Odası Skogstorp'taki odasından daha büyüktü, bağımsız bir odaydı, hatta tuvaleti bile vardı.

Anneyle birtakım sıkıntıları vardı. Öyle düşmanca bir tutumu yoktu kadının ama ilgisizdi. Hep kendi çocuklarının tarafını tutuyordu. Özellikle birtakım çatışmaların yaşandığı ilk günlerde öyle yapmıştı. Üvey ablası tuvaletli odanın Robert'e verilmesine haksızlık diye karşı çıkmıştı, ayrıca duş için de kavga etmişlerdi, duşa ilk kim girecek falan diye ve bazen de kahvaltı konusunda. Ablası Elinor, çok fazla yediğini düşünüyordu. Anne de ona hak veriyordu. Ama önemli değil, diye yazıyordu, bunu anlayabiliyordu, onun gözünde de dünya bir yana ben bir yanaydım.

Borås'un kenarındaki sıra evlerden birinde, odamın penceresinin önünde durmuş kardeşimin mektubunu okurken, beş ayın na-

sıl geçtiğine akıl sır erdiremiyordum. Sanki bir ömür geçmiş gibiydi. Onu bir daha ne zaman göreceğimi bilemiyordum, aylar sonra mı, yıllar sonra mı?..

Okulda özel bir sınıfa verdiler, diye yazıyordu, orada da şiddet kullanan oğlanlar varmış. Bazılarından korkuyordu. Özellikle de Hortum denilen, iriyarı bir oğlandan. Ne zaman keçileri kaçıracağı belli olmuyormuş, birkaç defa kardeşimin üzerine de gelmiş. Ama sınıftaki diğer öğrencilerle bir sıkıntısı yoktu, aldırmıyorlarmış ona. Ama belki sandığından daha kötülerdi de ne dediklerini zor anladığından fark edemiyordu. Skåne dili, diye yazıyordu, sanki başka bir dil.

En iyi haber yeni gözlük alınmış olmasıydı, ince yontulmuş moda bir gözlüktü. Bakıcı aile Danimarka'dan almıştı. Danimarka'da her şey ucuzdu, hatta gözlük bile. Ayda bir Helsingör'e alışverişe gidiliyordu, bazen onu da yanlarına alıyorlardı. Yani nihayet yurtdışına çıkabilmişti, artık altıya giderken sınıf gezisine katılmamış olmasını unutabilirdik.

Mektubu okurken gözlerimin önüne getirebiliyordum. Yabancı insanların arasında... Kesin biraz uzamıştı, üzerinde üvey kardeşinden miras kalan marka kıyafetler vardı, gözlerinde Danimarka'dan alınan moda gözlük. Onun için ne kadar önemli olduğunu biliyordum bunun, yine de içim burkuldu, ayrılığımızın bedeli buydu işte.

Adresimi bir hafta önce annemden almıştı. Annem, Paskalya tatilinde ziyaretine gitmiş, yalnızca birkaç saat kalıp tekrar Linköping'e dönmüştü. Sanki utanır gibiydi, diye yazıyordu kardeşim. Alkol koktuğundan değil, ki kokuyormuş, kendi çocuklarına bakmaktan âciz olduğundan utanıyormuş. Robert beni sormuş, nerede kaldığımı, nasıl olduğumu, bir daha ne zaman görüşeceğimizi. Kaçamak cevaplar vermiş, bir sürü gizlilik kuralından bahsetmiş, hâlâ velayet araştırması sürüyormuş falan. Ama en sonunda —gizlice— adresimi vermiş. Bunu bir türlü anlayamıyordum, yalnızca bizi birbirimizden ayırmakla kalmıyor, birbirimizden habersiz de bırakıyorlardı.

Annemin Linköping'de olduğunu daha önceden biliyordum. birkaç defa beni aramıştı. Ama ne yaptığını da, babamla görüşüp görüşmediğini de söylememişti. Bunları yanında kaldığım aile de bilmiyor yahut bana anlatmıyorlardı.

Son konuştuğumuzda velayetimizi geri almak için uğraşacağını söylemişti ama epeyce vakit alırdı bu. Eğer daha önce çocuklarınızın bakımından vazgeçtiğinize dair bir kâğıt imzalamışsanız, geri alabilmek için birkaç yıl sürecek bir araştırmanın sonucunu beklemeliydiniz.

Mektubu katlayıp bahçeye baktım. Terk edilmiş çiftlikte yaşananlar ve denizadamı hakkında tek kelime bile yazmamıştı. Oysa denizadamıyla ilgili her şeyi anlatmıştım ona. Belki hatırlamak acı verdiğinden girmemişti bu konuya. Gerard ve kuyruklarının o gün kardeşime yaptıklarını ve işlerin nasıl sonuçlandığını kimseye anlatmamaya karar vermiştik. Adaletin yerini bulduğuna inandığımızdan falan değil, bir sürü yeni soruşturmadan ve yardıma muhtaç kurbanlar gibi ortaya çıkmak istemediğimizden. Üstelik bir faydası olmayacak, her durumda bizi birbirimizden ayıracaklardı.

Bahar gelmek üzereydi. Çiçek tarhlarında laleler boy göstermeye başlamıştı. Gunnar, çim makinesiyle çimleri düzeltiyordu. Kardeşimden farklı olarak, baba diye hitap etmem gerekmiyordu Gunnar'a. Ayrıca oturma odasında radyo dinleyerek çamaşırları katlayan kadın da cici annem değildi. Annie'ydi, Gunnar'ın karısı, benden üç yaş daha büyük, bodrum katında bir odada kalan Lars-Inge'nin annesi.

Lars-Inge'nin eski okuluna gidiyordum. Hatta sınıf öğretmenim Sonja onun eski sınıf öğretmeniydi. Sınıftaki çocuklar bizim yaşadığımız villa bölgesindendi. Oğlanların çoğu, ortaokulda futbol antrenörleri olduğundan Gunnar'ı tanıyorlardı. Bu nedenle bir çeşit statü edinmiştim. Canımı sıkan yoktu ama herkes kendi köşesindeydi, en çok da tipik gruplaşmalarıyla kızlar.

Ailede en çok hoşlandığım Gunnar'dı. Sessiz biriydi, şehirde bir fabrikada çalışıyor, boş zamanlarında Almanya'dan alıp getir-

diği Mercedes'iyle uğraşıyordu. Arada bir, sanki bir şey sormak istiyormuş da ne soracağına bir türlü karar veremiyormuş gibi tuhaf bakışlar fırlattığı olmuştu. Beni eve almaya karar veren Annie'ydi. Gönüllü olarak Kızılhaç'ta çalışıyordu. Bir gün aklına toplum için yararlı bir şey yapma düşüncesi esmiş ve problemli ailelerden bir kızın bakımını üstlenmeye karar vermişti. Ama ben eve geldikten sonra, bu fikir ilk baştaki cazibesini kaybetmişti. Dobra bir kadındı, benden uzak duruyordu.

Okul, gündelik sorunlar ve kısa gelecek planları konusunda Gunnar yardımcı olmaya çalışıyordu bana. Kardeşimden mektup gelmeden bir gün önce yanıma gelip işyerinde yaz dönemi için işçi aradıklarını söylemişti, eğer ilgilenirsem beni listenin başına yazmalarını sağlayabilirdi. Kabul etmiştim. En azından bir başlangıçtı...

Yatağa uzandım, ailenin yanına geldikten sonra en çok yatakta vakit geçiriyordum. Komodinin üzerinde Skogstorp'un eski okul yıllığı vardı, kapağına Robert'in sınıfının fotoğrafını koymuşlardı. Ağlamadan bakamıyordum. Domus mağazasının otomatında çektirdiğimiz pasaport fotoğrafının dışında Robert'in elimdeki tek fotoğrafı buydu. Çerçevesi bantlı, bir camına plaster yapıştırılmış, inanılmaz çirkin gözlüğüyle en önde, dizlerinin üzerinde oturuyordu. Etrafında okuldaki diğer öğrencilerin aptal yahut geri zekâlı dedikleri öğrenciler vardı. Ama yine de dudaklarına bir gülümseme oturmuştu, sanki her şeye rağmen hayata dair bir umudu varmış, bir gün her şey bambaşka olacakmış gibi.

Ne tuhaf ki, Falkenberg'den ayrılmadan önce karşılaştığım son kişi Ola olmuştu. Terk edilmiş çiftlik evinde yaşananlardan yaklaşık bir ay sonraydı, Robert'le ben geçici olarak konulduğumuz Sosyal Hizmetlere ait evden alınıp değişik ailelere gönderilmeden hemen önce. Kronan alışveriş mağazasının içinde birini bekliyordu, tesadüfen yanından geçerken beni durdurdu.

Gazetelerde ölüm olayını yazmışlardı, hatta bu konuda birkaç köşe yazısı da vardı. Genç bir oğlan çocuğu, eski bir toprak mah-

zenin çöktüğü trajik bir kazaya kurban gitmişti. Peder'le birlikte felaket korkuya kapıldıklarından olaydan hiç kimseye bahsetmediklerini söylemişti Ola. Bir hafta boyunca herkes onlara Gerard'ı sormuştu: kendi aileleri, Gerard'ın ailesi, polisler. Gerard'ın kaybolmasıyla ilgilerinin olabileceği düşünülüp şüpheli konumuna düşürülene kadar tek bir kelime etmemişlerdi. En sonunda anlatmaya karar vermişlerdi ama basit bir kazaymış gibi. Olayın bir oyunla başladığını söylemişlerdi polise, Gerard'ın aklına esmiş, mahzende ateş yakmaya karar vermiş, bu işi yaparken de mahzen çöküvermişti. Suçlanmaktan korktuklarından kimseye bir şey söyleyememişlerdi.

Olay açığa çıktıktan sonra itfaiyeciler Gerard'ın cesedini bulmuşlardı. Belki denizadamının da cesedine rastlamışlardı. Gözümün önüne itfaiyecileri getirdim; eski toprak mahzenin zeminini dolduran sularda, yarısı yanmış, küçük bir balinaya benzeyen bir şey vardı, yanı başında da on beş yaşında bir çocuğun cesedi. Nasıl şaşırdıklarını getirdim gözlerimin önüne.

Ne gazeteler ne de yerel radyo yaratıktan bahsetti. Belki de ondan geriye hakkında fikir yürütecek kadar bir şey kalmamıştı. Ben öyle hayal ediyordum; mahzendeki sudan iyice şişmiş yahut kömüre dönmüş bir beden. Belki de göçüğün en altında kaldığından fark edilmemişti.

Ben ve kardeşim canhıraş kaçarken son anda yaşananları anlattı Ola; Gerard'ın yaratığın üzerine nasıl benzin döktüğünü, alev alan yaratığın nasıl inanılmaz bir hızla Gerard'ı yakalayıp içeri çektiğini. Her şey alev içinde kalmış ve arkasından mahzen çökmüştü.

Herhalde şoke olmuşlardır, diye düşünmüştüm. Gerard'ı kurtarmak için en ufak bir teşebbüste dahi bulunmadan, kaçıp gitmişlerdi.

Onunla yan yana durup anlattıklarını dinlemek çok tuhaf bir şeydi. Aslında bana ve kardeşime yaptıklarından dolayı nefret etmem gerekirdi. Ama böyle bir duygu yoktu. Yalnızca bir tevekkül, kaderimize doğduğumuz ve başka hiçbir seçim şansımızın olma-

dığı duygusu. En sonunda bir şey bizi bir araya getirmişti: Denizadamı. Onun varlığını bilen çok az kişi vardı. Ola da onlardan biriydi, bu bilgi tuhaf bir şekilde bizi birbirimize bağlamıştı.

O ilkbahar babamın başına gelenleri de öğrendim. Tommy'den. Falkenberg'i terk ettikten sonra onunla bağım kopmuştu. Konuşmaya takatim yoktu. Ama en sonunda aramaya karar verdim.

Mayısın ortasıydı, sesimi duyduğuna çok sevindi. Nasıl olduğuma, bir daha ne zaman görüşeceğimize dair binlerce soru sordu. Hiçbirini cevaplayamadım. Yollarımız ayrı, diye düşündüm, belki bir daha hiç görüşmeyecektik.

Tommy neler yaptığını anlattı, Glommen'de hayatın nasıl geçtiğini, okulu ve okulun sonunu nasıl zor getirdiğini. Yazın bir teknede çalışmaya başlayacakmış, ağabeyinin teknesinde değil, bunu istememiş, komşunun teknesinde. L-G, ben okuldan ayrıldığım için üzülmüş, Gerard'ın ölmesi Jessica'yla Carro'yu çok sarsmış. Ola ile Peder Växjö'deki ıslahevine gönderilmişler. Şehirde Profesör'le karşılaşmış, kütüphanede geçici bir iş bulmuş ve hâlâ annesinin yanında yaşıyormuş.

Konuşmamızın sonlarına doğru birden konuyu babama getirdi. O akşam bize gelen keş tipli adam hakkında sezgilerim doğruydu. Babamı şehri terk etmeye zorlayanlar Gerard ile o adamdı. Tommy'nin ağabeylerinden duyduğuna göre, babamla birlikte Göteborg'a giderlerken arabanın arkasında oturan Gerard birdenbire babamın şakağına bir sığır bayıltma tabancası dayayıp boynuna kadar inen yün bir bere geçirmiş başına, bir yerde bir daireye götürmüşler. Orada ne yaptıklarını bilemiyordu ama yeterince ikna edici bir şeyler olmalı ki, babam kısa bir süre sonra şehirden kaçıp gitmişti. Babamın kurduğu kaçak sigara dağıtım ağıyla, işlerin bir kısmı Gerard ve keşe kalmıştı.

Tommy anlatırken yarım kulak dinledim. Daha fazla acı yüklenmek istemiyordum. Babam benim hayatımdan çoktan çıkmıştı. Belki Göteborg'da tanıdıklarının yanındaydı, belki şimdi Gerard ortadan kalktığından Falkenberg'e geri dönmüştü yahut ha-

pishaneye. Her neredeydiyse iyi olmasını diledim, ne de olsa benim babamdı.

"Terk edilmiş çiftlikte neler olduğunu bilmek istemiyor musun?" dedim Tommy sustuğunda. "Denizadamına ne olduğunu?"

Tommy, denizadamı hakkında tek bir kelime etmemişti, bütün o yaşadıklarımızdan sonra bu bana biraz tuhaf geldi.

"Bilemiyorum," dedi. "Ama Gerard hadisesini duyduğumda orada olduğunu anladım."

"Robert'in hayatını kurtarırken öldü."

Tommy sustu, bu konuyu konuşmak istemediğini anladım. Kimbilir belki korkuyordu, belki ağabeyleriyle ilgili bir şeydi. Neyse neydi işte; olanlardan bir daha hiç bahsetmeyecektik. Tommy Glommen'deki hayatı nasılsa öyle sürdürmek istiyordu. Şu yahut bu şekilde bir öykü bitmiş, yeni bir öykü başlamıştı, bu yeni öyküde Tommy'ye yer yoktu.

Evdeki gürültüler öne çıkarken onun sesi geriledi, sanki kelebek tozu gibi dağılıp benim hayatımdan uçtu gitti. Lars-Inge bodrumdan Gunnar'ı çağırıyordu, Annie mutfakta bir şeylerle uğraşıyordu. Burada ne kadar kalacağımı bilemiyordum. Okulun bitmesine bir aydan az bir süre kalmıştı, ondan sonrası belirsizdi.

Ahize kulağımda dikilirken, korktuğum tek şey bir daha Robert'i görememek, diye düşündüm. Benim güzel kardeşim, o kendine özgü haliyle mektuba ne adres ne de telefon numarası yazmayı akıl etmişti. Bu tür küçük hataların büyük sonuçlara yol açacağından korkuyordum. Hayatın bizi çok değişik köşelere atacağından, bir daha birbirimizi bulamayacağımızdan. Beni korkutan buydu. Gerçek bir başlangıç yoksa gerçek bir son da olmazdı.

O bahar her gece düşümde kardeşimi gördüm. Yaptığım her şeyde onu hatırlıyordum, o her şeyin önündeydi, hayatımın anlamı gibiydi... Eski çiftlik evinde eğer bir seçim yapmak zorunda kalsaydım bir saniye bile tereddüt etmezdim. Gözümü kırpmadan denizadamını Robert'e feda ederdim.

Ama buna vakit bulamamıştım. Seçimi benim yerime o yap-

mıştı. Denizadamı. Robert'i bırakmalarını sağlayan, onları üzerine çeken oydu, sonucunu bilmesine rağmen bundan kaçınmamıştı.

Bazen belleğime güvenmediğim oluyordu. Bütün bunların hayal mahsulüymüş gibi geldiği zamanlar. Ama tabii öyle değildi. Denizadamı vardı, onunla karşılaşmış, onu tanımıştım. Buna müsaade ettiği için ona müteşekkirdim. Bana sözcüklerle anlatılamaz bir şey öğretmişti, bunu normal bir dille asla anlatamazdım.

Yatağımda uzanırken onu içimde duyabiliyordum. İçimden akıp geçen sesleri teselli etti beni. Gözlerimi kapattığımda onu görebildim, eski toprak mahzendeki suyun içinde kendi kendine parlıyordu... Benim için yaptığı gösteriyi düşündüm, elini uzatıp elime dokunmasını. Suyun birkaç santim altında uzanan bedeninin sıcaklığını hissedebilmiştim, mekânı dolduran sıcaklığını, kadim bir güç gibi içime yayılışını. Bakışlarındaki gülümsemeyi gördüm, kocaman kara gözlerindeki, solungaçlarını, pençelerini ve o muhteşem kuyruk yüzgecini... Ve bu resimlerin sonsuza kadar içime kazındığını.

—